

SOTAVETERAANI KRIGSVETERANEN

N:o 1/2006 ■ Tarkastettu levikki 68 225 ■ Helmikuun 22. päivänä 2006

Sotiemme veteraanien uusimuotoinen varainhankinta käynnistyy Sivu 8

SOTIEMME VETERAANIT KERÄYS

Sotaveteraaniliiton hallitus järjestäytyi

Liiton puheenjohtajat 2006, vas. II varapuheenjohtaja Matti Viitanen, liiton puheenjohtaja Aarno Strömmer, valtuuston puheenjohtaja Aarno Lampi ja I varapuheenjohtaja Heikki Talvela (sivu 5).

Kunto- ja virkistysviikoille voi hakea Sivu 5

Veteraanien etuudet 2006 Sivut 14–15

Asemiesillasta
julkaistiin
DVD -tallenne.
Sitä on saatavana
sotaveteraani-
piireistä ja
liitosta Sivu 10

Porkkalan
palauttamisesta
50 vuotta Sivut 16–19

20. kansallisen
veteraanipäivän
pääjuhla
Hämeenlinnassa Sivu 11

Liittopäivien järjestelyt
hanskassa Sivut 12–13

Helsingissä 22. helmikuuta 2006

Tiedossa on juhlia ja arkista aherrusta

Vuonna 1957 perustettu Suomen Sotaveteraaniliitto sai nykyiset kolmen tason rakenteensa ja nimensä 1964. Vuosi 1966 oli järjestäytymisen varsinainen kuuma vuosi. Piireistä 14 ja yhdistyksistä peräti 152 näki tuolloin päivänvalon. Alkaneen vuoden lukuisat 40-vuotisjuhlata eri puolilla maata eivät saa jäädä vaille ansaitsemaansa julkista huomiota.

Perinteikäs Sotaveteraaniviikko

Huomiotta ei saa jäädä myöskään Sotaveteraaniviikko, jota vietetään tänä vuonna jo 40. kerran. Kun liiton ensimmäistä järjestöviikkoa suunniteltiin itsenäisyyden juhluvuodeksi 1967, viikon ajoittaminen maaliskuuhun talvisodan päättymisen muistopäivään kiinnittyvänä oli tietoinen valinta. Korostamalla talvisodan aikaisen yksimielisyyden ja yhteisvastuun merkitystä, haluttiin suunnata yhteiskunnan huomiota myös veteraaneihin, jotka taistelullaan olivat turvanneet maan vapauden, sekä heidän tarpeisiinsa ja toiveisiinsa.

Vuoden 2006 Sotaveteraaniviikko avataan juhllaisuuksin Oulussa 11. maaliskuuta ja päätetään 18. maaliskuuta Porissa. Pohjois-Pohjanmaan ja Satakunnan Sotaveteraanipiirit viettävät tuolloin samalla 40-vuotisjuhliin. Viikon tunnus on edelleen ”Yhdessä kestimme – yhdessä keitämme”. Sotaveteraanijärjestöille nimikkoviikko tarjoaa oivan tilaisuuden kertoa julkisuuteen mittavasta työstään sekä tärkeästä sanomastaan jälkipolville.

Kevätkauden tärkeitä toimia

Alkuvuoden arjen työstä nousee esiin erityisesti kaksi asiaa. Toinen on valmistautuminen kesäkuun alussa Mikkelissä pidettävään liittokokoukseen, toinen kolmen veteraanijärjestön ja Kaatuneitten Omaisten Liiton yhteinen varainkeräys.

Liittokokouksen 2002 hyväksymän Sotaveteraaniliiton tulevaisuussuunnitelman tarkennus on lähtenyt lausunnolle piirien ja yhdistysten hallituksille. Liiton johto toivoo saavansa näiltä kannanottoja erityisesti tarkennuksen lähiajan linjauksiin, jotka koskevat muun muassa puoliso- ja kannattajajäsenyyttä. Piirit kokoavat yhdistystensä palautteet ja lähettävät ne sekä oman lausuntonsa liittoon viimeistään maaliskuussa. On tärkeää, että palaute on mahdollisimman kattava.

Sotiemme Veteraanit -keräyksen valtakunnallinen tiedotustilaisuus pidettiin tammikuussa. Alueellisen tiedotuksen vuoro on maaliskuussa, jolloin keräys alkaa. Myönteiset tiedot piirien keräyselinten järjestäytymisestä antavat aiheen odottaa, että miljoonan euron yhteistavoite aluekeräyksissä saavutetaan. Valtakunnallisen keräysjohdon keskitettyjen toimien tavoitteena on nostaa keräyksen kokonaistulos kaksinkertaiseksi. Tavoitteet ovat haastavia. Ne saavutetaan vain määrätietoisella, hyvin suunnitellulla ja ohjatulla työllä.

Aarno Strömmer

Varainkeräys sotiemme veteraanien hyväksi

Sotaveteraaniliiton, Rintamaveteraaniliiton, Rintamanaisten Liiton sekä Kaatuneitten Omaisten Liiton uudistunut varainkeräys käynnistyy maaliskuussa. Järjestöjen edustajien ja keräyksen päätoimisen varainhankkijan Pia Mikkosen yhteistyönä on viime syksystä lähtien tehty keräys-toimien suunnittelua. Sotiemme veteraanien ja heidän puolisoitensa ja leskiensä tukitarpeen olemme arvioineet jatkuvan merkittävänä runsaan vuosikymmenen ajan. Vuoden 2006 keräykselle on asetettu haastava kahden miljoonan euron tavoite.

Maanpuolustusjärjestöjen, yritysten, median ja muiden sidosryhmien edustajien tapaamiset ovat olleet kannustavia. Poikkeuksetta kaikki tahot ovat osoittaneet myönteisyyttä uudistuvalla sotiemme veteraanien keräykselle. Varainkeräyksessä mukana olevat järjestöt ovat sopineet järjestökohtaisista rahankeräyksistä luopumisesta. Tästä syystä Sotaveteraaniliitto ei tälle vuodelle ole hankkinut omaa rahankeräyslupaa.

Loka-marraskuussa keräyksen johto jalkautui kentälle käynnistämään järjestöjen edustajien kanssa alueellisia keräystoimia. Maa on jaettu 22 keräyspiiriin. Jokaisessa piirissä on keräysvastaa, jonka tehtävänä on ensi vaiheessa suunnitella ja järjestää varusmiesten suorittama keräys. Alueilla kerätyt varat jäävät pääsääntöisesti mukana olevien järjestöjen kautta käytettäväksi

oman alueen sotiemme veteraanien ja sotaleskien hyväksi.

Keskeistä varainhankinnan onnistumisessa on tiedottaminen. Keräys ajoittuu haasteelliseen ajankohtaan. Viime syksynä toteutettu Sotainvalidien Veljesliiton viimeinen valtakunnallinen syyskeräys jätti monelle lahjoittajalle vaikutelman sotiemme veteraanien keräyksen loppumisesta. Tämä päätös koski 15 000 sotainvalidia, mutta heidän lisäksi muita sotiemme veteraaneja on 80 000.

Sotiemme veteraanien keräysrintama ei vielä ole täysin yhtenäinen. Keräysjohto on viestittänyt Sotainvalidien Veljesliitolle mahdollisuudesta osallistua yhteiseen keräykseen, jolloin mukana olisivat kaikki sotiemme veteraanien järjestöt.

Tavoitteena on tulevina vuosina koota koko sodissa taistellut joukko saman rahankeräyksen piiriin. Näin lahjoittajalle tulee selväksi, että vain yksi virallinen taho kerää varoja keski-ikältään 84-vuotiaiden kunniakansalaistemme – sotiemme veteraanien hyväksi.

Markku Seppä

Sotaveteraanien tuki- ja perinnesäätiö tukee

Sotaveteraanien tuki- ja perinnesäätiö myönsi Adolf Ehrnroothin rahastosta avustuksia vähävaraisten sotaveteraanien tukemiseen jalkaväenkenraali Ehrnroothin 100-vuotis syntymäpäivänä 9. helmikuuta. JR 7:n perinnetoimikunnan esityksestä myön-

nettiin kuudelle hakijalle 2 300 euroa.

Adolf Ehrnroothin nimikkorahaston varat kertyivät jalkaväenkenraalin merkkipäivämuistamisista sekä hänen toivomuksestaan muistaa rahastoa hänen hautajaistensa yhtey-

dessä. Rahastosta käytetään JR 7:n perinnetoimikunnan esityksestä varoja rykmentin yksiköissä palvelleiden veteraanien hyväksi sekä vähävaraisten sotaveteraanien ja heidän puolisoitensa tukemiseen. Lisäksi säätiö myöntää tukea perinnehankkeisiin.

Kiitos lahjoittajille

Suomen Sotaveteraaniliitto ja Sotaveteraanien tuki- ja perinnesäätiö ovat vuoden 2005 aikana saaneet merkittävää tukea tai avustuksia seuraavilta yhteisöiltä:

Otto Brandt
Cron-Tek
Elcoteq Network
Johnssondiversey
Kesko
Kirkkohallitus
Kuusankoski

Kyläkauppa Keskinen
KWH Pipe
Gunnar Laatio
Maanpuolustuksen kannatussäätiö
Paulig
Poptori
Raha-automaattiyhdistys
Rakennusmestarit ja
–insinöörit AMK RKL
Sotavahinkosäätiö
E ja T Starckjohann säätiö
Suomen Euromaster

Suomen Rehu
Sweco Pic
Tampereen Sähköpalvelu
Teknillisen Korkeakoulun
Ylioppilaskunta

Suomen Sotaveteraaniliitto ja Sotaveteraanien tuki- ja perinnesäätiö kiittävät lahjoituksista. Työ sotiemme veteraanien hyväksi jatkuu.

Kunniamerkkejä itsenäisyyspäivänä

Pahoittelemme Sotaveteraani-lehdessä 6 / 2005 olleita sekaannuksia kunniamerkkiluettelossa. Valitettavasti joukossa oli heitä, joille kunniamerkkejä ei ole myönnetty tai myönnetty kunniamerkki oli toinen kuin lehdessä oli mainittu.

Kunniamerkkejä myönnettiin yhteensä 5 863, joista 1 004 oli myönnetty sotiemme veteraaneille ja veteraanijärjestöissä toimiville henkilöille.

Anneli Taina Naisten Valmiusliiton puheenjohtajaksi

Naisten Valmiusliitto ry:n puheenjohtaja vaihtui. Valtioneuvos Riitta Uosukainen jätti tehtävän vuoden 2005 lopussa. Uudeksi puheenjohtajaksi on valittu 1.1.2006 alkaen maaherra Anneli Taina.

Tasavallan Presidentti Tarja Haloselle

Suomen Sotaveteraaniliitto kiittää Teitä sotiemme veteraaneille osoittamastanne arvonnasta ja antamastanne tuesta. Sotaveteraanit toivottavat uuden virkakauden varrelle voimia ja menestystä työssä isänmaamme ja kansamme hyväksi. Sotiemme miehet ja naiset toivovat, että he edelleen saavat osakseen myötämielenne.

40. Sotaveteraaniviikko 11–18.3. Avausjuhla pidetään Oulussa

Vuoden 2006 Sotaveteraaniviikon avaustilaisuus järjestetään Oulussa 11. päivänä maaliskuuta Pohjois-Pohjanmaan sotaveteraanipiirin 40-vuotisjuhlan yhteydessä. Juhlapäivän järjestelyistä vastaa Pohjois-Pohjanmaan Sotaveteraanipiirin juh latoimikunta. Juhlapaikkana on Oulun Madetojan sali.

Juhlapäivä aloitetaan kello 9 seppeleen laskulla Oulun sankarihaudalla. Sankarihaudalla soittaa Pohjan Sotilassoittokunta ja puheen pitää Pohjois-Pohjanmaan sotaveteraanipiirin varapuheenjohtaja **Atte Autio**. Juhlajumalanpalvelus on Oulun tuomiokirkossa kello 10.00.

Jumalanpalveluksessa saarnaa rovasti **Jaakko Granlund** ja urkurina toimii **Maija Tynkynen**. Jumalanpalveluksessa avustaa Oulun tuomiokirkko kuoro johtajanaan **Anna-Maria Pietiläinen**. Kirkkoväelle on linja-autokuljetus Tuomiokirkosta Madetojan salille.

Juhlajumalanpalveluksen jälkeen päiväjuhla alkaa Madetojan salissa kello 13. Juhlapuhujana tilaisuudessa on maaherra **Eino Siuruainen**. Juhlahohjelma on musiikkivoittoinen. Pohjan Sotilassoittokunnan ja Oulun Sotaveteraanikuoron lisäksi musiikista vastaa oopperalaulaja **Anna-Maria Jurvelin** säestäjänään pianisti **Olga**

Maslak sekä kappalainen **Pertti Lahtinen**. Pohjan Sotilassoittokuntaa johtaa musiikkiyliluutnantti **Kaj Srabb** ja Oulun Sotaveteraanikuoroa kapellimestari **Rauno Rännäli**. Pohjois-Pohjanmaan sotaveteraanipiirin puheenjohtaja **Aarno Strömmer** pitää tervehdyspuheen. Ennen päiväjuhlaa tarjotaan yleisölle kahvit Madetojan salin ravintolassa.

Pohjois-Pohjanmaan sotaveteraanipiiri toivottaa sotiemme veteraanit sydämellisesti tervetulleiksi 40-vuotisjuhlaan ja 40. sotaveteraaniviikon avaustilaisuuteen.

Paavo Kurttila

Sotaveteraaniviikon päätösjuhla Porissa

Sotaveteraaniliiton päätösjuhla pidetään 18. maaliskuuta Porissa. Satakunnan Sotaveteraanipiiri isännöi 40. sotaveteraaniviikon valtakunnallista päätösjuhlaa lauantaina 18. maaliskuuta Porissa. Samalla piiri viettää 40-vuotisjuhlaansa. Säkylän, Rauman, Kankaanpään ja Huittisten sotaveteraaniyhdistysten edustajat kokoontuivat perustamaan Satakunnan Sotaveteraanipiiriä toukokuun 15. päivänä 1966. Piiriin kuuluu tällä hetkellä 21 jäsenyhdistystä, joista vanhin on Rauman Seudun So-

taveteraanit ry. Varsinaisia jäseniä piirissä oli viime vuoden lopulla 2451, kannattajajäseniä 993.

Juhlapäivän vietto aloitetaan hartaushetkellä sankariristillä. Sitä ennen kunnioitetaan kolmea edesmennytta puheenjohtajaa laskemalla havuseppele heidän haudoilleen. Tämän jälkeen piirihallitus kokoontuu yhdistysten puheenjohtajien kanssa juhla kokoukseen, jossa päätetään piirin historiikin kirjoittamisesta sekä jaetaan juhlastipendejä ja muistetaan yhteistyökumppaneita. Liiton

toiminnanjohtaja **Markku Seppä** on lupautunut esitelmöimään aiheenaan 'Sotaveteraanien eilen, tänään ja huomenna'.

Päiväjuhlaa vietetään Promenadi-salissa klo 15 lähtien huomionosoitusten vastaanoton sekä kahvitilaisuuden jälkeen. Juhlapuheen esittää sotaveteraaniliiton puheenjohtaja **Aarno Strömmer**. Ohjelma on hyvin musiikkipainotteinen monenikäisten ohjelmansuorittajien esiintyessä erilaisissa kokoonpanoissa.

Sirkka Kanerva

Tammenlehvän Perinneliitolle neuvottelukunta

Tammenlehvän Perinneliiton hallitus on kutsunut seuraavat henkilöt liiton neuvottelukuntaan vuosiksi 2006–2007:

Puheenjohtaja

Eduskunnan puhemies Paavo Lipponen

Jäsenet

Toimitusjohtaja Pauli Aalto-Setälä, Kotimaa-konserni
 Toimitusjohtaja Leif Fagernäs, Elinkeinoelämän Keskusliitto EK
 Pääjohtaja Matti Halmesmäki, Kesko Oyj
 Toimittaja Matti Hara, Sotainvalidien Veljesliitto ry
 Puheenjohtaja Helvi Hyryn kangas, Oulun Rintamanaiset ry
 Kunniapuheenjohtaja Risto Hyvärinen, Rintamaveteraaniliitto ry
 Vuorineuvos Jukka Härmälä, Stora Enso Oyj
 Toimitusjohtaja Mikael Jungner, Yleisradio
 Pääjohtaja Asmo Kalpala, Tapiola-ryhmä
 Vakuutusneuvos Peter Küttner, Sotavahinkosäätiö
 Kunniapuheenjohtaja Simo Kärävä, Suomen Sotaveteraaniliitto ry
 Puheenjohtaja Pentti Lehtimäki, Kaatuneitten Omaisten Liitto ry
 Puheenjohtaja Irmeli Lemberg, Lotta Svärd Säätiö
 Kansliapäällikkö Markku Linna, Opetusministeriö
 Professori Ohto Manninen, Maanpuolustuskorkeakoulu
 Toiminnanjohtaja Soili Myllys, Rintamanaisten Liitto ry
 Pääjohtaja Kari Neilimo, SOK
 Pääjohtaja Jussi Nuorteva, Kansallisarkisto
 Pääjohtaja Paula Purhonen, Museovirasto
 Kansleri Kari Raivio, Helsingin Yliopisto
 Vuorineuvos Jaakko Rauramo, Sanoma WSOY Oyj
 Ministeri Elisabeth Rehn
 Hallintoneuvos Eino Salomaa, Sotainvalidien Veljesliitto ry
 Toiminnanjohtaja Markku Seppä, Suomen Sotaveteraaniliitto ry
 Maaherra Anneli Taina, Etelä-Suomen lääninhallitus
 Toimitusjohtaja Maarit Toivanen-Koivisto, Onvest Oy
 Toimitusjohtaja Reino Toivio, Rintamaveteraaniliitto ry
 Kenraali Jaakko Valtanen

Neuvottelukunnan tehtävänä on antaa virikkeitä liiton toimintaan, edistää siihen tarvittavan taloudellisen ja yhteiskunnallisen tuen saamista sekä antaa tarvittaessa liiton hallitukselle asiantuntija-apua perinnetyötä kehitettäessä. Neuvottelukunta kokoontuu ainakin kerran vuodessa.

SÄVELLYSKILPAILU MIESKUOROLLE

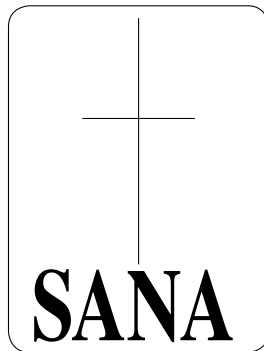
Sotainvalidien Veljesliitto ry järjestää sävellyskilpailun, jonka kohteena on Yrjö Jylhän Veljesliitolle omistama juhlaruno "Marttyyrien päivä".

Voittajalle 3000 euroa.

Lisätiedot ja säännöt:

- Sotainvalidien Veljesliitto ry
 Kasarmikatu 34 A, 00130 Helsinki
 puh. 09-478 500
 sekä www.sotainvalidit.fi
 - Uolevi Lassander
 puh. 09-483 733 ja 050-5769463

SAMA EILEN, TÄNÄÄN JA IANKAIKKISESTI

Uudenvuodenpäivän sana ”Jeesus Kristus on sama eilen, tänään ja iankaikkisesti” (Hebr.13:8) antoi tienviitan alkaneelle uudelle vuodelle. Sanat ovat elämänohjeiden keskellä, että suunta olisi selkeä ja ihmisen sydän vahvistuisi armosta. Ne kertovat, että kaikkea aikaa ja elämää voi katsella luottavaisesti. On jotakin, joka pysyy ja kestää, vaikka aika vaihtuu. Sanat kantavat elämän muutoksissa, jotka ovat kohdanneet meitä menneen vuoden aikana. Ja ne kantavat silloin, kun tunnemme epävarmuutta emmekä tiedä tulevaisuudesta, mitä se tuo tullessaan. Kokemus voi olla, että elämää on hyvä elää päivä kerrallaan. Enempää ei uskalla aina ajatella eikä tarvitsekaan. Olisiko oikeaa huolettomuutta se, että voin ja saan elää päivän kerrallaan? Jumala pitää huolen minun elämästäni, eilisestä, tästä päivästä ja tulevasta. Tällä tiellä Jumalan armo vahvistaa ja antaa rohkeuden lähteä liikkeelle jokaisena uutena päivänä.

Kerrotaan piispasta, joka synkkänä syys-talven päivänä 1944 odotti risteysasemalla junanvaihtoa. Eräs huolestunut mies tuli kysymään piispalta, mitä hän ajatteli maan tulevaisuudesta. Piispa oli vastannut ”Suomi kulkee suotuisaa tulevaisuutta kohti”. ”Niinkö luulet”?, mies kysyi. Kysymykseen tuli täsmällinen vastaus: ”En luule, vaan minä uskon”. Tänään me tiedämme, että moni asia maassamme on ollut suotuisaa tulevaisuutta ja näin toteutunut. Tämä kuuluu veteraanisukupolven vuosikymmenten elämäkokemukseen.

Uuden alkaminen kysyy luottamusta, uskallanko ja rohkenenko lähteä liikkeelle. Kun lähdemme uuteen vuoteen epävarmoina, usko, se usko, minkä Jumala antaa, antaa meille myös luottamuksen. Usko tuo mukanaan toivon. Se, että Kristus on sama eilen, tänään ja iankaikkisesti, lupaa, että Jumala ei kohtele ihmistä mielivaltaisesti eikä ihmisen elämä kulje kuin sattuman oikusta. Hänen luomansa ihminen on hänen suojeluksessaan, vaikka ympärillä olisi kaaos. Hän ajattelee ihmisestä armollisesti. Armossa vahvistuminen on vahvistumista Jeesuksen Kristuksen tuntemisessa. Siihen sisältyy lupaus anteeksiantosta ja uudesta tulevaisuudesta. Herra sanoo: ”Minun ajatukseni ovat rauhan eivätkä tuhon ajatuksia: minä annan teille tulevaisuuden ja toivon” (Jer.29:11). Tulevaisuuden toivo sisältää tämän ajan ja iankaikkisen elämän toivon.

Uudenvuoden päivän sanat kertovat, että kaikkea aikaa on hyvä katsella sanasta käsin, joka on kantanut monia ihmisiä ennen meitä. Siinä sanassa Kristus on läsnä. Hän on sama eilen, tänään ja iankaikkisesti. On jotakin kestäväää, joka ei muutu, se on Jumalan armo. Hänestä menneisyys saa merkityksensä, tämä päivä arvonsa ja tulevaisuuden toivo varmuuden.

SEPPO VÄÄTÄINEN

Sodan ajan pappien kokous

Pääesikunnan kirkollisen osasto kutsuu sodassa pappeina toimineita sekä sodassa olleita ja myöhemmin papiksi valmistuneita kokoukseen Helsinkiin 31.maaliskuuta klo 10.00 – 14.00. Ohjelmassa on aluksi hartaus, jonka pitää rovasti Alpo Hukka. Puolus-

tusvoimien henkilöstöpäällikkö, kenraaliluutnantti Hannu Herranen puhuu puolustusvoimien johtamis- ja hallintojärjestelmästä. Opetusneuvos Pentti Tapio ja kenttärovasti Juhani Liukkonen puntaroivat sotilaspapin tehtävää eettisenä kasvattajana. Kahvit ja lou-

nas ovat esitelmien ohessa. Päättöpuheen pitää kenttäpiispa Hannu Niskanen.

Ilmoittautuminen puh. (09) 1812 2021 tai osoitteella Pääesikunta, kirkollinen osasto. PL 919, 00131 Helsinki.

Kertomuksia kultasormusten vaihtamisesta rautasormuksiin kaivataan

Tosipohjaisia kertomuksia kaivataan ajalta, jolloin nykyiset veteraani-ikäiset auttoivat isänmaatamme vapaaehtoisesti luopumalla kultaisista vihki-

sormuksistaan ja muista kultaesineistään saaden vastikkeeksi rautasormuksen. Kertomukset voi lähettää osoitteeseen Pia Mikkonen, c/o Tammenlehvän

Perinneliitto, Annankatu 25 H 58, 00100 Helsinki. Lisätietoja saa tarvittaessa numerosta (09) 676 693.

Sotiemme veteraanien alueelliset kirkkopäivät 2006

Sotiemme veteraanien kirkkopäiväperinne jatkuu. Tänä vuonna kirkkopäiviä järjestetään aikaisemman kolmen sijasta kaksi. Toinen niistä pidetään Salossa 16. elokuuta ja toinen Kajaanissa 23. elokuuta. Juhlapaikkoina ovat urheiluhallit.

Päivien tunnus ”Aikamme on Jumalan kädessä” on puhutteleva. Tämän tunnuksen ympärille päivien ohjelma rakentuu. Aloitamme jumalanpalveluksella klo 11.00 jota seuraa ruokailu ja välttämätön tapaamistauko. Päiväjuhla käynnistyy klo 14.00.

Päivien yksityiskohtainen ohjelma, tiedot ilmoittautumisesta ja osanottomaksusta löy-

tyvät lehtemme sivuilta myöhemmin.

Puolustusvoimien tuki kirkkopäivien valmistelussa ja toteutuksessa on jälleen mittava.

Kirkkopäivät ovat alueellisia tapahtumia ja samalla koko maan kaikille veteraaneille tarjottuja. Koska itäisen Suomen kirkkopäivää ei monien yhteensattumien vuoksi tänä vuonna voida järjestää, kutsutaan tämän alueen veteraaneja ystävineen Saloon ja Kajaaniin.

Kirkkopäivillä me ikääntyvät veteraanit saamme tavata toisiamme, istahtaa hetkeksi samalle penkille, veisata ja painaa päämme rukoukseen. Sana puhuttelee, hoitaa ja kantaa.

Jaakko Granlund

SOTIEMME VETERAANIIEN LÄNTISEN SUOMEN KIRKKOPÄIVÄ Salon Salohallissa 16.8.2006

”Aikamme on Jumalan kädessä”

Tervetuloa Saloon viettämään sotiemme veteraanien läntisen Suomen kirkkopäivää!

Kirkkopäivän ohjelma:

11.00 Messu Salohallissa

- Saarnaa piispa Kari Mäkinen
- Liturgia kirkkoherra Jouko Pukari
- Kanttorina Martti Räisänen
- Tekstin lukijat Eila Hägerth ja Aarne Sinivaara

11.00 Ruotsinkielinen jumalanpalvelus Salon kirkossa

- Saarnaa rovasti Bror Borgar

11.00 Ortodoksinen liturgia Salon Tsasounassa

Jumalanpalvelusten jälkeen ruokatauko.

Ruokailu Salohallissa

14.00 Päiväjuhla Salohallissa

- Juhlapuhe kenttäpiispa Hannu Niskanen
- Laivaston soittoakusti
- Salon Seudun Vereraanilaulajat, Nuorisokuoro Diskantti, Yksinlaulu Niilo Rantala
- Liikuntaesitys Salon lukion tytöt

Ilmoittautuminen

Tilaa ilmoittautumiskaavake Varsinais-Suomen Sotaveteraanipiirin toimistosta Brahenkatu 11 G 119 20100 Turku, puh. 02-2333602, GSM 050 3524219. Ilmoittaudu viimeistään 31.5.06 mennessä.

Ennakkoon ilmoittautuessa Sotaveteraaniliiton jäsenyhdistysten jäsenille tilaisuus on maksuton. Lähettämme käsiohjelmat ja ruokailulipukkeet ilmoittautumisjärjestyksessä.

Tiedustelut:

Voitto Laine

Puh. 040-5035535

0400-543241

02-7316616

voitto.laine@salonseutu.fi

Jari-Matti Autere

Puh. 02-2333602

050-3524219

varsinais-suomen.svp@sotaveteraaniliitto.fi

Sotaveteraaniliiton hallituksella järjestäytymiskokous

Suomen Sotaveteraaniliiton valtuuston kokouksessa marraskuussa valittu hallitus piti järjestäytymiskokouksen tammikuun 27. päivänä Helsingissä. Kokouksessa valittiin varapuheenjohtajat, jäsenet eri toimikuntiin ja liiton edustajat eri yhteisöihin.

Ensimmäiseksi varapuheenjohtajaksi valittiin Heikki Talvela Tuusulasta ja toiseksi varapuheenjohtajaksi Matti Viitanen Nokialta. Heikki Talvela on Uudenmaan Sotaveteraanipiirin puheenjohtaja ja Matti Viitanen Pirkanmaan Sotaveteraanipiirin puheenjohtaja.

Työvaliokunta

Puheenjohtaja Aarno Strömmer, Oulu
I varapuheenjohtaja Heikki Talvela, Tuusula
II varapuheenjohtaja Matti Viitanen, Nokia
Jäsenet: Vuokko Hurme, Paimio, Holger Strandberg, Vaasa
Valtuuston puheenjohtaja Aarno Lampi osallistuu työvaliokunnan kokouksiin.

Sotaveteraaniliiton edustajat Suomen veteraaniliittojen valtuuskunnassa (VEVA)
Varsinaiset jäsenet Aarno Strömmer, Aarno Lampi ja Markku Seppä. Varajäsenet Heikki Talvela, Matti Viitanen ja Anni Grundström.

Ansiomerkkitoimikunta

Puheenjohtaja Gunnar Laatio, Helsinki
Jäsenet: Vuokko Hurme, Paimio, Pentti Laamanen, Helsinki, Markku Seppä, Finn-Göran Wennström, Helsinki
sihteeri Markku Rämö
Toimikunnan työryhmän muodostavat Gunnar Laatio, Pentti Laamanen ja Markku Seppä.

Hengellinen toimikunta

Puheenjohtaja Pentti Tapio, Helsinki
Jäsenet: Bror Borgar, Turku, Lenno Järvi, Espoo, Vuokko Hurme, Paimio, Mikael Kriisin, Helsinki, Timo Kökkö, Vammala, Pauli Laukkanen, Hämeenlinna, Risto Lyytikäinen, Kuopio, Antti Manner, Kajaani, Heikki Vihma, Kuortane, Seppo Väättäinen, Kerava, Juhani

Sainio, Joensuu, asiantuntijajäsen Hannu Niskanen, Helsinki
sihteeri Markku Seppä

Kuntoutus- ja palvelutoimikunta

Puheenjohtaja Holger Strandberg, Vaasa
Jäsenet: Aarno Forsius, Lahti, Olavi Eronen, Hamina, Esko Kosunen, Helsinki, Juha Laikari, Oulainen, Voitto Laine, Salo, Helvi Peltonen, Oulu, Markku Seppä, Timo Toivanen, Lappeenranta
sihteeri Anni Grundström

Liikunta- ja kisatoimikunta

Puheenjohtaja Kalevi Raatikainen, Mikkeli
Jäsenet: Veikko Javanainen, Pori, Toivo Hartikainen, Kouvola, Olavi Löönen, Kontiolahti
sihteeri Anni Grundström

Sotaveteraani – Krigsveteranen -lehden toimitusneuvosto

Puheenjohtaja Aarno Strömmer, Oulu
Jäsenet: Anni Grundström, Antti Henttonen, Helsinki, Olavi Karttunen, Kuopio, Jukka Lehtinen, Hirvensalmi, Matti Lukkari, Helsinki, Eeva Nieminen, Vaasa, Nils-Börje Stormbom, Vaasa, Erkki Vitikainen, Kouvola, Markku Seppä, Jyrki Vesikansa, Helsinki
sihteeri Markku Rämö

Tositteiden tarkastajat

Seppo Yli-Norppa, Kannus
Juhani Penttilä, Tammela

Neuvottelukunnan jäsenet 2005–2006

Puheenjohtaja Ossi Sunell, Helsinki
Jäsenet: Ilkka Aspara, Helsinki, Erkki Heikkinen, Helsinki, Eero Lehti, Kerava, Imeli Lemberg, Helsinki, Veikko Löyttyniemi, Pirkko Karjalainen, Helsinki, Timo Korhonen, Oulu, Raili Malmberg, Helsinki, Ohto Manninen, Helsinki, Antti Matilainen, Helsinki, Esko Muhonen, Helsinki, Matti Niemi, Helsinki, Marjatta Nykänen, Nastola, Pekka Paatero, Turku, Erkki Puumalainen, Helsinki, Martti Savonen, Helsinki, Matti Sipilä, Helsinki, Anneli Taina, Hämeenlinna

Tänä vuonna 152 sotaveteraaniyhdistystä 40 vuoden ikään

Vuonna 1966 perustetut sotaveteraaniyhdistykset saavuttavat tänä vuonna 40 vuoden iän. Useimmat viettävät juhlaa jäsenistön, sidosryhmien ja muun lähipiirin kanssa. Suuresta vuosijuhlien määrästä johtuen Sotaveteraani -lehti ei voi julkaista kaikista juhlista raporttia. Lehden jokaisessa tämän vuoden numerossa julkaistaan piireittäin luettelo 40 vuotta täyttävistä sotaveteraaniyhdistyksistä. Tässä numerossa ovat yhdistykset, jotka on perustettu tammi- huhtikuussa 1966.

Etelä-Pohjanmaan Sotaveteraanipiiri

Ähtärin Sotaveteraanit 6.1.
Ilmajoen Sotaveteraanit 9.1.
Alavuden Sotaveteraanit 17.1.
Nurmon Sotaveteraanit 17.1.
Alahärmän Sotaveteraanit 20.1.
Ylihärmän Sotaveteraanit 30.1.
Töysän Sotaveteraanit 2.2.
Peräseinäjoen Sotaveteraanit 22.2.
Kauhavan Sotaveteraanit 27.2.
Teuvan Sotaveteraanit 1.3.
Evijärven Sotaveteraanit 6.3.
Soinin Sotaveteraanit 18.3.
Kortesjärven Sotaveteraanit 21.3.
Lehtimäen Sotaveteraanit 3.4.

Kainuun Sotaveteraanipiiri

Sotkamun Sotaveteraanit 11.4.

Kanta-Hämeen Sotaveteraanipiiri

Tammelan Sotaveteraanit 9.1.
Jokioisten Sotaveteraanit 20.1.
Forssan Sotaveteraanit 29.1.
Kojjärven Sotaveteraanit 6.3.
Toijalan ja Ympäristön Sotaveteraanit 29.3.

Keski-Pohjanmaan Sotaveteraanipiiri

Haapajärven Sotaveteraanit 16.1.
Nivalan Sotaveteraanit 16.1.
Sievin Sotaveteraanit 23.1.
Reisjärven Sotaveteraanit 20.2.
Vetelin Sotaveteraanit 17.4.
Alavieskan Sotaveteraanit 27.2.
Kalajoen Sotaveteraanit 3.3.
Pyhäjärven Sotaveteraanit 18.4.

Keski-Suomen Sotaveteraanipiiri

Leivonmäen Sotaveteraanit 27.1.
Äänekosken Sotaveteraanit 6.2.
Suolahden Sotaveteraanit 6.2.
Saarijärven Sotaveteraanit 6.2.
Koskenpään Sotaveteraanit 14.2.
Kinnulan Sotaveteraanit 20.2.
Karstulan Sotaveteraanit 21.2.
Pihtiputaan Sotaveteraanit 27.2.
Viitasaaressotaveteraanit 27.2.
Kyyjärven Sotaveteraanit 11.3.
Muuramen Sotaveteraanit 13.3.
Korpilahden Sotaveteraanit 13.3.
Sumiaisten Sotaveteraanit 18.3.
Laukaan Sotaveteraanit 3.4.
Konneveden Sotaveteraanit 3.4.
Konginkankaan Sotaveteraanit 24.4.

Kymenlaakson Sotaveteraanipiiri

Kouvolan Sotaveteraanit 20.4.

Lapin Sotaveteraanipiiri

Pelkosenniemen Sotaveteraanit 13.3.
Ranuan Sotaveteraanit 27.3.

Pirkanmaan Sotaveteraanipiiri

Lempäälän Sotaveteraanit 2.1.
Ikaalisten Sotaveteraanit 1.2.
Ruoveden Sotaveteraanit 13.2.
Vammalan Seudun Sotaveteraanit 26.2.
Pohjaslahden Sotaveteraanit 3.3.
Mäntän Sotaveteraanit 15.3.
Viljakkalan Sotaveteraanit 25.3.

Urjalan Sotaveteraanit 3.4.
Teiskon Sotaveteraanit 14.4.
Pirkkalan Sotaveteraanit 15.4.
Kihniön Sotaveteraanit 17.4.
Vesilahden Sotaveteraanit 24.4.
Viialan Sotaveteraanit 24.4.

Pohjois-Pohjanmaan Sotaveteraanipiiri

Pyhäjoen Sotaveteraanit 12.1.
Merijärven Sotaveteraanit 26.1.
Limingan-Lumijoen Sotaveteraanit 6.2.
Piippolan Sotaveteraanit 6.2.
Iin Sotaveteraanit 13.2.
Pudasjärven Sotaveteraanit 9.4.

Pohjois-Savon Sotaveteraanipiiri

Sukevan Sotaveteraanit 6.4.

Satakunnan Sotaveteraanipiiri

Säkylän Sotaveteraanit 16.1.
Kankaanpään Sotaveteraanit 27.1.
Lavian Sotaveteraanit 30.3.

Suur-Savon Sotaveteraanipiiri

Joroisten Sotaveteraanit 30.1.
Anttolan Sotaveteraanit 20.2.
Jäppilän Sotaveteraanit 26.2.
Varkauden Sotaveteraanit 27.2.

Uudenmaan Sotaveteraanipiiri

Nurmijärven Sotaveteraanit 28.1.
Hausjärven Sotaveteraanit 6.2.
Lopen Sotaveteraanit 19.4.

Varsinais-Suomen Sotaveteraanipiiri

Oripään Sotaveteraanit 2.2.
Alastaron Sotaveteraanit 27.2.
Salon Seudun Sotaveteraanit 4.3.
Kaarinan-Piikkiön Sotaveteraanit 3.4.
Loimaan Seudun Sotaveteraanit 24.4.

Kunto- ja virkistysviikoilta voimia ja virikkeitä arjen jaksamiseen

Suomen Sotaveteraaniliitto järjestää yhdessä Naisjärjestön kanssa kesällä 2006 kuusi kunto- ja virkistysviikkoa (5 vrk) naispuolisille, pienituloisille veteraanien leskille ja omaishoitajina toimiville puolisoille, joilla ei muuten ole kuntoutusoikeutta.
Hakemus voi olla vapaamuotoinen kirje ja siinä tulee olla tulokset, lyhyt kuvaus elämäntilanteesta, terveydentilasta sekä yhteystiedot. Lääkärintodistusta ei hakemuksen liitteeksi tarvita. Viikot sisältävät täysihoidon ja majoituksen sekä monipuolisen ohjelman. Viikoilla on mukana oma ryhmänohjaaja, joka avustaa tarvittaessa. Viikko on maksuton matkakustannuksia lukuun ottamatta. Jokaiselle viikolle varataan paikkoja 25 henkilölle.

Kurssipaikat ovat seuraavat

Summassaari, Saarijärvi 15 – 20.5.
Rovaniemi, Lapin Urheiluopisto 15 – 20.5.
Kymenlaakson Opisto Anjalankoski 10 – 14.7.
Kainuun opisto 14 – 18.8.
Marielund, Turku 4 – 8.9.
Vaasa, ruotsinkielisille 29.5–2.6.

Hakemuksessa voi esittää toiveen, mihin päin lomalle haluaisi.

Pyydämme lähettämään kirjalliset, vapaamuotoiset hakemukset viimeistään 15.4 mennessä osoitteella Anni Grundström, Suomen Sotaveteraaniliitto, Korkeavuorenkatu 41 A 7, 00130 Helsinki.

Onnittelemme

Kustaa Tegelberg 104 vuotta

Sulkavalla torpparin poikana syntynyt Kustaa Tegelberg täytti 104 vuotta 21. tammikuuta.

Talvisodassa Tegelberg tais- teli Erillisessä Pataljoonassa 24. Jatkosodan hän oli Karjalan Kannaksella seitsemän kuu- kautta joukkueen varajohtaja- na. Neuvostoliiton suurhyökkä- yksen käynnistyttyä hänet kut- suttiin Lääkintöosasto 29:ään. Hän kotiutui 42-vuotiaana.

Tulevan vaimonsa Hanna Hassisen Kustaa tapasi 1924 työskennellessään Partalan ho- vissa, josta palasi itsenäiseksi tulleele kotitalalle. Hän toimi Schaumanin piiristomiehenä 36 vuotta, josta jäi eläkkeelle

1967. Hyvän muistinsa ansios- ta hänellä on paljon kerrottavaa kokemuksistaan.

Oiva Bagge

Fritjof Pihola 100 vuotta

Viktor Fritjof Pihola täyttää 100 vuotta 30. maaliskuuta.

Pihola perusti 24-vuotiaana tapettitehtaan Toijalaan Matti Ritolan kanssa.

Talvisodan aikana Fritjof ja Matti toimivat Pihlgren & Rito- la Oy:n tapettitehtaaseen sijoi- tetussa ammuslataamossa. He pitivät vaikeuksista huolimatta tapettitehtaan käynnissä koko jatkosodan ajan. Tapettiväri- ja perunajauhopenaan perunajau- hotehdas keksi kemikaloiden avulla valmistaa ravintokel- vottomiksi paleltuneista peru- noista jauhoa tapettien liima- aineeksi. Myös vanhempiansa perua olevan kaidetehtaan toi- minta sujui jatkosodan aikana

vaimonsa Sirkan ansiosta hy- vin, muistiinpanoista ilmenee.

Seija Yrjölä

Teuvo Karppinen 100 vuotta

Lähes koko jatkosodan ajan Teuvo Karppinen toimi esikun- talähetinää Äänislinnassa.

Avioliitto Martan kanssa kesti 66 vuotta. Yhteisenä har- rastuksena oli matkustaminen.

Hiihtäminen, juoksu ja punttien nosto olivat nuorempa- na hänen mieliharrastuk- siaan. Nyt ovat vuorossa pie- nemmät puntit ja keventynyt jumppa kerran viikossa ter- veyskeskuksessa ystävällisten hoitajien kanssa. Vireä sata- vuotias sanoo ”tulevansa ihan hyvin toimeen itsensä kanssa”.

Mauno Ikäheimonen

Satakunta läheistä ja veteraania oli juhlimassa 100 vuotta täyt- tävää Teuvo Karppista Kuopi- ossa 12. tammikuuta. Koho- kohtana oli Kuopion sotavete- raanikuoron esiintyminen.

Albert Majasalo 100 vuotta

Albert Majasalo täytti 100 vuotta 22. tammikuuta Kuopi- ossa. Hyvästä kunnosta kertoo hänen toteamuksensa ”luonto- polulla tapaa samanhenkisiä”.

Talvisodan sytyttyä hänen ensimmäiseksi sijoituspaikak- seen tuli Kiviniemi. Tykistö oli hänen aselajinsa talvisodan alusta jatkosodan loppuun.

Varusmiesaikansa jälkeen Majasalo palveli toistakym- mentä vuotta puolustuslaitos-

ta jatkaen sotien jälkeen saman työnantajan palveluksessa. Val- tiota tuli palveltua 40 vuotta.

Perheen hän perusti Viipu- rissa vuonna 1931. Helli -vai- mon kuolemasta on yli 20 vuot- ta.

Mauno Ikäheimonen

Mikko Annala 75 vuotta

Keski-Pohjanmaan Sotave- teraanipiiri sai 1999 alusta Suomessa ensimmäisenä pu- heenjohtajan sotaveteraaneja nuoremmasta ikäluokasta. Pu- heenjohtaja, entinen sotilaspoi- ka ja pankinjohtaja Mikko An- nala täyttää 75 vuotta 16. huh- tikuuta.

Sotaveteraanityöhön on An-

nalän valinnan jälkeen saatu apua kannattajista. Alueen 19 yhdistyksessä kannattajajäsen oli viime vuonna puheenjoh- tavana 11 ja sihteeri 17 yhdis- tyksessä. Myös hallituksiin on kannattajia valittu runsaasti, lähinnä entisiä sotilaspoikia.

Mikko Annalan mielestä vastuullisiksi veteraanityön tekijöiksi ei veteraaneja enää voi- da velvoittaa. Järjestöruutiini- en pyörittäjiksi pitää saada tal- kootyöhön myös sotilaspoikia nuorempaa väkeä. Yhdistysten tuotolla ei palkallisen työvoi- man käyttö onnistu. Kunnia- kansalaisemme veteraanit ovat ansainneet kaiken mahdollisen avun mitä heille järjestötyöllä on mahdollista antaa.

Veteraanityö tuli tutuksi 30 vuoden aikana Mikko Annalal- le, joka Osuuspankin johtajana

oli rahoittamassa kotikuntansa Toholammin veteraanitaloja ja huolehti sotaveteraanityhdistyk- sen tilinpäätösten tekemisestä. Hänen vaimonsa Anna-Kaija toimii piirin naistoimikunnan puheenjohtajana. Myös Lions- toiminta kuuluu Mikko Anna- lan harrastuksiin. Sota-aikana opittu vapaaehtoinen talkootyö jatkuu edelleen.

Sotaveteraanityöhön sydä- mestään antautunut Mikko Annala hoitaa kuntoaan lii- kunnalla, joten toivotamme hänelle hyviä hiihtokelejä. Vas- taanottoa syntymäpäivänään hän ei järjestä.

Pasi Jaakonaho

Esa Haarala 70 vuotta

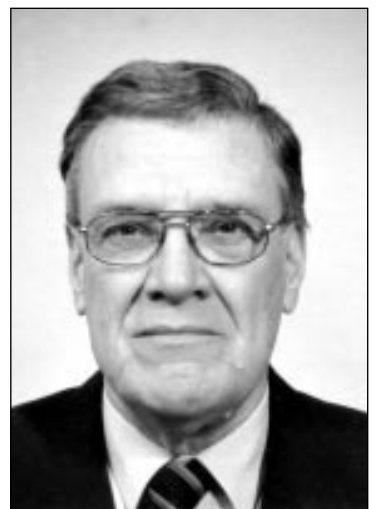
Toimitusjohtaja Esa Haarala täyttää 70 vuotta 12. huhtikuuta Kiukaisissa. Hän on syntynyt Vihdissä.

Elämäntyönsä Esa Haara- la on tehnyt liike-elämän pal- veluksessa SOK- konsernissa eri puolilla Suomea. Eläkkeel- le hän jäi vuonna 1992. Haara- la on hoitanut niin kunnallisia kuin muitakin luottamustehtä- viä aktiiviuransa aikana ja on monessa mukana edelleen.

Suuri suru kohtasi Esa Haa- ralan perhettä Talvisodan al- kupäivinä 8.12.1939, jolloin perheen isä kaatui jääden vi- hollisen puolelle. Paavo Haa- rala taisteli Länsi- Kannak- sella JR 12. III pataljoonan 8. komppaniassa. Sotaorvon koh- talo on saanut aikaan sen, että

Esa Haarala tuntee sotavete- raanityön erittäin läheiseksi. Hän onkin toiminut aktiivises- ti Kiukaisten Sotaveteraanien työssä mm. sen pitkäaikaise- na sihteeri-toiminnanjohtaja- na, sekä puheenjohtajana tästä vuodesta alkaen. Erinomaisen panoksen hän on antanut myös Satakunnan Sotaveteraanipiiri- n taloustoimikunnassa. Käsi sydämelle ja SATAVA -kerä- ysten järjestelyissä hänen liik- keenjohdollinen tietotaitonsa ja talouselämän tuntemuksensa ovat olleet korvaamattomia. Hän on edustanut Satakuntaa myös Suomen Sotaveteraaniliiton hallituksessa 2004-2005.

Sotilasarvoltaan hän on yli- luutnantti. Ansioistaan hänelle on myönnetty useita ansio- ja

kunniamerkkejä, mm. Sotave- teraaniliiton kultainen ansio- merkki sekä SVR 1 kr.

Sirkka Kanerva

Kuolleita

Veli Matti Huittinen 70 vuotta

Sotainvalidien Veljesliiton puheenjohtaja, professori Veli Matti Huittinen täytti 70 vuotta 12. helmikuuta Mikkelissä. Hän on syntynyt Rantasalmella.

Veli Matti Huittinen valmistui lääkäriksi 1963, väitteli tohtoriksi lantiomurtumien hermovaurioista 1972 ja sai kirurgian erikoislääkäriin oikeudet 1974. Pitkä työura vaikeavammaisten, erityisesti sotavammaisten keskuudessa alkoi 1960-luvulla. Hän toimi Kasisaaren kuntoutumislaitoksen ortopedilääkärinä 1968–73, Kyyhkylän kuntoutussairaalan ylilääkärinä 1973–83, Invalidiliiton Käpylän kuntoutuskeskuksen ylilääkärinä 1983–94 ja Sotainvalidien Veljesliiton Kaunialan sotavammasairaalan johtavana ylilääkärinä 1994–99.

Sotainvalidien Veljesliit-

to valitsi Veli Matti Huittisen puheenjohtajakseen 2001. Tämän luottamustoimen kautta hänelle avautui tärkeä yhteistyön kenttä Suomen veteraaniliittojen valtuuskunnassa. ”Valtuuskunnassa on hyvä ilmapiiri”, hän on todennut. Yhteistyökumppanit ovat hänelle kiitollisia merkittävästä panoksesta valtuuskunnan päämäärin edistämisessä.

Veli Matti Huittinen on alansa arvostettu asiantuntija, historiasta viehtynyt humanisti sekä kiinnostava kirjoittaja ja puhuja. Puhuessaan veteraanien kirkkopäivässä Raahessa 2004 terveyden ja arvostuksen merkityksestä hyvän vanhuuden perustana hän arvioi kansallisen veteraanipäivän olevan jopa painavampi mielenterveydellinen tekijä kuin ammatti-
auttajien apu.

Tekijän ja vaikuttajan tuloksekas työ on saanut näkyvää tunnustusta: professorin arvonimi 1991 sekä lääkärien Pohjola-palkinto ja 4. luokan Vapauden Risti punaisen ristin kera 1997. Kultakin neljästä veteraaniliitosta hän on saanut kunniamerkkin.

Merkipäivänä ”Huitilla” oli avoimet ovet Kyyhkylän kartanossa. Veteraaniliitot kiittivät ja onnittelivat päivänsankaria valtuuskuntansa johdolla.

Aarno Strömmer

Mannerheim-ristin ritari Leo Kojo 1917–2006

Mannerheim-ristin ritari n:o 82, majuri Leo Johannes Kojo kuoli tammikuun 25 päivänä 88 vuoden ikäisenä Lappeenrannassa. Hän oli syntynyt 28.6.1917 Parikkalassa. Kersantti Leo Kojo palveli joukkueen varajohtajana Rajajääkärripataljoona 4:ssä, kun hänestä tehtiin nimitysesitys Vapauden ristin 2. luokan Mannerheim-ristin ritariksi. Hän kuului niihin taistelijoihin, joiden ritarinimitykseen johtanut esitys sisälsi pitkän luettelon rohkeuden ja sotilastaidon näytteistä rintamalla päivä päivältä. Tavanomaista oli, että Leo Kojo tempaisi aloitteen käsiinsä käyttäen hyväkseen pimeyttä tai yllätystä saarsi joukkueellaan vihollisen monikymmenpäisen osaston ja tuhosi sen lyhyessä ajassa. Jäädessään yksin tai lähimpien miestensä kanssa vihollisen saartamaksi Kojo puolestaan säilytti rauhallisuutensa ja pystyi tuhoamaan hyökkäävät viholliset ja

käyttämään heidän aseitaan omien ampumatarvikkeiden loputtua. Kojo ylennettiin vääpeliksi jo ennen ritariksi nimitystään elokuussa 1942.

Sodan päätyttyä vääpeli Leo Kojo jäi rajavartiolaitoksen palvelukseen, opiskeli ja opetti taistelijan taitoja. Komennettuna eri upseerikursseille hän saavutti majurin arvon ja jäi reserviin Lappeenrannan sotilaspiirin esikunnasta. Jo palveluksessa ollessaan Kojo innostui erävalineistön kehitystyöhön. Hän kehitti useita suksisiteen malleja, joiden käyttö nimenomaan kylmissä olosuhteissa oli yksinkertaista ja helppoa. Samoin hän keksi parannuksia majoitusvälineistöön ja niiden kuljetustapoihin. Hänen periaatteensa oli, että erämiehen on pystyttävä talviolosuhteissa kuljettamaan ja ottamaan käyttöön lämmönlähteensä riisumatta käsinettänsä. Majuri Leo Kojo toimi uuterrasti harrastustensa parissa, minkä johdosta hänet nimettiin useiden järjestöjen, kuten

Kaakkois-Suomen Rajamieskillan, Karjalan Keksijät ry:n ja Pro Patria-yhdistyksen, kuniajäseneksi tai -puheenjohtajaksi. Mannerheim-ristin ritarien säätiön valtuuskunnassa hän vaikutti vuosina 1997–2004.

Leo Kojon kokemukset tekivät hänestä Jeesuksen seuraajan eikä hän voinut unohtaa sodan epäoikeudenmukaisuutta. Tämän hän on ilmaissut laatimansa runomuotoisen elämäntarinan loppuosassa:

*On riittänyt terveys, työ ja leipä.
On vapauden niminen henkireikä.
Näin tilittää mies muuan.
Lie taipumus Sven Dufvan:
Ongelmana oikea ”vasen”. – Mitä?
Ei unohdu, missä on itä.
Testamenttia muuta en jätä.
Tahdoin palvella maata vain tätä.
Nyt jo kipitän kaarteon
loppusuoran aivan.
On maalissa palkkio vaivan.
Mökki, eukko, tytär ja poikia kaks’
ynnä Jeesus rakkaimmaks’.*

Kari Norkola

Muistomerkki paljastui lumipyryssä

Sotiemme veteraaneja ja koululaisia Padasjoen Maakesken edustalla muistomerkin paljastustilaisuudessa.

Koiranilma sattui kohdalle 30. marraskuuta kun Padasjoen Maakeskessä paljastettiin muistomerkki sotiemme veteraaneille. Tänne paikkakunnan miehet koottiin 13. marraskuuta 1939 lähetettäväksi ylimääräisiin kertausharjoituksiin. Idea muistomerkin pystyttämiseksi on **Sulo Hanukkalan**.

– Veljeni Olli oli muiden lähtevien joukossa. **Aimo Häkkä** komensi joukot muotoon viereiselle kentälle käskien poikia pistämään tupakat pois, ilmoitta-

en joukon suojeluskunnan päällikkönä toimineelle luutnantti **Lauri Räväsmälle**. Kaikki arvasivat mitä tuleman piti, muisteli **Matti Järvinen**.

Paljastuspuheessaan kenraalimajuri **Hannu Särkiö** totesi hallituksen kutsuneen lokakuussa 1939 osan reserviläisistään ylimääräisiin kertausharjoituksiin neuvotteluasemaansa tukeakseen. Suomessa uskottiin oikeudenmukaisuuden voittoon.

Miesten kuljetukseen varatut kuorma-autot reunustivat tietä ja komppania lähti täsmäl-

leen määräaikana kohti Lahden Hennalan kasarmia. Pääjoukko matkusti Lahteen vesikuljetuksena pitkin Päijännettä.

– Istuimme hiljaisina ja vakavina proomun uumenissa miettien omia ajatuksiamme, mukana ollut 89-vuotias **Eero Suppula** kertoo.

Muistomerkin paljastivat veteraanit **Ahti Haapanen** ja **Urpo Ojala**, jonka jälkeen Maakesken koululaiset kajauttivat ilmoille *Synnyinmaan laulu* -esityksen.

Teksti ja kuva: Pentti Malaste

Vuoden sotilasperinnekirja kertoo reservin aliupseereista

Suomen Kirjallisuuden Seuran ja Reserviläisliiton yhteistyössä tuottama kirja *Reservin aliupseerina Suomessa* voitti Sotilasperinteen Seuran järjestämän kilpailun. Kirjan on toimittanut Pekka Allonen. Reservin aliupseerit ovat tähän asti olleet jossain määrin näkymätön osa sotilashierarkiaa, joka sijoittuu miehistön ja upseeriston väliin. Heidän omakuvastaan ei aikaisemmin ole ollut juurikaan tietoa. Nyt suoritettu perinnekeruu tarjoaa runsaan aineiston eri alojen tutkijoille.

Kilpailuun osallistui parikymmentä teosta, jotka olivat suurimmaksi osaksi omakus-

tanteita. Kilpailuraati myönsi kunniamaininnan teoksille *Oulu varuskuntakaupunkina* (Pohjan Prikaatin Kilta) ja *Krenatöörejä ja räjäpaita* (Lautsaari-seura).

”Vuoden 2005 sotilasperinneteoksi” on valittu Sota-arkiston ystävät -projekti, jonka puitteissa vapaaehtoiset henkilöt tekevät luettelointityötä sota-aikaisen arkiston parissa. Sota-arkiston palkatun henkilökunnan resurssit eivät riitä tämän maamme historian kanalta erittäin arvokkaan aineiston käsittelyyn.

Sotiemme veteraanien varainhankintaa selkeytetään

Sotiemme veteraanit ovat yhdistämässä keräystoimintaa ja muuta varainhankintaansa. Maaliskuun alussa Suomen Sotaveteraaniliitto, Rintamaveteraaniliitto, Rintamanaisten Liitto ja Kaatuneitten Omaisten Liitto aloittavat varainhankinnan yhteisin voimin *Sotiemme veteraanit keräys* -nimen alla. Näin lahjoittajille tulee selväksi, että vain yksi virallinen taho kerää varoja keski-ikältään 84-vuotiaiden sotiemme veteraanien hyväksi.

Lippueamiraali Hanno Strang selostaa tiedotustilaisuudessa puolustusvoimien osuutta Sotiemme veteraanit keräyksessä.

Pia Mikkonen esitelmöi sotiemme veteraanien keräystoiminnasta.

Tavoitteena on tulevina vuosina koota koko sodissa taistellut joukko saman rahankeräyksen piiriin. Varainhankinnan tuotto käytetään sotiemme veteraanien ja sotaleskien – kunniakansalaisytemme hyväksi. Tavoitteena on, että veteraanit voisivat korkeasta keski-ikästään huolimatta selviytyä omassa kodissaan mahdollisimman pitkään. Tuottoa käytetään mm. apuvälineiden, esimerkiksi silmälasien ja lääkkeiden hankintaan sekä kotiavun järjestämiseen. Valtakunnallista varainhankintaa koordinoi Pia Mikkonen.

Puolustusvoimain komentaja suojelijana

Sotiemme veteraanien keräykseen osallistuvat järjestöt pitivät 20. tammikuuta tiedotustilaisuuden Pääesikunnassa, jossa lippueamiraali, apulaishenkilöstöpäällikkö **Hanno Strang** selvitti puolustusvoi-

mien tukea veteraanien varainhankinnalle.

Puolustusvoimat osallistuu keräykseen antamalla varusmiesten keräysapua 1.3.–31.5.2006 välisenä aikana. Varusmieskeräyksen bruttotuotosta annetaan 10 % varusmies- ja oppilastoimikuntien toiminnan tukemiseen. Keräyksen suojelijaksi on lupautunut puolustusvoimain komentaja amiraali **Juhani Kaskeala**.

Ikääntyessä tukitarve kasvaa

Keräyksestä vetovastuussa olevan Suomen Sotaveteraaniliiton puheenjohtaja **Aarno Strömmer** selvitti tiedotusvälineiden edustajille veteraanien tukitarvetta. Toimittajien kysymyksiin vastaili myös toiminnanjohtaja **Markku Seppä**. Keräyksen muista osanottajajärjestöistä vastaamassa olivat Rintamaveteraaniliiton puheenjohtaja **Onni Toljamo** ja toimitusjohtaja **Reino Toivio**, Kaatuneitten Omaisten Liiton puheenjohtaja **Pentti Lehtimäki** ja Rintamanaisten Liiton puheenjohtaja **Ilmi Harska**. Paikalla ollut Veljesliiton pääsihteeri **Juhani Saari** totesi liiton jääneen tänä vuonna keräyksen ulkopuolelle, koska piireillä on tulevana syksynä omaa paikallista keräystoimintaa.

Koska veteraanien tukitarve kasvaa ikääntyessä, täsmätukea tarvitaan entistä enemmän. Kuntien veteraaneille tarjoamat palvelut eivät kata läheskään kaikkia oleellisia tar-

peita. Suomen sotiin vuosina 1939–1945 osallistuneita miehiä ja naisia on tällä hetkellä elossa alle 100 000. Kahden vuoden kuluttua heitä on elossa alle 80 000, viiden vuoden kuluttua alle 50 000 ja kymmenen vuoden kuluttua alle 20 000.

Sotiemme veteraaneista 14 000 on sodissa haavoittuneita ja 30 000 rintamalla eri tehtävissä toimineita naisia. Sotaleskiä on noin 2 000.

Varainhankintaa toteuttavat veteraaneja nuoremmat

Rahankeräystoimia ja muuta varainhankintaa toteuttavat ja tukevat veteraaneja nuoremmat voimat, mm. maanpuolustusyhteisöt, Suomen partiolaiset ja Tunturi-moposafareistaan tutut Halavatun Papat.

Toiveena on myös että Sotainvalidien Veljesliitto liittyisi ensi vuodesta lähtien yhteisen varainhankinnan piiriin.

Merkkipäivää viettävät yksityiset henkilöt, yritykset ja yhteisöt voivat lahjojen ja kukkien sijaan osoittaa varat Sotiemme veteraanit keräyksen hyväksi. Lahjoittajatoimintaa kehitetään mm. myyntituotteella. Valtakunnallinen lahjoituspuhelinumero on 0600–12060 (10,10 euroa + paikallisverkkomaksu).

Yhteistyöllä pitkäjänteisyyteen

Varainhankkija Pia Mikkonen kiittelee veteraanijärjestöjen yhteisen keräyksen alle ryhmittymisen mahdollistavan monipuolisen ja pitkäjänteisen varainhankinnan. Keräystoimintaan perustuva tukitarve kestää vielä ainakin 10 vuotta.

– Yhteinen keräys hyödyttää tuloksellisuudellaan kaikkia tukea tarvitsevia sotiemme veteraaneja ja heidän leskiään. Kuluvan vuoden varainhankinnan kahden miljoonan euron tavoitteesta arvioidaan saatavan puolet varusmiesten suorittamasta listakeräyksestä ja toinen puoli muusta varainhankinnasta. Kukin järjestö saa varoja sovitussa suhteessa piireilleen ja edelleen yhdistyksille jaettavaksi. Tukea annetaan vähätuloisille, ylimääräistä rintamalisää saaville, joiden tulot jäävät alle 1 000 euroa kuukaudessa.

– Listakeräyksen alueittain kerätyt varat jakautuvat niiden piirien veteraanien hyväksi, mistä rahat on kerätty.

**SOTIEMME
VETERAANIT
KERÄYS**

– Tästä vuodesta alkaen ryhdytään pitämään lahjoittajerekisteriä, jonka puitteissa lahjoittajat voivat jatkaa lahjoitustoimintaansa vuosittain, Pia Mikkonen kertoo.

Yritykset myönteisiä

Varainhankinnan malli on Pian mukaan otettu hyvin vastaan yrityksissä. Kaikki yritykset ovat kuin yhdestä suusta sanoneet, että tämä yhteiskeräys helpottaa heidän päätöstään osallistua veteraanien tukemiseen. Yritysyhteistyökumppanit ovat *Sotiemme veteraanit keräyksen* toteutumisen kannalta merkittäviä, sillä heidän avullaan keräyskustannukset voidaan pitää alhaisina.

Yhteistyökumppaneita yri-

tyksistä on tullut mukaan jo useita, mm. mainostoimisto Sky Advertising, valokuvaamo Studio Skaala, Sp-paino sekä Nordea Pankki Suomi Oyj.

Tuottoa ja apua voi kohdentaa

Keräystoimintaa paikallisella tasolla organisoivat piirien keräysvastaavat. Heitä on yhteensä 22 koko Suomessa. Kun haluatte tukea keräystoimia työ-, viestintä-, lahjoitus- tai muussa muodossa ja haluatte kohdentaa tukenne tietyn alueen sotiemme veteraaneille, niin se on mahdollista ottamalla yhteyttä paikalliseen keräysvastaavaan.

Markku Rämö

Sotiemme veteraanit keräyksen keräysvastaavat ryhmäkuva tammikuussa pidetyn koulutustilaisuuden yhteydessä.

Sotiemme veteraanit keräyksen keräysvastaavat

Etelä-Karjala	Matti Ruskonmäki	040-5279 302
Etelä-Pohjanmaa	Ilmari Isokangas	050-410 7698
Helsingin seutu	Viljo Lehtonen	050-564 2088
Kainuu	Veli Jääskeläinen	0400-457 699
Kanta-Häme	Pertti von Hertzen	040-581 7778
Keski-Uusimaa	Matti Toivonen	040-5847006
Keski-Pohjanmaa	Antti Roiko-Jokela	044-5131550
Keski-Suomi	Tapani Nieminen	0400-244406
Kymenlaaksi	Juha Myyriläinen	040-581 7779
Lahti	Pentti Musakka	040-7555774
Lappi	Martti Koskela	040-512 6070
Länsi-Uusimaa	Kari Nurminen	0500-459648
Pirkanmaa	Päivi Huotari	050-5550728
Pohjois-Uusimaa	Kalevi Rönqvist	040-7039 146
Pohjois-Karjala	Jorma Reijonen	0400-121466
Pohjois-Pohjanmaa	Antti Pesälä	040-578 2344
Pohjois-Savo	Lauri Kankkunen	050-570 7526
Satakunta	Juhani Norri	050-523 8180
Suur-Savo	Jaakko Lindell	050-5267799
Södra Finland	Sven Nordlund	0400-478266
Vaasa	Sven Lindholm	050-5923 444
Varsinais-Suomi	Jari-Matti Autere	050-352 4219

Sotaveteraaniliiton myymälä palvelee

Käy talossa tai soita Helenalle puh. (09) 6126 2014. Myymälä on avoinna ma-pe klo 8.30–16.00

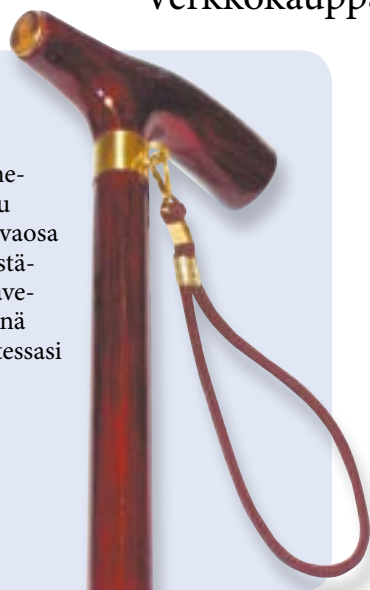
Sähköposti: helena.hornborg@sotaveteraaniliitto.fi

Verkkokauppa palvelee osoitteessa: www.sotaveteraaniliitto.fi

29 Kävelykeppi

Jääpiikillä ja ranne-
lenkillä varustettu
kävelykeppi. Kahvaosa
pyökkiä, varsi kestä-
vää raminia. Sotave-
teraanien käsityönä
valmistama. Tilatessasi
ilmoita pituutesi.

Hinta 50 euroa

38 Vyö

Laadukas kotimainen
kääntövyö, nahkaa väri
musta/viininpunainen.
Myös tummansinisenä
Soljessa liiton tunnus.

Hinta 23 euroa

44 Henkselit

Kotimaiset,
veteraani-
tunnuksella.
Saatavana on
viininpunaista,
mustaa, harmaata ja
tummansinistä.
Oma kuosi
metsästäjille,
kalastajille ja
golfaajille.

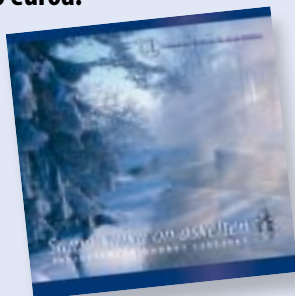
Hinta 23 euroa

43 Sama kaiku on askelten -CD

Kymmenen sotaveteraanikuoron ja
Haminassa sotaveteraanien konsertissa
taltioituista äänitteistä on koottu 38 laulua
sisältävä tupla-CD.

Hinta 20 euroa.

45 Karjalan Kunnailta

Sotaveteraani-
kuorojen kah-
deksannet laulu-
juhlat Joensuussa
on tallennettu
äänitteille koko-
naisuudessaan.

VHS 20 euroa
DVD 18 euroa
CD 6 euroa

19 Säänkestävä kassi

Tummansininen,
kotimaista
laatua.
Varustettu
kolmella
taskulla ja
kahdella
vetoketjulla.

Mitat:
15x35x30 cm.

Hinta
12 euroa

49 Kuningatar Blanka

50 Leikkiviä poikia rannalla

Lasitaulut

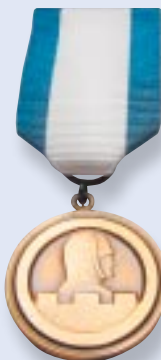
Albert Edelfeltin
Kuningatar Blanka ja
Leikkiviä poikia rannalla.
Molemmista tauluista
on tehty numeroitu
sarja 1-500.
Taulujen koko 19x 20 cm
Tauluissa on reiät
ripustusnauhaa tai
ketjua varten

Hinta 40 euroa

2 Jäsenmerkki

Myös kannattajajäsenille.
6 euroa.

1 Sotaveteraanimitali

Myös kannattajajäsenille.
Hinta 12 euroa.

TILAUSKORTTI

Suomen Sotaveteraaniliitto
Korkeavuorenkatu 41 A 7,
00130 HELSINKI

Nimi (tekstaten):

Lähiosoite:

Postinumero ja -toimipaikka:

Nro kpl.....

Nro kpl.....

Nro kpl.....

Nro kpl.....

Nro kpl.....

Nro kpl.....

Nro kpl.....

Nro kpl.....

Nro kpl.....

Nro kpl.....

Täytä ja postita oheinen tilauskuponki, tilaa
puhelimitse tai verkkokaupasta.

Lotta Svärd 85-vuotisjuhlaseminaari Turussa

Lotta Svärd 85-vuotisjuhlaa vietetään juhlaseminaarin merkeissä Turussa 25. maaliskuuta. Seminaarissa esitelmöivät eversti evp Sampo Ahto, museoneuvos Marja-Liisa Haveri-Niemenen, prof. Timo Soikkanen, rintamalotta Irma Toivanen ja fil. lis. Terhi Tuononen.

Kaikki kiinnostuneet ovat tervetulleita seminaariin, jon-

ka järjestävät Suomen Lottaperinneliitto ry ja Turun suomenkielinen työväenopisto, jonka tiloissa tilaisuus pidetään.

Juhlaseminaari pidetään opistolla 25. maaliskuuta klo 10–17, Kaskenkatu 5. Ilmoittautumiset opiston kansliaan 14.3. mennessä puhelin (02) 262 9811. Osallistumismaksu 20 € sisältää lounaan.

Asemiesillat nyt dvd-levynä

Asemiesillat herätettiin uudelleen eloon kolmen vuotta sitten. Iltojen menestys oli koskettava kuten ohjelman antikin. Perinnettä on vaalittu elävällä tavalla yhteensä 15 kertaa ympäri Suomea.

Kyselyjä ja kiinnostusta Asemiesilloja kohtaan on osoitettu siinä määrin, että sarjan viimeinen Asemiesilta Finlan-

dia-talossa 5. huhtikuuta on taltioitu Poptorin toimesta katseltavaksi ja kuunneltavaksi DVD-levylle.

Levyä voi tilata Suomen Sotaveteraaniliiton ja sotaveteraanipiirien toimistoista kautta maan.

Liiton myyntitoimisto puh. (09) 6126 2014. Sähköpostiosoitte: helena.hornborg@sotaveteraaniliitto.fi

Naisjärjestön kirjoituskilpailu "KOTIRINTAMAN ELÄMÄÄ"

Sotaveteraaniliiton Naisjärjestön keskustoimikunta antoi julistamalleen kirjoituskilpailulle nimen *Kotirintaman elämää*, jolla se halusi omalta osaltaan osallistua sota-ajan perinteen tallentamiseen. Määräaikaan 30.4.2005 mennessä tuli 162 kirjoitusta. Keskustoimikunnan valitsema arviointitoimikunta tutustui kaikkiin kirjoituksiin. Koukussa 30. tammikuuta toimikunta totesi julkaisukelpoisia kirjoituksia olevan paljon. Yhteistä kaikille oli posi-

tiivinen asenne sota-ajan usein ankeaan elämään, vastuun ottaminen kaikista tehtävistä, myös miesten töistä sekä voimakas isänmaallisuus ja luottamus Korkeimman voimaan.

Kaikki kirjoitukset tullaan tallentamaan sopivaan arkistoon. Kirjoitusten joukkoon liitetään myös myöhemmin saapunut kirjanen *Kirjeitä kotirintamalta*. Se on koottu Oriveden yhteiskoulun oppilaitten suorittamista haastattelusta.

Arvostelutoimikunta on valinnut kolme kirjoitusta moni-

en hyvien kirjoittajien joukosta. Niiden kirjoittajat palkitaan lahjakorteilla:

1. Pirkko Huovilainen, Iittala
2. Sirkka Säteri, Lieto
3. Laila Janhonen, Niemisjärvi

Kaikilla yhteisiä perusteita olivat mm. omakohtaisuus, hyvät sanavalinnat, monipuolinen kuvaus, selkeys, johdonmukaisuus, tunnelmallisuus, rohkeus ja mielenkiintoisuus. Sotaveteraani -lehti julkaisee palkitut kirjoitukset.

Veteraanien ja vanhusten asuntojen korjausavustus 2006

Avustusta haetaan kunalta, joka saa määrärahat Valtion asuntorahastolta. Avustus myönnetään sosiaalisin perustein. Asunnossa asuvan ruokakunnan tulot ja varallisuus eivät saa ylittää asetettavia rajoja. Avustusten hakuaika päättyy huhtikuun alkupuolella 2006 (tarkempaa tietoa korjausavustuksista ei

tätä kirjoittaessa ole). Tarkempia tietoja korjausavustuksista saa korjausneuvoilta ja kunnista.

KORJAUSNEUVONTA

Vanhustyön keskusliitolla on 16 alueellista korjausneuvojaa, jotka avustavat sotainvalideja ja veteraaneja asunnossa tarvittavien muutostöiden suun-

nittelussa. Korjausneuvoja tekee tarvittavan paperityön eli tekee hankkeen luonnospiirustukset ja kustannusarvion sekä laittaa avustushakemukset liikkeelle. Tarvittaessa korjausneuvoja avustaa myös sopivan urakoitsijan löytämisessä. Korjausneuvojan tekemä työ on asiakkaille maksutonta, mutta remontin teko tietysti maksaa.

VANHUSTYÖN KESKUSLIITON KORJAUSNEUVOJAT:

ETELÄ-POHJANMAA	Harri Hietikko	06 4142970	0400 260962
HELSINKI	Tom Holmlund	09 4122903	0400 609577
KANTA-HÄME	Terho Pumpula	03 6127845	0400 912941
KYMI	Arja Hinkkanen	05 3776777	040 5452096
LAHTI	Kari Tahvanainen	03 7340509	0500 494766
LAPIN LÄÄNI	Teuvo Junes	016 280363	040 5572550
OULUN LÄÄNI	Tapio Karhu	08 8162326	040 5166738
PIRKKA-HÄME	Voitto Niska	03 2551651	0400 649199
POHJOIS-KARJALA	Lauri Takkunen	013 1722607	050 5407035
POHJOIS-SAVO	Pentti Heikkinen	017 2620071	0400 371586
SATAKUNTA	Taru Perämaa	02 6770090	0400 852727
SISÄ-SUOMI	Erkki Vesander		0400 162494
SUUR-SAVO	Ismo Kortman	015 214548	0500 651737
UUSIMAA	Henning Ekholm	09 2393805	0500 604782
VAASA	Stig Björk		0400 561956
VARSINAIS-SUOMI	Antero Hiilesvuo	02 2319128	040 5840824

Korjausneuvonnan päällikkö, Jukka Laakso Vanhustyön keskusliitto, Helsinki
 Puh. 09-3508 6036, gsm 040-5023807

KAARTIN SOITTOKUNNAN kevätkonsertit

"Euroviisut"

maanantaina 3.4. klo 19.00 Sello-sali, Espoo
 keskiviikko 5.4. klo 19.00 Martinus-sali, Vantaa
 perjantai 7.4. klo 19.00 Finlandia-talo, Helsinki

Solisteina Stadian Pop/Jazz -laulajat
 Johtajina Elias Seppälä ja Raine Ampuja

Liput 17 €

www.lippupiste.fi

puh. 0600 900 900

Järjestää Helsingin Sotilasläänin Esikunta

Vuoden Kantelelevy 2005 -tunnustus Martti Pokelalle

Kanteleliitto myönsi ensimmäistä kertaa Vuoden kantelelevy 2005 -tunnustuksen. Valinnan suoritti Yleisradion musiikkipäällikkö Helena Hiilivirta. Tunnustus myönnettiin Prof. Martti Pokelan (s. 1924) *Impromptu* levyllä (IMU-CD 053). Levyn on julkaissut Inkoon

Musiikki ja sen on tuottanut ja äänittänyt Matti Kontio.

Hiilivirran mukaan musiikkimaailmassa valtaa alaa nuoruuden ihannointi. "Martti Pokelan levy on ainutlaatuista ja omaperäistä musiikkia. Hän on jo korkeassa iässä ja on tehnyt uutta. Hänen syvä perinteen tuntemuksensa kuu-

luu ja monet aikakerrokset tuovat musiikkiin syvyyden, josta voi kummuta jotakin uutta tällä tavalla. Se on suuren taiteen merkki", kertoi Helena Hiilivirta palkinnonjakopuheessaan. Palkinto luovutettiin Kanteleliiton järjestämässä tiedotustilaisuudessa Helsingissä 27. tammikuuta.

20. Kansallisen veteraanipäivän pääjuhla Hämeenlinnassa

Jean Sibeliuksen syntymäkaupunkina ja 48 000 asukkaan Etelä-Suomen läänin pääkaupunkina tunnettu 367-vuotias Hämeenlinna järjestää Kansallisen veteraanipäivän valtakunnallisen pääjuhlan torstaina 27. huhtikuuta.

Minkälaisia tunteja tämä herättää juhlatoimikunnan puheenjohtaja, kaupunginjohtaja Tapani Hellstén?

- Nöyrää kiitollisuutta. Saammehan vieraaksemme juuri niitä naisia ja miehiä, joiden peräänantamattomalle työlle perustuu kansallinen hyvinvointimme. Haluankin lehtenne kautta toivottaa kaikki Hämeenlinnaan saapuvat sydämellisesti tervetulleiksi

Miten juhla-ajatus sai alkunsa?

- Hämeenlinnan veteraaniasiain neuvottelukunta, jossa kaikki paikalliset järjestöt ovat edustettuina, esittivät päätoimikunnalle tapahtuman anomista. Meidän kaikkien oli siihen kaupungin elimissä helppo yhtyä.

Mitä valmisteluihin tällä hetkellä kuuluu?

- Yleistunnelma on hyvä. Perinteisenä varuskuntaseutuna suhteet maanpuolustusjärjestöihin Hämeessä toimivat myös jokapäiväisessä kanssakäymisessä. Meidän porukamme kävi ottamassa oppia Tornion hienoista järjestelyistä viime vuonna. Olemme aika-

taulussa. Juhlaan halutaan valmistautua huolella.

Mitä erityispalveluita kaupunki on tarjonnut omille veteraaneilleen?

- Lainmukaisesta kuntoutuksesta kantaa päävastuun kansanterveystyön kuntayhtymä - oman arvioni mukaan tyylikkäästi. Me pidämme aktiivista veteraaniväestöä voimavarana, joten pyrimme tukemaan heitä arjessa.

- Nyt on jo itsestään selvää, että uimahalli ja terveyskeskuskäynti ovat maksuttomia ja että vuosittain veteraanit tapaavat toisiaan Raatihuoneen juhlassa. Vuodesta 2004 alkaen on ollut saatavissa asiointiin ilmaisia bussilippuja ja vuodesta 2005 lähtien tunnuksen omaavat veteraanit, joita on Hämeenlinnassa hieman alle 1000, ovat voineet pysäköidä maksutta kaupungin maksullisilla mittaripaikoilla. Haluamme kaupunkina olla tukemassa veteraanien erinomaisen esimerkillisesti ilmenevää omatoimisuutta.

Ja lopuksi?

- Olkaa lämpimästi tervetulleita Hämeenlinnan jäähalliin kansallisen veteraanipäivän pääjuhlaan 27. huhtikuuta. Me odotamme juuri teitä!

VIIHTEELLINEN ASEMIESILTA HÄMEENLINNASSA 26.4.2006 KLO 18.00

Tervetuloa sotiemme Veteraanit omaiseen ja ystävineen viettämään yhteistä asemiesiltaa Hämeenlinnan jäähalliin keskiviikkona 26.4.2006 klo 18.00 alkaen!

Illan juontaa hauholainen Seppo Soittila hanureineen

OHJELMA:

Musiikkia	Panssarisoittokunta PsPr:sta
Marsalkan tervehdys	Timo Närhinsalo Mikkelistä
Kuorolaulua	Hämeenlinna Mieskuoron Seniorit
Runon lausuntaa	Matti Saarinen Hämeenlinnasta
Luutnantt saa suuvooro	Hannu Heino ja Tapio Niemi Raumalta (Tanu Koskelan kirjoittama kasku "Luutnantti saa suunvuoron")
Sillanpään marssilaulu	Yleisö, PsSK ja kuoro

Ohjelma kestää noin 1h 30min, jonka jälkeen juodaan Sotilaskodin munkkikahvit!

Ohjelmatoimikunta toivoo runsasta osallistumista ja lippujen tilaamista ennakkoon, jotta osattaisiin varata oikea määrä kahvia ja munkkeja.

Illan pääsymaksu on 10 €, joka sisältää myös kahvit

Lippuja voi tilata (mielellään 15.4. mennessä):
Kanta-Hämeen Sotaveteraanipiiristä,
toiminnanjohtaja Pertti von Hertzen puh 03-675 6839 (ma-to klo 9.00-12.00)

Sotainvalidien Veljesliiton Kanta-Hämeen piiristä,
toiminnanjohtaja Marja Anttonen 050-520 4065

Kansallisen Veteraanipäivän valtakunnallinen pääjuhla

*Veteraanien työ — hyvinvointimme perusta
Veteranernas arbete — grunden för vår välfärd*

Hämeenlinna 27.4.2006 Tavastehus

KANSALLISEN VETERAANIPÄIVÄN VALTAKUNNALLINEN PÄÄJUHLA HÄMEENLINNAN JÄÄHALLISSA 27.4.2006

OHJELMA

klo 10.00	Juhlallinen lipunnosto
klo 10.30	Hartaustilaisuus
klo 11.00	Lounas
klo 13.05	Pääjuhla
klo 14.30	Lähtökahvit

Pääjuhlan soittokuntina toimivat Panssarisoittokunta ja Ilmavoimien Soittokunta. Pääjuhlan juhlapuhujana on Rautaruukki Oyj:n toimitusjohtaja Sakari Tamminen.

Ruokailujärjestelyjen vuoksi pyydämme, että osallistumisesta ilmoitetaan 31.3.2006 mennessä Minna Karppiselle, puh. 03-621 2244 tai sähköpostilla minna.karppinen@hameenlinna.fi.

Pääjuhlaa ja oheistapahtumia koskevia tiedotteita lähetetään kevään aikana myös liitoille ja piireihin, joita pyydetään jatkamaan tiedottamista omalle jäsenistölleen.

Lämpimästi tervetuloa Hämeenlinnaan!

SUOMEN METSÄSÄÄTIÖ
www.metsasaatio.fi

Pavimento Oy

Sähkötie 8 , 01510 Vantaa

Puh. 202 761 9420

www.pavimento.fi

Tervetuloa Suomen Tykistömuseoon!

Linnankasarmi, Hämeenlinna

Kaupungin keskustassa Hämeen vanhan linnan vieressä sijaitseva sotahistoriallinen erikoismuseo, sisä- ja ulkonäytelyalue vanhassa kasarmimiljöössä.

Vaikuttavat multimediaesitykset kesän 1944 taisteluista:

- **IHANTALAN IHME**, Tali-Ihantalan suurtaistelu
- **KORPISODAN SUURVOITTO**, Ilomantsin mottitaistelu.
- **TAISTELU LAATOKAN KARJALASSA**, Syväriltä Nietjärvelle **UUTUUS**.

Erikoisnäyttelyt:

- **Tarton rauhan rajojen sisältämät Suomen vanhat linnat, kartanolinnat, linnoitukset, skanssit, redutit ja joukko luostareita, mittava kuvanäyttely**

- **Jääkäriiliike 90 vuotta**
Erään jääkärin tarina

Ainutlaatuinen valokuva- ja esinenäyttely Jääkäripataljoona 27:ssä palvelleiden jääkärien vaiheista.

- **Sotilaskotinäyttely** Sode elää ajassa
- **Lotta Svärd** -perinnenäyttely

- **Jalkaväkirykmentti 44:n 1. pataljoonan 3. komppanian** vaiheet 1941–1944, Tyrvännön poikien jäljillä Karjalassa

Multimediaohjelma "Suomen tykistöjärjestelmä eri aikakausina"

Myytävänä videokasettina tai dvd:nä:

- **Talin-Ihantalan suurtaistelut kesällä 1944**
 - **Ilomantsin mottitaistelu**
 - **Taistelu Laatokan Karjalassa**
- Videokasetti 25 euroa/kpl + postituskulut
Dvd 25 euroa/kpl + postituskulut

Avoimna: 1.10.–31.3. ma–su 12–17 1.4.–30.9. ma–su 10–18, muulloin sopimuksen mukaan. Sotaveteraanit ilmaiseksi.

Cafe Katri (03) 1814 3447.

Tiedustelut: puh. (03) 682 4600, fax (03) 682 4601

Linnankasarmi, 13100 Hämeenlinna

e-mail: tykistomuseo@virpi.net

www.tykistomuseo.fi

Suur-Savo kutsuu liittopäiville Mikkeliin

Suur-Savon Sotaveteraanipiiri toivottaa jo tässä vaiheessa kaikki sotaveteraanit puolisoineen tervetulleeksi Mikkeliin XXII liittopäiville, unohtamatta suurta kannattavien jäsenten joukkoa. Liittopäivät ovat tällä kertaa kaksipäiväiset ja ne pidetään kesäkuun ensimmäisenä ja toisena päivänä, torstaina ja perjantaina.

Suur-Savon Sotaveteraanipiiri on päiviä järjestäessään lähtenyt siitä, että veteraaneja ei päivien voitolliseen tulokseen saattamisessa rahasteta, voittoon emme pyri, mutta tapion pyrimme estämään. Tämän voimme toteuttaa vain tukijoittemme avulla. Mikkelin kaupunki sekä Mikkelin Soti-

laslääni ja sen kautta Savon Priikaati ovat avainasemassa.

Mikkelin kaupunki on antanut mm. veloitusetta käyttöömme kokous- ja konserttitalo Mikaelin sekä jäähallin. Tämän lisäksi piirin ja kaupungin hyvä yhteistyö on tuottanut ja tuottaa jatkuvasti uutta apua ja tukea päivien onnistumiseksi.

Yksi suuri tukija ja apu päivien onnistumiseksi on Mikkelin Ravirata oy. Ravirata on ollut yhteistyössä mukana niin, että raveja Mikkeliissä ei tuoloin pidetä ja raviradan tilat on kokonaisuudessaan annettu päivien käyttöön, niin ikään veloitusetta.

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunta on antanut kirkkonsa käyttöömme iltakonsertin jär-

jestämiseksi ja paljon muuta.

Suur-Savon Sotaveteraanipiiri tuntee suurta kiitollisuutta tukijoitamme kohtaan ja tuntee mielihyvää siitä, että maakunta todella arvostaa veteraanejamme ja heidän aikoinaan tekemäänsä työtä. Veljeä ei jätetä –sanoma on kantanut hyvin tähän päivään ja tuonut tuolle sanomalle jatkajia.

Majoitus

FinFun Saimaa on lopettanut toimintansa Mikkeliissä ja näin aikaisemmin annetut puhelinnumerot majoitusta varattaessa eivät pidä paikkaansa. Saimme sen omiin käsiimme ja sitä hoitaa JP-Puhvetti, puhelimen 0440 752465, sähköposti: kimmo.aholainen@puhvetti.fi

Liittopäivien päätoimikunnan jäseniä kokouksensa jälkeen. Vasemmalta, liittopäivien järjestelytoimikunnan puheenjohtaja Juhani Manninen, piirin puheenjohtaja Kalevi Raatikainen, kauppaneuvos Matti Toivakka, liittopäivien päätoimikunnan puheenjohtaja, eversti Hannu Toivonen, Mikkelin kaupungin hallintosihteeri Marja-Liisa Puttonen, poliisipäällikkö Aarno Kulonen ja tuomiorovasti Simo S. Salo. Kuvasta puuttuvat toimikunnan jäsenet kauppaneuvos Leo Laukkanen, toimitusjohtaja Jaakko Laitinen, kaupunginjohtaja Jyrki Myllyvirta ja toimitusjohtaja Jukka Tikka.

Opifer **lita ja Eetu** tasot

Omaishoitaja tarvitsetko apua ?

lita tai Eetu tukee ja vireyttää hoidettavaa usealla tavalla ja auttaa sinua jaksamaan antamalla omaa aikaa. Tukeva taso mm. lukiessa, syödessä, askarrellessa.

Kotimaista laatutyötä teille tarjoaa:

Finn Proto Oy

APUVÄLINEONGELMIEN RATKAISIJA

Louhostie 3, 83700 POLVIJÄRVI puh. 013/ 632 532 fax. 013/ 632 531, www.finnproto.fi

**Soita ja tilaa
tai kysy lisää!**

Aikaisemmin FinFun:lta varatut huoneet ovat luonnollisesti voimassa. Tarkistanette kuitenkin tekemänne varaukset tuosta numerosta 0440 752465.

Torstai 1.6

Liittopäivien ensimmäisenä päivänä ovat kokoukset: liittokokous ja naisjärjestön kokous Mikaelissa. Niin ikään lounas on Mikaelissa kaikille. Päivällinen tarjoillaan Viihdeillan välillä pöytiin jäähallissa.

Torstaina päivällä on mahdollisuus kiertojeluun Mikkeliin, mihin sisältyy käynti Mikkelin museoissa (Päämajamuseo, Jalkaväkimuseo ja Lokki). Kiertojeluvaraukset ja tiedustelut suoraan Kimmo Aholaiselle puhelin 0440752465. Ajelusta niin kuin muustakin liittopäivien tapahtumista tarkemmin huhtikuun Sotaveteraanissa. Te jotka saavutte Mikkeliin 31.5 keskiviikkona, ottakaa yhteys Kimmo Aholaiseen mahdollisen kiertojelun järjestämiseksi.

Viihdeilta jäähallilla päättyy kello 21.00 tansseihin. Se väki, joka ei halua astua jalalla koreasti, voi siirtyä kirkkoon. Kirkossa alkaa kello 21.00 iltakonsertti, joka päättyy iltahartauksen kello 22.00.

Perjantai 2.6

Liittopäivien toinen päivä alkaa ekumeenisella jumalanpalveluksella jäähallissa kello 10.00. Kello 11.00 alkaen on ruokailu raviradan tiloissa ja kello 13.00 – 14.30 on pääjuhla.

Liikenne ja opastus

Kaikki tulotiet on merkitty opastein, joissa on Sotaveteraaniliiton tunnus. Tuloteiden opastus ohjaa jäähallille. Kaik-

ki yhdistykset ja piirit saavat opastekartat silloin, kun niille lähetetään ennakkotilaukset osallistumispaketista. Näin voi ajaa suoraan majoituspaikkaan. Keskustasta ohjataan edelleen opastein jäähallille ja Mikaeliin.

Kahvi ja myynti

Sotilaskodilla on alueella ja hallissa useita myyntipisteitä, mistä saa ostaa kahvia ja pulloa, teetä unohtamatta. Hallissa on koko ajan ravintola A-oi-keuksilla.

Muusta myyntitoiminnasta vastaavat Sotaveteraaniliitto piirin kanssa ja naisjärjestö. Myyntikohteita on vain kaksi. Muita myyntipisteitä päivillä ei sallita. Myyntipöydät sijaitsevat jäähallissa.

Mitä maksaa

Ruoan toimittaa puolustusvoimat. Aterian hinta on ennakoon tilattuna 8 euroa ja paikalla ostettuna 10 euroa /ateria. Iltakonsertti veteraaneille (varsinaiset jäsenet) on ilmainen ja kirkon ovella saa ohjelman veloitusetta, muille tarjoamme ohjelmaa 5 euron hintaan. Samoin jäähallin iltatilaisuus ruoan ennakoon varanneille veteraaneille (varsinaiset jäsenet) on ilmainen. Kannattaville jäsenille, jotka ovat ruoan maksaneet niin ikään ennakoon on sisäänpääsymaksu 10 euroa. Muille lipun hinta on 20 euroa, sisältäen ruoan. Kiertojelusta on edellä mainittu erikseen sekä hotellivarauksesta jonka jokainen suorittaa itse (piiri/yhdistys).

Tarkennetut tiedot ja ohjelmat huhtikuun Sotaveteraanissa.

Jukka Lehtinen

Päämajakaupungin ”imago” muuttuu

– Savon Prikaatin toiminta loppuu vuonna 2007. Varusmiehet häviävät katukuvasta. Mikkelistä tulee esikuntakaupunki. Varuskunta kaupungissa siis kuitenkin säilyy. Joka tapauksessa kaupungin imago muuttuu, Mikkelin Sotilasläänin komentaja, eversti Hannu Toivonen kertoo.

Hannu Toivonen on liittopäivien päätoimikunnan puheenjohtaja.

Hänet tunnetaan hyvin veteraanimyönteisenä henkilönä. Ei ole sellaista ”kissanristiäistä” ja joka vain on järjestetty veteraanihengessä, etteikö siellä olisi komentaja paikalla.

– Olen todennut, että veteraanit pitävät hyvin tärkeänä sitä, että puolustusvoimat näkyvät heidän tilaisuuksissaan. Myös itse nautin siellä olost, hän sanoo.

Piirinkin on ollut helpo kääntä hänen puoleensa apua tarvittaessa ja sitä on aina saatu ja saadaan taas kerran. – Veteraanit eivät paljoa pyydä ja jos veteraanijärjestöltä avunpyyntö tulee, niin aina apua annetaan. Teemme kaiken veteraanien eteen, niin kauan kun heitä on, Hannu Toivonen sanoo.

Hannu Toivonen ottaa puheeksi puolustusvoimien suhtautumisen veteraaneihin ja sanoo, että puolustusvoimat on suhtautunut kautta aikojen veteraaneihin hyvin, silloinkin kun veteraanien arvostus oli mitä oli.

– Meillä ei heilahtelua ole ollut, ja hän viittaa puolustusvoimiin.

Puolustusvoimat käyttävät luonnollisesti varusmiehiä eri tehtävissä. Heitä on veteraanien eri tilaisuuksissa, milloin

Mikkelin Sotilasläänin komentaja, eversti Hannu Toivonen on liittopäivien päätoimikunnan puheenjohtaja.

ruoan jakamisessa auttamisessa, milloin ”tampuurimajuriina”, milloin veteraanikeräystä suorittamassa.

Onko varusmiesten taholta tullut ”murinaa”, kun heitä on käytetty ja määrätty tällaisiin tehtäviin?

– Ei ole kuulunut murinoita. Korviini tuollaista ei ole koskaan tullut. Käsitykseni ja tuntemukseni on, että varusmiesten kunnioitus on suuri veteraaneja kohtaan. Kutsunnoissa on aina veteraanien puheenvuoro ja sitä puheenvuoroa miehet kuuntelevat hiiren hiljaa. Myös tällä tavalla voimme viedä eteenpäin veteraanien perintöä.

Palaamme liittopäiviin.

– Liittopäivät sopii hyvin Päämajakaupungin kuvaan.

Liittopäivien järjestäminen on luottamus samalla Suur-Savon Sotaveteraanipiirille. Arvoisat Sotaveteraanit, nyt tulette kaupunkiin jossa arvostetaan ja ymmärretään Teidän sodan-aikainen työnne, ymmärretään mitä tämän maan eteen on tehty. Tervetuloa Päämajakaupunkiin, täällä on ja vaalitaan Teidän perinteitänne, eversti Hannu Toivonen sanoo.

Jukka Lehtinen

Arto Nieminen
Tapsa, Toivo ja Rakkaus
 Kotosuomalaisen viihteen kultakauden suuret nimet, Toivo Kärki, Olavi Virta ja Tapio Rautavaara kohtaavat Mikkelin Teatterin uutuusnäytelmässä! Vierailijana Anu Hiltunen.

Michael Cooney
Puhtaana käteen
Naurua parit tunnit putkeen.

Arthur Miller
Näköala sillalta
 Intohimoinen draamaklassikko. Vierailijana Satu Silvo.

Tilaa esite!

Varaukset:
 (015) 411 0440

Veteraanien etuuksia vuonna 2006

Suomen sotien 1939 – 1945 sotainvalideilla sekä rintamaveteraanien tehtävissä olleilla miehillä ja naisilla eli rintamaveteraaneilla on laeissa ja asetuksissa säädetty oikeus saada valtion varoin eräitä erityisetuuksia. Osin niiden saantiin ovat oikeutettuja myös eräissä sotaan liittyvissä tehtävissä palvelleet henkilöt sekä vuosien 1945 – 1952 miinanraivaajat.

Erityisetuuksia rintamaveteraaneille ja heihin rinnastetuille henkilöille myönnetään myös kuntien ja seurakuntien varoin.

Julkisyhteisöjen antamaa tukea täydentävät säätiöiden ja yhteisöjen rintamaveteraaneille myöntämät avustukset.

VR-liikenteen, linja-auto liikenteen ja Finnairin lentojen matkalippujen hinnoista ei myönnetä rintamaveteraaneille erityisalennuksia, koska he kaikki saavat niitä vastaavia eläkeläis- ja ikälennuksia.

Seuraavassa kerrotaan perus- ja viitetietoja edellä tarkoitetuista etuuksista.

Rintamaveteraanien tunnukset

Rintamaveteraaneille myönnettyjä tunnuksia ovat

- rintamasotilastunnus (miehille)
- rintamapalvelustunnus (naisille)
- rintamatunnus (rintamalinnoittajille)
- ulkomaalaisen rintamasotilastunnus (ulkomaalaisille vapaaehtoisille).

Kaikkien näiden tunnusten haku aika päättyi 31.12.1994.

Rintamalisä

Rintamalisä maksetaan henkilölle, jolle on myönnetty jokin rintamaveteraanien tunnus sekä henkilölle, jolle Sota-arkisto on antanut todistuksen osallistumisesta miinanraivaukseen 1945 – 1952. Rintamalisää maksetaan myös ulkomaille.

Rintamalisä on 41,84 euroa kuukaudessa. Rintamalisä on verotonta tuloa.

Vuoden 2005 päättyessä rintamalisää sai 94 151 henkilöä, joista miehiä 63 492 ja naisia 30 659.

Ylimääräinen rintamalisä

Ylimääräistä rintamalisää maksetaan henkilölle, joka saa sekä rintamalisää että kansaneläkettä. Ylimääräinen rintamalisä on 25 – 45 prosenttia hänen

kansaneläkkeensä 86,51 euroa ylittävästä osasta. Ylimääräistä rintamalisää ei makseta, jos sen määrä jäisi pienemmäksi kun 5,36 euroa kuukaudessa. Etuus on verotonta tuloa.

Suurin mahdollinen ylimääräinen rintamalisä

I kuntaryhmässä yksinäiselle 190,93 euroa

I kuntaryhmässä naimisissa olevalle 163,70 euroa

II kuntaryhmässä yksinäiselle 181,50 euroa

II kuntaryhmässä naimisissa olevalle 155,67 euroa

Vuoden 2005 päättyessä ylimääräistä rintamalisää sai 47 602 henkilöä, joista miehiä oli 30 088 ja naisia 17 514.

Kuntoutus

Rintamaveteraanien kuntoutuslain nojalla kuntoutusta voi saada henkilö, jolle on myönnetty rintamasotilas-, rintamapalvelus- tai rintamatunnus.

Suomessa asuva veteraani hakee kuntoutukseen asuinkuntansa terveyskeskuksen tai -viraston kautta. Hakemukseen on liitettävä lääkärinlausunto hakijan terveydentilasta. Todistusta ei tarvita, jos hakija on pysyvässä hoitosuhteessa terveyskeskukseen. Hakemuksen voi tehdä veteraanin puolesta myös omainen tai sosiaali- ja terveysviranomais. Kuntoutusta annetaan myös henkilölle, joka asuu palvelu-, hoito- tai hoivakodissa. Päätös pitkäaikaishoidosta ei poista oikeutta kuntoutukseen.

Kunnan terveyslautakunta tai sen määräämä viranomais valitsee kunnan saaman määrärahan rajoissa kuntoutukseen pääsevät henkilöt. Kuntoutusta voidaan antaa laitostuntoutuksena tai avokuntoutuksena, jota ovat päivä- ja kotikuntoutus sekä yksittäiset fysio- tai muun terapian hoitosarjat. Jalkahoitoa voidaan antaa pelkkänä avokuntoutuksena.

Vuoden 2005 asetuksen mukaan silloin, kun veteraanilla oleva vamma tai sairaus ei aiheuta hänelle toimintakyvyn häiriöitä, laitostuntoutusjakson pituus on enintään 10 vuorokautta. Tarveharkintaan perustuen voi veteraanin kuntoutusjakso laitoksessa olla edelleen jopa neljä viikkoa.

Päiväkuntoutusta voidaan antaa enintään 10-20 päivää sekä muuta avokuntoutusta 20-30 käyntikertaa kalenterivuodessa rintamaveteraanin kuntoutustarpeesta riippuen.

Avokuntoutusta voidaan to-

teuttaa toimintakykyluokkaan III kuuluvan veteraanin osalta esimerkiksi siten, että hän saa 2 x 10 hoitokerran sarjan. Vastaavasti toimintakykyluokkaan I ja II kuuluvan veteraanin avokuntoutus voidaan toteuttaa 3 x 10 tai 2 x 15 hoitokerran sarjoina. Tällöin kuntoutus jakautuu pitkälle aikavälille ja kuntoutuksen vaikuttavuus paranee.

Aviopuolison osallistuminen kuntoutukseen ei välttämättä lyhennä veteraanin oman kuntoutusjakson pituutta. Eli veteraani voi olla kuntoutuksessa 10 vuorokauden ja aviopuoliso 7 vuorokauden ajan tai vaihtoehtoisesti molemmat yhdessä 7 vuorokautta. Jos veteraanilla on sellainen vamma tai sairaus, joka aiheuttaa toimintakyvyn häiriöitä voi aviopuoliso osallistua samanaikaisesti kuntoutukseen 14 vuorokauden ajan. Yhteisen kuntoutustarpeen ja tarkoituksenmukaisuuden ratkaisee kunnissa veteraanikuntoutusvalinnoista vastaava henkilö.

Ulkomailla asuvien veteraanien hakemukset käsitellään Valtiokonttorissa.

Valtiolta kunnille jaettava kuntoutusmääräraha on 40,3 miljoonaa euroa ja se maksetaan kunnille niissä asuvien veteraanien määrän mukaisesti. Määrärahalla arvioidaan kuntoutettavan noin 55 000 veteraania ja noin 5 000 puolisoa.

Kansaneläkelaitos maksaa kuntoutettavalle rintamaveteraanille ja hänen kanssaan kuntoutuksessa olleelle aviopuolisolle matkasta aiheutuneet tarpeelliset matkakustannukset kokonaisuudessaan.

Hammashoito

Henkilö, jolle on myönnetty rintamasotilas-, rintamapalvelus- tai rintamatunnus, sekä henkilö, jolle Sota-arkisto on antanut todistuksen osallistumisesta miinanraivaukseen 1945 - 1952, on oikeutettu saamaan korvausta Kelan kautta maksamistaan suun ja hampaiden hoidon kustannuksista.

Hammaslääkärin suorittaman tutkimuksen, ehkäisevän hoidon ja protetiikan kliinisen työn osalta korvaus on 100 prosenttia Kelan taksan mukaisesta määrästä. Proteesien teknisestä työstä korvaus on 50 prosenttia ja muusta hammashoidosta 60 prosenttia Kelan taksan mukaisesta määrästä.

Maksut erikoishammasteknikon tekemästä kokoproteesityöstä, joka on perustunut hammaslääkärin tutkimuk-

seen ja lähetteeseen, korvataan samalla tavoin: kliinisen työn osalta 100 prosenttia, teknisen työn osalta 50 prosenttia. Korvausta saa myös hammaslääkärin määräämien laboratorio- ja röntgentutkimusten sekä lääkkeitä sekä korvattavaan hammashoittoon liittyvien kuljetusten kustannuksista.

Korvausta ei makseta kustannuksista, jotka ylittävät Kelan vahvistaman taksan mukaisen määrän. Tämän vuoksi omavastuusuuden selvittämiseksi on etenkin ennen suuria hoitotoimenpiteitä syytä ottaa selko siitä, paljonko hoidosta jää potilaan maksettavaksi. Korvausta on haettava Kelalta kuuden kuukauden kuluessa maksun suorittamisesta.

Kelan korvauksia ei saa terveysasemalla suoritetusta hammashoidosta.

Ruotsissa annettu hammashoito korvataan enintään siihen määrään saakka, joka olisi korvattu, jos hoito olisi annettu Suomessa. Korvauksen maksaa Kela.

Ulkomailla asuva rintamaveteraani saa yksityishammaslääkärin Suomessa antaman hoidon maksuista korvausta suoraan Kelan toimistosta.

Lääkealennus

Henkilö, jolla on rintamasotilas-, rintamapalvelus- tai rintamatunnus tahi Sota-arkiston antama miinanraivaajatodistus, saa kaikissa apteekeissa 10 prosentin alennuksen lääkkeiden hinnoista. Alennusta ei anneta lääkkeistä, jotka ovat sairausvakuutuslain mukaan erityiskorvattavia, merkittävistä ja kalliista peruskorvattavista lääkkeistä eikä sairausvakuutuslaissa tarkoitettujen vuotuisen omavastuun ylittävältä osalta. Oikeus alennuksen saamiseen selvitetään esittämällä kuvallinen Kela-kortti, jossa on R- tai MR-tunnus tahi sotilaspassi tai muu asiakirja tunnuksen saamisesta. Lääkealennus on henkilökohainen eikä sitä saa esimerkiksi perheenjäsenten lääkkeitä.

Ulkomaalaisen vapaaehtoisen rintama-avustus

Suomen sodissa 1939–1945 vapaaehtoisesti palvelleille ulkomaalaiselle rintamasotilaalle, joka asuu Virossa tai muualla entisen Neuvostoliiton alueella vaikeissa taloudellisissa oloissa taikka asuu pysyvästi Suomessa, voidaan hakemuksesta myöntää rintama-avustusta. Ulkomaalaisella rintamasotilaalla tarkoitetaan tässä henkilöä, jolle on myönnetty ul-

komaalaisen rintasotilastunnus tai joka täyttää tunnuksen myöntämisedellytykset. Kertakorvauksena myönnettävän avustuksen määrä vuonna 2006 on 455 euroa. Avustuksen myöntää hakemuksesta Valtiokonttori. Vuoden 2006 avustusta on haettava viimeistään 31.12.2006.

Eräissä sotiin liittyvissä tehtävissä palvelleiden kuntoutus

Vuonna 1997 annetun lain mukaan voivat 1939 – 1945 tai niiden jälkeen sotiin liittyvissä tehtävissä palvelleista henkilöistä saada kuntoutusta seuraavat henkilöt.

1. Henkilöt, joille olisi annettu jokin rintamaveteraaneille tarkoitettu tunnus, jos he olisivat hakenneet tunnusta sen hakemiselle asetetussa määräajassa eli vuoden 1994 loppuun mennessä.

2. Henkilöt, jotka vuosien 1939 – 1945 sotien aikana ovat palvelleet ulkomaalaisina vapaaehtoisina osallistuen varsinaisiin sotatoimiin Suomen puolustusvoimien joukoissa ja jotka asuvat joko Suomessa tai entisen Neuvostoliiton alueella.

3. Henkilöt, jotka ovat osallistuneet vuosina 1945 – 1952 puolustusvoimien alaisina merimiinojen raivaukseen tai raivausesteiden purkamiseen merivoimien alusyksiköissä tai maamiinojen raivaukseen Pohjois-Suomessa.

4. Henkilöt, jotka vuosien 1939 – 1945 sotien aikana ovat palvelleet sairaanhoitotehtävissä puolustusvoimien hoitopaikoissa.

5. Henkilöt, jotka ovat vuosien 1939 – 1945 sotien aikana palvelleet puolustusvoimien koulutuskeskuksissa asevelvollisuuslain nojalla määrättyinä.

Todistusta ei voi enää hakea sota-arkistosta.

Kuntoutusoikeutta voivat hakea

1. karjan evakuintitehtäviin sotatoimialueella osallistuneet miehet sekä 2. Neuvostoliiton partisaani-iskujen kohteeksi joutuneet henkilöt, jotka ovat saaneet Valtiokonttorista kertakorvauksen iskujen johdosta. Myös ne, jotka olisivat olleet oikeutettut partisaani-iskujen uhrien korvaukseen, jos olisivat määrääjässä sitä hakenneet, voivat hakea kuntoutusoikeutta.

Kuntoutusoikeushakemus on toimitettava Valtiokonttoriin viimeistään 31.12.2006.

Kuntoutus rahoitetaan Raha-automaattiyhdistyksen tuottovaroista. Vuodelle 2005 oli va-

rattu 2,95 miljoonaa euroa, jolla voitiin kuntouttaa noin 2100 henkilöä.

Hautausmaksut

Vuoden 2004 alusta voimaan tulleen hautaustoimilain mukaan evankelis-luterilaisen kirkon seurakuntien ja seurakuntayhtymän hautausmaat ovat yleisiä hautausmaita. Niillä hautaustoimessa perittävien perusteiden tulee olla samat kaikille. Laissa on kuitenkin poikkeussäännös, jonka nojalla seurakunta tai seurakuntayhtymä voi myöntää kokonaan tai osittain vapautuksen hautaus-toimesta perittävistä maksuista, jos vainaja on ollut rintamaveteraani, tai siihen rinnastettavasta syystä. Maksuvapautus voi koskea myös edellä tarkoitettun henkilön puolisoa.

Valtiokonttori maksaa hautausapua, jos sotainvalidille vahvistettu työkyvyttömyysaste oli vähintään 20 prosenttia. Veteraanilla, jolla ei ole sotainvaliditeettia, ei hautausavusta ole.

Kuntien etuudet veteraaneille

Lukuisat kunnat myöntävät rintamaveteraaneille talousarvion otetuun määrärahoihin erityisuuksia.

Kuntakohtaisia etuuksia ovat muun muassa terveyskeskuskäyntien, joukkoliikenteen käytön ja ajoneuvon pysäköinnin maksuttomuus sekä avustukset hammashoidon ja silmälasien hankkimiseen. Tietoja näistä etuuksista saa oman kunnan sosiaalitoimesta ja paikallisesta veteraaniiyhdistyksestä.

Sotaveteraaniliiton ja -piirien kautta haettavat avustukset

Vähävarainen, ylimääräistä rintamalisää saava, Suomen Sotaveteraaniliiton jäsenyhdistyksen kuuluva veteraani, hänen puolisonsa tai veteraanin leski voi hakea avustusta Sotaveteraaniliiton tai Sotaveteraanipiirien kautta. Avustuksia myönnetään lääke- ja hoitokulujen omavastuuosuuksiin, apuvälineisiin ja kotona asu- mista tukeviin kodin muutostöihin. Avustuksen suuruus on keskimäärin noin 200 – 700 euroa riippuen kuluista ja hakijan varallisuudesta. Avustusta voi saada Sotaveteraaniliiton perinne- ja tukisäätiön ja Sotavahinkosäätiön myöntämistä varoista tai veteraanikeräyksen tuotosta.

Anni Grundström

Sosiaalineuvoja kahdentoista sotaveteraanipiirin alueella

Suomen Sotaveteraaniliitto aloitti sosiaalineuvoja-hankkeen vuonna 2004. Sosiaalineuvojat opastavat piirikohtaisesti erilaisissa sosiaali- ja terveydenhuollon kysymyksissä, etuuksissa ja niiden hakemisessa, kuten veteraanikuntoutusasioissa ja neuvovat Sotaveteraaniliiton tai -piirien kautta haettavissa avustussioissa. Sosiaalineuvojat käyvät myös sotaveteraaniihdistysten tilaisuuksissa kertomassa ajan-kohtaisista asioista.

Sosiaalineuvojen palvelut ovat maksuttomia ja kaikki tiedot ja keskustelut ovat luottamuksellisia.

Etelä-Karjalan Sotaveteraanipiiri

Leena Pesonen
Mäkitervakontie 11 A 5
53920 Lappeenranta
050-3600801 tai (05) 416 5656
l.k.pesonen@luukku.com

Toimialue: Imatra, Joutseno, Lappeenranta, Lemi, Luumäki, Nuijamaa, Rautjärvi, Ruokolahti, Savitaipale, Taipalsaa-ri, Ylämaa.

Kanta-Hämeen Sotaveteraanipiiri

Anneli Mäkelä
Kolkanmäentie 12
13500 Hämeenlinna
050-5820373 tai (03) 6381924
Toimialue: Forssa, Hattula-Tyr-
vääntö, Hauho, Humppila, Hä-
meenlinna, Vanaja, Janakka-
la, Jokioinen, Kalvola, Kojärvi,
Lammi, Renko, Somero, Tam-
mela, Toijala ja ympäristö, Ypäjä.

Kymenlaakson Sotaveteraanipiiri

Matti Helin
Savilahdenkatu 4
49400 Hamina
0400-804610
matti.helin@fimnet.fi
Toimialue: Anjalankoski, Eli-
mäki, Hamina-Vehkalahti, Iiti,
Inkeroinen ja Anjala, Jaala,
Karhula-Kymi, Kotka, Kouvo-
la, Kuusankoski, Miehikkälä,
Pyhtää-Ruotsinpyhtää, Valkea-
la, Virolahti.

Lahden Sotaveteraanipiiri

Erkki Hokkanen
Rauhankatu 11 B 24
15110 Lahti
050- 5521271
erkki.hokkanen@kolumbus.fi
Toimialue: Artjärvi, Asikkala,
Hartola, Heinola, Hollola, Hä-
meenkoski, Kuhmoinen, Kär-
kölä, Lahti, Nastola, Orimatti-
la, Padasjoki, Sysmä.

Lapin Sotaveteraanipiiri

Mirja Kukka
Koivuharjunkatu9-11C
94100Kemi
0400-175349
Toimialue: Inari-Ivalo, Ke-
mijärvi, Keminmaa, Kemi,
Muonio, Pelkosenniemi, Pel-
lo, Posio, Ranua, Rovaniemi,
Savukoski, Simo, Sodankylä,
Tervola, Utsjoki, Ylitornio.

Pohjois-Karjalan Sotaveteraanipiiri

Irja Rätty
Niskakatu 19 A 1
80100 Joensuu
040-556 9851
irjaraty@hotmail.com
Toimialue: Eno, Ilomantsi, Jo-
ensuu, Juuka, Kiihtelysvaara,
Kitee, Kontiolahti, Lieksa, Li-
peri, Nurmes, Outokumpu,
Polvijärvi, Pyhäselkä, Rääkky-
lä, Tohmajärvi-Värtsilä, Tupo-
vaara.

Pohjois-Pohjanmaan Sotaveteraanipiiri

Seppo Matilainen
Honkitie 3
90900 Kiiminki
040-7775107
seppo.matilainen@surfeu.fi
Toimialue: Haapavesi, Ii, Kes-
tilä, Kiiminki, Kuivaniemi,
Kuusamo, Kärsämäki, Limin-
ka-Lumijoki, Merijärvi, Mu-
hos, Oulainen, Oulu, Paavola,
Piippola, Pudasjärvi, Pyhäjoki,
Raahe, Rantsila, Taivalkoski,
Utajärvi, Vihanti.

Pohjois-Savon Sotaveteraanipiiri

Riitta Huittinen
Linnanpellonkatu 20 A 4
70500 Kuopio
040-5370031
riitta.huittinen@pp.inet.fi
Toimialue: Heinävesi, Iisal-
mi, Juankoski, Kaavi, Karttu-
la, Keitele, Kuopio, Lapinlahti,
Leppävirta, Maaninka, Muu-
ruvesi, Pielavesi, Rautalampi,
Riistavesi, Siilinjärvi, Sukeva,
Suonenjoki, Tervo, Tuusniemi,
Vesanto, Vieremä.

Suur-Savon Sotaveteraanipiiri

Marjukka Hakala
Pohjolankatu 40
50120 Mikkeli
(015) 365 244, 050- 66536
Toimialue: Hirvensalmi, Jo-
roinen, Juva, Jäppilä, Mikkeli,
Seutu, Pertunmaa, Pieksämäki,
Puumala, Savonlinnan Seutu,
Sulkava, Varkaus.

Uudenmaan Sotaveteraanipiiri

Raili Mankki
Riihitie 4 as. 12
04300 Tuusula
(09) 2732336 tai 040-7189659
raili.mankki@kolumbus.fi
Toimialue: Askola, Hanko,
Hausjärvi, Hyvinkää, Järven-
pää, Kerava, Lohjan Seutu,
Loppi, Mäntsälä, Nurmijär-
vi, Pornainen, Porvoo Seutu,
Pukkila, Riihimäki, Tuusula.

Varsinais-Suomen Sotaveteraanipiiri

Ritva Tammi
Maskuntie 162
21270 Nousiainen
0400 – 811051 tai (02) 431 5407
ritva.tammi@luukku.com
Toimialue: Alastaro, Aura,
Kaarina-Piikkiö, Kalanti, Ky-
rön Seutu, Laitila, Lieto, Loi-
maan Seutu, Marttila, Mie-
toinen, Mynämäki, Naanta-

lin Seutu, Nousiainen, Oripää,
Paattinen-Vahto, Paimio, Per-
niö-Särkisalo, Pöytyä, Raisio,
Salon Seutu, Sauvo-Karuna,
Taivassalo-Kustavi, Tarvasjoki,
Turku, Vakka-Suomi, Vehmaa

Kanada

Lea Lehto
Suomi-Koti
795 Eglinton Avenue East
TORONTO, ON M4G 4E4I
Canada
puh. 999 416 425 4134
fax 416 425 6319
lehto@suomikoti.ca

Kainuun maakunnallinen veteraaniasiamies

Reijo Inget
Kirkkotie 16-20
88900 Kuhmo
puh. (08) 6156 5794
tai 044-7970310
reijo.inget@kainuu.fi

Muutoksia 1.1.2006 lääkkeiden korvauksissa

Sairausvakuutuskor-
vauksen saa lääkkeistä
yleensä apteekista esit-
tämällä Kela-kortin.

Asiakkaalla on oikeus li-
säkorvaukseen, jos omavas-
tuuosuudet ylittävät 616,72
euroa vuonna 2006. Lisä-
korvaus on 100 prosenttia
1,50 euron omavastuun ylit-
täväältä osalta lääkettä kohti.
Kelasta voi hakea korvausta
lääkkeistä, jotka lääkäri on
määrännyt sairauden hoi-
toon.

Kelassa seurataan vuo-
tuisen lisäkorvaukseen oi-

keutettavan omavastuurajan
täyttymistä apteekista saatu-
jen tietojen perusteella. Kun
raja on ylittynyt Kela lähet-
tää tiedon ja ohjeet lisäkor-
vauksen hakemisesta.

Lisäkorvausta haetaan
hakemuslomakkeella, johon
liitetään kuitit niistä lää-
keistoista, joista korvaus-
ta haetaan. Kuitit voi korva-
ta merkityttämällä ostokset
apteekissa miinuskirjaan.

Tarkempia tietoja lää-
kekorvauksista saa omasta
apteekista tai paikallisesta
Kela:n toimistosta.

HOITOTUOTTEET KUULOKOJEEN PUHDISTUKSEEN

SOITA JA TILAA ESITE

KUULOHANSA
(09) 345 5300

Porkkala 1944—1956 pistoolina päin pääkaupunkiamme

Ennen vuotta 1944 Porkkala oli vain nimeltä tunnettu osa Kirkkonummea, tosin kaunis ja viehättävä sellainen. Tästä syystä alue oli pääasiassa suurehkojen kartanoiden ja maatilojen sekä joidenkin kulttuurihenkilöiden omistuksessa. Mainittakoon näistä vain säveltäjä Robert Kajanus, runoilija Arvid Mörne, maalarit Oskar Kleinh ja Venny Soldan-Brofelt, ja onpa mestari Axel Gallen-Kallela hakenut Porkkalasta aiheita ja Eliel Saarisen luomus - Hvitträsk - on Kirkkonummella.

Kenraaliluutnantti Kabanov toimi Porkkalan tukikohdan komentajana koko vuokra-ajan. Kuvassa Suomi-Neuvostoliitto-seuran puheenjohtaja Sylvi-Kyllikki Kilpi tervehtii Kabanovin lähtöä Suomesta kukkasin. Kuva: Museovirasto.

Viikinkiaikana vanha viikinkitie eli ”Sundin reitti” kulki alueen poikki Pikkalanlahdelta Jorvaksen kautta Espoonlahdelle. Ruotsin kuninkaista ainakin Eerik XIV ja Juhana III pitivät Porkkalaa laivastojensa tukeutumisalueena. Juhana III:n aikana ruotsalainen laivasto-osasto jäi kavaltajan pettämänä loukkuun Pikkalanlahdelle. Ruotsalaiset murtautuivat kuitenkin loukusta ja hirttivät kavaltajan Pamskatanilla, Porkkalan uloimmalla niemellä. Tunnetut aatelissuvut – **Stålhandsket, Tottit ja Flemingit** – ovat hallinneet maaomaisuuttaan näillä tienoilla.

Vapausotamme aikana nk. ”**Sigurdsin** joukko”, se oli helsinkiläisten ja kirkkonummelaisten suojeluskuntalaisten muodostama, joutui antautumaan punaisille, kun Mäkiluodon linnakkeen valtausyritys oli epäonnistunut.

Porkkalan - Naissaaren kaupunki oli aikanaan tsaari-Venäijälle strategisesti varsin tärkeä alue. Ennen 1. maailmansotaa venäläiset alkoivat rakentaa ”Pietari Suuren merilinnoitukseksi” kutsuttua linnakkeistoa Suomen puolella Mäkiluotoon ja Viron puolella Naissaaren. Sen tehtävänä oli tykistön tulla estää vieraiden sota-alusten pääsy sodan aikana itäiselle Suomenlahdelle ja Pietariin. Poistuessaan Suomesta Brest - Litowskin rauhansopimuksen perusteella keväällä 1918 venäläiset tuhosivat lähes

valmiiksi saamansa linnakkeen, jonka suomalaiset sittemmin 1920- ja 1930-luvuilla kunnostivat uudelleen erääksi rannikonpuolustuksemme luokoksi.

Vuonna 1944 Porkkalanniemi esiintyi kansainvälisellä forumilla: Suomen oli luovutettava niemi ympäristöineen juuri päättyneen sodan seurauksena Neuvostoliitolle. Hanko ei sille enää kelvannut.

Porkkala valokeilassa syksyllä 1944

Sekä talvi- että jatkosotamme aikana Porkkalan - Obbnäsin alue ei joutunut sotatoimien eikä taisteluiden piiriin, koska maarintaman taistelut eivät sitä koskettaneet ja Neuvostoliiton Itämeren Punalippulain vasti vältti menemistä linnakkeiden tehokkaiden tykkien tulen vaikutuspiiriin. Talvisodan päättyttyä 13.3.1940 Moskovan rauhaan Suomen oli luovutettava Neuvostoliitolle Hango ympäristöineen laivastotukikohdaksi, joka samalla muodostaisi uhkan hyökkäyksen lähtöalueena muualle Suomen mantereelle. Suomen liittyttyä mukaan Saksan hyökkäykseen Venäjälle kesällä 1941, neuvostoliittolaisten oli pakko tyhjentää Hango joulukuussa 1941.

Jatkosota päättyi aselepoon syyskuun alussa 1944. Sitä seuranneessa Moskovan välirauhansopimuksessa Suomen oli luovutettava Hangon asemasta Porkkala Neuvostoliitolle so-

tilastukikohdaksi viiden miljoonan markan vuosittaista muodollista korvausta vastaan 50 vuoden ajaksi (viisi miljoonaa markkaa = hiukan yli 700 000 euroa). Vuokra-alue käsitti Porkkalan ja Obbnäsin niemet, niiden edustalla olleen saariston sekä mantereella Degerbyn kunnan sekä osia Espoon, Kirkkonummen, Siuntion ja Inkoon kunnista yhteensä 380,5 km².

Neuvostoliiton armeijan saapuminen aivan pääkaupungin tuntumaan aiheutti tietysti erilaisia reaktioita Suomessa. **Mannerheim** piti Helsingin asemaa pääkaupunkina niin uhanalaisena, että hän ehdotti pääkaupungin siirtämistä Turkuun, missä se oli ennenkin ollut. Puolustusvoimain komentaja jalkaväenkenraali **Erik Heinrichs** oli ollut valmis siirtämään pääkaupungin joko Tampereelle tai Jyväskylään. Poliittisen johdon kannalta ajatukset olivat mahdottomia, sillä todennäköisesti Neuvostoliitto olisi pitänyt siirtoa vakavana provokaationa, koska voimakas sotilastukikohta oli vain 20–30 km:n päässä Suomen valtionhallinnosta, joka oli tällä tavalla ”alistettu” Moskovalle. Varmaa on, että kansalaiset pääkaupungin lähistöllä olisivat myös muuttaneet kauemmas, jos hallitus olisi muuttanut muualle.

Neuvostoliiton sotilasjohto oli Porkkalan vuokrauksen takana. Sota oli vielä käynnissä, ja Porkkalan - Naissaaren väli

oli vain noin 40 km, joten se oli helppo sulkea rannikkotykistön ja laivaston yhteisvoimin. Edelleen Porkkala puna-armeijan hallussa muodosti vakavan uhkan pääkaupungille ja maan hallinnolle. Miehitysuhka oli koko ajan olemassa, jos Suomessa tapahtuisi jotain neuvostovastaisia provokaatioita.

Porkkala tyhjennetään kiireellä

Välirauhansopimuksen mukaan Porkkalan vuokra-alue oli tyhjennettävä kymmenessä päivässä. Evakuoinnin johtajaksi kutsuttiin Helsingin kaupunginjohtaja, majuri **Erik von Frenckell**.

Vuokraajan salliman 10 päivän aikana alueelta siirrettiin muualle yli 7 000 asukasta, pääasiassa maanviljelijöitä. Yötä päivää työskentelemällä maasta otettiin noin 8,2 miljoonaa kiloa perunoita sekä viljaa. Heinää saatiin talteen liki 13 miljoonaa kiloa. Yli 300 taloa jäi ilman isäntäväkeään, joka joutui muuttamaan kiireessä ympäröiviin kuntiin. Talojen karoista saatiin siirrettyä muualle periaatteessa kaikki, runsaat 8 000 eläintä. Ne kuljetettiin autoilla, junilla ja teitä pitkin ajaen pois alueelta.

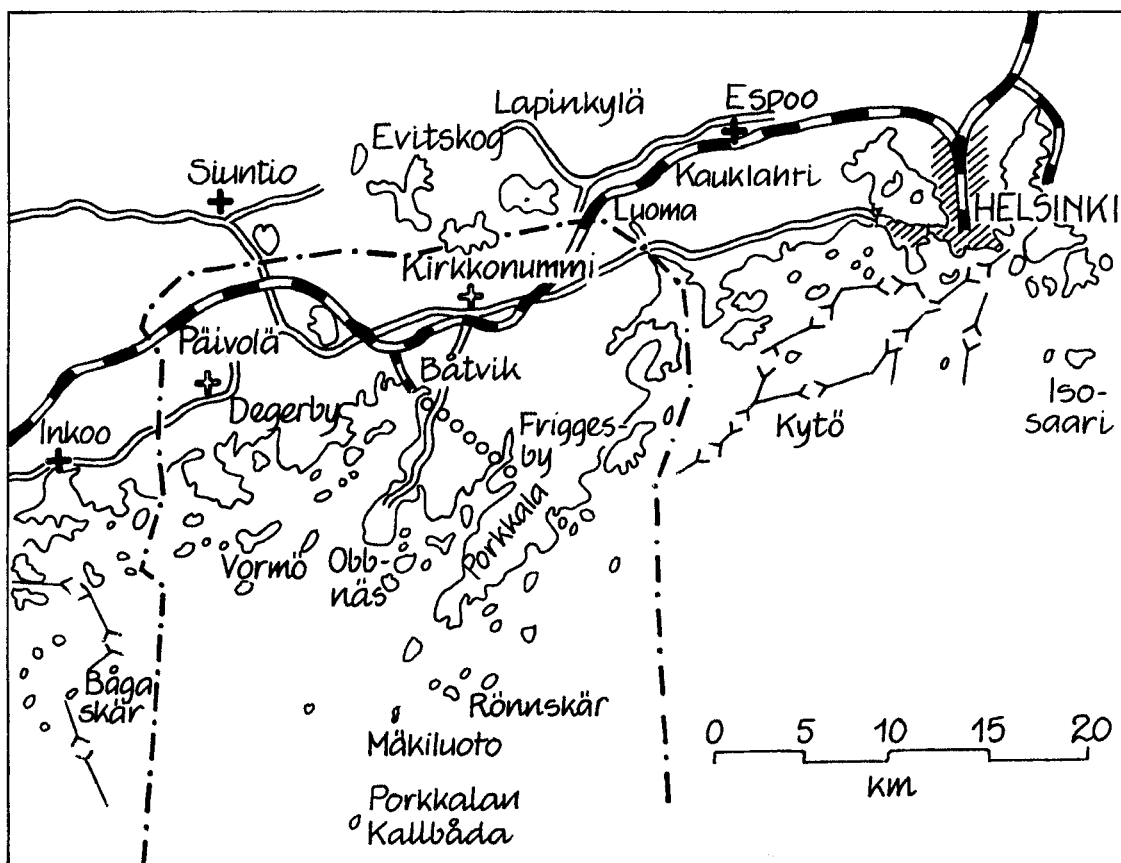
Näin mittava suoritus oli mahdollista siksi, että evakuointiin osallistui paitsi paikallinen asujaimisto ainakin 1 500 lottaa, 3 000 sotilasta ja 1 200 hevosta ajoneuvoinen ympäröivistä kunnista sekä tuhatkunta erilaista moottoriajoneu-

voa. Syyskuun 28. päivänä 1944 klo 14.00 höyrylaiva Olympia lähti viimeisen kerran Porkkalasta Helsinkiin, klo 17.00 sieltä lähti viimeinen linja-autovuoro, klo 20.00 katkaistiin puhelinyhteydet, klo 22.40 lähti viimeinen juna Kirkkonummen asemalta ja klo 24.00 katkaistiin sähkön jakelu Porkkalan alueelle. Seuraavana päivänä laskeutui puomi Jorvaksen sillan poikki. Yksitoista vuotta kestävä hiljaisuus oli laskeutunut Porkkalan vuokra-alueen ylle.

Puna-armeija ottaa Porkkalan hallintaansa

Miehitetystä Porkkalasta tuli todella ulkopuolisilta hermeettisesti suljettu sotilasyhteisö. Kuitenkin varsin monet entiset asukkaat yrittivät tavalla tai toisella päästä käymään kodeissaan. Neuvostoliittolaiset ilmoittivatkin varsin pian, että kaikkia tunkeilijoita ammuttaisiin; näin tapahtui muutamassa tapauksessa, joskin kuolemantapauksilta ilmeisesti välttyttiin. Kiinni saadut tai otetut tunkeilijat kuulusteltiin ja palautettiin suomalaisille rajavartioloille, miehityksen loppuaikoina jo varsin nopeasti.

Suomalaisten tiedustelun kannalta ongelmallista oli se, etteivät tulli- ja rajaviranomaiset saaneet tarkistaa maan- ja rautateitse Porkkalaan saapuvia kuljetuksia. Kuitenkin tiedettiin, että kuljetuksissa presujen alla piilossa maahan tuotiin useita neuvostoliittolaisia

Porkkalan vuokra-alueelle on karttaan merkitty Båtvikiin rakennettu satamarata ja Båtvikistä Friggesbyhyn rakennettu ns. Kabanovin tykkitie. Kartta Jatkosodan pikkujättiläinen-teoksesta, WSOY 2005.

tai Neuvostoliiton palvelukseen antautuneita suomalaisia vakoojia. Suomalaiset junat Helsingistä länteen ja päinvastoin varustettiin ikkunaluukuilla ja jokaisessa vaunussa oli neuvostoliittolainen vartija, joka piti huolta, ettei ulos päästy kurkistelemaan. Tämä synnytti nimenomaan ulkomaisten lehtimiesten keskuudessa – heitä matkustelikin runsaasti – kertomuksen ”pisimmästä ja kummallisimmasta tunnelista”. Tosin neuvostoviranomaiset sallivat rautatieliikenteen vasta marraskuussa 1947.

Porkkalan miehityksenä oli noin divisioonan vahvuinen jalkaväki, joitakin erillisiä pataljoonia, voimakas rannikkotykistö, lentotukikohta koneineen, laivasto-osasto, rajavartijoita, poliittisia elimiä sekä huomattava määrä siviilejä tukikohdan eri ylläpitotehtävissä, sovhoosissa ja sikalassa.

Yllä mainittu divisioona oli muodostettu Itämerenlaivaston matruuseista. Neuvostoliiton turvallisuusjoukkoihin kuulunut rajavartio-osasto vartioi vuokra-alueen rajaa nauhamaisesti sille ryhmittyneenä. Eräiden tietojen mukaan mainittu divisioona käsitti kolme tykkikonekiväärirykmenttiä (á kolme pataljoonaa), panssarirykmentin, voimakkaan tykistön sekä pioneeri-, ilmatorjunta- ja huoltoelimiä. Yksityiskohtiin menemättä on voitu todeta, että neuvostoliittolaiset rakensivat Porkkalaan melkoisen määrän erilaisia ja -tasoisia linnoituslaitteita alueen puolustamista varten. Ne olisivat toimineet tarpeen vaatiessa myös hyökkäyksen lähtöalueina. Sanotaan, että neuvostoliittolaiset olisivat käyttäneet työvoimana saksalaisia sotavankeja, joille oli uskoteltu oltavan Virossa. Kaiken kaikkiaan neuvostoliittolaisia sotilaita lienee ollut Porkkalan miehityksenä runsaat 10 000 miestä, joiden apuna ja tukena oli sama määrä siviilejä.

Alueella oli alusta alkaen melkoisia ongelmia, koska miehitysjoukot saapuivat juuri talven kynnyksellä. Niinpä Suomi joutui ”elättämään” tukikohtaa toimittamalla sinne elintarvikkeita, polttoaineita ja sähköä. Seuraavana vuonna neuvostoliittolaiset perustivat Porkkalan Degerbyhyn valtaavan leipomon ja toisaalle sovhoosin tuottamaan viljaa tukikohdan tarpeisiin.

Kun Porkkalaan komennetut saivat tuoda perheensä mukanaan, siellä syntyi tukikohdan

komentajan kenraaliluutnantti **Kabanovin** mukaan neljä lasta joka päivä. Lapsikuolleisuuden sanotaan olleen varsin suuren, sillä tietojen mukaan alueella raivosi 1950-luvun alussa epidemia, jota pienet lapset eivät kestäneet. Porkkalaan on haudattu runsaat 200 neuvostokansalaista, heistä melkoinen osa lapsia.

Neuvostoliittolaiset luopuvat Porkkalasta

Jo vuonna 1955 maassamme liikkui sitkeitä huhuja ja ”luotettavan tahon tietoja” tulevista Neuvostoliiton aluepalauttamisista Suomelle. Karjalaiset olivat varmoja, että ainakin osa Karjalan kannakselta palautetaan, monet veikkasivat Viipuria, Petsamo ja Porkkalaa. Oli myös muita vaihtoehtoja. Huhut saivat uutta pontta, kun neuvostohallitus kutsui presidentti **J. K. Paasikiven** vieraisille Moskovaan. Kysymyksessä ei ollut pelkkä kohteliaisuusvierailu, vaan jotain Suomen kannalta vakavampaa. Moskovassa keskusteltiinkin mm. YYA-sopimuksen jatkamisesta. Se jäi kuitenkin varjoon kansan keskuudessa, kun neuvostojohto ilmoitti palauttavansa Porkkalan takaisin Suomelle ennen vuokra-ajan päättymistä. Asiakirja palauttamisesta allekirjoitettiin 19.9.1955 eli Neuvostoliitolle luovuttamisen 11-vuotispäivänä. Ajankohta jäi toki avoimeksi, sillä ison tukikohdan tyhjentäminen ei käynyt yhtä nopeasti kuin sen luovutus.

Uutinen oli kansainvälisestikin suuri pommi, kun ottaa

Porkkalan aluetta tyhjennettiin tulevan vuokralaisen tieltä tiivistä tahtia kuorma kuormalta. Kuva: Kirkkonummen kotiseutuarkisto

huomioon kylmän sodan silloin kahtia jakaman maailman. Kuitenkin strateginen tilanne Itämerellä ja Suomenlahdella oli perusteellisesti muuttunut sekä poliittisesti että sotilaallisesti, joten Neuvostoliitto katsoi voivansa luopua alueesta ja tällä tavalla osoittaa halunsa rauhanomaiseen rinnakkaiselo.

Porkkalassa alkoivat mitatavat työt. Kaikki tukikohdat, asepesäkkeet, linnoituslaitteet, taisteluhaudat ja esterakennelmat oli peitettävä, tuhottava tai purettava ja jäljet tasoitettava. Osa töistä tehtiin koulutuksena käyttämällä kovia ampumatarvikkeita, liekinheittämiä ja räjähdyspanoksia. Aseet kuljetettiin meritse Viroon.

Neuvostojoukot purkivat osan puisista kasarmeistaan ja kuljettivat Viroon, mistä ne oli alun perin tuotukin. Rautateit-

se kuljetettiin Porkkalasta runsaat 4 000 vaunukuormaa. Laskettiin, että Porkkalasta poistui rautateitse noin 22 000 ihmistä, heistä yli 10 000 sotilasta ja kymmenisen tuhatta siviilivirkamiestä, naisia ja lapsia.

Porkkala palautetaan Suomelle

Rajapuomit avattiin 26.1.1956 klo 15.00. Päätapahtuma oli Espoossa Jorvaksen sillalla, missä eversti **A. Koskimaan** ja majuri **R. Västin** johtama rajavartio- ja sotilasosasto marsi yli äskeisen rajan. Sillan pielessä odotti ainakin 500 julkisen sanan edustajaa eri maista. Myös entiset paikkakuntalaiset olivat todistamassa tapahtumaa. Kuitenkin vasta kaksi päivää myöhemmin päästettiin ensimmäiset lehdistön ja radion toimittajat tutustumaan alueeseen. Helmikuun 4. päi-

vänä pääsivät entiset porkkalalaiset katsomaan kotejaan. Samoihin aikoihin saapuivat Porkkalaan myös ensimmäiset hallinnon vaatimat virkamiehet. Porkkala oli nyt jälleen osa Suomea, joskin surkeassa kunnossa.

Lähteitä: Jari Leskinen - Pekka Silvast: Suljettu aika. Porkkala Neuvostoliiton sotilastukikohtana vuosina 1944—1956. WSOY, Juva 2001; Eino Kekäläinen: Tuntematon Porkkala. Artikkeliteoksessa Tuntematon sota, Valitut Palat, Portugali 1991 ja siinä mainitut lähteet; Pekka Silvast: Porkkala 1944—1956. Neuvostoliiton merisotilaallinen tukikohta, Sotamuseon julkaisu 1/1991; everstiluutnantti Ilmari Kirjavainen: Rajavartiolaitys 1944—1969, teoksessa Rajavartiolaitys 1919—1969, Mikkeli 1969 sekä eräitä lyhyitä Porkkalan historioita ja lehtiartikkeleita.

Anssi Vuorenmaa

29. syyskuuta kello 11 laskettiin rajapuomi Kivenlahden sillalla. Viimeisenä Porkkalan vuokra-alueen jätti evakuoitipäällikkö, majuri, Helsingin kaupunginjohtaja Erik von Frenckell (kuvassa äärimmäisenä oikealla). Joukon kärjessä marssivat Degerbyn ja Kirkkonummen evakuoitipäälliköt, majurit Talamo ja Simojoki. SA-kuva.

Porkkala 1944—1956 sotaveteraanien tunnoissa

Kirkkonummen ruotsinkielisen sotaveteraaniyhdistyksen, Kyrksläts Krigsveteraner, puheenjohtaja Stig Häggman ja entinen varapuheenjohtaja Tor Dannbäck ovat niitä alkuperäisporkkalalaisia, jotka tuhansien kohtalotovereidensa kanssa joutuivat jättämään kotinsa ja maatilansa 1944–1956. Vuokra-ajan päätyttyä he palasivat takaisin. Molemmat kertovat kokemuksistaan ja tunnelmistaan.

Kirkkonummen Tolsasta Porkkalan kärkeen johtava kapeahko mutkikas tie nousiineen ja laskuiineen tarjoaa suoraviivaiselta Helsinki—Hankotieltä kääntyäessä jyrkän vastakohdan. Eteen avautuva maisema tarjoaa metsien, peltojen sekä asuin- ja maatilarakennusten vaihtelua. Vajaan 20 ajokilometrin päässä suojaisan merenlahden ja metsän syleilyssä sijaitsee Stig Häggmanin ja vaimonsa Tellervon asuintalo.

Stig Häggman syntyi vanhempiensa kotitalalla Porkkalassa 30. syyskuuta 1924. Lapsuus ja nuoruus elettiin karjatilanhdoilla.

Karja evakkoon ja teuraaksi

Ennen asevelvollisuusikää Stig

toimitti isänsä hevosen kanssa Träskön saaresta rakennustarvikkeita Mäkiluodon linnoitustarkoituksiin. Asevelvollisena hän sai komennuksen Dragsvikiin konekivääri- ja panssariintorjuntajoukkoihin maaliskuussa 1942. Talvella 1943 sattuneen tapaturman vuoksi hän joutui sairaalahoitoon Suomenlinnaan; helmikuussa sairaalan vaurioituttua pommituksen yhteydessä hänet evakuoitiin Mustialan maatalouskoulun tiloihin ja sieltä edelleen Turun sotilassairaalaan. Sotavammansa vuoksi hänet vapautettiin sotilastehtävistä.

Porkkalan vuokrausvaatimuksen ehtojen mukaisesti Häggmanit lähtivät evakkoon syyskuussa 1944, kuten alueen noin 8 500 asukasta. Tilan kahdestatoista lypsylehmästä myy-

tiin puolet, koska evakkotilalle Espooseen mahtui vain kuusi. Myös hevonen ja varsa evakuoitiin, nuorkarja toimitettiin teurastamoon.

Konserttimatkan yllätys

Tammikuun 17. päivä 1956 toi iloisen yllätyksen. Sibbo Sångarbröder -kuoro, jossa myös Stig lauloi, oli tullut Loviisaan hotelli Socikseen konserttomaan. Aamukahvipöydässä esillä oli päivän Hufvudstadsbladet, jonka uutisissa odotti jymy-yllätys.

– Porkkalan palautussuunnitelmista kukaan meistä ei sitä ennen ollut kuullut sanaakaan. Painotuoreessa lehdessä uutinen nostatti ilon huippuunsa, joka sai meidät skoolaamaan shampanjaa. Sibbo Sångarbröder päätti lahjoittaa pitämänsä konsertin tuotosta 3 000 markkaa rakennustarvikkeisiin nuorisoseuratalon korjaustöitä varten.

Vuokralaisen jättämä jälki ei ilahduttanut

Porkkala luovutettiin takaisin Suomelle virallisesti 26. tam-

Stig Häggman ja vaimonsa Tellervo kotonaan Porkkalassa.

mikuuta. Häggmanit hiihtivät tilalleen runsaslumisen helmikuun puolivälissä.

Näky vuokralaisen jälkeensä jättämästä toiminnasta ei ollut mieltä ylentävä.

– Päärakennustamme neuvostoliittolaiset olivat käyttäneet jonkinlaisena komento-keskuksena. Tilalta oli johdettu maakaapeli, luultavasti Viroon. Rantamökki oli siirretty pellon laitaan ja ladot olivat tipotiesään. Tankkien repimät pellot suurine urineen olivat vaikeasti kunnostettavissa. Rojua, trak-

toreiden, autojen ja kojeiden osia oli joka paikassa ja juoksuhautoja tien varressa.

Jälleenrakentaminen ja paikkojen kuntoon saattaminen paluun jälkeen kesti lähes viisi vuotta.

Maanviljelyssä keskityttiin evakuoinnin jälkeen viljanviljelyyn. Stig luovutti 1986 tilan tyttärelleen ja vävy pojalleen. Itselleen ja vaimolleen hän rakensi talon kalaisan merenlahden tuntumaan.

Markku Rämö

Oy Puhois Ab

OKSAT TAIPUVAT- vetreitten nivelten sankarit

Turkulainen Oksan pariskunta on tyytyväinen elämäänsä. Vuokon polvi nousee nyt portaissa kuin nuorena tyttönä. Vuokon mieliharrastukseksi on muodostunut sauvakävely ja kiropraktisen hierojan suosittelemat Bioteekin Hainrusto+Viherimpukka ovat jatkuvassa käytössä.

Suomalaisena miehenä Leo ei usko mihinkään humpuuksiin. "Suoraan sanoen en uskonut, että luontaistuotteesta olisi mihinkään", myöntää Leo nolona. "Nyt on kuitenkin pakko tunnustaa, että Hainrusto + Viherimpukka on saanut mieleni kääntymään. Päivittäiset kävelylenkit ovat

pidentyneet kymmenistä metreistä kilometreihin. Suosittelemiehelläni Hainrusto + Viherimpukkaa niin tutuille kuin tuntemattomillekin!"

Tuhansia tyytyväisiä käyttäjiä

**Vetreitten
nivelten
sankarit**

- hainrusto-
jauhe ja -uute
- viherimpukka
- tuplarakennus-
aineet

BIOTEEKKI OY
Puh. (02) 434 7000 • www.bioteekki.fi

Myynti: terveyskaupat,
-osastot ja apteekit

Helsinkiläisiä vapaaehtoisia maatilan evakuointitöissä

Tor Dannbäck kertoo evakuointivaiheistaan kotitaltaan ja kotiin-paluusta Porkkalan Honskbyhyn.

Tor Dannbäck sai runsaan 11 vuoden jälkeen tutustua kotiseutuunsa heti virallisen luovutuspäivän jälkeisenä päivänä 27.1.1956 Ruotsin yleisradion toimittajille järjestetyllä bussikiertueella.

Hänen lisäksi alkuperäisistä porkkalalaisista päivän kiertueelle osallistumismahdolli-

suus tarjottiin vain evakuointia edeltäneen kunnanhallituksen puheenjohtaja **Erkki Kallströmille** ja jäsen **Gunvor Nordströmille**. Myös Dannbäck oli saman kunnanhallituksen jäsen.

Vuonna 1915 syntynyt Tor palveli talvisodassa JR 10:ssä ja jatkosodan aikana Divisioona 24:ssä. Sotien jälkeen hän vielä palveli kenttäväpelinä ja joukkueen varajohtajana puolustus-

voimissa. Syksyllä 1944 hän sai sadonkorjuulomaa Lill-Honskasin tilalleen Honskbyhyn Hilma-äidin ja kolmen sisikon helpotukseksi; vilja odotti puintiaan, peruna nostoaan ja runsaslukuinen karja hoitamistaan.

Karjatilän pikaevakuointi 8 päivässä

Neuvostoliitto antoi 19.10.1944 tiedotuksessaan porkkalalaisille 10 päivää aikaa poistua alueelta. Kesken sadonkorjuutöitä ilmoitus tuli Torille salamana kirkkaalta taivaalta. Millä ihmeen taialla siinä voisi evakuoida suuren karjatilän eläimet ja riittävän rehun talveksi. Taika järjestyi niin, että Helsingin korkein evakuointivastava, majuri **Erik von Freneckell** tuli apuun määräämällä kaikki autot porkkalalaisten käyttöön lukuun ottamatta elintarvikekuljetuksissa olevia. Niinpä Dannbäckien tilalle saatiin operaatioissa 70 vapaaehtoista sadonkorjuuseen, pakkaus- ja evakuointitöihin. Valtaosa rehusta jäi pellolle, vilja ennätet-

Lehtiväki rajamiesten kannoilla Porkkalaan

Suomalaiset rajajääkärit marssivat torstaina 26. tammikuuta 1956 avatun rajapuomin kautta Porkkalaan. Puomin avasi Espoon Rajakomppanian päällikkö, kapteeni Eino Penttilä, joka oli ansioituneena kaukopartiojohtajana palkittu jatkosodassa Mannerheim-ristillä. Ensimmäisinä rajan ylittivät puolustusvoimien edustaja, eversti Ali Koskimaa ja Porkkalan rajavartioston komentaja, everstiluutnantti Matti Tiitola.

Koti- ja ulkomaisille lehtimiehille tarjottiin tilaisuus tutustua takaisin saatuun vuokra-alueeseen heti sotilaiden kannoilla. Meille oli varattu omat bussimme, jotka kiersivät opastettuina mää-

rättyä reittiä. Niiden ohittaessa avatun rajapuomin ilmassa oli historian hengettären siipien havinaa. Istuuduin odotelutauon jälkeen oven puoleisella etupenkillä olevalle tyhjälle paikalle ruskeaan turkkiin pu-kutuneen viehättävän keskikäisen naistoimittajan viereen. Esittäydyimme. Yllätyin, kun hän sanoi nimensä: **Anna-Marie Snellman**. Hänen nimensä oli usein mainittu pääministeri **Urho Kekkosen** nimen yhteydessä.

Kun puomi jäi taakse, toimittaja Snellman otti laukustaan ohuella nahalla päällystetyn pienen konjakkipullon. —Eikös oteta pienet tämän suuren hetken kunniaksi? hän ehdotti ja lorautti juomaa kor-kin suojana olleeseen kuppiin. Otimme samasta kiposta. To-tesimme sen olevan paikal-

laan historiallisen tapahtuman lisäksi tammikuisen kylmän säänkin takia.

Ankea sinisen harmaa tunnelma

Ajoimme bussilla aluksi Kirkkonummen kirkon vierelle ja jalkauduimme. Kirkko oli sisältä surullinen näky. Salia oli käytetty muihin tarkoitukseen kuin jumalanpalveluksiin, ehkä tallinakin. Matkan jatkuessa joukkomme kierteli tyhjennettyä tukikohtaa. Alueella valitsi ankea sinisen harmaa tunnelma. Kaikki suomalaisten jättämät ja vuokralaisten rakentamat rakennukset oli pantu palvelemaan sotilastarkoituksia. Jotkut entiset julkiset rakennukset oli hävitetty. Opettajain Lehden toimittajana minua kiinnostivat erityisesti alueen koulut. Reitimme varteen osui-

alueen 12 koulusta vain muutama. Yksi niistä, maataloudellisen ammattikoulu, oli toiminut tukikohdan komendantin, kenraali **Kabanovin** päämajana. Jorvaksen koulu oli ollut huvikeskuksena. Yksi uusikin kaksikerroksinen koulutalo seiso- vielä hieman keskeneräisenä, ulkoa komeana mutta sisältä karkeapintaisena ja synkän siniseksi maalattuna. Toinen uusi koulutalo, oppaan mukaan yliopistoon johtava sisäoppilaitos, oli vasta alullaan. Kouluissa kerrottiin olleen noin 400 lasta. Sen lähelle rakennetussa sairaalassa oli synnytysosasto turvaamassa oppilaiden jatkuvan saannin kouluihin.

Ihmettelimme, miten vuokraajat olivat ehtineet saada alueen runsaassa kymmenessä vuodessa niin huonoon kuntoon. Lumikinokset arvatta-

vasti peittivät armeliaasti rojuja ja muuta epäsiisteyttä, jotka olivat tuttuja jatkosodan ajalta. Myöhemmin niitä on nähnyt luovutettuun Karjalan suuntautuneilla kotiseutumatoilta.

Yhdeltä kotikäynniltä löytyi yllättävä yhteys Porkkalaan. Alas ajetun läheisen karjasovhoosin käsivammainen traktorinkuljettaja **Valentin Mit-rushin**, joka on palkaksi ahkeruudestaan saanut oikeuden pitää rappeutunutta kotiamme vapaa-ajan asuntonaan, kertoi palvelleensa 1940- ja 1950-luvun vaihteessa viisi vuotta asevelvollisena Porkkalassa.

Elämä tukikohdassa oli kauraa ja palvelus tiukkaa, mutta hänenkin muistojensa yksityiskohdat olivat jo paljolti unoh-tuneet.

Antti Henttonen

Neuvostoliittolaisten kaivamat juoksuhaudat muistuttavat Porkkalan vuokra-ajasta monin paikoin. Lumen peittämää juoksuhaudamaastoa Häggmanien mailla.

tiin puida. Karja vietiin Espooseen Snettanan tilalle, jossa tilaa navetassa riitti. Evakuoidut ihmiset sen sijaan joutuivat järjestämään siskonpetit to-della ahtaasti. Kahdeksan ran-kan evakuointipäivän jälkeen Tor kertoi nukkuneensa yhteen menoon täydessä huoneessa kolme vuorokautta sohvan alla. Sittemmin 1945 Dannbäckit saivat Wohlsista käyttöönsä kunnan omistaman tilan, josta perhe lopulta muutti takaisin kotitalalle.

"Alueenhoito" 1944—1956 erilaista kuin aikaisemmin

Ensitutustuminen Porkkalaan

Neuvostoliiton "alueenhoidon" jäljiltä 27.1. oli mykistävä, vaikka lumi peitti suureksi osaksi tankkien ja puskutraktorien sotkemaasta.

— Vasta lumimassojen sulettua Porkkalantien talvel-la luulemamme kulkuväylä pal-jastui katerpillarin lumiselle pelloille tekemäksi reitiksi.

— Monista kasarmi- ja muista rakennuksista olivat vain sokkelit jäljellä. Ilmator-juntakaluston romua, autonosia ja muuta irtorajua lojui ympäri-insä. Lentokenttäalueelta löy-tyi kentän pohjana käytettyjä metallilaitteita. Juoksuhauto-ja maavalleineen on edelleen maastossa; venäläiset kaivoivat

näitä pitääkseen mahdolliset uteliaat suomalaiset loitolla.

Alueen luovutuksen jälkeen Tor jatkoi tilanpitoa Honskbyssä. Hän on ainoa elossa oleva 1967 perustetun ruotsinkielisen Kyrkslätts Krigsveteran-föreningin perustajajäsen.

Tila on vuodesta 1630 ol-lut suvun hallussa. Torin poika Per on sukupolvenvaihdoksen jälkeen viljellyt tilalla viljaa 20 vuotta.

Markku Rämö

MIKKELIN SATEENKAARI RY
Kappalaisenkatu 8, 50170 Mikkeli

20 vuotta vanhustyötä Mikkeliissä

www.mikkelinsateenkaari.fi

Suuntaa matkasi SALLAAN Suomen sydämeen Hotelli TAKKA-VALKEAAN

Eläkeläisryhmille 10-50 % alennus ajankohdasta ja majoitusajan pituudesta riippuen.

Soita puh. 016-831 801

20 huonetta, 15 saunallista

TAKKA-VALKEA
98900 SALLA puh. 831 801

www.takkavalkea.com

SÄHKÖMOPEDIT

Pegasos
3900€

Suoraan maahantuojaalta!
Soita ja tilaa ilmainen esite!
LOM-TUOTE OY puh. 0400-785 105

Tarpan
3500€

Hercules Mini
3200€

Hercules
4650€

Lapset ja sukuyhteydet Mannerheimin toiminnoissa

Suomen marsalkka Carl Gustaf Emil Mannerheim (1867-1951) on Mannerheimin lastensuojeluliiton keskeisin perustaja, kuten järjestön nimikin sanoo. Perustajia oli kaikkiaan 16. Heistä tunnetaan parhaiten marsalkan sisar ylihoitaja Sophie Mannerheim, arkkiatri Arvo Ylppö ja kanslianeuvos Erik Mandelin. Marsalkka, silloinen kenraali, ei olisi halunnut liittää nimeään järjestön nimeen. Hän ehdotti Suomen lastensuojeluliitto -termin käyttöönottoa. Hänet suostuteltiin mm. Arvo Ylppön toimesta myöntymään siihen, että nimeksi tuli Kenraali Mannerheimin lastensuojeluliitto. Ylppö kertoi tähdentäneensä sitä, että Mannerheimin nimi helpottaisi esim. varojen hankintaa toimintojen katteeksi. Tällöin Mannerheim tunsu, että hänen oli myönnyttävä yhteisen edun nimessä.

O n paljon pohdittu sitä, oliko Mannerheimin ryhtyminen lasten ja nuorten asian ajajaksi sotilaan kaukonäköisyyttä hyväksyksen, terveen asevelvollisaineiston saamiseksi, vai oliko kyseessä pyyteetön kutsumus toimia lasten ja kansan kaikinlaiseksi hyväksi. Epäilemättä Mannerheim halusi tälläkin toiminnallaan edistää kansan yhtenäisyyttä vapaussodan haavojen ja traumausten jälkeen. Sosiaalineuvos **Uno Paano** on laajassa tutkielmassaan ”Suomen marsalkka Mannerheimin henkilökohtainen panos hänen nimeään kantavan lastensuojeluliiton toiminnassa” (Kenttäviesti 1967) tuonut esiin mm. sen seikan, että marsalkka ajoi voimakkaasti maatalouskerhojen perustamista liiton osastoihin. Sekin voidaan tulkita sotilaan kaukonäköisyydeksi kriisiaikojen elintarvikehuollon kannalta. Se voidaan nähdä myös pelkkänä lasten ja nuorten henkisen ja fyysisen hyvinvoinnin edistämisen välineenä ja kasvatuksellisenä tekijänä. MLL:n kentällä sekä järjestötilaisuuksissa Mannerheimistä välittyi ja vakiintui kuva lapsen maailman ymmärtäjänä ja ystävänä.

Henkilöhistoriallisista syistä ja edellä esitettyjenkin pohdintojen perusteella on mielenkiintoista kartoittaa Mannerheimin persoonaa myös hänen läheistensä kokemuksista ja kuvauksista.

Olen saanut tutustua marsalkan kummipojan **B.J.(Björn Johan) Weckmanin** Mannerheim-tutkimuksiin ja selvityksiin. Hän on Suomen marsalkan Johan-veljen tyttären **Evo Mannerheim-Weckmanin** (1903-1984) sekä Snellman-sukuun kuuluvan diplomi-insinöörin ja reservimajurin **Björn Weckmanin** (1896-1978) poika (s.1926). Koulutukseltaan

hän on varatuomari ja on tehnyt elämäntyönsä Oulu Oy:n palveluksessa. B.J.Weckman on vuosikymmenten ajan tutkinut Mannerheim-sukua. Hänen dokumentaatiot asioista ovat syvällisiä ja laaja-alaisia. Olen saanut niistä käyttöni eräitä keskeisiä osia, joista teen poimintoja.

B.J.Weckmanin äiti **Evo Mannerheim-Weckman** on julkaissut hyvin herkillä otteella kirjoitetun muistelmakirjan ”Laivalamppu ja muuta muistelu”; kuvitus **Elina Asunta** (Otava 1953). Kirjan sisältö heijastuu esitykseeni ja siitä on mukana tekstissä jokunen otos. Edelleen em. Uno Paanon tutkielma on ollut tärkeä tietolähde.

Lapsuuden muistoja

B.J.Weckmanin kodin keskeisenä perhekalleutena on Suomen marsalkan antama kummilahja, kristallimaljakko, johon on kaiverrettuna ”Till min gudson Björn” ja toisella puolella on Mannerheim-suvun vaakuna. Kummisedän muisto elää myös kirjeissä ja onniteluisissa. Kenties kuvaavimpia niistä ovat B.J.Weckmanin 23.8.1939 saama marsalkan kirje koskien vuodeksi 1940 suunniteltujen Helsingin olympiakisojen pääsylippuja sekä hänen isälleen Björn Weckmanille 24.5.1949 osoitettu surunvalittelukirje **Reinhold Weckmanin**, Mannerheimin kadettikoulutoverin, B.J.Weckmanin isoisän kuoleman johdosta. Kirjeiden tyyli on Mannerheimille tyypillistä juhlovaa ja kohteliasta. Varsinkin viimeksi mainitussa kirjeessä huomio kiintyy lähes 82-vuotiaan marsalkan kauniiseen, huoliteltuun persoonalliseen käsialaan. Se kertoo kirjoittajan hyvästä fyysisestä ja henkisestä kunnosta. Kirjeiden sisältö kertoo sukulaisrakkautesta ja uskollisesta toveruudesta. 23.8.1939 päivätty kirje

Marsalkka Mannerheimin kummipoika Björn J. Weckman noin 11-vuotiaana Mannerheimin kodissa.

13-vuotiaalle **Björn Johanille** on hyvä esimerkki siitä, miten marsalkka piti aina lupauksensa. Suomi oli kirjeen aikoina Neuvostoliiton uhkavaatimusten kohteena ja viikon kuluttua 1.9.1939 saksalaiset hyökkäsivät Puolaan. Mannerheimin vastuulla oli suuria asioita ja ratkaisuja. Vakavien, raskaiden mielteiden keskelläkin hän kuitenkin muisti myös kummipojalleen antamansa lupauksen päästä seuraamaan Helsingin olympiakisoja. Kuten tunnettua kisat peruuntuivat suur sodan vuoksi. Sveitsistä 24.5.1949 saapuneen kirjeen sisältö on vapaasti käännettynä seuraava:

Val-Mont/Glioni, Sveitsi, 24.V-49

*Rakas Björn,
Salli minun lausua näillä riveillä harras ja lämmin osanottoni isäsi odottamattoman poismenon johdosta. Minä, joka olen oppinut tuntemaan ja arvostamaan hänen suoraan, miehekästä ja luotettavaa luonnettaan aina siitä alkaen, kun tapasim-*

me kadettikoulussa, ymmärrän, minkä tyhjyyden hänen poismenonsa on aiheuttanut Sinulle ja läheisillesi. Vapaussodan aikana tiesin, voivani luottaa häneen täysin pohjoisella Oulun sektorilla, missä hänen rauhallinen päättäväisyytensä antoi minulle korvaamattoman turvallisuudentunteen ja vanhoina aikoina minulla oli suuri ilo tuntea aseveljen ja kadettitoverin uskollinen kädenpuristus.

Minua on surettanut se, että en saanut laskea seppelettä hänen paareilleen, mutta olen matkustanut Sveitsin-Italian rajalle saadakseni lepoa ja aurinkoa huhtikuun viimeisinä päivinä ja sain tiedon isäsi kuolemasta vasta palattuani tämän kuun puolivälissä. Evon kirje oli päivätty 29.IV. ja kertoi minulle isäsi viimeisestä matkasta.

Salli minun lopuksi pyytää Sinua viemään äidillesi syvän ja kunnioittavan osanottoni ilmaus hänen surussaan sekä toivottaa voimia kantaa se menetyks ja tyhjyys, jonka Reinholdin odottamaton poismeno on tuonut mukanaan ja jonka laajuuden uskon ymmärtäväni.

Sinun

Gustaf Mannerheim

Erityisesti B.J. Weckmanin mieleen on jäänyt eräs lapsuudenaikainen vierailu marsalkan Kaivopuiston kodissa. Tapaus on kerrottu myös Evo Mannerheim-Weckmanin muistelmakirjassa. Björn Johan tuli yhdessä äitinsä kanssa lounaalle marsalkan kotiin. Tervehdittyään kummipoikaansa, marsalkka kysyi: ”Oletko nähnyt isoa tiikeriäni? Se on neljä

metriä.” 11-vuotias Björn Johan oli jo ehtinyt käydä salongissa, jonka lattiaa koristi, ja koristaa edelleen, upea tiikerin talja. Hän vastasi kummisedälleen: ”En usko. Enintään kolme ja kaksikymmentäviisi.” Siirryttiin marsalkan suurelle joukolle tarjoamalle lounaalle. Björn Johanin äiti luuli jo tiikerinnahkaan liittyneen erimielisyyden unohtuneen. Mutta vieraiden noustua pöydästä marsalkka ja kummipoika poistuivat huomaamatta salonkiin ja konttasivat mittanauhan kanssa tiikerintaljan ympärillä. Mittauksen tulos oli 322 cm! Björn Johan oli innokas yleisurheilija ja tiesi askelparinsa pituuden. Itse asiassa hän oli ehtinyt arvioidaan tiikerin koon askelpariaan mittana käyttäen!

Yksittäiset pienetkin tapahtumat B.J.Weckmanin lapsuudesta osoittavat, että suurten asioiden parissa työskentelevä marsalkka tunsu myös lasten maailman.

Mannerheimin luonne

Mannerheimiä pidettiin yleisesti viileänä tunteensa tiukasti hallitsevana sotilaana. Tämän vahvistaa myös Evo Mannerheim-Weckman. Marsalkka oli 18.9.1944 kutsunut veljentytäreensä lounaalle Tamminiemeen. Mannerheim oli ovela vastassa ja ohjasi kädestä pitäen vieraansa sisälle. Tämä ihasteli ikkunasta näkyvää maisemaa ja huudahti ”Kuinka kaunis!” ”Niin, meidän maamme on kaunis,” sanoi marsalkka – sanat tulivat hitaasti ja hiljaa, ikään kuin miettävästi, - ”ja meidän kansamme on hyvä kansa. Hyvä kansa, jota minä en enää voi auttaa... Ja kaik-

Kenraali Mannerheim vierailulla MLL:n Noormarkun osaston lastentalolla 9.8.1936.

ki valkoiset ristit...” Ääni, joka yleensä oli niin hillitty, murtui ja kyyneleet kihosivat väsyneisiin silmiin. Hän ei välittänyt niitä salata, kertoo Evo Mannerheim-Weckman. Hän myötäeli tilanteessa ”vain olemalla olemassa”, luotettavana kuulijana. Ja se auttoi. Marsalkan tuska vaikeasta rauhasta ja sen hinnasta valkoisina risteinä helpottui. Erotessa marsalkka lausui: ”Kiitos, että tulit, olet auttanut minua.” Iltautisissa samana päivänä luettiin rauhanehdot. Mannerheimin ajatukset ja tunteet olivat myllertäneet voimakkaasti kansakuntamme kohtalossa. Hän halusi purkautua läheiselle sukulaiselle.

B.J.Weckman on läheisen sukulaisuutensa sekä erittäin laajan Mannerheim-tietouden pohjalta pohtinut kummisetänsä luonnetta. Seuraavassa on otoksia näistä pohdintoista.

Sukulaisten ja ystävien parissa Mannerheim oli vilkas ja iloinen, vaikka vakavoituikin iän myötä. Hän oli kiehtova seuraihminen, joka viljeli huumoria. Satiiri, joka yleisesti on liitetty Mannerheimin huumorin erikoisalaksi, ei tullut esiin sukulaistapaamisissa. Niissä vallitsi lämmin ystävällinen huumorin ilmapiiri. Marsalkka oli erinomainen kuuntelija ja kertoja, jolla oli myös imitaattorin lahjoja. Ne lienevät perintöä Mannerheimin isältä, joka mm. ylioppilasvuosiinaan osoittautui lahjakkaaksi näyttelijäksi, runonlausujaksi ja imitaattoriksi. Toimissaan Mannerheim oli perfektionisti. Selvästi esiin tuleva voimakas sukurakkaus, uskollinen ystävyyys, kohteliaisuus ja auttamisen halu olivat Mannerheimin perusominaisuuksia. Hän oli kulinaristi, jolla oli silmää myös naiselliselle viehättävyydelle ja älykkyydelle.

Mannerheimin arvot ja periaatteet B.J.Weckman on luetteloinut pääosin seuraavasti:

- Pyrkimys toteuttaa oikeaksi katsomansa, periaatteiden noudattaminen, kompromissien vierastaminen.
- Vapaamielinen realismi ja demokratian kunnioitus sen heikkouksistakin tietoisena.
- Kunnioituksen ja arvon anto muille, toleranssi, yksilön oikeuksien ymmärtäminen.
- Englantilaisen kulttuurin ja valtiojärjestelmän kannattaja.
- Uskollisuus, huolehtivuus, empaattisuus ja auttamisen halu.
- Sosiaalinen mielenlaatu, humanismi, yhteiskunnan heikkojen, lasten ja vanhusien puolelle asettuminen.

Edellä esitettyyn otokseen voidaan Weckmanin listalta liittää toisaalta eurooppalaisuus ja toisaalta rakkaus Suomeen ja sen kansaan. Suomen kansan arvostaminen ja kunnioittaminen oli Mannerheimille sydämen asia kaikkina aikoina. Mannerheimillä oli kyky ei vain kuunnella vaan myös ymmärtää kanssaihmiä. Johtajan ominaisuudet laajasti lueteltuna Weckmanin listassa hipovat täydellisyyttä. Kuitenkin Weckman toteaa, että vaikeus tehdä ongelmallisia raskaita ratkaisuja johti Mannerheimin lykkäämään päätöksen tekoa. Joku saattaa sellaiseksi katsoa myös lastensuojeluliiton perustamisen: liiton perustaminen oli pohdinnan kohteena kaksi vuotta, ennen kuin toimeen tartuttiin. Mutta kun päätös oli tehty asiat etenivät marsalkan tarkan seurannan alla ripeästi ja mallikkaasti. Asiallisesti liiton perustamisen viive lienee johtunut siitä, että sotilaana Mannerheim ei ollut perehtynyt lastensuojelun järjestelmiin. Perfektionistina hän lienee halunnut, että asiat ja valmius niihin, järjestelmä ja siihen liittyvät toimet on ensin hahmoteltava ja selvitettävä.

Kun tarkastellaan edellä referoitua B. J. Weckmanin karakterisointia Mannerheimistä, ei voi tulla muuhun johtopäätökseen kuin siihen, että kenraalin ansiolista oli ylitsevuotava myös lastensuojeluliiton johtoon. Pisteinä i:n päällä oli seitsemän kielen hallinta. Mannerheimillä oli positiivinen karisma, joka oli merkitse-

vä hänen ajamiensa tavoitteiden saavuttamiseksi. Sitä varmaan kokonaisuutenakin ajatteli Arvo Ylppö, kun hän hartaasti taivutteli marsalkkaa tämän sukunimen liittämiseksi lastensuojeluliiton nimeen. Ratkaisuvaa lastensuojeluliiton synnysissä on marsalkan kypsyminen tuleviin tehtäviin: ”Kun minulle selvisi, että Suomen lapset todella ovat kipeästi avun tarpeessa sen avun lisäksi, minä valtion, kunnan ja yksityisten suorittama lastensuojelutyö voi heille antaa, ja kun vilpittön toivomukseni on omalta vaatimattomalta osaltani saada vähäisessä määrin myötävaikuttaa tämän tarpeen lieventämiseen, voitin epäilyksen” (ryhtyä lastensuojelujärjestön perustamiseen).

Vetoomus Suomen kansalle

Kun lastensuojeluliiton perustava kokous Mannerheimin kodissa 4.10.1920 oli pidetty, lähetti Mannerheim 5.10.1920 Suomen kansalle vetoomuksen tuen ja kannatuksen saamiseksi uuden järjestön työlle. Vetoomus on kaunismuotoinen, juhla- ja tunteisiin vetoava. Tämän katsauksen tekijä on aina olettanut, että vetoomus on ollut tiimityötä ja niin se tiettyyn rajaan asti on saattanut olla. Kuitenkin liittoneuvoston ensimmäisessä kokouksessa 10.1.1921 pitämässään puheessa Mannerheim käyttää minä - subjektia vetoomuksen teosta: ”Kirjoitin kehotuksen, jossa vetosin Suomen kansalaisiin, koska varma vakaumukseni

oli, että monet tuhannet, joiden kaunista uhrautuvaisuutta vapaussodan ajoilta saakka niin usein olen ihaillut, kun kyseessä on suuret isänmaalliset asiat, ilomielin ottaisivat osaa tähän yritykseen ja koettaisivat voimiensa mukaan vaikuttaa sen päämäärän saavuttamiseksi”. Mannerheim lienee kirjoittanut vetoomuksen ruotsiksi. Teksti on sitten arvattavasti suomennettu ilmeisesti pääasiassa kanslianeuvos Erik Mandelinin toimesta. Mannerheimin henkilökohtainen panos vapaussodan jälkeisessä lasten ja perheiden sosiaalisen kriisin auttamistyössä on ollut suuri. Mannerheim oli myös lahjoittanut ko. työhön 50.000 mk. Kansalaisille osoitettu mannerheimiläisesti tyylitelty vetoomus, ja varsinkin sen loppu, on korkeaa sanataidetta aatteen palveluksessa: ”Päämääränä olkoon, että jok’ainoa Suomen lapsi äidinkohdusta lähtien ja koko kasvuaikansa saa oikeutetun osansa siitä hellyydestä ja huolenpidosta, joka yksinään voi laskea pohjan nuorten kehi-

tykselle hyväksi ja hyödylliseksi kansalaisiksi.” Nuo sanat ja aatteet ilmaissut henkilö on ollut lasten ja lapsiperheiden syvästi ymmärtäjä. Sotilaan sydän ja järki olivat mitä aidoimmin lasten asialla. Perustava kokous oli saanut lastensuojeluliiton johtoon (liittoneuvoston puheenjohtaja) ja nimeen suurmiehen, jonka lukuisat suuret tehtävät sekä moni- ja laajalaisuus eivät estäneet suurtoimia myös lasten ja nuorten hyväksi. Kun Mannerheimliittoa pyrittiin liittämään ”ison veljen” l. Suomen Punaisen Ristin toimintoihin, viimeksi mainitun puheenjohtajana toiminut Mannerheim asettui vastustamaan fuusiota. Hän totesi, että suurjärjestössä pienemmän toiminnat ovat unohtamisen ja syrjäytymisen uhan alla. Siitäkin, että Mannerheimin lastensuojeluliitto on nyt voimakas, suuri lastensuojelujärjestö (n.100000 jäsentä), saamme kiittää Mannerheimin kaukonäköisyyttä ja viisautta.

Kauko Kouvalainen

Suomen Karbonaatti Oy

Lappeenranta

Kodin Pellervo - suomalaisessa arjessa

Kodin Pellervo on lehti sinulle, joka olet kuin kotonasi maaseudun idyllisessä ilmapiirissä, kuin myös kaupunkilaiselle, joka viettää paljon mökkielämää ja kaipaa elämänlaatua.

Kannen alla on aina sisältö

Kun avaat lehden, huomaat sisällöstä miten KodinPellervo on säilönyt sivuilleen kodin perusarvot muuttuvassa arjessa, maustanut sen ajankohtaisilla asioilla sekä lisännyt hyppysellisen ideoita ja ratkaisuja, jotka helpottavat lukijoitten arkea. Pikantin vivahteen sisältöön antavat muualta maailmasta tulleet jutut, ja kotoinen maku taas tulee vakio-osastoista.

Hyötyä ja ajanvietettä

Katso! miten upean tutustumispaketin olemme Kodin Pellervosta Sinulle poimineet.

Tilaa nyt! ➡

TILAUSKORTTI

Kyllä! ☐ Tilaan Kodin Pellervo -lehden puoleksi vuodeksi, 6 numeroa, edulliseen hintaan 38 € ja saan Pellervon Ison Kalenterin 2006 kaupan päälle.

Marraskuussa ilmestynvä Pellervon Iso Kalenteri on hyödyllinen koko perheen käsikirja. (arvo 19 €)

Kyllä! ☐ Tilaa lahjaksi saan Kodin Pellervon keittokirjan, Kokataan taas.

Kokataan taas -keittokirjassa on 150 valmistusohjetta, mukana myös jälkiruokia ja leivonnaisia. (arvo 25 €)

Kyllä! ☐ Tilaan tällä kertaa vain ilmaisen Kodin Pellervon näytteenumeron. Näytteenumeron tilaus ei velvoita minua jatkotoimenpiteisiin.

Nimi

Lähiosoite

Postinumero

Postitoimipaikka

PELLERVO
VASTAUSLÄHETYS
Sopimus 5002840
00003 HELSINKI

PELLERVO
MAKSAA
POSTI-
MAKSUN

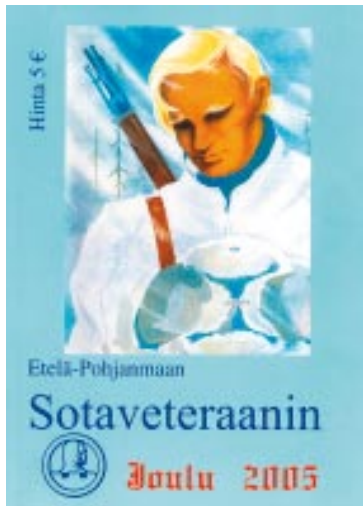
Sotaveteraanipiirien joululehdet vuonna 2005

Onko veteraanitoiminta hiipumassa?

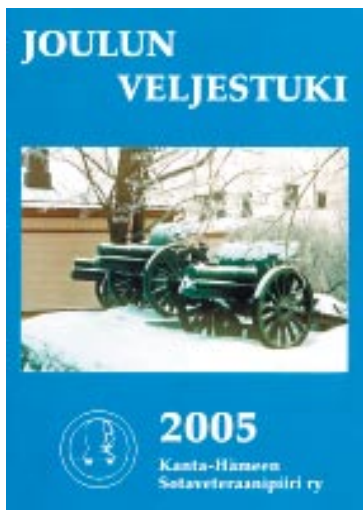
Ei ole, jos on uskomista piiriin joululehtiin. Toiminta on runsasta ja monipuolista, ulkomaanmatkoista kotoisiin juhliin ja tapahtumiin. Ja mikä on sen parempi julkaisu, kuin piirin oma joululehti kertomaan tätä viestiä eteenpäin.

Osallistuminen ja uusien asioiden kokeminen yhdessä ja ystäviä tavaten luo jatkuvuutta vielä vuosiksi eteenpäin. Sotaveteraanipiireistä 11 on urakoinut joululehden.

Jokaisessa lehdessä on puheenjohtajan pääkirjoitus ja siinä katsaus menneeseen ja silmäys tulevaisuuteen.

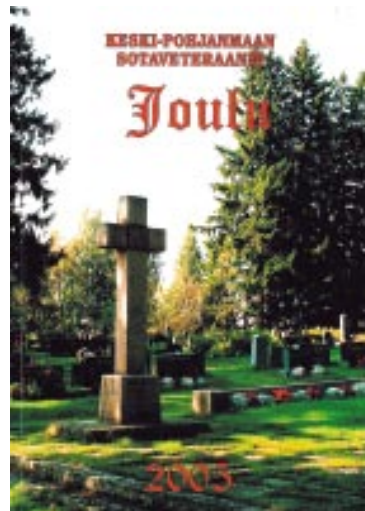

Etelä-Pohjanmaan lehdestä on ansiokkaasti koottu toistakymmentä muistelmaa sotavuosilta sekä esitelty yhdistykset, jotka olivat viettäneet perustamisensa merkkipäiväjuhlaa. Esittelyissä näkyy työntäyteinen järjestöelämä ja vahva eteläpohjalainen yhteishenki.

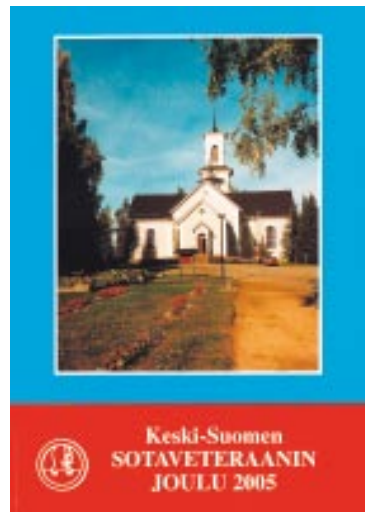

Kanta-Hämeen lehdestä valtiotieteen tohtori Pekka Visuri kirjoittaa aiheesta "Maailmantilanne ja Suomi, turvallisuuspoliittinen näkökulma". Ajankohtaisena taustana ovat EU:n perustuslakiluonnoksen kohtaamat vaikeudet. Sotahistorioitsija Jyri Paulaharju käsittelee artikkelissaan tykistöä

Lapin sodassa. Lehti on kiinnostava lukupaketti kokonaisuudessaan.

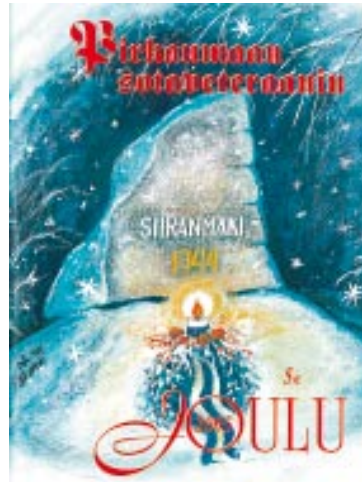
Keski-Pohjanmaa esittelee lehdessään myös yhdistyksensä sekä niiden toimihenkilöt. Siviililtä löytyy henkilökohtaisina muistelmia sekä selosteita vuoden tapahtumista ja kokouksista. Yhdistysten pitkäaikaisia toimijoita, nyt joukosta poistuneita, on muistettu sanoin ja kuvin.

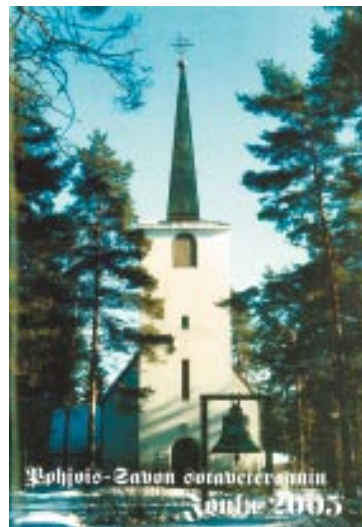
Keski-Suomen lehdestä löytyy Urho Brusin kirjoitus "Kuolemanpartiot heimojen kansalaissodassa". Omakohtainen kertomus perustuu muistoihin ja sotapäiväkirjoihin ja lukija voi vain kuvitella, mitä kaikkea jutun kokoaminen on tuonut kirjoittajan mieleen. Lehdessä on myös runsaasti valokuvallista kerrontaa vuoden tapahtumista.

Lahden lehti jatkaa perintettään ja on nyt myös onnistuneesti koonnut useita ansiokkaita kirjoituksia sodan tapahtumista: Syyttäjistä syytetyksi, Asekätkentä piirimme alueella, Sodankäyntiä tunturissa, Miinanraivausta Suomenlahdella ja paljon muuta. Varsinkin nuoremmille lukijoille löytyy asiantuntevaa tietoutta todella paljon.

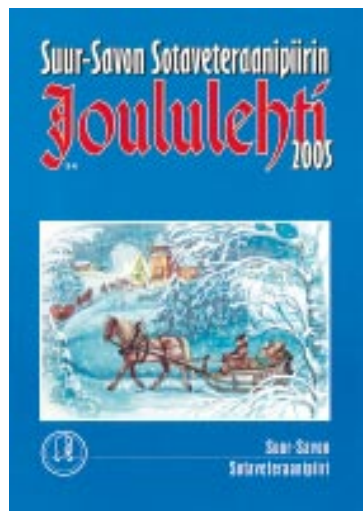
Pirkanmaan lehdessä lukijan huomio kiinnittyy vanhoihin piirroksiin. Miten lienee onnistunutkin toimituskunta täydentämään useamman jutun vaikuttavilla piirroksilla. Aiheet ovat mukaansa vieviä muistelmia eri vuosikymmeniltä unohtamatta tietystikään piiriin omaa 40-vuotisjuhlaa.

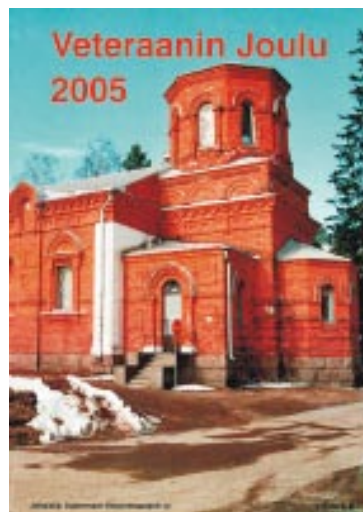
Pohjois-Savo esittelee kaikki yhdistyksensä ja niiden vilkasta toimintaa. Lehdessä löytyy myös mielenkiintoinen Teppo Viholan artikkeli "J.V. Snellman Kuopiossa". Lehdissä ei siis vain paneuduta sota-ajan tapahtumiin, vaan sieltä löytyy historiaa myös kulttuurin puolelta.

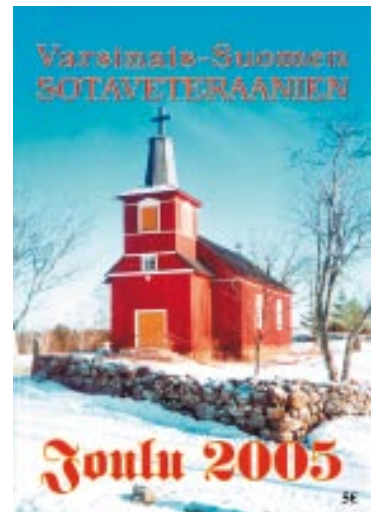
Satakunnan lehti paneutuu omiin paikallisiin tapahtumiin niin kuvin kuin sanoinkin. Vuosien kuluttua on helppo palauttaa mieliin lehteä selaillessaan muistoja kokoontumisista ja henkilöistä. Osa piirin historiaa tallentuu joululehden kansien väliin.

Suur-Savon lehdestä löytyy liittomme kunniapuheenjohtajan Simo Kärävän kahdeksan sivuinen artikkeli "Kesän 1944 viivytys- ja torjuntataisteluita" karttakuvien täydennettynä. Kirjoittaja täytti kyseisenä kesänä 21 vuotta ja palveli kiväärijoukkueen johtajana vuoden 1944 alusta marraskuun loppuun. Savon Prikaatin komentajan, eversti Markku Riitisen haastattelu kertoo prikaatin lakkauttamisesta ja siihen liittyvistä haasteista ja tunnoista viimeisen toimintavuoden kynnyksellä.

Uudenmaan lehti tarjoaa lukijoilleen useita mielenkiintoisia kirjoituksia. Sellainen on mm. professori Matti Lappalaisen artikkeli "Oolannin Ongelma". Tämä 18-sivuinen artikkeli runsaine kuvineen kertoo Ahvenanmaan merkityksestä sodan aikana ja tänään sotilaspoliittisen strategian näkökulmasta.

Varsinais-Suomi antaa lehdessään tilaa maineikkaille loimaalaisille keppien tekijöille. Loimaalla valmistetaan edelleen veteraanien hyvin tuntevat kävelykepit, jotka ovat puhdasta käsityötä alusta loppuun. Arvo Ali-Rantalan artikkelissa tulee esille mahtava talkootyö, jossa ei työtuntien määrää lasketa. Kuvat sotapostikortteista kertovat sota-ajan huumorista. Olavi Alkion kirjoitus korostaa hyvin huumorin merkitystä noina raskaina aikoina.

Lehdissä muistetaan kiittää kannatusilmoituksensa antaneita. Ilmoitusmyynnin tuotoilla varmistetaan piirien ja yhdistysten toiminta suurelta osalta myös 2006.

Uudenmaan joululehdessä 19-vuotias Ilkka Sasi kiittää palstallaan sotiemme veteraaneja. Hän toteaa, että Suomi tulee säilyttää maailman parhaana maana ja veteraanien perintöä on syytä vaalia. Tähän meidän on kaikkien hyvä yhtyä ja yhteisvoimin huolehtia edelleen siitä, että veteraanit saavat ansaitsemansa hoivan ja hoidon elämänsä ehtoovuosina.

Anni Grundström

Suomen Palautuspakkaus Oy

Helsinki
www.palpa.fi

Suomen Paperi - insinöörien yhdistys ry.
Finska Pappersingenjörsföreningen rf.

Suomen Sahat

Itsenäisten sahojen yhdistys
www.suomensahat.fi

Supermaster Ky

Helsinki

Synthes Oy

Helsinki

Sähkö-Jussi Oy

30 v sähköurakointia pääkaupunkiseudulla

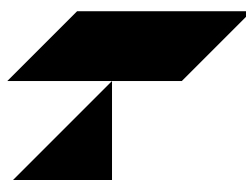
Myös sähkötarvikkeet meiltä.

Kyllä Jussi osaa!

Kauppalaatie 22, 00320 Helsinki
puh. 588 5455, fax 588 4103

Sähköpartio Oy

Helsinki

TEKNIIKAN
AKATEEMISTEN
LIITTO TEK

Uniferm Oy

Helsinki

HYVÄÄ KEVÄTTÄ

VTP-HIENOMEKAANINEN
KONEPAJA OY

Höyläämötie 18, 00380 Hki, puh. 09-554 588

Ylästön Kuljetus Oy

Helsinki

Hyvinkään Ennakkohuoltopalvelu

Hyvinkää

T:mi Hannu Järvenpää

Hyvinkää

Tilitoimisto Suonranta Oy

Hyvinkää

Vanajan Korppu Oy

Myllärinkatu 9 , 13110 HÄMEENLINNA
www.vanajankorppu.fi

Joensuun Laivaus Oy

Joensuu

Joensuun Teollisuusmaalaamo Oy

Joensuu

Pohjois-Karjalan Sähkö Oy

Joensuu

Pitkänen Forest Oy

Joroinen

Edulliset varaosat USA-autoihin. Suoraan maahantuojalta.

Jyväskylä Yritystie 2,
puh. (014) 283 060
fax (014) 283 393

Puistosairaalan Silmälääkärit Oy

Jyväskylä

KOSKISEN

Kainuun Tekniikka Oy

Kajaani

Keski-Suomen Mastorakenne Oy

Kannonkoski

Konepalvelu Kari Niskanen Ky

Kannonkoski

Ilmastointi Kaksikko Ky

Karkkila

Kemiön Puhelinosakeyhtiö

Anstop Tilataksit Oy

Kerava
puh. 0500 - 451 922

SUBARU

Keravan automyynti Oy
Palokorvenkatu , 04250 Kerava
puh. 09 - 2423 794

Kuljetus Timo Mäkelä

Kerava

Suomen Vibrakone Oy

Kerava

Lai- Teräs Mäkinen Ky

Laihia

Kesämäen Leipomo Oy

Lappeenranta

Kuljetus Jari Laine

Lappeenranta

Patoja, tulvitusta, raihojen sahausta ja väylien auki pitoa

Vesistöjen estearvon hyväksikäyttöä ja tehostamista

Vuonna 1923 käyttöön otetussa pioneerien koulutusohjelmassa käsiteltiin myös vesiesteitä - ”keino-tekoisia tulvia”, vesien patoamisia sekä niiden vaikutuksia. Ilmeisesti ohjeissa oli myös heijastumia Suomen jääkäreiden Saksassa ja itärintamalla saamasta koulutuksesta sekä kokemuksista, sillä koostuihan itsenäisen Suomen pioneerien kanta-joukko jääkäreistä.

Käytännön kokemuk-
sia vetisen maaston es-
tearvosta oli jääkäreille
kertynyt ylenpalttisesti kesällä
1916. Tuolloin pataljoona taiste-
li itärintamalla Latviassa Mis-
sejoella, jossa suoperäinen maasto
oli lähes kulkukelvotonta. Venä-
läisten oli onnistunut edellisenä
vuonna pysäyttää saksalaisten

suurhyökkäys ja vakiinnuttaa
rintama tuolle Tirul-soina tun-
netulle lukuisten vähäisten jo-
kien pirstomalle rämealueelle.
Vajaan kahdenkymmenen ki-
lometrin päässä oleva Riika jäi
tuolla erää valloittamatta.

Puolustus tukeutuu vesistöihin

Jo ensimmäisiä puolustus-
suunnitelmia 1920 -luvulla tehtä-
essä arvioitiin Karjalan kan-
nas suunnaksi, josta vihollisen
päähyökkäys oli odotettavis-
sa. Kannaksen itäosassa Vuok-
si sekä Suvanto muodostivat
merkittävän luonnonesteen,
jonka takana pohjoisrannan
tuntumassa tulisi pääpuolus-
tuslinja kulkemaan. Kannak-
sen länsiosassa mahdollisuu-
det tässä suhteessa olivat paljon
huonommat, joskin alueen jär-
viä ja niiden välisiä kapeikkoja
sekä joki- ja purolinjoja pyrit-

tiin mahdollisuuksien mukaan
hyödyntämään esteinä puolus-
tusasemia suunniteltaessa.

Talvisodassa päävastarinta-
asema, sittemmin ”Manner-
heim-linjaksi” kutsuttu, suun-
tautui Suomenlahden rannalta
Kyrönniemestä Kuolemanjär-
ven kautta noin kolme penin-
kulmaa pohjois-koillisessa ole-
vaan Summaan. Sieltä linja
kääntyi pääsuuntaisesti itään
kulkien Muolaan- ja Punnus-
järvien kautta Vuokseen. Itä-
sellä Kannaksella aseman edes-
sä oli Vuoksen ja Suvannon
vesistöt. Kaikkiaan Manner-
heim-linjalla oli pituutta noin
140 kilometriä.

Ennen sotaa ilmavoimat ku-
vasivat kevättulvien aikaan
eräitä pääaseman tuntumas-
sa olevia jokilaaksoja sopivi-
en padotuskohteiden löytämi-
seksi. Tällöin kuvattiin myös
Summan kylästä lounaaseen

ja etelään olevat Rokkalanjoen
latvajoet, joiden patoamiseen
sittemmin päädyttiin. YH:n ai-
kana valmistuneilla kahdella
padolla Summajoen ja Työppä-
länjoen vedet saatiin tulvimaan
yli äyräittänsä. Jo vuotta aikai-
semmin oli Summan itäpuo-
lelle Peronjokeen rakennettu
pato, joka aiheutti tulvan Lei-
päsuoan asemasta etelään Vi-
puri – Leningrad -radan mo-
lemmin puolin. Erään lähteen
mukaan myös pienen Summa-
järven veden pintaa nostettiin
metrin verran Majajokeen teh-
dyllä padolla. Jääpeitteen saa-
vutettua tuuman vahvuuden
”vesi laskettiin, ja niin jäi ohu-
en, miestä kantamattoman jää-
kuoren alle ontto tila”.

Salmenkaitajoen padot

Isolla Äyräpäänjärvellä ja sen
Vuokseen laskevalla laskujo-
ella oli jo sinällään estearvoa,

jota pyrittiin syksyllä 1939 te-
hostamaan rakentamalla joen
molempiin päihin padot. Pato-
jen avulla vedenpintaa pystyt-
tiin kohottamaan sekä järvestä
että joesta. Myöhemmin talven
tultua ja taistelutilanteen niin
vaatiessa koetettiin Salmenkai-
tajoen jäät rikkoo räjäyttämäl-
lä järvenpuoleinen pato. Pados-
ta purkautuva Äyräpäänjärven
tulvavesi virtasi joen jälle kui-
tenkaan rikkomatta sitä. Vähi-
tellen virtaava vesimassa oheni,
jähmettyi ja jäättyi. On arveltu,
että molemmat padot olisi pi-
tänyt räjäyttää samanaikaises-
ti, jotta joen jääkansi olisi rik-
koutunut.

Kaikkiaan kesän 1939 lin-
noitussuunnitelmassa oli kaa-
vailtu puolustusasemien tuek-
si rakennettavaksi yhteensä 18
patoa, joista 15 Kannakselle.
Läntistä Kannasta talvisodas-
sa puolustaneen II Armeija-
kunnan komentaja, kenraali-
luutnantti **Harald Öhquist** on
muistelmissaan voimakkaas-
ti arvostellut yrityksiä patoa-
misilla parantaa asemien edes-
sä olevien vesistöjen estearvoa.
Öhquist katsoo patojen raken-
tamiseen käytetyn suuren työ-
panoksen menneen hukkaan.
Äyräpäänjärven osalta hän to-
teaa järven jäätyneen sittem-
min aina pohjaa myöten.

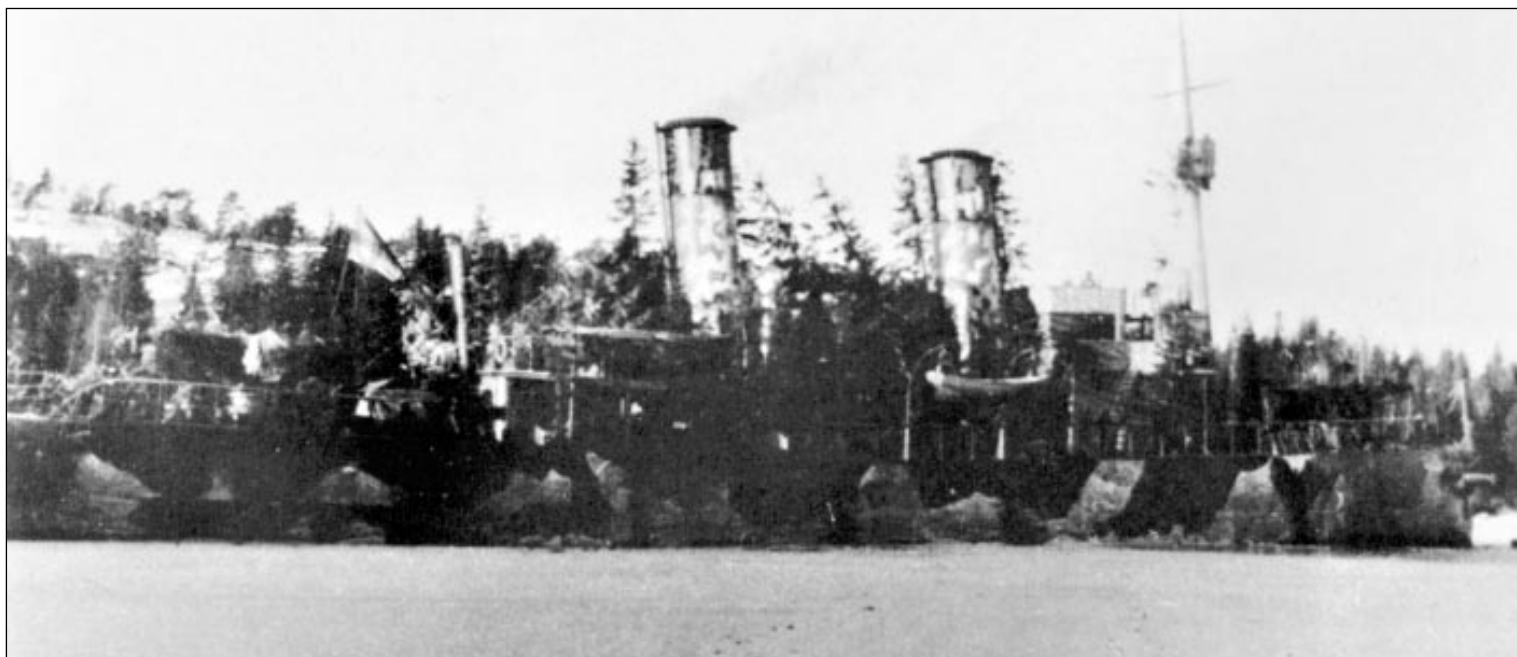
Paikka paikoin tulvituksis-
ta lieene kuitenkin ollut hyötyä
puolustajille, joskin vähäsatei-
sella syksyllä ja kovalla pakkas-
talvella oli oma osuutensa sii-
hen, etteivät ne aina vastanneet
odotuksia. Sinällään myös jää-
tyneillä tulva-alueilla asemien
edessä oli oma merkityksensä –
jälälakeus ei tarjonnut hyökkää-
jälle suojaa eikä siihen ei voi-
nut kaivautua. Lisäksi puolus-
tajalla oli hyvä ampuma-ala ja
jää peitti aseman edessä olevat
katveet. Toisaalta – mikäli jää
oli tarpeeksi vahvaa – se saattoi
avata tien panssareille.

Patoamistyöt Saimaan kanavalla

Saimaan kanavan varustami-
nen panssariesteeksi aloitet-
tiin marraskuussa 1939. En-
simmäiseksi sulkujen alapuo-
lelle rakennettiin settipato,
jossa veden virtausta pystyt-
tiin säännöstelemään palkke-
ja lisäämällä tai vähentämällä.
Tykkitulun varalta pato suojat-
tiin alavirran puolelle kasatuil-
la kivillä. Kun pato oli valmis,
voitiin sulkuportti avata. Jat-
kuva vedenvirtaus esti kanavaa

Äyräpäänjärven pato on suljettu ja vesi nousee matalille rannoille syksyllä 1939. Järven itäpäästä lähtevän Salmenkaitajoen alkuun oli rakennettu pato. Salmenkaidan Vuoksen puoleisessa päässä oli toinen pato, jolla puolestaan säännösteltiin itse joen pintaa. SA-Kuva.

Naamiomaalattu ja kuusilla naamioitu jäänmurtaja Tarmo talvisodan aikana. Kotkan satamassa alukseen osui tammikuun 1940 lopulla kaksi lentopommia jolloin 39 miestä kaatui ja 11 haavoittui. Helsingissä korjattu alus oli talvisodan lopussa matkalla kohden Viipurinlahtea murtamaan väylää, joka estäisi vihollisen etenemisen jätse. SA-Kuva.

jäätymästä. Järvillä uomaa pidettiin auki ajamalla aluksilla edestakaisin. Myös raitoja sahattiin. Lisäksi idän suunnalta kanavalle johtavat tiet varustettiin panssariesteillä.

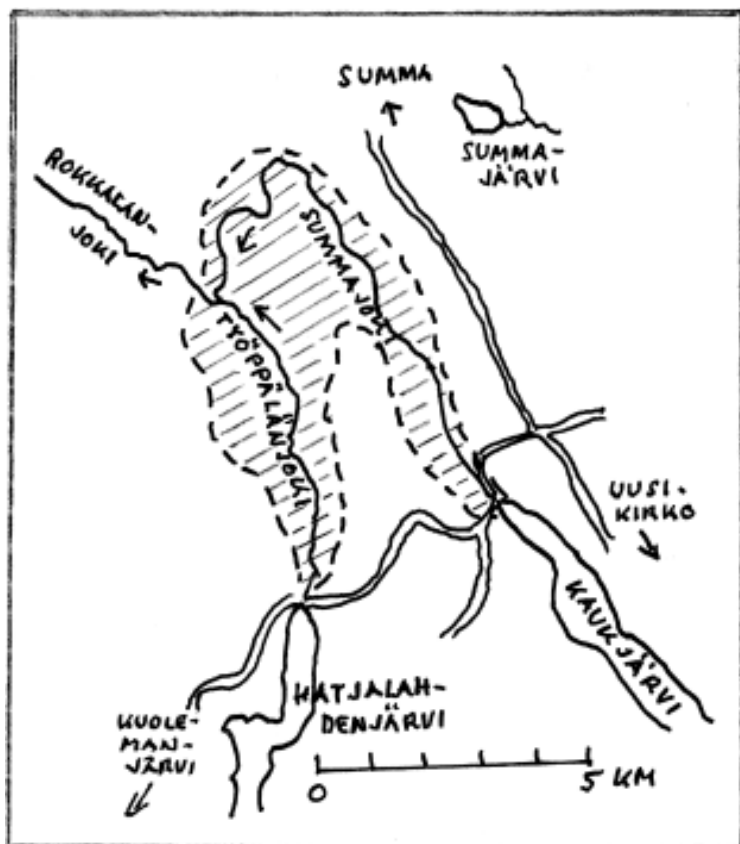
Saimaan kanavaan liittyi myös suuri ”keinotekoinen tulva”. Kanavan eteläpäässä olevan Juustilanjärven lounaiskulmalle Kivikosken kohdalle rakennettiin mittava maapato, jolla oli pituutta lähes 400 metriä ja korkeutta viisi ja puoli metriä. Veden säännöstelyä varten padon itäpäähän valettiin betoniosa, jossa oli neljä vesiaukkoa. Sulkemalla pato voitiin synnyttää Saimaan kanavan kaakkoispuolelle laaja tulva-allas Ventelän-, Kärstilän- ja Lyykylänjärvien alueelle. Järvien pinta-ala oli normaalisti kahdeksan ja puoli neliökilometriä. Tulva-alue peittäisi laajimmillaan 35 neliökilometrin alan.

Pato valmistui helmikuun lopulla 1940, jolloin se suljettiin. Vajaassa kahdessa viikossa vesi nousi pari metriä. Jatkossa nousunopeus olisi noin metri viikossa. Sodan viimeisinä päivinä veden juoksutusta lisättiin ja rauhan tullessa vedenpinta oli noussut noin kolme ja puoli metriä. Juoksutus lopetettiin 15.3.1940. Tulvituksen estearvo väheni nopeasti ankarana pakkanen jäädyttäessä veden. Kuitenkin vihollisen huolto näyttää olleen vaikeuksissa tulvi- van veden ansiosta. Ilmeisesti vesi oli hidastanut myös vihollistykistön siirtymisiä. **Wolf H. Halsti** katsoo II AK:n keskustan voineen pitää asemansa sodan viimeisinä päivinä sen tähden: ”että tulva-alue suojaasi sitä aina Saimaan kanavan varteen saakka”.

Jääestetyöt ja raitot Viipurinlahdella

Tammikuun alussa 1940 aloitettiin yhtenäisen esterailon avaaminen Viipurinlahdella. Suunnitelman mukaan raito olisi alkanut Kivisalmelta ja ulottunut yhtenäisenä pitkin lahtea aina Suonionsaaren kärkeen, josta se kääntyisi luoteeseen Viipurinlahden pohjoisrannalle. Jonkin näköisen kuvan hankkeen suuruudesta saa muistamalla, että jo kartalta mitaten linnuntietä matkaa Kivisalmelta Suonionsaaren eteläkärkeen kertyy lähes kaksi peninkulmaa. Lisäksi aikomuksena oli avata poikittaisraito yli lahden Viipurin Pappilanniemen kohdalta.

Railotöihin koottiin kaksi työryhmää, joista toinen aloitti raiton vedon Pappilanniemestä yli Viipurinlahden Keihäs-

Rokkalanjoen suulle ja Hatjalahdenjärven pohjoispäähän rakennetut padot sulkemalla saatiin Summa- ja Työppälänjokilaaksot veden valtaan. Piirroksen on merkitty vinoviivituksella alue jonka tulva korkeimmillaan peittäisi.

niemeen. Samanaikaisesti toinen työryhmä avasi Suonionsaaresta raitoa kohden lahden pohjoisrantaa. Vihollisen ilmatoiminnan vuoksi työ jouduttiin tekemään yön pimeydessä. Yölläkin jäältä kuuluvat äänet saattoivat vetää vihollistulta puoleensa. Lisäksi kuumamöin ei jälle ollut menemistä. Kova pakkanen ja viima vaikeuttivat omalta osaltaan työskentelyä.

Aluksi käytettävissä oli vain käsisahoja ja vasta ajan myötä saatiin moottorikäyttöisiä sahoja. Jäähän sahattiin kolme uraa, joiden välit olivat vajaa metri ja viisi metriä. Kapea vajaan metrin levyinen jääsuikale rikottiin ja työnnettiin jään alle. Leveä kaista työnnettiin raiton keskelle ja kiinnitettiin niin, että kummallekin puolelle jäi vajaan puolen metrin levyinen kaista avovettä. Jäätymistä koetettiin estää keppien varaan kasatuilla havuilla, joiden päälle levitettiin lunta. Myös muita katteita käytettiin. Loppujen lopuksi parhaiten estearvo säilyi paikoissa, joissa avoveden annettiin ensin jäätyä ohuesti, jonka jälkeen raitot peitettiin lumella. Vain osa aiotuista raitoista saatiin avatuksi ja niistäkin osa ennätti jäätyä. Tietävästi kolme neuvostopanssaria upposi raitoihin. Raitoilla saattoi olla ennakkoon estävää vaikutusta venäläisten valitessa hyökkäyssuuntia.

Talvisodan viimeisinä päivinä läheseppätoivoisessa tilanteessa pommivaurion jäljiltä väliaikaisesti korjattu, massapaaleilla suojattu ja vahvasti aseistettu

jäänmurtaja Tarmo sai käskyn lähteä murtamaan väylää Viipurinlahdelle. Sen aseistukseen kuului muun muassa keulaan asennettu 47 millimetrin laivatykki jota oli tarkoitus käyttää jäätäistelussa panssareita ja jalkaväkeä vastaan. Alus lähti matkaan Helsingistä 12.3.1940 kello 21.00. Seuraavana aamuna Tarmon puskiessa kohden itää Kuiva-Hevosien luona matkan keskeytti tieto Moskovana rauhasta.

Jatkossa talvisodan kokemukset hyödynnettäisiin rakennettaessa Salpa-asemaa itärajalle ja Harpaskogin linjaa Hankoniemelle. Myös tulvituksia suunniteltiin. Välittömästi talvisodan jälkeen aloitettiin tutkimus- ja kokeilutoiminta, jonka tarkoituksena oli löytää tehokkaat keinot jääpeitteen rikkomiseksi ja raitojen avaamiseksi. Niinpä jatkosodan ensimmäisenä talvena pioneereilla oli käytössään erittäin tehokkaaksi osoittautuvat jäämiinat, joita oli jo talvisodassa kaivattu.

Antti Hannula

Kirjallisuutta

Arimo, Reino: Suomen linnoittamisen historia 1918-1944. Keuruu 1981.

Halsti, Wolf H.: Talvisota 1939—1940. Keuruu 1957.

Roudasmaa, Stig: Linnoittamistointa. Teoksessa Talvisodan historia 1. Sotatieteen Laitoksen Sotahistorian toimisto. Porvoo 1977.

Saarinen, Eero-Eetu: Pioneeriase-lajin historia 1918—1968. Jyväskylä 1975.

Öhquist, Harald: Talvisota minun näkökulmastani. Porvoo 1949

ASIAANTUNTIJAN MATKASSA

SOTAHISTORIAA

KULTTUURIA JA SOTAHISTORIAA RANSKASSA - NORMANDIAN MAIHINNOUSURANNIKKO 24.-29.9.

Matkanjohtaja evl Ilmari Hakala **1168**

LUONTOA, KULTTUURIA JA SOTAHISTORIAA PUOLASSA JA ITÄISESSÄ SAKSASSA 6.-12.4. ja 11.-17.9.

Matkanjohtaja evl Ilmari Hakala **715**

TUNTEMATTOMAN SOTILAAN JALANJÄLJILLÄ 1.-4.6., 10.-13.8. ja 17.-20.8.

"Kuka on kukin Tuntemattomassa sotilaassa?"

"Sotaromaanin totuus ja taru"

"Vaino Linnan kirjailijakuva"

Matkanjohtaja evl Ilmari Hakala **360**

LAATOKAN RISTEILY JA MANNERHEIMIN JALANJÄLJILLÄ PIETARISSA

Tali-Ihantala - Käkisalmi - Konevitsa - Valamo - Pähkinälinna - Pietari

Matkanjohtaja evl Ilmari Hakala **538**

VIRON, LÄTIN JA LIIVIN KULTTUURIA JA HISTORIAA 19.-23.7.

Jurmala-Liepaja-Ventspils-Saarenmaa-Tallinna

Matkanjohtaja evl Ilmari Hakala **538**

SOTAHISTORIAA JA KULTTUURIA KARJALAN KANNAKSELLA 10.-12.8.

Matkanjohtaja dos. Eero Elfvingen **358**

SOTAHISTORIAA KANNAKSELLA JA LAATOKAN RISTEILY 28.-31.7.

Tali-Ihantala - Viipuri - Summa - Äyräpää -

Käkisalmi - Konevitsa - Valamo - Pähkinälinna -

Pietari - Valkeasaari

Matkanjohtaja dos. Eero Elfvingen **498**

ÄÄNINEN - LAATOKKA - SUOMENLAHTI 15.-19.6.

Sortavala-Petroskoi-Kizhi-Nurmoilan karjalaishuone -

Aleksanteri Syväriläisen luostari-Terijoki-Viipuri

Matkanjohtaja dos. Eero Elfvingen **498**

KULTTUURI- JA SOTAHISTORIALLINEN MATKA VIENAN KARJALAAN JA SOLOVETSKIIN 4-7.8.

Matkanjohtaja Teuvo Saharinen **428**

VIENAN KARJALA JA SOLOVETSK 23.-26.7.

Matkanjohtaja Teuvo Saharinen **428**

KUOLAN JA KALOTIN RUSKALOISTO 6.-12.9.

Kuusamo - Salla - Kantalahti - Murmansk -

Petsamo - Zapoljarnyj - Nikkeli - Kirkkonniemi -

Nuorgam - Utsjoki - Ivalo - Sodankylä -

Rovaniemi - Puolanka

Matkanjohtaja Teuvo Saharinen **618**

TILAA ESITE! (03) 3140 3310

LomaLinja

puh. (03) 3140 3310, (03) 3140 3300
lomalinja@lomalinja, www.lomalinja.fi

Puhelimenkäyttö

TUETTUA LOMAA 2006

Omavastuut alk. 17 €/vrk

Lomat ovat 5 - 7 vrk:n pituisia, täysihoitolomia. Lomat myönnetään sosiaalisin, terveydellisin ja taloudellisin perustein.

Lomia myönnetään myös ryhmille, muista sopia ajankohta ajoissa.

Soita ja pyydä esitteet!

09-434 2680

Lomakohteemme ovat:

Lautsia, Hauholla 03-647 080, www.lautsia.fi,

Panganranta, Pielavedellä 017-6150 600, www.panganranta.fi

Lomakotisaatiö

pvl@pvlomakoti.fi

www.pvlomakoti.fi

Jyväskylän kaupungin teatteri

Ensi-ilta 4.2.2006

**Vaino Linna
Juha Hurme**

TUNTEMATON SOTILAS

Ohjelmistossa myös

• **MAESTRO** • **JUORUJA** • **THE DANNY CROWE SHOW**

• **PIKKUSINISIPI** • **MIO POIKANI MIO**

• Katso lisää: **www.jkl.fi/kaupunginteatteri**

Lippumyymälä puh. (014) 624 200

Inför fester och vardagsknog

Finlands Krigsveteranförbund, som grundades 1957, fick sin nuvarande struktur i tre nivåer och sitt namn 1964. Året 1966 var organisationens egentliga hetår, då 14 av distrikten och hela 152 av föreningarna tillkom. De många 40-årsfesterna runtom i landet under loppet av det nyss begynte året får inte bli utan välförtjänt uppmärksamhet.

Traditionsrik Krigsveteranvecka

Bortglömmas får inte heller Krigsveteranveckan, som i år firas för redan 40. gången. Då förbundets första organisationsvecka förlades till självständighetens jubileumsår 1967, var greppet att anknyta veckan minnesdagen av vinterkrigets slut ett medvetet val. Genom att framhäva betydelsen av vinterkrigstidens enighet och gemensamma ansvar, ville man rikta samhällets uppmärksamhet även på veteranerna, som med sin kamp hade tryggt landets frihet, samt på deras behov och önskemål.

Årets Krigsveteranvecka inleds med festligheter i Uleåborg den 11 mars och avslutas den 18 mars i Björneborg. Krigsveterandistriktet i Norra Östernbotten och Satakunta firar samtidigt därmed sina 40-årsfester. Veckans motto är alltså: "Tillsammans höll vi ut, tillsammans håller vi ut". För krigsveteransammanslutningarna erbjuder denna efter dem uppkallade vecka ett utomordentligt tillfälle att i offentligheten berätta om sitt stora, mångomfattande arbete och sitt viktiga budskap till efterkommande generationer.

Viktigt under vårsäsongen

1 fråga om vardagsarbetet under första halvåret 2006 framträder särskilt två saker. Den ena är förberedelserna för förbundsmötet i S:t Michel i början av juni, den andra tre veteranorganisationers och Förbundet De Stupades anhängas gemensamma insamling.

En preciserad version av Krigsveteranförbundets framtidsplan, som godkändes av förbundsmötet 2002, har sänts ut på remiss till distriktens och föreningarnas styrelser. Förbundsledningen hoppas på utlåtanden särskilt om de av preciseringens linjeringar för närtiden som gäller bland annat medlemskap för makor och understödjare. Distriktet samlar sina föreningarnas responser och sänder dem jämte sina egna yttranden till förbundet senast inom mars. Det är viktigt att gensvaret är så täckande som möjligt.

Ett riksomfattande informationstillfälle beträffande insamlingen Sotiemme Veteraanit -Våra Krigsveteraner anordnades i januari. De regionala informationernas tur är kommen i mars, då insamlingen börjar.

Inkomna positiva meddelanden om etableringen av distriktens insamlingsorgan väcker förväntningar om att det gemensamma målet en miljon euro i de regionala insamlingarna kommer att uppnås. Den centrala, riksomfattande insamlingsledningens mål är att förhöja insamlingens helhetsresultat till det dubbla. Detta är mycket krävande målsättningar. De kan nås blott genom målmedvetet, välplanerat och skickligt lett arbete.

Aarno Strömmer

Insamling för våra krigsveteraner

Krigsveteranförbundets, Frontveteranförbundets, Frontkvinnornas förbunds samt Förbundet De stupades anhörigas gemensamma, förnyade penninginsamling börjar i mars. Insamlingens planering har sedan senaste höst skötts i samarbete mellan organisationernas representanter och den heltidsanställda finansanskaffaren Pia Mikkonen. Enligt vår bedömning kommer krigsveteranernas samt deras makors och änkors stödbehov att fortsätta i betydande omfattning ett drygt årtionde framåt. För årets insamling har ställts det krävande målet två miljoner euro.

Träffarna mellan företrädare för försvarsorganisationerna, företagsvärlden, media och övriga anknytningsgrupper har varit sporrande. Alla utan undantag har visat sig positivt inställda till insamlingen och förnyelsen av densamma. De organisationer som deltar i insamlingen har sinsemellan överenskommit om att avstå från till enskild organisation riktad insamling. Därför har Krigsveteranförbundet inte anskaffat ett eget tillstånd till penninginsamling för i år.

I oktober-november trädde insamlingsledningen ut på fältet för att tillsammans med organisationernas representanter igångsätta den regionala verksamheten. Landet har indelats i 22 insamlingsdistrikt. I varje distrikt finns en insamlingsansvarig, vars uppdrag är att i det första skedet planera och organisera den av beväringar skötta insamlingen.

De i regionerna insamlade medlen skall huvudsakligen via de medverkande organisationerna utnyttjas till förmån för krigsveteranerna och krigsänkorna i den egna regionen.

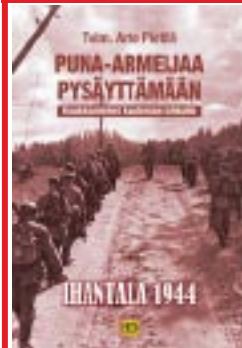
En väsentlig faktor för att finansanskaffning skall lyckas är informationsverksamheten. Den nu aktuella insamlingen sker vid en tidpunkt som kan kallas utmanande. Krigsinvalidernas Brödraförbunds sista riksomfattande insamling senaste höst bibragte många donatorer intrycket, att det därmed var slut med insamlingar för krigsveteraner. Insamlingen då gällde 15 000 krigsinvalid, men därtill kommer 80 000 övriga veteraner från våra krig.

Insamlingsfronten för våra krigsveteraner är ännu inte fullt enhetlig. Insamlingsledningen har informerat Krigsinvalidernas Brödraförbund om möjligheten att delta i den gemensamma insamlingen, varvid alla våra veteranorganisationer skulle vara med.

Målsättningen är att framdeles samla alla som kämpat i våra krig inom ramen för samma penninginsamling. Under sådana omständigheter klargörs för alla donatorer, att blott en offentlig inrättning insamlar medel förmån för våra hedersmedborgare, krigsveteranerna, vilkas genomsnittsalder nu är 84 år.

Markku Seppä

IHANTALA KESÄLLÄ 1944

Toim. Arto Pietilä:

PUNA-ARMEIJAA PYSÄYTTÄMÄÄN

Koukkamiehet kuoleman lohkolle
(JR35 ja JR12)

Tarjous 20,00 e (norm. 24,50)

Myynti: Kirjakaupat kautta maan.

www.kustannushd.fi

Tilaukset myös: 050-3639195

valintatalo^v

MEIRA NOVA

Raumaster Oy
Kuljetinalan mestarit
Raumalta

Nortamonkatu 34, 26100 Rauma
Puh. 837 741 Fax 822 3801
material.handling@raumaster.fi
www.raumaster.fi

Var ta hjälp när det blir svårt att reda sig själv hemma

Forskningen visar, att äldre människor vill bo hemma så länge som det är möjligt. Med åren blir umgängeskretsen oundvikligen mindre och mindre och det egna hemmet med alla bekanta prylar runt om en blir en allt viktigare plats.

Hemmaboendet borde stödas med samhälleliga insatser så, att det är tryggt att bo i sitt hem och bli omhändertagen med grundservice. I vardagslag behövs städhjälp och någon, som går ärenden, men denna form av service är nästan helt avskaffad från grundservicen. Med omändringsarbeten i bostaden kan man underlätta möjligheterna att reda sig själv hemma. Omändringar i tvätttrum, stöddstänger och riktig belysning är de allra viktigaste faktorerna att beakta i vardagslivet för att förhindra olycksfall och för att klara sig hemma.

Hushållsavdrag

Sedvanligt hushållsarbete, omsorgs- och vådarbete samt underhålls- och förbättringsarbeten i bostad och fritidsbostad berättigar till avdrag i beskattningen. Med sedvanligt hushållsarbete avses sådant arbete, som utföres till förmån för hemmet och där boende personer. Sedvanligt hushållsarbete är t.ex. matlagning, städning, byktvätt, strykning och övrig klädvård. Sedvanligt vådarbete är bl.a. vård av åldring i den vårdbehövandes hem. Till avdrag berättigar också skötsel av trädgård s.s. klippning av gräsmatta och häck, snöplogning på gårdsplanen och övrig renhållning av gårdsplanen.

Grundreparations- och underhållsarbeten är t.ex. reparation av kök, badrum och övriga rum, bastu och källarutrymmen, häri inberäknat även el- och rörarbeten och också utvändig renovering av byggnader, exempelvis yttre målning, istandsättande av gårdsplan, montering av oljecistern, inglasning av balkong. Allt detta berättigar till avdrag.

Hur görs avdragen

Skattebyrån gör avdragen i statsbeskattningen. Om avdraget överstiger skattebeloppet i statsbeskattningen, avdras den överskjutande delen från kommunalskatten, den försäkrades sjukförsäkringsavgift och från kyrkoskatten i proportion till dessa skatter.

Avdrag erhålls dock inte,

om den firma eller företagare, som utfört arbetet, inte är införd i registret över förskottsskattepliktiga eller om för arbetet ifråga har erhållits t.ex. stöd för anhöriges vård, reparationsunderstöd av statliga eller annat offentligt samfunds medel. Ersättning, som erlagts åt kommun för hemvård berättigar inte till avdrag. Avdrag beviljas inte heller åt bostadsaktiebolag. Däremot erhåller aktionär eller dennes hyresgäst avdrag för reparationsarbeten i sådan i bruk varande bostad, som enligt aktiebolagslagen eller bolagsordningen åligger aktionären.

I anvisningarna för ifyllande av skattedeklaration/skatteförslag finns blankett för uppgörande av krav på avdrag. Verifikat över kostnaderna bör bifogas skattedeklarationen eller av skattebyrån uppgjort skatteförslag, då det returneras till skattebyrån.

Man får göra 60 % avdrag från mervärdeskattepliktiga arbetskostnader, om arbetet har köpts av företag eller privatperson, som är antecknad i förskottsskatteregistret som utövare av skattepliktig verksamhet. Avdrag får även göras för kostnader föranledda av allmännyttiga samfund, t.ex. idrotts- och ungdomsföreningar, utförda sedvanliga hushållsarbeten eller omsorgs- och vådarbete.

Fr.o.m. år 2005 är avdraget för hushållsarbete högst 1 150 euro per år och egenandelen är 100 euro. Ett exempel: om man köper hushållsarbete för 2 083 euro blir 60 % därav 1 249,80 euro. Egenandelen 100 euro avdras från detta belopp. Återstår 1 149,80 euro, alltså i det närmaste högsta möjliga avdrag (1 150 euro). Båda makarna kan tillgodoräkna sig avdrag skilt för sig. I så fall blir avdraget tillsammans 2 300 euro.

Städhjälp

Städning är ett av de tyngsta hemarbetena. Hit hör piskning av mattor och fönstertvätt. Då funktionsförmågan blir sämre, behövs i allmänhet till först hjälp med dessa arbeten. Men det är svårt att få sådan grundservice från kommunen. Kanske kan det dock löna sig att höra efter hos kommunens ledare för hemtjänsten.

Det finns numera rikligt med privata serviceproducenter. Det är skäl att jämföra pris och kvalitet. Debiteringen per timme varierar, börjande från

20 euro. När man jämför prissättningen, är det skäl att minnas, att man får göra avdrag i beskattningen för kostnaderna vad som gäller privata service-tjänster, men inte för kommunalt producerade.

Måltidsservice

Man kan få måltidsservice via kommunens socialbyrå eller också av privata producenter. Den kommunala måltidsservicen är avsedd för äldre personer, vilkas funktionsförmåga blivit så svag, att de inte förmår tillreda mat själva. Om måltidsservice skall man anhålla hos kommunens byrå för hemservice. Man kan också beställa måltider av privata företag, regelbundet eller sporadiskt. Ett alternativ kan också vara lunchrestauranger.

Transportservice

Transportservice för äldre enligt socialvårdslagen kan beviljas 65 år fyllda personer, som på grund av ålder och sjukdom har svårigheter att röra sig och som har svårigheter att använda allmänna kommunikationsmedel.

Besluten fattas efter individuell prövning. Den egna kommunens socialbyrå kan ge upplysning i transportfrågor.

Trygghetstelefon

Trygghetstelefonen är en alarmanordning, som är anknuten till en vanlig hemtelefon (s.k. trådtelefon). Med den kan man kalla på hjälp vid behov. Alarmsystemet är under hela dygnet kopplat till en jourhavande person. Alarm med trygghetstelefon kan man slå också medelst en på armleden fästad tryckknapp. För trygghetstelefonen uppbärs en månadsavgift och för hjälpbesöken debiteras skilt. Kommunens byrå för hemservice ger närmare uppgifter. Det finns många firmor, som både hyr och säljer trygghetstelefoner.

I övrigt finns det många olika slags hjälpmedel, som underlättar att klara av vardagen. Sådana finns t.ex. för att underlätta rörelseförmågan, hjälpa upp synen och hörseln. Man kan göra förfrågningar om dessa på den egna hälsocentralen.

Stöd för anhörigvård

Om en person med starkt nedsatt hälsa eller långtidssjuk vårdas hemma, kan för vården av honom/henne under särskilda förutsättningar erhållas stöd

för anhörigvård. Stödet beviljas inom ramen för av kommunen beviljade medel. Som mest vägande motiv för detta stöd är den vårdandes bundenhet vid utförandet av vården. Vårdaren och den vårdbehövande behöver inte bo tillsammans. Stöd för anhörigvård är skattepliktig inkomst för mottagaren. Handläggaren för hemserviceärenden gör hembesök för att bedöma vårdbehovet. Vårdarvodets storlek är avhängigt av bundenheten vid vårdutövandet ävensom av kraven på vårdens omfattning.

Hemsjukvård

Hemsjukvård är av läkare ordinerad sjukvård och rehabilitering, som utförs i hemmet. Till hemsjukvård erfordras av hälsocentral-, sjukhus- eller privat läkare utfärdad remiss. Vården baserar sig på en vård- och serviceplan, som uppgjorts tillsammans med patienten och dennes anhöriga. Vid behov ges denna service i hemmet dygnet runt, även under veckosluten.

Intensiv hemvård

Med intensiv hemvård avses tryggad specialvård i hemmet dygnet runt. För denna service uppbärs en avgift relaterad till servicens omfattning och vederbörandes inkomsters storlek.

Serviceboende

En stads servicehus och servicebostäder är i allmänhet hyresbostäder, till vilka man inlämnar sin ansökan via socialbyrån i den egna stadsdelen. Bostäderna är avsedda för de åldringar, som är i behov av service, men inte längre kan bo hemma med hjälp av hemservice. I servicehusen bor man i normala bostäder, där man får service enligt sina personliga behov. I intensivt serviceboende får invånaren individuell, dygnet runt omfattande vård, till vilken hör även jour från personalens sida även under natten. Servicen är avsedd för åldringar med starkt nedsatt hälsa. Anstaltvård ordnas på sjukhusens bäddavdelningar, på kommunala eller privata vårdhem, åldringshem eller servicecentraler. Behovet av långtidsvård bedöms tillsammans med den långtidsvårdbehövande, de anhöriga och vårdpersonalen. Vårdavgiften för långtidsvård innehåller all behövlig vård och mediciner.

Avgiften för av kommunen anordnat serviceboende base-

rar sig på behövlig service och klientens inkomster. Man ansöker alltid om serviceboende hos enheten för kommunens åldringsvård.

Beträffande kostnaderna för tandvård är det skäl att avtala med ifrågavarande anstalt för långtidsvård. Kommunal tandvård hör till långtidsvården, men om veteranen t.ex. vill låta sin egen tandläkare sköta hans/hennes tandvård, måste han/hon helt och hållet stå för kostnaderna själv. FPA ger inga ersättningar för tandvårds- eller andra sjukvårdskostnader åt en i långtidsvård varande person.

Beslut om långtidsvård från- tar inte en veteran hans/hennes rätt till rehabilitering.

Privata servicebostäder

Ett stort antal stiftelser och föreningar upprätthåller och står till tjänst med serviceboende. Bostäderna är antingen ägo- eller hyresbostäder. Bostäderna är utrustade för äldreboende.

Prislistorna och grunderna för beräklandet av avgifterna varierar inom det privata boendet. I avgifterna ingår hyra, vårdservice, trygghets- och måltidsservice, städning, tvätt av kläder och annan städservice. I allmänhet måste klienten själv stå för specialistsjukvård, mediciner, linnekläder, hygienartiklar o.dyl. Det är alltså viktigt, att redan då man planerar att flytta till privat servicebostad, göra klart för sig, vilka de totala kostnaderna kommer att bli. I det skedet, då behoven av ökad service uppstår, kommer kostnaderna att stiga. Ibland kan de t.o.m. bli övermäktiga.

De, som bildar klientens boendemiljö, är alltid ansvariga för vården av klienten. I många kommun har man minskat på serviceutbudet åt dem, som vill klara sig själv i sitt hem och i stället överlämnat servicen åt tredje sektorn. Det fordras samarbete och gemensamt ansvar för att den åldrande veteranen skall kunna och skall få bo hemma. Uttrycket ”renlighet är halva födan” understryker också för sin del betydelsen av städservice.

Anni Grundström

ÅLANDSBANKEN

www.alandsbanken.fi

Helsinki • Espoo • Tampere • Turku
Parainen • Vaasa • Ahvenanmaa
Puh. *0204 29 011

Metso Minerals Finland Oy

Kolmihaarankatu 3 - 5, 33330 Tampere
Puh. 020 484 5200

Klikkaa

koko autoilun maailma
osoitteesta

www.laakkonen.fi

Hammaslääkäri

A S E M A

Espoo/Leppävaara p. 5123500

Kliinisesti testattu Ranneverenpainemittari

Nyt vain
99€/kpl
sis. ALV

Täysi kahden vuoden
takuu. Laadun takana
tunnettu sainalalaitte-
valmistaja WelchAllyn.

Mittaa ylä- ja alapai-
neen sekä pulssin

Sisältää paristot
(2xAAA) ja säilytys-
kotelo

Kotimittaus kannattaa

Noin joka kolmas verenpainepotilas
seuraa painetta kotimittauksella.
Myös loppujen kannattaisi ottaa käyt-
töön elektroninen mittari, sillä uuden tüt-
kimuksen mukaan kotimittaus parantaa
merkittävästi verenpainepotilaiden hoito-
tasapainoa. Hyvä hoitotasapaino näkyy
puolempänä aivo- ja sydänteräkin ris-
kina.

Kun potilas mittaa itse paineensa ja näkee
näiden vaihtelun, hän motivoituu hoita-
maan verenpainettaan.

Tilaa nyt todella suosittu
ranneverenpainemittari
vaivattomasti postitse kotisi
postiennakolla ilman kuluja.

Soita (02) 243 1277
Faksaa (02) 458 8652

EUROMOOD OY

PL 35, 21601 PARAINEN
www.euromood.fi

Veteranernas förmåner år 2006

Krigsinvalider från våra krig 1939-1945 samt män och kvinnor, som varit i fronttjänst under ifrågavarande krig, d.v.s. frontveteraner, har i gällande lagar och förordningar beviljats rätt till vissa speciella förmåner bekostade med statsmedel. Till erhållande av dessa förmåner har även berättigats vissa andra personer, som tjänstgjort i till krigens anslutna uppdrag samt minröjare från åren 1945 - 1952.

Speciella förmåner för frontveteraner och med dem jämförbara personer beviljas även med kommunala och församlingsmedel.

Det av offentliga samfund givna stödet kompletteras av understöd till frontveteraner som beviljats av övriga samfund och stiftelser.

Ifråga om järnvägstrafiken och Finnairs flygtrafik beviljas frontveteraner inga särskilda biljettprisrabatter, emedan de alla ändå erhåller motsvarande pensionärs- och åldersrabatter.

I det följande redogörs för grund- och referensuppgifter beträffande de ovannämnda förmånerna:

Frontveterantecken

De åt frontveteraner beviljade tecknen är följande:

- frontmannatecken (för män)
- fronttjänsttecken (för kvinnor)
- fronttecken (för frontbefästningsarbetare)
- frontmannatecken för utlänningar (för utländska frivilliga)

Ansökningstiden för alla dessa tecken utgick den 31.12.1994.

Fronttillägget

Fronttillägget betalas åt person, som erhållit fronttecken och person, som av Krigsarkivet erhållit intyg om deltagande i minröjning 1945-1952. Fronttillägget betalas även till utlandet.

Fronttillägget utgör 41,84 euro i månaden. Fronttillägget är skattefritt. Vid utgången av år 2005 erhöles 94 151 personer fronttillägg. Av dessa var 63 492 män och 30 659 kvinnor.

Extra fronttillägg

Extra fronttillägg utbetalas åt person, som får fronttil-

lägg och folkpension. Det extra fronttillägget uppgår till 25-45 procent av den del av folkpensionen, som överskrider 86,51 euro i månaden. Förmånen är skattefri inkomst. Extra fronttillägg utbetalas ej, om dess belopp skulle bli mindre än 5,36 euro per månad.

Extra fronttillägget kan uppgå till högst

i kommungrupp I för ensamstående 190,93, euro,

i kommungrupp I för person, som lever i äktenskap 163,70 euro,

i kommungrupp II för ensamstående 181,50 euro och

i kommungrupp II för person, som lever i äktenskap 155,67 euro.

Vid utgången av år 2005 erhöles 47 602 personer extra fronttillägg. Av dessa var 30 088 män och 17 514 kvinnor.

Rehabilitering

Enligt lagen om rehabilitering för frontveteraner kan rehabilitering erhållas av person, som beviljats frontmanna-, fronttjänst- eller fronttecken.

I Finland bosatt veteran ansöker om rehabilitering via hälsocentralen eller -myndigheten i sin boningskommun. Till ansökan bör fogas läkarutlåtande om sökandens hälsotillstånd. Utlåtande behövs inte, om sökanden står i ett stadigvarande vårdförhållande till hälsovårdscentral. Ansökan kan på veteranens vägnar göras av en anhörig till honom/henne eller av social- eller hälsovårdsmyndighet. Rehabilitering ges även åt person, som bor i service- eller vårdhem. Beslut om långtidsvård utesluter inte rätten till rehabilitering.

Kommunens hälsovårdsnämnd eller av denna utsedd myndighet utväljer inom ramen för det av kommunen erhållna anslaget de personer som erhåller rehabilitering. Den kan ges i form av anstaltsrehabilitering eller öppen rehabilitering. Den sistnämnda består av dag- och hemrehabilitering samt enskilda serier av fysio- eller annan vårdterapi. Fotvård kan ges endast i form av öppen rehabilitering.

Enligt förordning av år 2005 är anstaltsrehabiliteringens längd, om frontveteranen inte lider av en skada eller sjukdom som nedsätter hans/hennes funktionsförmåga, högst 10 dygn. Enligt behovsprövning kan anstaltsrehabilitering för

frontveteraner fortfarande ges i upp till fyra veckor.

Dagrehabilitering kan ges i högst 10 - 20 dagar och annan öppen rehabilitering i form av 20 - 30 vårdbesök under ett kalenderår, beroende på frontveteranens rehabiliteringsbehov.

Rehabilitering i öppen vård kan förverkligas för veteran hörande till funktionsförmåga klass III t.ex. så att han/hon får en vårdserie om 2 x 10 gånger. På motsvarande sätt kan öppen vård förverkligas för veteran tillhörande funktionsförmåga klass I och II med vårdserier om 3 x 10 eller 2 x 15 gånger. På detta sätt fördelar sig rehabiliteringen på en längre tidsperiod och rehabiliteringseffekten förbättras.

Om makan/maken deltar i rehabiliteringen förkortas nödvändigtvis inte veteranens egen rehabiliteringsperiod. Veteranen kan alltså ha en 10 dygns rehabilitering och makan/maken 7 dygn eller alternativt har båda samtidigt 7 dygn. Om veteranen har sådan skada eller sjukdom, som åstadkommer störningar i funktionsförmågan, kan makan/maken samtidigt delta i rehabiliteringen i 14 dygn. För det gemensamma behovet och dess ändamålsenlighet fattas beslutet i kommunen av den person, som ansvarar för valet av rehabiliteringsform.

Ansökningar från utomlands bosatta veteraner behandlas av Statskontoret.

Det statliga rehabiliteringsanslaget uppgår till 40,3 miljoner euro och utbetalas till kommunerna i relation till antalet i kommunen bosatta veteraner. Anslaget beräknas förslå till rehabilitering av ca 55 000 veteraner och ca 5 000 makor/makar.

Folkpensionsanstalten erlägger till frontveteran, som erhåller rehabilitering, och hans/hennes i samma rehabilitering deltagande maka/make därmed sammanhängande nödvändiga resekostnader i deras helhet.

Tandvård

Person, som beviljats frontmanna-, fronttjänst- eller fronttecken eller som av Krigsarkivet fått intyg om deltagande i minröjning 1945 - 1952, är berättigad till ersättning från Folkpensionsanstalten för det belopp han/hon erlagt för mun- och tandvård.

För av tandläkare utförd undersökning, förebyggande vård

och kliniskt protetikarbete utgör ersättningen 100 procent av kostnaderna, som godkänts enligt FPA:s taxa. För den tekniska delen av protetiken är ersättningen 50 procent och för övrig vård 60 procent enligt av FPA fastställda taxor.

Betalningarna för helprotesarbete utfört av specialtandtekniker, vilket grundar sig på undersökning och remiss av tandläkare, ersätts på samma sätt för det kliniska arbetet 100 procent och för det tekniska arbetet 50 procent. Ersättning fås också för kostnader gällande av tandläkare beordrade laboratorie- och röntgenundersökningar och för transportkostnader i samband med vården.

Ersättning ges inte för kostnader, som överstiger beloppen för de av FPA fastställda taxorna. Därför är det skäl att för klargörande av självriskandelen, framför allt före större vårdåtgärder, ta reda på, hur mycket av vården patienten skall komma att betala. Ersättning bör sökas hos FPA inom sex månader efter det betalningen erlagts. FPA-ersättningen erhålles inte för tandvård på hälsovårdscentral.

Tandvård given i Sverige ersätts till högst det belopp som hade ersatts i Finland, om vården hade givits i Finland. Ersättningen betalas av FPA.

Utomlands bosatt frontveteran får för betalning av tandvård given av privat tandläkare i Finland, ersättning direkt från någon FPA-byrå.

Medicinrabatt

Person med frontmanna-, fronttjänst- eller fronttecken eller av Krigsarkivet utfärdat minröjarintyg får på alla apotek 10 procents medicinrabatt. Rabatt fås inte på mediciner, som enligt sjukförsäkringslagen berättigar till särskilda ersättningar, ej heller för grundersättningsbelagda särskilt betydelsefulla och dyra mediciner och ej heller till den del beloppen överstiger den i sjukförsäkringslagen avsedda årliga självrisken. Rättigheten att erhålla rabatt bestyrker man genom att förete ett PFA-kort med fotografi och R- eller M-tecken eller militärpass eller annat dokument, varav framgår att man har något av de nämnda veterantecknen. Medicinrabatten är personlig och kan inte fås t.ex. för familjemedlemmars mediciner.

Utländsk frivilligs frontunderstöd

Åt utländsk frontman, som i våra krig 1939 - 1945 frivilligt tjänstgjort i Finlands försvarsmakt och bor i Estland eller annorstädes på f.d. Sovjetunionens territorium i ekonomiskt beträngda förhållanden, eller som är stadigvarande bosatt i Finland, kan på ansökan beviljas frontunderstöd. Med utländsk frontman avses här person, som erhållit frontmannatecken för utlänning eller som annars uppfyller fordringarna för det nämnda tecknet. Understödet, vilket beviljas som engångsersättning, utgör år 2006 455 euro och beviljas på ansökan av Statskontoret. Understöd för år 2006 bör ansökas senast den 31 december i år.

Rehabilitering för personer, som tjänstgjort i till krigens anslutna uppdrag

Enligt år 1997 stiftad lag kan följande kategorier personer, som 1939 - 1945 eller senare tjänstgjort i till krigens anslutna uppdrag erhålla rehabilitering:

1. Personer, som skulle ha erhållit något av frontveterantecknen, om de hade ansökt därom inom den stadgade tiden, före utgången av år 1994.

2. Personer, som under krigens 1939 - 1945 tjänstgjort som utländska frivilliga i Finlands försvarsmakt och därvid deltagit i egentliga krigsoperationer och bor i Finland eller på f.d. Sovjetunionens territorium.

3. Personer, som 1945 -1952 underställda försvarsmakten har deltagit i röjning av havsminor eller röjningshinder i sjöstridskrafternas enheter eller i röjning av landminor i norra Finland.

4. Personer, som under krigens 1939 - 1945 har tjänstgjort i sjukvårdsuppdrag i försvarsmaktens vårdinrättningar.

5. Personer, som under krigens 1939 - 1945, därtill på basis av värnpliktslagen beordrade, har tjänstgjort i försvarsmaktens utbildningscentraler.

Intyg kan inte längre ansökas från Krigsarkivet.

Om rätt till rehabilitering kan ansökas av:

1. Män, som deltagit i evakueringen av boskap från krigsområdet.

2. Personer, som utsatts för angrepp av sovjetiska partisanstyrkor och som fått engångsersättning från Statskontoret för detta.

Också personer, som skulle varit berättigade till den ersättning, som betalas till offren för partisanangrepp ifall de ansökt därom inom utsatt tid, kan ansöka om rätt till rehabilitering.

Ansökan om rätt till rehabilitering skall tillställas Statskontoret senast den 31 december 2006.

Den ovannämnda rehabiliteringen finansieras med inkomstmedel från Penningautomatföreningen. För år 2005 hade reserverats 2,95 miljoner euro, vilket förslog till rehabilitering av ca 2 100 personer.

Begravningskostnader

Enligt den lag om begravningsväsendet, som trädde i kraft i början av år 2004, är den evangelisk-lutherska kyrkans församlingars och kyrkligasamfälligheters begravningsplatser allmänna begravningsplatser och bör de avgifter, som uppbärs i samband med gravar och begravingar vara lika för alla. I lagen finns emellertid en undantagsparagraf, enligt vilken en församling eller samfällighet kan bevilja hel eller delvis befrielse från i samband med begravningsväsendet uppburna avgifter, om den avlidne varit frontveteran eller av därmed jämförbara skäl. Befrielse från avgifter kan gälla också makan/maken till person med nämnda status.

Statskontoret utbetalar begravningshjälp, om arbetsförmögenhetsgraden hos en krigsinvalid varit minst 20 procent. En veteran utan krigsinvaliditet kan inte påräkna sådan begravningshjälp.

Kommunala veteranförmåner

Många kommuner beviljar frontveteranerna särskilda förmåner genom anslag i sina budgeter. Sådana kommunala förmåner är bl.a. avgiftsfria hvc-besök, gratis användning av kollektivtrafiken, ävensom gratis fordonsparkering samt understöd för tandvård och anskaffning av glasögon. Uppgifter om sådana förmåner fås hos hemkommunens socialmyndighet och den lokala veteranföreningen.

Ansökningar via Krigsveteranförbundet och dess distrikt

En mindre bemedlad veteran, som får extra fronttillägg, och är medlem i en veteranförening,

som tillhör Finlands Krigsveteranförbund, likaså hans maka/ make eller en veteranänka/ änking kan ansöka om bidrag eller understöd via Krigsveteranförbundet eller-distrikten. Sådan hjälp beviljas för självriskandelar av medicin- och vårdkostnader, olika rörelse- och andra hjälpmedel och ändringsarbeten, som underlättar boendet hemma. Dessa bidrag

och understöd uppgår i genomsnitt till ca 200 - 700 euro, beroende på utgiftens storlek och sökandens tillgångar. De bestrides med medel beviljade av Krigsveteranförbundets traditions- och stödstiftelse och Krigsskadestiftelsen eller ur avkastningen från penninginsamlingen för veteranerna.

Anni Grundström

Metallityöväen Liitto ry
Metallarbeterförbundet
Hakaniemenranta 1 A , 00530 Helsinki

Brenntag Nordic Oy
Kauniainen

SURE FIRE
SUOMEN REHTORIT RY FINLANDS REKTOREER RF

**SUOMUSSALMI
JA RAATE**

Talvisodan muistot elävät Suomussalmella ja Raatteen tiellä, jossa käytiin merkittävät taistelut 1939-1940.

Talvisota Suomussalmella -näyttely Raatteen Portissa ja Talvisodan Monumentti
Avooinna:
15.5.-15.6. ma-su klo 11-17
16.6.-15.8. ma-su klo 10-18 (suljettu 23.6.)
16.8.-30.9. ma-su klo 11-17
Muulloin tilauksesta ryhmille.
www.raatteenportti.fi

Raatteen Vartiomuseo
Avooinna:
6.6.-20.8. ma-su klo 10-19 (suljettu 23.6.)

Liekkipatsas, Alvar Aallon suunnittelema Suomussalmen taistelujen päämuistomerkki sijaitsee Karhulanvaaralla lähellä kirkonkylää.

Lukuisia muistomerkkejä eri puolilla kuntaa

Opastetut kiertoajelut Raatteen teeseen (3-4 h)

Tiedustelut:
Suomussalmen Matkailutoimisto
Puh. (08) 6155 5545
tourist.office@suomussalmi.fi
www.suomussalmi.fi

Kirjat

Kazakstanin karkotuksesta pitkä matka Ruotsiin

Tyyne Martikainen: Stalinin vainot. Toivo ja Sanna Jääskeläinen – Inkerinsuomalaiset selviytyjät. TM-Kirjat, Helsinki 2006, 198 sivua, kuvitus ja liitteitä.

Vainojen uhrien muistopäivä 27. tammikuuta 2006 oli merkittävä päivä 1919 syntyneen inkerinsuomalaisen Toivo Jääskeläisen elämässä. Tuolloin julkistettiin hänen elämäntarinansa, jonka on merkinnyt muistiin kirjailija Tyyne Martikainen, tunnettu mm. useista partisaanikirjoistaan.

Sotaveteraani Toivo Jääskeläinen on omalla elämällään osoittanut, että yksilötasolla oli mahdollista uhmata – tehdä suorastaan pilkkaa – generalissimus Josef Stalinin hirmuhallinnosta.

Kohtalona omata suomalaiset sukujuuret

Martikaisen kirja kertoo siis Toivo Jääskeläisen ja useamman inkerinsuomalaisen elämäntarinan. Taustana kulkee inkerinsuomalaisten kohtelu kansan sirpaleena Stalinin ajan ”kansojen perheessä”, Neuvostoliitossa.

Kohtalo oli kova. Ensin, 1930-luvun alkupuolella, vietiin ja tuomittiin pakkotyöhön työikäiset miehet. Vuosikymmenen puolivälissä karkotettiin jäljelle jääneet vaimot ja lapset kauaksi Siperian ja Etelä-Venäjän aroille. Kolmannessa vaiheessa 1937–38 odotti useita jäljelle jääneitä jo kuolemantuomio.

Toivon isä Antti Jääskeläinen kuului ensimmäiseen ryhmään ja hänet vangittiin tekaistujen syytösten perusteella 1931. Tuolloin Toivo näki isänsä viimeisen kerran. Muun perheen vuoro tuli 1935, jolloin heidät karkotettiin Kazakstaniin. Toivo Jääskeläinen ei kuitenkaan menettänyt uskoaan oikeudenmukaisuuteen ja parempaan huomiseen. Niinpä hän pakeni pätsinkuumilta puuvillapelloilta kolmen toverinsa kanssa 1937.

Kekseliäs nuori selviytyi

Tyyne Martikaisen kuvaus Toivo Jääskeläisen elämästä on kuin jännityskirjasta, vain sillä erotuksella, että kysymys ei ole romaanista vaan karusta todellisuudesta. Vuodet 1937–40 kuluivat erilaisissa tehtävissä Kuolassa ja Karjalassa. Passit-

toman Toivon elämä ”vapaassa” neuvostoyhteiskunnassa oli monesti onnenkauppaa, mutta kekseliäs nuorukainen selviytyi.

Lokakuussa 1940 Toivo Jääskeläinen joutui sotapalvelukseen ja kesäkuussa 1941 alkoi sota Suomea vastaan. Toivo joutui rintamalle. Pian hänen pääsäänsä kypsyi ajatus jättäytyä suomalaisten vangiksi. Jo syyskuussa hänen onnistui toteuttaa tämä pyrkimys. Toivo Jääskeläisen elämässä alkoi uusi valoisampi vaihe.

Suomalaistaustainen Toivo hyväksyttiin nopeasti Suomen armeijaan. Venäjänkielen-taitoiselle Jääskeläiselle oli tarjolla erilaisia tehtäviä kuten tulkkausta. Joutuipa hän vielä Lapin sotaankin. Väli rauhan-sopimuksen mukaan Neuvostoliiton kansalaiset, mukaan luetuna inkeriläiset, oli kuitenkin palautettava Neuvostoliittoon. Toivo Jääskeläisellä ei ollut suuria odotuksia tulevaisuudestaan idässä eikä hän tietenkään sinne halunnut enää palata.

Taas kerran Toivo Jääskeläisellä oli onnea – tai varjelusta, niin kuin hän itse toteaa – ja suomalaisten ystäviensä avulla hänen onnistui välttää Valpon takaa-ajajat. Eläminen jatkuvan pidätysuhan alla oli kuitenkin vaikeata ja niin Toivo pakeni Ruotsiin 1946. Siellä hän meni naimisiin Sannansa kanssa ja Ruotsista tuli hänen uusi kotimaansa, monen muun inkeriläisen ja heimosoturin lailla.

Toivo Jääskeläisen elämäntarina on uskomaton. Se on ainutlaatuinen siinäkin mielessä, että moni ei Stalinin vainoista selvinnyt ja vielä harvempi niistä on enää kertomassa.

Kirjaa on saa hyvin varustetuista kirjakaupoista, Tyyne Martikaiselta ja Inkerin Kulttuuriseurasta, puh. 09 2733 225, Hämeentie 103, Helsinki.

Esko Vuorisjärvi

Evakuointia Karjalankannaksella

Osmo Ahokas: Karjalan kannaksen evakuointi. Pilot-kustannus Oy 2004. ISBN 952-464-198-4. 213 sivua.

Osmo Ahokkaan teos täydentää kannakselaiskuntien historia- ja muistelmateoksien tietoa evakuoinneista etenkin kertomalla melko lailla myös evakuointisuunnitelmita. Suunnitelmat, jotka pantiin alulle Pääesikunnassa 1919, liittyivät puolustus suunnitelmiin.

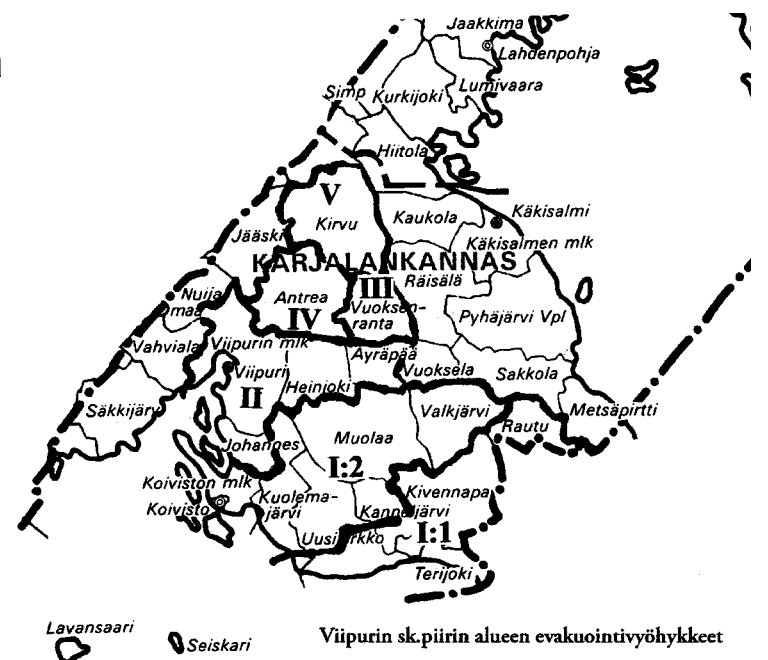
Kun kyseessä oli siviilihenkilöiden suojele, katsottiin sen kuuluvan sisäasiainministeriön tehtäviin. Syksyllä 1938 kenraaliluutnantti Aarne Sihvo nimitettiin väestönsuojelupäälliköksi, jonka esikunta toimi sisäministeriössä. Syksyllä 1939 perustettiin kansanhuoltoministeriö, johon tuli myös väestönsiirto-toimisto. Viranomaisten ja puolustusvoimien yhteistyössä ilmeni ongelmia.

Lokakuussa 1939 aloitettiin vapaaehtoinen evakuointi mm. Viipurissa. Pakollisen evakuoinnin aloittamisesta kaakkosrajalla valtioneuvosto päätti 17. lokakuuta. Sodan alettua ilmeni, että evakuointia ei pystytty hoitamaan siviiliviranomaisten voimin, ja Viipurin lääninhalitus luovutti tehtävän puolustusvoimille. Teoksessa kuvataan rajakuntien erityisvaikeuksia ja evakuointia Viipurista sekä Viipurinlahden yli ja Mannerheimin linjan takana.

Moskovan rauhansopimuksen aluemenetykset aiheuttivat väestön ja omaisuuden siirtämisen uuden rajan taakse. Organisaatiossa oli puutteita sekä suunnitelmissa ja toiminnassa virheitä, joista aiheutui siirtoväelle menetyksiä ja kärsimyksiä.

Evakuointitehtäviä sotatoimien ja ilmavaaran varalta

Sotien välisenä aikana viranomaisten evakuointitehtäviä täsmennettiin. Toimenpiteet jaettiin operatiiviseen ja väestönsuojelulliseen evakuointiin. Ensin mainitut liittyivät sotatoimiin, jälkimmäiset ilmavaaraan. Yleisjohdossa oli sisäministeriön väestönsuojeluasiain osasto yhdessä puolustusvoimien kanssa. Alueellisina johtolinjoina toimivat lääninhallitukset yhteistyössä armeijakuntien esi-

kuntien kanssa sekä paikallisjohtajina kuntien väestönsuojelupäälliköt.

Sodanuhan voimistuttua sisäasiainministeriö antoi 12.6.1941 käskyn kaakkosrajan kunnille evakuoinnin valmisteluista ja päämaja 18. kesäkuuta käskyn toimien aloittamisesta 14 kunnassa. Viikkoa myöhemmin käsky laajennettiin koskemaan koko kaakkosrajaa sekä osin myös Pohjois-Suomea ja Hangon vuokra-alueen lähistöä. Kesäkuun jälkipuolella alkanut rajakuntien evakuointi kesti pari viikkoa, joiden jälkeen väestö sai palata koteihinsa.

Moskovan rauhanteossa 1940 menetetyt alueet vallattiin takaisin syksyyn 1941 mennessä. Itsenäisyyspäivänä tasavallan presidentti antoi julistuksen alueiden palauttamisesta valtakunnan yhteyteen. Entiset asukkaat alkoivat palata kotiseudulleen. Heille luovutettiin siellä oleva kiinteä ja irtain omaisuus. Sotilashallinto rakentui piireistä ja kuntien esikunnista. Päämajan sotilashallinto-osaston väestösiirtotoimisto johti Karjalaan paluuta ja myönsi luvat siihen.

Palanneiden turvallisuus ja uuteen evakuointiin varautuminen

Asemasotavaiheessa oli huolehdittava kotiseudulleen palanneiden turvallisuudesta ja varauduttava sotatoimialueen uudelleen evakuoimiseen. Päämaja antoi helmikuussa 1942 käskyn aloittaa valmistelutoimet. Viipurin ja Käkisalmen ilmapuolustuspiirien oli ryhdyttävä laatimaan karkeata evakuoimis-suunnitelmaa.

Teoksessa selostetaan eritoten suunnitelmia, joita tehtiin Viipurin suojeluskuntapiirissä 1943–1944, ja niiden toteutta-

mista puna-armeijan strategisen iskun alettua 9.6.1944. Viipurin sk-piiriin kuului maaliskuusta 1943 alkaen 18 kuntaa, joihin palasi kevääseen 1944 mennessä 103 000 asukasta. Päämajan sotilashallinnon ilmasuojelutoimisto lakkautettiin kesäkuussa 1943 ja sen tehtävät, myös evakuointiin liittyvät, siirrettiin Kaakkos-Suomen sotilasläänin esikuntaan perustetulle ilmasuojelutoimistolle. Se antoi Viipurin, Käkisalmen ja Sortavalan sk-piireille käskyn tarkistaa evakuointisuunnitelmat. Viipurin esikunnan yksityiskohtaisten suunnitelmien mukaan evakuointi tuli suorittaa vyöhykkeittäin rajan läheisyydestä alkaen.

Päämaja antoi 10.6.1944 käskyn toimeenpanna Kannaksen evakuointi samasta päivästä alkaen. Teoksessa kerrotaan evakuoinnin karusta todellisuudesta I ja II vyöhykkeeseen kuuluneiden kuntien osalta. Kesällä 1944 laadittuja toimintakertomuksia selostetaan teoksessa eri organisaatiotasoilta.

Ennalta arvioitiin Viipurin piirin I ja II vyöhykkeen evakuoinnin vaativan 27 vuorokautta. Se jouduttiin suorittamaan 10 vuorokaudessa. Ahokas katsoo evakuoimisen onnistuneen vaikeissa olosuhteissa väestön osalta hyvin, karjan osalta tyydyttävästi ja materiaalin osalta heikosti.

Osmo Ahokas joutui 8- ja 13-vuotiaana evakkotielle kannakselaisesta Johanneksesta. Tähän perustava kiinnostus ja asiakirjatiedon vertaaminen kokemuksiin ovat olleet vankka pohja ja kertoa asiallisesti karjalaisten valinnoista ja vaiheista ratkaisun vuosina 1939–1944.

Simo Kärävä

Talvisodan sankariteot tiiviinä julistuksena

Mauno Uusitalo: Talvisodan sankariteot puhuvat puolestaan, ISBN 952-91-8221-X, Kustantaja Lahden Sotaveteraanipiiri ry, Esan Kirjapaino Oy, 151 sivua, Kirjaa myy Lahden Sotaveteraanipiiri. 15 €.

Sotaveteraanityön patriootti, Lahden piirin monikymmenvuotinen puheenjohtaja Mauno Uusitalo on monilta toimiltaan ehtinyt myös kirjoituspöydän ääreen ja tuottanut tiivisraken-teisen historia- ja muistelmate-oksen, joka sisällöltään kuvaa kirjoittajansa laaja-alaista näke-mystä talvisodan kohtalonpäi-vistä.

Kirjan rungon muodostavat päämajan päivittäiset tilanne-tiedotukset maa-, meri- ja ilma-sodan tapahtumista joulukuun alusta aina talvisodan päätty-mispäivään 13.3.1940. Tilan-nekatsauksia elävöittää runsas kuva-aineisto ja täydentää kir-joittajan kokoama leikekokoel-ma koti- ja ulkomaisista uutis-lähteistä. Päämajan tilannetie-dotusten lomaan Uusitalo on laatinut ”Erikoistietoa” – täyden-nyksiä keskeisistä sotatoimista ja rauhaan johtaneista monipuoli-sista neuvotteluista.

Kirjoittajan kotikaupun-gin Lahden talvisodan aikaiset vaiheet ja tuhot on jälkipolvil-le selostettu yksityiskohtaisem-min. Kaiken sitoo yhteen Mau-no Uusitalolle tuttuun väkevään henkeen kirjoitetut kommentit, yhteenvedot ja johtopäätökset taisteluista ja sodan lopputulok-sesta.

Päämajan tilannetiedotuk-sia lukiessa syntyy elävä tun-ne ikään kuin eläisi nuo päivät uudelleen. Kirjan ääressä vete-raanin on nuorille jälkipolville helppo kertoa, mitä vanhukset tarkoittavat puhuessaan talviso-dan ihmeestä.

Mauno Uusitalon kirjallista aikaansaannosta on myös pik-kuteos – niin kuin hän asian itse ilmaisee – ”Marskin aukio puhuttelee”. Aukio on kunnia-kenttä Lahden rautatieaseman edessä. Aukiolla on Suomen marsalkka Mannerheimin rat-sastajapatsas ja joukko muita muistomerkkejä maineikkais-ta henkilöistä ja tapahtumista, joista kirja kertoo. Kirjaa myy Lahden sotaveteraanipiiri kah-deksan euron hintaan.

Aarno Lampi

Sotahistoriaa monelta ajalta ja taholta

Suomen Sotahistoriallisen Seu-ran ja Sotamuseon julkaiseman **Sotahistoriallisen Aikakaus-kirjan** äskettäin ilmestynyt nu-mero 24 (Pieksämäki 2005, ISSN 0357-816X, 299 sivua) muistuttaa alkusanoissaan ja si-sällöllään kahdesta keskeisestä havainnosta. Ihmiskunnan his-toria on niin paljolti sotien histo-riaa, että melkeinpä mitä tahan-sa historiallista teemaa voidaan tutkia myös sotahistoriallisesta näkökulmasta. Kun omakin his-toriamme on täynnä sotatoimia, merkit viittaavat siihen, että so-tahistoriastamme löytyy yhä uu-sia aiheita tutkittavaksi. Seuralla ja museolla sekä aikakauskirjal-la riittää siis työkenttää.

Aikakauskirjan tuoreen nu-meron kiintoisaa sisältö ulottuu ajallisesti ja alueellisesti laajalle. Useimmat aiheet ovat kotimai-sia, paljolti viime sodistamme.

Filosofian tohtori Risto Rop-ponen esittää näkökohtia Itäval-ta-Unkarista Saksan liittolaisena 1879—1918. Arkistoneuvos Veli-Matti Syrjö kertoo venäläisestä sotaväestä sadan vuoden takaa lähteenään 1903 julkaistu suo-menkielien lentokirjanen. Sim-putus näyttää tuolloinkin olleen yleistä.

Filosofian maisteri Anu Ha-

kalan aiheena on Maarian pu-nakaartin naiskomppania Suo-men sisällissodassa 1918. Valtio-tieteiden tohtori Erkki Vasaran artikkelin aihe on tyystin toi-sella taholla: maanpuolustuksen ja urheilun aatteellinen yhteys 1920- ja 1930-lukujen Suomessa – tuttu ilmiö monelle sotiemme veteraanille eritoten suojelus-kuntavuosilta.

Lukija saa vankkaa tietoa myös kahdesta sota-aiheesta, jotka nekin ovat kiinnostaneet ja askarruttaneet eritoten vete-raaneja: Tutkija J. K. Kari selvit-tää Ilmari Kiannon sotapetosjut-tua talvisodan Suomussalmella, varatuomari Keijo Heinonen pa-tenttilakimiehen taidolla ja tark-kuudella kysymystä siitä, kuka keksi ”Molotovin cocktailin”. Emeritusprofessori Matti Kelti-kangas piirtää sanakuva opet-tajastaan L. Arvi P. Pöijärvestä, jonka moni veteraani muistaa lähinnä hänen toiminnastaan aseveliliiikkeessä, mutta joka toi-mi sota-aikana monessa muus-sakin merkittävässä tehtävässä.

Aikakauskirjan toimituskun-nan puheenjohtaja, eversti Ahti Lappi luo artikkelissaan katta-van ja selvän katsauksen kenttä-armeijan ilmatorjuntaan kesän 1944 ratkaisutaisteluissa. Yleis-

arvio on seuraava: ”Tilanne oli joka paikassa sama; vihollisen lentotoiminta oli vilkasta ja il-matorjuntaa oli liian vähän. Silti pudotuksia tuli ja torjuntavoit-to saavutettiin.” Samalta ajan-jaksolta on myös filosofian tohtori Lasse Laaksosen artikkeli, jossa hän käy käsiksi vaativaan ja arkaankin aiheeseen – Man-nerheimin ja hänen kenraalien-sa henkilösuhteisiin. Seuraavan jatkosota-artikkelin kiinnosta-vuus on kahtaalla: siinä esite-tään monesta ehkä yllättäväl-tä tuntuva kysymys, eikä siihen hae vastausta sotilas, vaan poh-tijana on nainen, erikoissairaanhoidaja Eeva Tammi. Artikkelin otsikko voi hätkähdyttää: ” Vii-puria ei aiottukaan pitää 1944?”

Filosofian maisteri Tapio Koskimies, joka toimii tutkija-na Pääesikunnassa, kertoo pää-tösartikkelissa sotilastiedus-telumme toimimisesta säästö-liekillä toisen maailmansodan jälkeen, mutta palaa aluksi so-danaikaisen tiedustelujärjestel-män loppuvaiheisiin. Artikke-lien jälkeen kirjassa on julkai-sijaseuran toimintakertomus vuodelta 2004.

Sota oli ja on julmaa – sota-historia on kiintoisaa. Sotahisto-riallinen Aikakauskirja avaa sii-hen näkökulmia ja valaisee koh-detta.

Simo Kärävä

Tavallisen etulinjan taistelijan kerrontaa

Pentti Tikkanen: Suomen toinen vapaustaistelu, ISBN-951-23-4673-7, Karisto, Hämeenlinna 2005.

Sota- ja eräkirjailijoiden joukos-sa majuri Pentti Tikkanen lienee maamme tuotteliain 75 julkais-tulla teoksellaan, joiden yhteis-painos ylittää 400 000. Tärkein kriitikko, suuri yleisö on ottanut Tikkasen tuotannon omakseen.

Viehättääkö pohjoisen mie-hessä tyyli, sananvalinta, aihe vai mikä? Itse näen Tikkasen kertovan asiansa tavalliselle ih-miselle kiemuroitta, uskottavas-ti täysin sydämin. *Suomen toi-nen vapaustaistelu* –kirjassa hän-nen kauttaan puhuu ”jänkhien vaeltaja”, sotilas ja siviili selkeäl-lä suomenkielellä. Teos sisältää otteita kirjailijan aikaisemmista teoksista, mutta on oiva yleisteos talvi-, jatko- ja Lapin sodasta. Se on tavallisen etulinjan taiste-

lijan kerrontaa upseerin, aliup-seerin ja rivimiehen näkökul-masta. Tikkanen käy läpi Suo-mussalmen–Raatteen, Kollaan, Laatokan pohjoispuolen ja osin Karjalan kannaksen taisteluita.

Jatkosodan taistelutapah-tumat 1941—1942 keskittyivät Sallan, Kantalahden suunnan ja Petsamon taisteluihin. Sak-san asevoimat – 20. vuoristoar-meija – oli rinnallamme. Osin suurista kaupungeista kotoisin olevat sotilaat, jotka olivat kun-nostautuneet Ranskan, Kreikan ja Norjan valtauksissa, olivat nyt kuin vieraalla planeetalla. Tais-telu metsässä ja arktisilla alueil-la oli vierasta. Koulutuksen ja kokemuksen jälkeen muut jou-kot selvisivät hyvin; vain alu-een ainut Waffen-SS -divisioona ”NORD” osoittautui surkeaksi. Miesaineksen ollessa kelpoista, divisioonan johtoon 1942 tuli entinen Wehrmachtin upsee-

ri puolisen vuotta myöhemmin kouluttajaksi. Sen jälkeen Divi-sioona NORD oli vuoristodivisi-onien tasolla.

Sissi- ja kaukopartiokirjojen kirjoittaja vie lukijat Karjalan kannaksen partiotoimintaan varsin ongelmaiseen maastoon.

Sotien tiessä oli edessä kat-kerä finaali, Lapin sota. Suo-men armeija hoiti tehtävänsä ja 30.11.1939 alkanut sotatie saa-tiin päätökseen 27.4.1945. Kaik-kiaan 96 000 kansalaista oli me-nehtynyt sodissamme.

Tikkanen lienee ensimmäi-nen joka kuvasi partisaanien ti-hutöitä kirjassaan Partisaanit hyökkäävät (1971). Vaikka val-taosa hänen kirjoistaan on so-takirjoja, Tikkanen pitää itse-ään ensisijaisesti eräkirjailijana, joka sissi- ja partisaanitoimin-nan kautta on ”luiskahtanut” so-takirjallisuuden puolelle. Hänen eräkirjoistaan olen itse miel-tynyt teoksiin *Suuntana erä-maat* (1968) ja *Naakimakoppelo* (1976).

Kajaanin maalaiskunnassa

1927 syntynyt Tikkanen toimi kanta-aliupseerina ja ns. kesä-vänrikkinä 1950—54 puolustus-voimissa ja rajavartiolaitoksessa. Käytyään kadettikoulun 1956—58 hän oli rajavartiostossa vuo-teen 1965, siirtyen palvelemaan puolustusvoimia Lapin jääkäri-pataljoonaan vuoteen 1974. Ter-veyden heiketessä ja yksin eläen pohjoisen miehen oli pakko ha-keutua omaisten luo Turkuun.

Pentti Tikkasen kehittyymi-nen kirjailijaksi oli hänet tun-teville yllätys. Ei kukaan meis-tä kuvitellut hänestä, erämaiden vaeltajasta kirjailijaa. En salaa lukijalta sitä, että minulle – tun-nettuani hänet lähes 50 vuotta – on mieluisaa esitellä tämä avuli-as ja rehti mies ja hänen kirjalli-nen tuotantonsa.

Tapio Skog

Oy Brandt Ab
Vantaa

M.Korhonen Oy
Lappeenranta

Stig Häggströmistä sotakamreeri

Karjaan ruotsinkielisen Karis Krigsveteraner -sotaveteraaniyhdistyksen puheenjohtaja Stig Häggström on saanut tasavallan presidentin myöntämän sotakamreerin arvonimen. Hän on järjestyksessä 36. sotakamreeri, joita elossa on tiettävästi seitsemän.

Arvonimeä suosittelivat Karis Krigsveteraner -yhdistyksen aloitteesta Hangon ja Tammisaaren kaupunki erityisesti Häggströmin ansioista Lappohjassa sijaitsevan Rintamamuseon perustamisessa, jonka toimintaa hän edelleen johtaa. Häggström vastaanotti arvonimen ja avoimen kirjeen Tammisaaren puheenjohtaja **Thomas Blomqvistilta**. Luovutustilaisuuteen osallistuivat kaupungin johtohenkilöiden lisäksi sotaveteraaniyhdistyksen varapuheenjohtaja **Anders Nyberg** ja rahastonhoitaja **Paul-Erik Lindgren**.

Stig Häggström totesi ole-

vansa tunnustuksesta erittäin kiitollinen, "siitä että tekemämme työ on huomattu."

Tulevana kesänä sodan aikaiselle rintamalohkolle Hankoniemelle rakennettu Rintamamuseo täyttää 25 vuotta. Alussa se oli vaatimaton korsi, jossa hän oli asunut sodan aikana. Länsi-Suomalaisten veteraanien talkootyöllä rakennettu museoalue vihittiin käyttöön kesällä 1981.

Unohdettuja sotaveteraaneja muistettiin juhlavasti

Pohjois-Pohjanmaan sotaveteraaniyhdistykset käynnistivät 2004 työn niiden sotaveteraanijäsenten muistamiseksi, joita ei sodan jälkeisenä 60 vuoden aikana ollut huomioitu, niiden joilla rintamatunnuksen lisäksi oli ainoastaan sotien muistomitali. Tuloksena saatiin tasavallan presidentin myöntämät Suomen Valkoisen Ruusun I luokan mitalit 418 sotaveteraanille.

Ensimmäinen merkkien luovutustilaisuus järjestettiin Pudasjärven seurakuntakeskuksessa 20. joulukuuta. Yhdistys oli lähettänyt henkilökohtaisen kutsun 93 kunniamerkin saaneelle sotaveteraanille tai lähiomaiselle. Esitysten tekemisen jälkeen seitsemän veteraania oli saanut kutsun viimeiseen iltahuutoon. Juhlasali täyttyi merkinsaajista ja heidän ystävistään. Alueellinen ja paikallinen lehdistö, alueradio ja televisio olivat paikalla uutisoidessa tapahtumaa.

Ainutkertainen lämminhenkinen tapahtuma

Tilaisuus aloitettiin pastori **Heikki Lanton** pitämällä alkuhartaudella. Yhdistyksen puheenjohtaja **Paavo Kurttila** toivotti veteraanit ystävineen tervetulleiksi kertoen eri työvaiheista, joiden kautta esitykset saatiin valmisteltua. Puheenjohtaja korosti puheessaan lämminhenkistä kotoista tunnelmaa ja yhdessäoloa, joka

on tunnusomaista veteraanien juhlatapahtumissa.

Puheenjohtaja **Aarno Strömmer** toi Suomen Sotaveteraaniliiton ja piirin tervehdyksen juhlaan esittäen lämpimät ja kunnioittavat onnittelut kunniamerkin saajille. Hetken hiljaisuudella kunnioitettiin poisnukkuneita kunniamerkinsaajia.

Pohjoisen Maanpuolustusalueen esikuntapäällikkö eversti **Vesa Tervo** esitti Puolustusvoimain tervehdyksen.

- Tuon tähän arvokkaaseen ja ainutlaatuisen tilaisuuteen Pohjoisen Maanpuolustusalueen tervehdyksen. Teen sen erikoisen mielelläni kahdesta syystä. Kun olen tänään ollut alueen esikuntapäällikkönä 20 päivää, on tämä ensimmäinen tehtäväni ja julkinen esiintymiseni esikuntani ulkopuolella. Toinen syy on se, että juureni ovat Pudasjärvellä. Olen viettänyt täällä työn ja suon maisemissa 20 ensimmäistä vuotani.

- Onnittelen teitä veteraaneja teille myönnettyistä kunniamerkeistä. Kiitän Pudasjärven Sotaveteraaneja lähes 40-vuotisesta aktiivisesta työstä sotaveteraanien hyväksi. Pohjoisen Maanpuolustusalueen esikunnat ja joukko-osastot arvostavat suuresti Pohjois-Pohjanmaan Sotaveteraanipiirin tekemää työtä ja antavat toiminnallenne kaiken mahdollisen tukensa.

Kunniamerkipöytä oli somistettu sinivalkoisin värein. Luovutustilaisuuden johti ja

juonsi Paavo Kurttila ja merkkien kiinnityksen suorittivat eversti Vesa Tervo ja piirin työvaliokunta yhdessä paikallisen sotaveteraaniyhdistyksen edustajien kanssa.

Sotaveteraanin tuntoja

Kunniamerkin saajista vanhin 96-vuotias **Arvi Johannes Vuorma** sanoi olevansa iloinen yllättyneenä siitä, että "vielä meitä muistettiin ja annettiin arvoa sille työlle, jota veteraanisukupolvi on isänmaan hyväksi tehnyt." Talvisodassa Arvi Vuorma taisteli Karjalan kannaksella III/ JR 26:ssa toimien pataljoonan esikunnan lähettinä Vuoksen puolustuslohkolla. Nykyisin Vuorma elelee hyväkuntoisena, pirteänä ja aikaansa seuraavana kotonaan Pudasjärvellä.

Yhdistyksen entinen puheenjohtaja **Tauno Lamme** esitti kiitokset Pudasjärven kunniamerkin saaneiden sotaveteraanien puolesta. Hyvin toteutetun tilaisuuden järjestelyistä vastasi Pudasjärven Sotaveteraanit puheenjohtajansa Paavo Kurttilan johdolla.

Martti Lamminaho

Hyvän tahdon pelejä

www.ray.fi

RAAMATTU TUTUMMAKSI!

Sinulle avautuu ovi rikkaampaan elämään näiden kirjekurssien välityksellä, jonka saat maksutta, ilman sitoumuksia kotiisi.

- () LÖYTÖJÄ RAAMATUSTA
- () RAAMATTU AVAUTUU
- () ELÄMÄ JA TERVEYS

Merkitse rasti (X) haluamasi kirjekurssin kohdalle, postita tämä ilmoitus ja saat ensimmäiset opintovihkot paluupostissa.

Osoitteemme on:

Media7 Raamattuopisto
PL 200

00121 HELSINKI

www.media7.fi/raamattuopisto

Nimi: _____

Osoite: _____

Pohjoisen maanpuolustusalueen esikuntapäällikkö eversti Vesa Tervo ja Pohjois-Pohjanmaan Sotaveteraanipiirin naistoimikunnan puheenjohtaja Helvi Peltonen luovuttamassa kunniamerkkiä Arvi Vuormalle.

Toiminnanjohtajat neuvottelupäivillä

Sotaveteraaniliitto järjesti piirien toiminnanjohtajille laivaseminaarin 12–13. tammikuuta. Puheenjohtaja **Aarno Strömmerin** avauspuheen jälkeen varainhankkija **Pia Mikkonen** esitteli sotiemme veteraanien yhteistä varainhankintaa. Kunniamerkkien ehdottamiseen liittyviä käytännön seikkoja laivalle saapuivat kertomaan **Jaana Koski**, **Riitta Jalava** ja **Paula Pallaskari**. Liiton tulevaisuussuunnitelman käsittelystä jäsenyhdistyksissä, piireissä sekä liittopäivillä puhuivat Aarno Strömmer ja toiminnanjohtaja **Markku Seppä**. Ajankohtaisena lähiajan linjauksena on liiton lausuntokierroksella oleva sääntömuutos, johon vastauksia yhdistyksistä ja piireistä odotetaan 24. maaliskuuta mennessä. **Kalevi Raatikainen** selvitti liittopäivien järjestelytilannetta Mikkelissä.

Liiton 50-vuotisjuhlavuoden avajaistapahtuma 2007 pidetään Hyvinkäällä. Tällöin myös Hyvinkään Sotaveteraanit viettää 50-vuotisjuhliiaan. Sotaveteraanityön ajankohtaisina asioina toiminnanjohtaja Markku Seppä korosti veteraanijärjestöjen välistä pitkäjänteistä työtä, Sotaveteraani-lehden roolia perinnetulevaisuudessa, piiri- ja yhdistyskohtaista toimintaa sekä Sotaveteraanijärjestöä osana Tammenlehvän perinneliittoa. Tiedottamisesta kertoivat sosiaalishteeri **Anni Grundström** ja järjestö- ja tiedotusshteeri **Markku Rämö**.

Toisena neuvottelupäivänä eversti **Erik Erroll** esitelmöi osanottajille Suomen suurlähetystössä Tukholmassa Ruotsin puolustuspolitiikan muutoksista. Koulutuksessa tähdätään varusmiesten kouluttamiseksi sopimuso-

Eversti Erik Erroll luennoimassa neuvottelupäivien osanottajille Ruotsin puolustuspolitiikasta.

tilaiksi ja kykyyn aseelliseen taisteluun. Ruotsi näkee geopolittisen uhan vähentyneen ratkaisevasti kylmän sodan jälkeen, josta lähtien se on entistä painokkaammin omaksunut kansainvälisten intressiensä puolustamisen strategian.

Konfliktien piilevinä aiheina ympäröivän maailman muutoksissa 50 vuoden päähän nähdään kulutuksen 14-ker- taistuminen sekä siihen liittyvä raaka-aineiden hupeneminen ja ympäristömuutokset. Toinen

toisistaan riippuvaisten teknologioiden varassa Ruotsia pidetään haavoittuvana, esimerkiksi sähkökatkos tietyssä paikassa voi viedä sähköt suuressa osassa maata.

Suomalaiset kuuntelivat Errollia herkeämättä kuin mielenkiintoista uutislähetystä esittäen monia kysymyksiä. Lähetystökäynnin järjesti Sotaveteraaniliiton Ruotsin piiri puheenjohtaja **Heikki Lirbergin** ja sihteeri **Heli Pakkasen** toimesta.

Olen
suomalaisen ruuan tekijä

Tästä merkistä tunnistat suomalaisen viljelijän.
Hän tietää missä hyvä ruoka kasvaa ja
miten metsään saadaan meininkiä.
Meiltä saat yhteyden 020 413 2316

MTK

VIVAMUS **ELÄMÄNLAATUA** **VIRTSANKARKAILUUN!**

Lievästä virtsankarkailusta kärsiville kotimaiset pestävät kosteussuojat: housut ja irroitettava imuosa.

Miehille ja naisille

Koot: S, M, L, XL ja XXL

Tippamainen virtsankarkailu 0,5 dl,
Lievä virtsankarkailu 0,75 dl.

Tilaukset P-Stitch

Hallitie 2, 47400 KAUSALA,
Puh 05 326 1551, 050-517 4037

Bengtskär
Pohjoismaiden korkein majakka

1906-2006

100v

**Sotiemme veteraanit
juhlaristeilylle puoleen
hintaan koko kesän**

**Risteilytarjous on voimassa,
kunhan varaat matkan
meidän kauttamme!**

Korkeus 52 m
Rak. v. 1906

Tervetuloa
ristelemään kanssamme!

Risteilyt alk. 1.5.2006
myynti@hk-service.fi

Tilaukset ja varaukset:

www.hk-service.fi

0400-536 930

0400-689 387

Myynti ja markkinointi, ryhmät:

0400-675 295

ESJU

Esju Oy

- Elektroniikan suunnittelupalvelut
- Analogia-, mittaus- ja RF-tekniikka
- Digitaalitekniikka, ohjelmistosuunnittelu ja sulautetut mikroprosessorijärjestelmät
- EMC-mittaukset

www.esju.fi

**Lappeenranta
Free Zone Oy Ltd**

Pertti Kautonen Oy
Lappeenranta

Leimet Oy
Lappi

**Rannan
Teollisuuskone Oy**
Leppävesi

finnforest

T:mi Ari Turkulainen
Mäntsälä

Atex

**Puusepänliike
Veijo Packalen Oy**
Palojoki

VOIMATORI

VARATTU

Lainapeite Oy
 Espoo

Neste Kivenlahti
Olli Peltomäki Oy
 Espoo

Nordic Lang & Wan
Communication Oy
 Espoo

Oy Devcons Ab
 Espoo

Rakennusliike
Helander Oy
 Espoo

Saab International Finland Oy
www.saab.se
 09-4391210

SUOMEN
KONGRESSITEKNIikka OY

ETS-LINDGREN™
 An ESCO Technologies Company
 Euroshield Oy, Eura

Juhani Näppi Oy
 Hamina

Asianajotoimisto Peltonen,
Ruokonen & Itäinen Oy
 Helsinki

CapMan
 Helsinki

Gridpoint Finland Oy
 Helsinki

Helsingin kauppakorkeakoulun-
ylioppilaskunta (KY)
 Helsinki

Insinööritoimisto
Jussi Linnakangas Oy
 Helsinki

Kiinteistöalan
Kustannus Oy - REP Ltd
 Helsinki

KTA - Yhtiöt Oy
 Helsinki

LAAKERI-
SYSTEMS OY
 Aleksis Kiven katu 48, 00510 Helsinki
 puh. 09 2727 800, fax. 09 2727 8015

Lakiasiaintoimisto European
Law Partners Finland Oy
 Lauttasaarentie 28 - 30 , 00200 Helsinki
 puh. 020 840 5837 , fax. 020 740 5837
 lawpart@dlc.fi

Maaseudun
Työnantajaliitto ry
 Helsinki

NIEMI
 www.niemi.fi

Norm - Esko
Consulting Oy Ab
 Helsinki

Onnin Auto Oy
 Helsinki

Oy Arico Ab
 Helsinki

Oy Finnrecord Ab
 Helsinki

Oy Helsinki Chartering Ab
 Fabianinkatu 8 , 00130 Helsinki
 puh. 09 - 6126 750

Oy Machinetool Co
 Helsinki

Pertti Syri Ky
 Helsinki

POLARPUTKI
 www.polarputki.fi

Rail Partners Oy
 Helsinki

Rautatievirkamiesliitto ry
 Kaisaniemenkatu 10
 Helsinki

RETTIG
 P.O.Box 115, FIN-00121 HELSINKI
 Phone +358 9 618 831
 www.rettig.fi

SEAKING

Pyhäinpäivä vahvasti Lahden Sotaveteraanien tulevaisuuskkoa

Pyhäinpäivänä 5. marraskuuta 2005 vietettiin Lahden Launeen kirkossa veteraanien perinteistä kirkkotilaisuutta, jonka jälkeen vihittiin Lahden Sotaveteraanit ry:n uusi lippu.

Maan kolmanneksi vanhin sotaveteraaniyhdistys Lahden Rintamamiesten Asuntoyhdistys sekä Etelä- ja Länsi-Lahden Sotaveteraaniyhdistykset yhdistyivät 2004. Kolmen yhdistyneen yhdistyksen nimeksi annettiin Lahden Sotaveteraanit ry. Uusi lippu on tarpeellinen voimissaan olevien sotaveteraanien ja tuonnempana kannattajajäsenien sotaveteraanien

perinnettä jatkavissa tilaisuuksissa.

Veteraanisoittokunnan esityksen, historiakatsauksen ja lipunnaulauksen ja siunaustilaisuuden jälkeen yhdistyksen puheenjohtaja **Tenho Iikkanen** kiitti lipun lahjoittajaa **Ylermi Aaltosta** hallituksen jäsenen **Niilo Aaltion** kanssa luovuttamisen Aaltoselle yhdistyksen uuden standardin. Lipun siunasi ja vihki kenttäpiispa **Hannu Niskanen** ja lippupuheen piti eversti **Pentti Lehtonen**. Musiikinopettaja Leena Pulkin laulun jälkeen yleisö lauloi kapellimestari **Jorma Alanteen** johtamana ja veteraanisoitto-

kunnan säestämänä *Kotimaani ompe Suomi*.

Mainittujen yhdistysten naisten ja miesten lisäksi pyhäinpäivän tilaisuuksiin osallistuivat Lahden Seudun Sotaveteraanit.

Yhdistämällä pieniä yhdistyksiä saadaan voimaa sotaveteraanityön ja -aatteen voimistamiseen sekä tulevia vuosia kattamaan. Lahden Sotaveteraanit luottavat siihen, että sotaveteraani- ja siihen liittyvä perinnetty jatkuu ryhdikkäänä edelleen.

Teksti ja kuva:
Raimo Moilanen

Kenttäpiispa Hannu Niskanen vihkimässä Lahden Sotaveteraanit ry:n uutta lippua, jota pitelee Pentti Lehtinen. Taustalla osa Lahden Veteraanisoittokunnan soittajista.

Pullonpalautusvaroja piiritoimintaan

Pohjois-Karjalan Sotaveteraanipiirin aloitteesta Joensuun Citymarketin seinään kiinnitettiin kymmenen vuotta sitten maitotonka. Siitä lähtien siihen on kertynyt mukavasti pullonpalautuslipukkeita asiakkailta, jotka ovat halunneet lahjoittaa tyhjistä pulloista maksettavat rahat alueensa sotaveteraanitoimintaan. Citymarket vaihtaa lipukkeet rahaksi sotaveteraanipiirille, joka ohjaa varat veteraanien hyväksi.

Sotaveteraanipiirin ja Soittemme veteraanien perinnesäätiön puheenjohtaja **Juhani Soila** ja toimimies **Alpo Viitanen** tyhjensivät tonkan viimeksi joulukuun alkupuolella. Neljä kertaa vuodessa vaihdettavan tonkan tulos on ollut

200–300 euroa. Saadulla tuloksella piiri pystyy auttamaan monia veteraaneja maakunnan kattavalla säätiön toimialueella. Pohjois-Karjalan Sotavete-

raanipiiri suosittaa lämpimästi rahankeräysmenetelmää muillekin piireille.

Teksti ja kuva: Irja Rätty

Maitotonkan pullonpalautuslipukkeita ovat tyhjentämässä Alpo Viitanen (vasemmalla) ja Juhani Soila. Citymarketin puolesta tyhjennystä valvoo tällä kerralla Silja Törrönen.

Muistatko puukaasuautojen ajan?

Viime kesänä ilmestyneen ja lehdessämmekin esitellyn ”Sota-Volvon matkassa” -kirjan tekijä Stuart Köhler sai ”Sotaveteraanissa” julkaistun pyynnön tuloksena kirjaansa runsaasti arvokkaita muisteluksia ja valokuvia. Kiitos niistä!

Köhler on nyt tekemässä uutta kirjaa puukaasuista ja niihin tarvittavan hiilen ja pilkkeen teosta sekä puun hankinnasta näitä varten. On oletettavaa, että joukossamme on vie-

lä useita, jotka ovat olleet tässä toiminnassa tavalla tai toisella mukana.

Olisi arvokasta, jos näihin toimintoihin liittyvät veteraanien tiedot, muistelukset ja sattumukset tulisivat talle- tuiksi jälkipolville. Valokuvat, jotka palautetaan olisivat erityisen toivottavia.

Jos Sinulla on tällaisia, yhteydenottoasi odottaa Stuart Köhler, Anttilankuja 1, 13210 Hämeenlinna, p.0400-774680.

MATKATOIMISTO SPESIALMATKAT OPASTETUT BUSSIMATKAT TALVI JA JATKOSODAN TAISTELUPAIKOILLE.

12-14.05 SUMMAN VAEELLUS: Lähtö Etelä - Suomesta. Summasta pääpuolustuslinjaa Sk 10 - miljoonabunkkeri - Poppus-harjoituslinnake, vaelluksen pituus n.10 km, tai vastaava-aika Viipurissa. muut kohteet mm. Kuuterselkä- Kivennapa - Siiranmäki. Yöpymiset Terijoen. Hinta 295 €

26-29.05 LAATOKAN KANNAS: Lähtö Kuopiosta. Kohteet mm. Sortavala - Laskelä - Lemetin mottialueet - U-linja - Salmi - Vitele - Aunus - PSS linja - Petroskoi - Jessoila - Suojärvi - Kollaa - Loimola - Walamo. Hinta: 345 €

16-19.06 PÄIVÄ KOLLAALLA: Vaihtoehtona Walamon retki. Lähtö Äänekoskelta - Jyväskylä - Lahti - Lappeenranta - Niirala. Kohteet mm. Enso - Antrea - Käksä - Kurkijoki - Sortavala - Lemetti mottialueet - U-linja - Vitele - Aunus - Syväri - Lotinanpelto - Pietari Terijoki - Kuuterselkä - Tali - Ihantala. Hinta 345 €

07-10.07 SUOMI MATKA: Lähtö Etelä - Suomesta. Kohteet mm. Ilomantsin taistelualueet - Hatu-vaara - Virmajärvi - Viisikon taistelualue - Korsukylä - Saunalammen mottialue - Jyränkosken taist. alue - Kuhmo - Kalevalan kylä - Raatteen tie - Suomussalmi.

20-24.06 LAATOKANKANNAS JA KIZI: Lähtö Tampereelta - Hämeenlinna - Lahti - Kouvola - Imatra. Kohteet mm. Sortavala - Lemetinmottialueet - Prääsä - Petroskoi - Karhunmäki - Poventsa - Kizi - Kotkajärvi - PSS linja - Syväri - Lotinanpelto - Syvärin luostari - Aunus - Vitele - Salmi - Koirinoja. Hinta 385 €

Hintoihin sisältyy: kuljetus tasokkaalla / ilmastoidulla bussilla, viisumi, hotellimajoitus, illallinen ja aamupala hoteleissa, kentälounaat tai retkievät päivittäin, oppaan palvelut.

Järjestämme omatoimiryhmille hotellit Venäjältä, viisumit, oppaan tai järjestämme matkan aivan omien toiveitten mukaan, myös Laatokan saariin. Pyytääkää ilmainen yksitysohjelma tiedote matkoista jotka kiinnostaa.

MATKATOIMISTO SPESIALMATKAT / ERKKI SIKIÖ. PUH. 050 5230616
sähköposti: erkki.sikio@storaenso.fi

Dario Fon & Franca Ramen

AVIOLIITTOPARSSI

AVOIN LIITTO

-LÄHES LEVÄLLÄN

12.1.-5.4.2006

Kristiina Halkola & Eero Melasniemi

OHJAUS Markku Nenonen

RIEMUKAS REVYY

LÖYSÄT POIS

2.2.-29.4.2006

June Hyde, Titta Jokinen, Kiti Kokkonen, Turkka Mastomäki, Jenni Rautawaara, Matti Ristinen, Tatu Siivonen ja Jussi Vatanen

OHJAUS Ere Kokkonen

MUSIIKKI Olli Ahvenlahti

KOREOGRAFIA Markku Nenonen

Ensio Rislakin

MUSIIKILLINEN KOMEDIA

RUMA ELSA

27.4.-19.8.2006

Sinikka Sokka, Anna-Maija Tuokko, Aarre Karén, Leena Nuora, Matti Ristinen, Raili Tiensuu, Jussi Vatanen, Jukka Voutilainen ja Kirsi Ylijoki

OHJAUS Ere Kokkonen

MUSIIKKI Olli Ahvenlahti

KOMEDIATEATTERI ARENA

HÄMEENTIE 2, 00530 HELSINKI • WWW.KOMEDIATEATTERIARENA.FI

LIPUT 09 - 27090530 TAI LIPPUPALVELU

BCM - Rakenne Oy

Porvoo

**Kelloseppäliike
Naamanka Ky**Jukolantie 2, 93100 PUDASJÄRVI
Puh. (08) 822 084**Hollming Oy**

Rauma

Rolls-Royce Rolls-Royce Oy Ab
PO Box 220, FIN-26101 Rauma, Finland
Tel: +358 2 83 791 Fax: +358 2 8379 4804
www.rolls-royce.com**Sakki Oy**

Summa

OVAKO

Turenki

TERVETULOA OIKEALLE

**huolto-
asemalle!**Suomen
Bensiinkauppiaitten Liitto SBL ry

JALOSTAJA
Vuodesta 1936
VAT-FINLAND OY

– KANSAINVÄLISIÄ KULJETUKSIA –

Insinöörioppilastalo Oy

Tampere

Isännöitsijä Matti J. Mäkelä
0400-637 402**betamet**

www.betamet.fi

Sundsberg

Merellinen asuinalue Kirkkonummella.

EKE**Patria****Patria AMV 8x8****Patria Vehicles Oy**P. O.Box 186
FIN-13101 Hämeenlinna
Tel +358 20 4691
Fax +358 20 469 6684
www.patria.fi

Sunila Oy

48900 Sunila
Puh. 05 - 229 8111

Semtu Oy

Talma

Suomi - Tikas Oy

Talma

Kake Container Oy

Tornio

Kuljetus Maliniemi Oy

Tornio

Tornion Akut

Tornio
Puh.016 - 480 787
www.tornionakut.com

Marconwest Oy

Fysioterapiapalveluja sotaveteraaneille

PORVOO**Fysiopiste Lena Granfelt**

Rihkamakatu 10, 06100 Porvoo
puh. 019 - 584 915

Fysio Porvoo

Mannerheiminkatu 16, 06100 Porvoo
Puh. 019-583 808

RAAHE

Kuntoutusta,
Lääkintävoimistelua,
Hierontaa

Antinkankaantie 30, 92130 Raahen, puh. 08-220 444
Siikajoen sivupiste, puh. 044-522 0480

SAVITAIPALE**Fysikaalinen Hoitolaitos
Savikunto Oy**

Peltolantie 11, puh. 05-416 0990
www.savikunto.info

SEINÄJOKI

SEINÄJOEN TYÖTERVEYSEN KESKUS OY

FYSIOTERAPIA

Kauppakatu 30 Puh. 06-420 2500
60100 Seinäjoki Fys. 06-420 2524
www.seinajoentyoterveyskeskus.fi Fax 06-414 1650

SIEVI**Sievin Fysikaalinen Hoitolaitos**

Matinpohja 12, 85410 Sievi
puh. 08-480 348

SILTAKYLÄ**Fysikaalinen Hoitolaitos
Pyhtään Hoitokeskus**

Motellikuja 1, puh. 05-343 1020
puh. 08-480 348

SOTKAMO**Sotkamon Fysioterapia**

Torikatu 8, 88600 Sotkamo
puh. 08-666 1266
www.sotkamonfysioterapia.net

TAMPERE**Aktiivi-Fysioterapia Oy**

Hervanta, p. 03-285 2740
Härmälä, p. 03-266 0979
Kaukajärvi, p. 03-363 6205
Pyynikki, p. 03-222 3787
Tesoma, p. 03-345 0650
Tullin alue, p. 03-222 3789

**Tampereen
Kuntouttamislaitos Oy**

(Polioinvalidit ry)
Kyttälänkatu 5 (katutaso), 33100 Tampere
puh. 03-3142 5800
www.tampereenkuntouttamislaitos.fi

Tampereen Sairashuolto Ky

Petsamonkatu 14, puh. 03-255 0655

Tampereen Kuntohoito Ky

Fysioterapeutti Seija Lehtoranta
Sammonkatu 24 C, puh. 03-255 3325

TORNIO**Tornion Fysioterapia
Aija Junes**

Puutarhakatu 5 A 15, puh. 016-481 824

TURKU**Fysioterapia Anterior**

Turku / Verkahovi, Verkatehtaankatu 4,
puh. 02-415 7150

VARKAUS**Lääkintävoimistelu
Jukka Reijonen Oy**

Kauppakatu 20, 78200 Varkaus, puh. 017-552 4413

VIITASAARI**Fysioterapiakeskus Tupuna**

Keskitie 8, 44500 Viitasaari
puh. 014-562 626

VILPPULA**Uilppulan Fysio Oy**

Kaarikatu 5, puh. 03-471 3288

VIROLAHTI**Fysikaalinen Hoitolaitos
Raakon Kuntohoito Oy**

Virojoki, puh. 05-347 1630 , 040-596 4203
Klamila, puh. 040-7717 468

YLÄNE**Yläneen Kuntoutus**

OMT-fysioterapeutti ARTO JOKELA • akupunktiot
Vodder-lymfaterapeutti/työfysioterapeutti
SATU TIKKINEN
Koulutie, Palvelutalo, 21900 Yläne
puh. 02-256 3875

ÄHTÄRI**Fysikaalinen Hoitolaitos
Tapani Kumpula Ky**

Otsolantie 15 B 1, puh. 06-533 1490, 08-480 348

ÄÄNEKOSKI

Pankkikuja 1 A, 44100 Äänekoski
puh. 014-520 580
e-mail.fysiokanervo@ci.inet.fi

Äänekosken Fysiopiste

Kauppakatu 23, 44100 Äänekoski
puh. 014-523 099

Erikoishammasteknikko valmistaa suoraan asiakkaille kokohammasproteesit ja huoltaa ne.
 Erikoishammasteknikkoliiton jäsen on järjestäytynyt terveystalvelujen tuottaja.
 KELA korvaa hammashuollon kustannuksia Veteraaneille ja Miinanraivaajille edelleen.

Erikoishammasteknikkoliiton jäsenet palveluksessasi:

ESPOO

EHT Markku Kari

Leppävaara , Timpurinkuja 3
 ajanvaraukset puh. **041 - 527 2044**

HAAPAJÄRVI

EHT Jarmo Piiponniemi

Puistokatu 55,85800 Haapajärvi
 puh. **08-762 750**

HAAPAVESI

EHT Vesa Kuusirati

Urheilutie 49, 86600 Haapavesi
 puh. **08-451 075**

HELSINKI

EHT Merja Vesamäki

Helsinginkatu 9, 00500 Helsinki
 puh. **09- 716 151**

EHT Elina Heinonen

Kontulan ostoskeskus, 00940 Helsinki
 puh. **09 - 342 6264**

HYVINKÄÄ

EHT Ari Kulo

Uudenmaankatu 5-9, 05800 Hyvinkää
 puh. **019-439 997**

EHT Pentti Tahvanainen

Torikatu 6 - 8 (katutasossa), 05800 Hyvinkää
 puh. **019 - 431 114**

HÄMEENLINNA

EHT P. Kari-Koskinen

Linnanniemenkatu 8, 13100 Hämeenlinna
 puh. **03-616 9777, GSM 0500-486 831**

JÄMSÄ

EHT Terho Parikka

Koskentie 2, 42100 Jämsä
 puh. **014-713 711**

KAUSTINEN

EHT Ossi Penttilä

Kaustintie 5, 69600 Kaustinen
 puh. **06-861 1808**

KOKKOLA

EHT Heikki Kujala

Torikatu 35, 67100 Kokkola
 puh. **06-831 9545**

KOUVOLA

Hammaslab Oy

Kouvola - Kuusankoski, EHT Päivi Saarinen
 puh. **05-374 6962**

KUUSAMO

Kuusamon Hammas Ky EHT Eero Tornberg

Kitkantie 15, 93600 Kuusamo
 puh. **08-851 2599, GSM 040-751 9407**

KUUSANKOSKI

Hammaslab Oy,

Kouvola -Kuusankoski, EHT Päivi Saarinen
 puh. **05-374 6962**

LAPPEENRANTA

EHT Pekka Porali

Tietäjänkatu 2 C 26, Lappeenranta
 puh. **05-415 3270**

LOIMAA

EHT Juha Nepponen

Väinämöisenkatu 6 B, 32200 Loimaa
 puh. **02-762 2393**

MÄNTSÄLÄ

EHT Matti Nyman

Keskustie 14, 04600 Mäntsälä
 puh. **019-687 1187**

MÄNTTÄ

EHT Tapani Korkeala

Kauppakatu 21, 35800 Mänttä
 puh. **03 - 474 6471**

OULU

EHT Heikki Kukkonen

Hallituskatu 33 A 6, 90100 Oulu
 puh. **08-311 4897**

EHT Esa Ontero

Kirkkokatu 17 A 19, 90100 Oulu
 puh. **08-311 8252**
 vastaanotto myös Haukiputaalla sop.mukaan

PORNAINEN

EHT Eija Leppänen

Kaskitie 7, 07170 Pornainen
 puh. **019 - 664 7259 ja 040 - 587 6351**

PORVOO

EHT Pekka Juurikko

Lundinkatu 10 B, 4 krs., 06100 Porvoo
 puh. **019-524 4433**

EHT Virva Zanon

Pihlajatie 26 B 3, 06100 Porvoo
 puh. **019-668 385**

SODANKYLÄ

EHT Erkki Melamies

Jäämerentie 14, 99600 Sodankylä
 puh. **016-612 280**

SUONENJOKI

EHT Harri Ikävalko Harrin Hammas

Asemakatu 11, 77600 Suonenjoki
 puh. **017-513 652**

TEUVA

EHT Jari Halkola

Porvarintie 32, 64700 Teuva
 puh. **06-267 2255**
 Vastaanotto myös Jalasjärvellä
 puh. **0500-564 453**

TORNIO

EHT:t Timo Juutinen & Keijo Lämsä

Satamakatu 5, 95400 Tornio, puh. **016-481 253**
 vastaanotto tiistaisin Ylitorniolla, puh. **016-572 464**

TURKU

EHT Sakari Ansaharju

Yliopistonkatu 10 A 9, 20100 Turku
 puh. **02-231 6055**
 myös kotikäyntejä

EHT Jaakko Laine

Kauppiaskatu 10 C, 20100 Turku
 puh. **02-233 6018**

Hammaslaboratorio Harri Loukonen Oy

Aninkaistenkatu 14 B 18, 20110 Turku
 puh. **02-277 1277**

EHT Pertti Lagerqvist

Maariankatu 3 A 1, 20100 Turku
 puh. **02-231 5692**

VAASA

Alueen Hammas EHT Ilkka Garaisi

Kauppapuistikko 15 A, 65100 Vaasa
 puh. **06 - 312 1233**

VALKEAKOSKI

EHT Osmo Karvinen

Sääksmäentie 17-19 A, 37600 Valkeakoski
 puh. **03-584 7044**

VANTAA

ERIKOISHAMMASTEKNIKKO
 Sinikka Laikkola

Proteesit – Proteesien pohjaukset

Hammashoito

Dentinelli

Maakotkanie 6, 01450 Vantaa
 puh. (09) 872 0030 mail: dentinelli@dentinelli.fi

YLIVIESKA

EHT Martti Peltosaari

Torikatu 3, 84100 Ylivieska, puh. **08 - 420 499**
 vastaanotto myös Sievissä puh. **040 - 555 1115**

ÄHTÄRI

EHT Jorma Salminen

Ähtärantie 48, 63700 Ähtäri
 puh. **06-533 1919**

ÄÄNEKOSKI

EHT Merja Salminen

Kotakennäantie 8, 44100 Äänekoski
 puh. **014-522 127**

Soittokunta ja sen sotaveteraanit

Tänä vuonna 30-vuotis-juhlavuottaan viettävä Lahden Veteraanisoittokunta on tiettävästi ainoa sotaveteraanijärjestöjen toimesta ja lähes yksinomaan sotaveteraanien pohjalte perustettu soittokunta maassamme. Omalla soittokunnalla haluttiin paikallisen sotilassoittokunnan kiireistä johtuen varmistaa puhallinmusiikin saaminen sotaveteraanien tilaisuuksiin.

Aloitteen oman soittokunnan perustamiseksi teki Lahden Sotaveteraanipiirin puheenjohtaja, ylimetsänhoitaja **Mauno Uusitalo**. Hänen toimestaan 20 soittajaa, joista kolme on yhä mukana, kokoontui 4.2.1976 soittamiseen Keski-Lahden seurakunnan kirkkosaliin, joka oli luvattu soittokunnan harjoitustilaksi. Ensimmäinen rekisterimerkintä yhdistyksestä on nimellä Lahden Piirin Sotaveteraanien Soittokilta. Vuodesta 1980 alkaen on nimenä ollut Lahden Veteraanisoittokunta ry.

Nykyisin soittokunta on tavanomainen puhallinorkesteri koostuen entisistä sotilassoittajista sekä aktiivisista musiikin harrastajista ja opiskelijoista, myös naissoittajista. Kaikilla soittokunnan johtajilla on ollut sotilasmuusikon tausta, niin myös nykyisellä johtajalla **Jorma Alanteella**. Soittajien kokonaismäärä on viime vuosina ollut keskimäärin 30 ja konserttikokoonpano 20–25 soittajaa.

Sotaveteraaneja on soitto-

kunnassa vielä kaksi. Molemmat heistä, **Aarne Kalevala** ja **Reino Lahtinen** ovat aloittaneet soittajauransa hyvin nuorena. Aarne Kalevala aloitti 12-vuotiaana Viipurin NMKY:n soittokunnassa ”Toimen Pojat”. Sen ohella hän soitti vuodesta 1936 alkaen Viipurin Suojeluskunnan soittokunnassa, molemmissa talvisodan syttymiseen saakka. Talvisodassa ja jatkosodan alkuvaiheessa Kalevala oli rintamajoukoissa Karjalan kannaksella. Vuosina 1943–44 hän soitti muiden tehtävien ohella JR 2:n soittokunnassa Syvärillä, toimien myös tilapäisesti sodan aikaisissa viihdytysjoukoissa Aunuksessa. Reino Lahtinen aloitti soittamisen 13-vuotiaana ollen soitto-oppilaana 1935–38 JP 2:n soittokunnassa Valkjärvellä. Vuosina 1941–44 hän oli rintamasotilaana Aunuksen ja Karjalan kannaksella sekä myöhemmin myös Lapin sodassa. Sotiemme jälkeen molemmat ovat soittaneet harrastukseksi eri soittokunnissa työpaikasta riippuen.

Virkistystä ja iloa elämään

Veteraanisoittokuntaidean käynnistyessä Aarne Kalevala oli asiassa aktiivinen alusta alkaen. Aktiivisuus jatkui myös toiminnan aikana sekä soittajana että useissa yhdistyksen luottamustehtävissä. Reino Lahtinen liittyi soittokuntaan 1984. Hänkin on vuosikausia ollut mukana yhdistyksen hallinnossa. Molemmat sotaveteraanit, joiden instrumenttina on tuuba, ovat edelleen hyvin

vastuuntuntoisia ja aktiivisia soittajia. Soittamistaan Reino Lahtinen perustelee mm. sillä, että soitot ovat etupäässä sotaveteraanien ja isänmaallisten juhlien tilaisuuksissa ja että hän omalta osaltaan näin voi tehdä veteraanityötä. Hän toteaa soittoharrastuksen antavan puhtia jaksamaan sekä virkistystä ja iloa iäkkään sotaveteraanin elämään. Aarne Kalevala korostaa lapsena aloitetun ja isältä perityn soittamisen tuottamaa mielihyvää ja sen merkitystä terveyden ylläpitämisessä. Tunnustuksena aktiivisesta puhallinmusiikin harrastuksesta Suomen Puhallinorkesteriliitto on myöntänyt molemmille kultaiset erikoisansiomerkit tammenlehväreunuksin ja rintamerkein.

Rajantakaisessa Karjalassa

Soittokuntaa ylläpitävä yhdistys on Lahden Sotaveteraanipiirin jäsen. Yhdistyksen säännöissä sotaveteraanityö on otettu huomioon erityismaininnalla; tarkoituksena on musiikin keinoin tapahtuva sotaveteraaniperinteen vaaliminen. Noin puolet soittokunnan lukuisista esiintymisistä tapahtuu sotaveteraanijärjestöjen sekä sen yhteistoiminta- ja tukiyhdistysten tilaisuuksissa. Soittokunnalle on uskottu myös kunniatehtäviä Karjalan kannaksella ja Pohjois-Karjalassa sijaitsevien kenttähautausmaiden sekä sankaripatsaiden ja muiden muistomerkkien vihkimistilaisuuksissa. Vuosille 1992–2000 ajoittuville matkoille lähdettiin opetusministeriön kutsus-

Sotaveteraanit Aarne Kalevala (vasemmalla) ja Reino Lahtinen.

ta, joka matkat järjesti. Eräänä yksityiskohtana matkoista jouduttiin toteamaan, että Viipurin Tuomiokirkon raunioille 1996 pystytetty muistomerkki oli tuhottu melko pian pystytämisen jälkeen. Uuden muistomerkkin aikaansaaminen oli kuitenkin pantu vireille ja soittokunta sai jälleen olla mukana kun se vuonna 2000 paljastettiin. Viimeisin matka tehtiin 13.6.2004, jolloin soittokunta oli avustamassa Siiranmäen taisteluiden 60-vuotismuistojuhlaa ja muistomerkkin paljastamista Kivennavan Siiranmäellä.

30-vuotisen taipaleensa ai-

kana soittokunnalla on ollut lukuisia yhteiskonsertteja muiden soittokuntien sekä kuorojen kanssa. Kauniita muistoja jätti mm. esiintymismatka Pyhäsalmele, missä Pyhäjärven sotainvalidit, sotaveteraanit ja rintamaveteraanit järjestivät yhdessä kaupungin ja seurakunnan kanssa ”Muistojen säveliä” konsertin. Tapahtuma oli samalla yhteiskonsertti Pyhäjärven Mieslaulajien kanssa. Kaikki yhteisesiintymiset ovat osaltaan lisänneet ohjelmiston monipuolisuutta sekä edesauttaneet soittokunnan mahdollisuuksia palvella tilaaja-asiakkaitaan ja kuulijoitaan tunnuslauseensa ”Musiikkia joka lähtöön” mukaisesti. Tilattujen esiintymisten lisäksi soittokunta on järjestänyt omia konsertteja kotimaassa sekä Pohjois- ja Keski-Euroopassa.

Sotaveteraaniperinteen vaalimisen ohella soittokunta toivoo ja uskoo edistävänsä toimillaan sotaveteraanien ja heidän puolisoitensa fyysistä ja henkistä hyvinvointia. Tapahtumiin liittyvien esitysten ja keskustelujen ansiosta soittajat ovat puolestaan kiitollisia siitä veteraanitietoudesta, jota he sotaveteraaneilta vuorovai-
kutustilanteissa saavat isänmaamme raskaista vuosista. Nuoremman sukupolven velvollisuudeksi jää tiedon välittäminen edelleen tuleville sukupolville.

Lahden Veteraanisoittokunta Siiranmäen taisteluiden muistomerkillä

Puheenjohtajan vaihdos Pohjois-Karjalassa

Sotaveteraaniliiton Pohjois-Karjalan piirin uudeksi puheenjohtajaksi valittiin Kontiolahden Sotaveteraanit ry:n puheenjohtaja Olavi Löönen. Piirin pitkäaikainen puheenjohtaja Juhani Soila luopui tehtävästä siirtyessään kunniapuheenjohtajaksi. Molemmat kuitettiin kiitoksin ja onnitteluin. Kuva ja teksti: Irja Rätty.

Suur-Savon jouluristikot

Suur-Savon Sotaveteraanipiirin joululehdessä 2005 olleiden sanaristikon ja krypton arvonta suoritettiin 1.2.2006 Savonlinnan Seudun Sotaveteraanien toimistolla. Onnettarina toimivat tehtävien laatijat **Aulikki Nenonen** ja taiteilija **Aila Martikkala**. Valvojina toimivat yhdistyksen puheenjohtaja **Martti Repo** ja taloudenhoitaja **Osmo Parkkinen**. Kaikkiaan ratkaisuja tehtäviin tuli määräaikaan mennessä lähes 100 kappaletta.

Sanaristikko: Oiva Bagge ja Erkki Hirvonen ja Inkeri Suomalainen Savonlinna, Erkki Mäkelä Juva, Kirsti Pietiläinen Mikkeli.

Krypto: Aili Hämäläinen Hirvensalmi, Pekka Jormalainen Anttola, Annikki Litmanen ja Harry Vaalisto Savonlinna, Aino Ravolainen Sulkava.

Onnittelut voittajille ja kiitos kaikille mukana olleille.

Suur-Savon Sotaveteraanipiiri lähettää palkinnot yllämainituille.

Hausjärvellä katsottiin menneeseen ja tulevaan

Hausjärven Sotaveteraanit ry vietti 40-vuotisjuhlaansa 6. helmikuuta Oitin seurakuntatalossa. Juhlapäivä alkoi kahvitarjoilulla ja onnittelujen vastaanotolla.

Päiväjuhlan avaukseksi Riihimäen rautatieläisten soitto-kunnan vaskiseitsikko soitti juhlararssin. Seitsikko esiintyi myös juhlan lopulla, jolloin se soitti tuttuja veteraanisävelmiä.

Rovasti **Erkki Lepistö** lähetti sankarihaudalle seppelepartion, joka lähti matkaan Narvan marssin soidessa. Tervehdysanat esitti yhdistyksen puheenjohtaja **Erkki Lepistö**.

Hän totesi, että yhdistys perustettiin tasan 40 vuotta sitten ja että perustajajäsenistä on elossa neljä. Heistä oli läsnä **Torsti Nordman**.

Juhlapuheen piti Suomen Sotaveteraaniliiton entinen toiminnanjohtaja **Jaakko Valve**. Hän käsitteli mm. sotaveteraanien yhteistyön jäsenistöä, veteraanien erityisuuksia, yhteistyön toimintaedellytyksiä ja perinnetyön näkymiä.

Paavo Kesti lauloi **Kalle Ainalan** säestämänä. Hausjärven mieskuoro esitti isänmaallisia lauluja. Yhdistyksen entinen sihteeri, nykyinen ohjelmavastava **Pertti Ekholm** esitti yh-

distyksen toimintakatsauksen. Yhdistys oli vuosia Uudenmaan Sotaveteraanipiirin suurin jäsenyhteisö; jäseniä oli 500. Yhdistystä tervehtivät Hausjärven kirkkoherra **Jussi Kauranne** ja kunnanjohtaja **Hannu Mäkelä**. Sotaveteraanipiirin puheenjohtaja **Heikki Talvela** ja yhdistyksen puheenjohtaja jakoivat liiton ja piirin myöntämät ansiomerkit ja ansioristin, jonka sai **Pertti Pietilä**.

Yhdistyksen sihteerin **Olli Pihlflycktin** esittämien kiitossanojen jälkeen juhla päättyi yhteisesti laulettuun Maamme-lauluun.

Hausjärven sotaveteraaneja 40-vuotisjuhlissaan Oitin seurakuntatalossa 6. helmikuuta.

Sähkötarjous sotaveteraaneille

Savon Voima tarjoaa maksuttoman sähköenergian vuodeksi 50:lle ensimmäiselle sopimuksen tekijälle, kotonaan asuvalle sotaveteraanille. Tällä kampanjalla Savon Voima toteaa haluavansa tukea veteraanien kotona asumista ja käynnistää keskustelun kaikkien kansalaisten oikeudesta kohtuuhintaiseen sähkөөn.

Tarjoukseen voi tutustua Energiamarkkinaviraston uudessa hintavertailuautomaatissa osoitteessa www.sahkonhinta.fi.

Tarjous koskee Suomen sotaveteraaneja, joilla on rintamasotilastunnus, naisille myönnetty rintamapalvelutunnus, rintamatunnus tai veteraanitunnus. Sotaveteraanisähkö on tarkoitettu käytettäväksi sota-

veteraanien omassa kodissa, joissa pääsulakkeet ovat enintään 35 ampeeria (3 x 35A).

Veteraanisähkösopimuksen voi tehdä joko puhelimitse soittamalla ilmaiseen asiakaspalvelunumeroon 0800 30 140 (arkisin klo 08:00 – 16:00) tai täyttämällä tarjouspyyntölomakkeen osoitteessa www.savonvoima.fi.

KÄRCHER OY

 PÄÄSKYNPESÄ
 Kuntoutuskeskus, Lomahotelli
 Henrikintie 4, 82900 Ilomantsi

- ☐ yksilöllisen ja monipuolisen kuntoutuksen ykköspaikka: laitos-, päivä- ja avokuntoutusta kaikkiin toimintakykyluokkiin kuuluville sotiemme veteraaneille
- ☐ edullinen kuntoutujan puolisolopaketti

Tiedustelut / varaukset myyntipalvelusta:
 puh (013) 6821 400, fax (013) 6821 444
myyntipalvelu@paaskynpesa.fi
www.paaskynpesa.fi

YIT Industria Oy

VARKAUS

Muistolaatta satakuntalaisille sotien veteraaneille

Satakunnan kaikille sotiiimme osallistuneille veteraaneille paljastettiin muistolaatta 12. tammikuuta Toejoen koululla Satakunnan Sotilaspoikien Perinnekillan toimesta.

Poriin ja erityisesti sen kouluihin keskitettiin talvisodan alkaessa suuri määrä joukkoja eri puolilta Satakuntaa. Toejoen koulullekin miehiä tuli runsaasti, josta osa lähti Sallan suuntaan, osa Ilomantsiin ja Karjalan Kannakselle. Sama toistui jatkosodan aikana 1941.

Satakunnan Sotilaspojat haaluavat kunnioittaa maakuntansa sotaveteraaneja muistolaatan muodossa, jonka loppusijoituspaikaksi tulee ns. Kivikoulun eteisaula. Sotilaspojat kiittä-

vät hyvästä yhteistyöstä Porin kaupunkia ja sen apulaiskaupunginjohtajaa **Kari Hannusta**, kansliapäällikkö **Olli Juuse-laa** ja Toejoen koulun rehtoria **Elina Ahlstenia**. Kiitoksen ansaitsevat lisäksi laatan suunnittelija, kolmen sodan veteraani **Olavi Karihaara** sekä johtaja **Kari Evesti**. Laatan teksti on seuraava:

Tältä koululta lähti Satakunnan miehiä sotiimme 1939—1945. Täältä heidät myös kotiutettiin sodan päätyttyä. Muistonne ei katoa.

Satakunnan Sotilaspojat.

Toejoen koululla pidetyn juhlan tervehdyssanat lausui Perinnekillan puheenjohtaja **Väinö Villgren**. Paljastuspu-

heen pitänyt kiltaveli **Esko Kas-kinen** muisteli sodan alkamista ja sota-aikaa Porissa ja muualla Satakunnassa, todeten ettemme ilman tammenlehtäisukupolvea olisi nyt tässä. He pelastivat uhrauksillaan tämän maan meille jälkipolville. Satakunnan Sotilassoittokunnan iskuryhmä piti juhlan päätteeksi koulun oppilaille koululaiskonsertin. Puheen juhlassa esitti sotaveteraaneille ja sotainvalideille läheinen rovasti **Ilkka Perttula**.

Teksti ja kuva:
Paavo Punkari

Muistolaatan Porissa paljastivat Matti Ranne ja Pentti Kuuri-Riutta. Vartiassa olivat Jussi Halminen ja Tauno Seppä.

Vältä lonkkamurtumat!

SAFEHIP® -lonkkasuojahousut ja -vyöt miehille ja naisille

SAFEHIP ACTIVE
lonkkasuojavyö kiinteillä suojakilvillä. Kätevä ja nopea Velcro -tarrakiinnitys.
Koot: S,M,L,XL

SAFEHIP CLASSIC
lonkkasuojahousut kiinteillä suojakilvillä.
Miehille ja naisille omat mallit.
Koot: S,M,L,XL

Myös muita malleja: www.safehip.fi

Valtionkonttori korvaa lonkkasuojat pienapuvälineenä (arvo alle 95 euroa) sotainvalideille, joilla on vähintään 10 prosentin invaliditeetti.

Vähittäis- ja postimyynti:
Linctus Oy, puh. 03-6125 355

 Turuntie 4-6, 13130 Hämeenlinna,
puh. 03-6125 355, fax 03-6125 353, www.linctus.fi

MEILTÄ KAIKKI PAKKAAMISEEN

PAKKAUSTARVIKKEET

Kaikki pakkaustarvikkeet suoraan varastostamme. Saat tilauksesi rahtivapaasti; säästät pakkaus- ja varastointikustannuksissa.

Pakkausohman

Teerikukantie 10-12, 00700 Helsinki
Puh. 09-351 790, fax 09-345 2339,
www.pakkausohman.com

ODL
parantaa elämää

Virkeyttä mieleen ja keveyttä askeliin

Olemme uudistaneet Kuntotalon invalidi- ja veteraanikurssimme. Uusia toimintamalleja olemme saaneet mm. Kansaneläkelaitoksen vanhuskuntoutuksen kehittämis- ja tutkimushankkeesta. Nykyaikaiset menetelmät, uudenaikainen tekninen välineistö sekä työhön sitoutunut, osaava henkilökunta takaavat parhaan mahdollisen kuntoutuksen. Myös kurssien määrää on lisätty, eikä enää tarvitse jonottaa. Tervetuloa virkistymään ja hakemaan helpotusta arkeen!

ODLTERVEYS

LÄÄKÄRIKESKUS SAIRAALA KUNTOUTUS

Tiedustelut (08) 313 2251, Isokatu 63, 90120 Oulu
www.odl.fi

Tuomme palveluja kotiin

Vanushoiva ry

Lillukkatie 14
80230 Joensuu

Tiedustelut
Marita Hirvonen
Puh. (013) 318 022
GSM 050 339 9501

Sähköposti: marita.hirvonen@vanushoiva.fi

Palvelumme kuuluvat kotitaloustyöstä myönnettävän verovähennysoikeuden piiriin

Fysioterapiapalveluja sotaveteraaneille

ANJALANKOSKI

**Myllukosken
Lääkintävoimistelu Ky**
Myllykoskentie 13
puh. 05-325 5864

**Myllykosken
Fysikaalinen Hoitolaitos**
Seurantalo puh. 05-325 5911,
Inkeröisten palvelukeskus, Valtatie 10
puh. 05-367 4916

ESPOO

**Fysioterapia
Ann-Britt Rajala**
Espoonlahdenkuja 4, Espoonlahden uimahalli
puh. 09 - 802 2083

Villa Lyhde Oy
Dementiahoitokeskus
Villa Fysio
Viherlaaksonranta 8, 02710 Espoo
- päivä kuntoutusta,
- laitoskuntoutusta dementoituneille veteraaneille
Puh. 09-5915 7320
www.villalyhde.fi

FYSIOSPORTTIS
Viherlaakson ostoskeskus, 02710 ESPOO
puh. 09 - 540 4340
www.fysiosporttis.fi
e-mail: fysiosporttis@fysiosporttis.fi

**Espoon Fysikaalinen
Hoitolaitos Ky**
Tapiolan Keskustorni 5 krs.
puh. 09-466 019

Kaukalahden Fysioterapia Oy
Kuninkaankartanontie 5 B
puh. 09-811 818
Kotikäynnit lääkärin läheteellä

**Fysikaalinen Hoitolaitos
Tmi Fysio-Masa**
Fysioterapeutti Matti Turtiainen
Sateenkaari 1 A, Tapiola, 02100 Espoo, puh. 09-455 3138

Ulappatorin Fysioterapia Ky
Ulappakatu 1,
puh. 09-8091177

EURAJOKI

**Fysikaalinen Hoitolaitos
Kuntotaito Oy**
Tohkantie 8, 27100 Eurajoki, puh. 02-868 3270
Sahamäentie 26, Lappi, puh. 02-826 1717
Kalliokatu 2, Rauma, puh. 02-825 1551

FORSSA

**Fysikaalinen Hoitolaitos
Forssan Kuntouttamislaitos Oy**
Pekolankatu 3, puh. 03-435 5651

HAAPAJÄRVI

Fysiokolmio
Kauppakatu 9, puh. 08-763 575
Reisjärvi, Anjalantie 9, puh. 08-776 770

HAUHO

Hauhon Lääkintävoimistelu Oy
Tiina Sissala & Antti Huikkonen
Sullituntie 5, Virastotalo, 14700 Hauho
puh. 03-675 1808

HEINOLA

**Heinolan
Fysikaalinen Hoitolaitos**
Savontie 7, puh. 03-715 7061

Heinolan Lääkintävoimistelu
Savontie 14, puh. 03-7154 195

Heinolan Fysito Ky Aalto
Virtakatu 4, puh. 03-714 2041

HELSINKI

**Fysioterapia
Salme Laukkanen Ky**
• veteraani- ja lottakuntoutus
• sotainvalidi- ja sotaaleskikuntoutus
Palvelut myös kotikäynteinä
Sofianlehdonkatu 5 a A 4, (Senioritalo Sofia & Severi)
00610 Helsinki, puh. 0500-446 484

Helsingin Fysioterapia Ky
Hämeentie 35 A, puh. 09-701 3216

FYSIOTERAPIA • HIERONTA
JALKOJENHOITO • JUMPPA
AKUPUNKTIO • LYMFATERAPIA
OULUNKYLÄN KUNTOUTUS
Mäkitorpantie 19, 00640 Helsinki P. 728 2475

Suomen Fysiogeriatría Oy
Kyläkirkontie 6-10 E, 00370 Helsinki
puh. 09-3922 302
Veteraanikuntoutusta ammattitaidolla, myös kuntoutusta kotiin.
www.suomenfysiogeriatria.fi

Pukinmäen Fysiopalvelu
Säterintie 3, puh. 09-345 1609

Malmin Fysioterapia Ky
Kirkonkyläntie 8, 00700 Helsinki
puh. 09-345 1551
www.kolumbus.fi/malminfysioterapia

**Käpylän
Fysikaalinen Hoitolaitos**
Juhana Herttuantie 9, puh. 09-799 082

**Myllypuron Fysikaalinen
Hoitolaitos Maj-Len**
20-vuoden kokemuksella sotiemme
veteraanien kuntoutusta
Myllypurontie 1, Liikuntamylly, puh. 09-349 5245
www.fysiomylly.com

HELSINKI

Fysioterapia Hannele Immonen
Fysioterapeutit Hannele Immonen ja Susanna Tähtinen
- Myös akupunktio
Riihitie 8, 00330 Helsinki, puh. 09-485 806

 **FYSIKAALINEN HOITOLAITOS
NASSINELLA OY**
Perämiehenkatu 5
00510 HELSINKI
(09) 633 474
fysioterapeutit
TARJA JA MARIKA

 **Lauttasaaren
Fysikaalinen Hoitolaitos**
Raija Kaila
Pohjoiskaari 9 A, 00200 Helsinki
Puh. 09-6820 201
- myös kotikäyntejä
Erikoisosaamistamme: Ikäihmisten, veteraanien ja
dementoituneiden kuntoutus. Myös kodeissa ja
hoitolaitoksissa.

**Pitäjänmäen Fysikaalinen
Hoitolaitos**

Henrikintie 5 D, puh. 09-555 917
Fysioterapeutit Anita Lagerqvist ja Raija Rajala

HÄMEENLINNA

**Hätilän
Fysikaalinen Hoitolaitos Ky**
Viipurintie 36, puh. 03-674 1237

ILOMANTSI

**Ilomantsin Fysikaalinen
Hoitolaitos Uarpu ja Voitto Heinonen**
Kauppatie 32, puh. 013-881 147

IMATRA

FysioNiska
Vuoksenniskantie 54, 55800 Imatra
puh. 05-433 3211

IVALO

Ivalon Lääkintävoimistelu Oy
Metsätie 5, puh. 016-661 388 ja 0400-188 732

JUUKA

Juuan Fysikaalinen Hoitolaitos
Juuantie 9 B, puh. 013-472 005

JUVA

 **JUVAN
Lääkintävoimistelu**
Lea Hyötyläinen
Juvantie 5, 51900 Juva, puh. 015-651 551

JÄMSÄNKOSKI

**Jämsänkosken Fysikaalinen
Hoitolaitos Ky**
Koivutie 3 C 19, 42300 Jämsänkoski
puh. 014-746 975

Suomen-poikien tapahtumia

Suomen Sotaveteraanien Viron yhdistys, Suomen-poikien perinneyhdistys sekä virolainen perinneyhdistys järjestävät juhla- ja muita tilaisuuksia itsenäisyyspäivän aikoihin. Myös Kanadassa ja Ruotsissa on virolaisilla JR 200 aseveljillä oma yhdistys ja ohjelmaa itsenäisyyspäivän aikoihin.

Suomen itsenäisyyspäivän juhla Tallinnassa

Suomen Sotaveteraanien Viron yhdistys järjesti Tallinnassa 3. joulukuuta Suomen itsenäisyyspäivän juhlan. Juhlavieraat toivotti tervetulleeksi Suomen Sotaveteraanien Viron yhdistyksen puheenjohtaja **Uno Järvelä**. Juhlapuheen piti suurlähettiläs **Jaakko Kalela**. Juhlan jälkeen Metsakalmistossa laskettiin Suomen ja Viron valtioiden seppeleet.

Viron itsenäisyyspäivän juhla Tallinnassa

Suomen Sotaveteraanien Viron yhdistys järjesti Tallinnassa 18. helmikuuta itsenäisyyspäivän juhlan. Sitä edelsi Viron vapaustaistelijoiden perinteinen Kaarlin kirkossa vietetty kirkkopyhä. Itsenäisyyspäivän juhlassa jaettiin Sotaveteraaniliiton ansiomerkkejä.

Suomen-poikien perinneyhdistyksen tapahtumia

Suomen-poikien perinneyhdistys järjestää vuosikokouksen 24. helmikuuta kello 13.00 Kuljetuskuution auditoriossa Helsingissä. Ennen kokousta on kunniakäynti Malmin hautausmaalla. Vuosikokouksen alussa esitelmän pitää Suomen-poikien virolaisen perinneyhdistyksen puheenjohtaja **Mati Blumfeldt**.

Suomen-poikien perinneyhdistys järjestää kesäretken Tallinnan lähiympäristön kohteisiin 15-17. elokuuta. Matkan järjestelyistä vastaa Suomessa perinneyhdistyksen hallituksen jäsen **Seppo Wuori**. Lisätietoja lähiaikoina matkasta yhdistyksen internet-sivuilta www.suomenpoijat.fi

Pohjan poikien muistotilaisuudet

Suomen Viro -yhdistysten liitto järjestää kunniakäynnin Viron vapaussodassa kaatuneiden suomalaisten vapaaehtoisten muistomerkillä Vanhan kirkon puistossa Viron itsenäisyyspäivänä 24. helmikuuta klo 17.00. Tilaisuudessa puhuu **Esko Olila**. Tilaisuus jatkuu iltajuhlana Suomen Baltia-keskuksessa, jossa juhlapuheen pitää Suomen Viro-yhdistysten liiton puheenjohtaja **Harri Raitis**.

Heimoveteraani Juho Savolaisen taidenäyttely Kruunupuistossa

Heimoveteraani Juho Savolaisen taidenäyttely oli esillä Kruunupuistossa Punkaharjulla 21.11-18.12.2005. Taidenäyttely huipensi heimoveteraanien juhlavuoden, jota he viettivät asuttuaan Suomessa Punkaharjulla kymmenen vuotta.

Kruunupuiston henkilöstöpäällikkö **Ulla Karjalainen** avasi Kruunu Areenalla arvokkaan isänmaallisen juhlan näyttelyn avajaispäivänä. Maljat nostettiin, maalauksia ihailtiin ja vieraskirjaan kirjoitettiin nimet. Tauluihin ilmestyi pian varausmerkintöjä. Juhannusruusut tarhapihan aidanteella, sininen kotitalo, viljankorjuut elopelloilla, kylväjänainen vakkoineen, pieni poikaressu, siinä rakkaita muistoja Inkerinmaalta. Uuden kotiseudun maalauksissa näyttäytyivät kansallismaisemaa harjurinteiltä, rannoilta, pihapiiristä ja luonnosta, täynnä puhuttelevaa elämän voimaa, valoa ja varjoa sekä pehmeitä värejä.

Vaikka Juholla on takanaan ankara elämä - vankeudet, karkotukset ja monet koettelemukset, valoisa elämänsen ja yritys selvitä eteenpäin ovat säilyneet. Lievä oikean puolen halvauskaan ei estänyt häntä aloittamasta maalaamista, kun hän vieraili kotonani syksyllä

1995. Pian huomasin innostuksen kasvavan onnistumisien myötä. Taito karttuu edelleen 80 vuoden iästä huolimatta. Siis luonnonlahjakkuus! Maa-

lausharrastus on tuonut paljon vireyttä ja toimintaa eläkepäiviin, aivan kuntouttavassakin mielessä.

Pirkko Silvennoinen

Juho Savolainen (etummaisena) ystävineen ja maalaamiensa taulujen ympäröimänä Kruunupuistossa.

Rahankeräys Suomen-poikien muistomerkkien ylläpitoon

Suomen-poikien perinneyhdistyksen aloittama rahankeräys Virossa sijaitsevien Suomen-poikien muistomerkkien ja Metsakalmiston hautausmaan kunnossapitoon jatkuu maaliskuun loppuun. Rahankeräyksellä on tarkoitus hankkia varoja ainakin vuosikymmenen ajaksi. Tulevina vuosina on välttämätöntä käyttää enemmän vastikkeellista palvelua, jon-

ka kustannuksia maksetaan keräyksen tuotolla.

Etelä-Suomen lääninhallitus myönsi rahankeräyslupan koko maahan Ahvenanmaata lukuun ottamatta OKU 978 A 16.8.2005. Pankkiyhteys, Etelä-Karjalan Osuuspankki 540201-245532. Lisätietoja Suomen-pojista ja keräyksestä Suomen-poikien internetsivuilta.

Tallinnassa sijaitseva Metsakalmiston sankari- ja veteraanihautausmaan muistomerkkin paljastustilaisuus oli 23.6.1997. Keräysvaroilla ylläpidetään muistomerkkiä ja hautausma-aluetta sekä muita Virossa olevia Suomen-poikien muistomerkkejä.

Suomen-poikien perinteinen tutustumismatka Tallinnan ympäristöön 15-17. elokuuta

Alustava matka-aikataulu ja ohjelma

Tiistai 15.8.2006

klo 08.00 Lähtö Helsingistä
 klo 09.45 Saavutaan Tallinnan sataman D-termiinaaliin
 klo 10.30 Tutustutaan kenraali Laidonerin museoon Viimsissä
 klo 12.00 Kukkalaiteen lasku Metsäkalmistolla
 klo 13.00 Majoittuminen Piritan Top-Spas terveyshotelliin
 klo 14.00 Lounas
 klo 15.00 Lääkärin vastaanotot ja terveyshotellin hoitosarjat
 klo 20.00 Illallinen hotellissa

Keskiviikko 16.8.06

klo 07.00 Aamiainen hotelliravintolan noutopöydästä
 klo 09.30 Lähtö taidemuseo KUMU'n
 klo 10.00 Vierailaan uudessa KUMU taidemuseossa
 klo 14.00 Lounas
 klo 15.00 Terveyshotellin hoitosarjat jatkuvat
 klo 20.00 Illallinen hotellissa

Torstai 17.8.06

klo 07.30 Aamiainen hotelliravintolan noutopöydästä
 klo 09.00 Terveyshotellin hoitosarjat jatkuvat
 klo 12.30 Lähtö Paldiskiin
 klo 13.00 Sotilaallinen lounas Kuperjanovin pataljoonassa
 klo 14.00 Kiertoajelu Paldiskissa ja sen ympäristössä
 klo 16.00 Vapaata aikaa Tallinnan ostoskeskuksissa ja Vanhassa kaupungissa
 klo 18.15 Bussi Tallinnan sataman D-termiinaaliin
 klo 19.30 Laiva lähtee Helsinkiin.

Matkan hinta alustavan suunnitelman mukaan 302 € henkilöltä kahden hengen huoneissa. Lisätietoja matkasta ja ilmoittautumisesta Seppo Wuorelle puhelin (09) 799 293.

Satakunnan sotaveteraanikuoro tiensä päähän

Satakunnan Sotaveteraanikuoro perustettiin 14. tammikuuta 1984 Harjavallan Sotaveteraaniry:n edellisenä vuonna tekemästä aloitteesta. Siitä saakka kuoro on esiintynyt ansiokkaasti sadoissa tilaisuuksissa eri puolilla maata ja maailmaa. Suurimmillaan kuorossa oli 161 laulajaa 1991.

Sotaveteraanikuorojen laulujuhlille Satakunnasta on aina saatu mukaan näyttävä kokonaisuus, mutta kaikki päättyy aikanaan. Satakunnan Sotaveteraanikuoro piti joulujatammikuussa kolme jäähyväiskonserttia, jotka kaikki keräsivät ennätysyleisön.

Hengellinen jäähyväiskonsertti

Jäähyväiskonserttien sarja alkoi 15. joulukuuta 2005 pidetyllä hengellisen musiikin konsertilla Keski-Porin kirkossa, joka oli ääriään myöten täynnä kuulijakuntaa. Ohjelmiston tärkeiden laulujen joukosta nousi omaan asemaansa *Kanteleeni*. Johtaja **Veikko Lehtonen** totesi sen olevan kuorolle niin merkityksellinen, että se muistotilaisuuksissa, siunaus- ja muistotilaisuuksissa poisnukekuneille laulajaveljille. Viimeiseen iltahuutoon kutsuttuja kuorolla on pitkän toiminnan

aikana kertynyt 146 veljeä.

Puheen konsertissa piti Keski-Porin kirkkoherra **Kari Erkkola**. Sitä seuranneiden laulujen viimeisimmän, *Jouluyö, juhlayö* jälkeen jouluiseen asuun puetun kirkon valot himmennettiin. Urkujen säestyksellä *Jumalan kunnia luonnossa* kaikui mahtavasti diplomaurkuri **Juhani Romppasen** laulettuna SVEitsikon säestämä *Veteraanin iltahuuto* esitettiin liikuttuneen yleisön pyynnöstä toistamiseen.

Isänmaalliset konsertit

Kaksi viimeistä konserttia kulki isänmaallisessa hengessä. Kaikki halukkaat eivät tainneet mahtua ensimmäiseen konserttiin Rauma-saliin 15. tammikuuta. Kuoron ensitaipaleeltaan esittämä *Vala* on kuoron ensimmäisen johtajan **Joel Itä-kylän** sovittama. *Veteraanilaulu* on myös hänen säveltämä ja kuoron ensimmäisen puheenjohtajan **Alpo Varjolan** sanoittama.

SVEitsikon esittämä *Juhlar-marssi* sekä kuoron esittämät *Finlandia* ja *Isänmaalleni* avasivat tietä perinneasialle: kuoron puheenjohtaja **Erik Sandberg** luovutti säädekirjan Veteraanikuoro Rauman Isku r.y.:n puheenjohtajalle **Osmo Aalolle** velvoittaen kuoroa säilyttämään ohjelmistossaan Satakunnan Sotaveteraanikuorol-

le rakkaimpia lauluja ja näin vaalimaan sen kuoroperinteitä. Kuin malliksi perinnekuoron pätevydestä Rauman Isku esitti kaksi laulua harmonikka-duon **Rajahalme/Tommila** säestäminä, *Suomi on hyvä maa* ja *Tuntematon Sotilas* **Mikko Pitkärannan** johdolla.

Satakunnan Sotaveteraanikuoro lauloi vielä useita lauluja ennen päätösnumeroa, **Seija Tannerin** ja **Jukka Lehtosen** laulaessa soolot. Finaalin *Porilaisten marssi* ja *Veteraanin iltahuuto* jouduttiin toistamaan.

Viimeistä huipennusta 22. tammikuuta juhlisti Sveitsistä

Poriin solistiksi saapunut huipputenori **Jyrki Anttila**, jonka yleisö palkitsi huikein suosio-osoituksin.

Säädekirjat luovutettiin Seniorikuoro Vaarinlaululle, edustajanaan puheenjohtaja **Osmo Blomroos**, joka luki äänneen perinnekirjan.

Seniorikuoro Vaarinlaulu esitti Mihkel Luedig'in *Aamunkoiton* sekä R. Paulan säveltämän ja **Erkki Hakkiluodon** mukaileman latvialaisen sävelmän *Kaupungilleni*. Sooloesityksissä oopperalaulaja Jyrki Anttila muuntui hienosti sekä *Vartiassa-* että *Volga-* laulus-

sa oopperatenorista tavalliseen lyyriseen lauluun. Viimeisenä soolonaan hän lauloi mahtavasti Oskar Merikannon *Laa-tokan*, jossa myös kuoro, jonka riveissä oli mukana neljä yli 90-vuotiaasta laulajaa, onnistui erinomaisesti omassa roolissaan.

Kuoron lipunkantaja **Tauno Priia** luovutti Satakunnan Sotaveteraanikuoron lipun kuoron päätöksen mukaisesti Satakunnan Maakuntamuseolle, jonka edustajana lipun otti vastaan **Pentti Pere**.

Erik Sandberg

Satakunnan Sotaveteraanikuoro sai viimeiseen Porissa 22. tammikuuta pitämänsä jäähyväiskonserttiin laulajaksi huipputenori Jyrki Anttilan.

Satakunnan Sotaveteraanikuoron jäähyväipäivälliset

Kuoronjohtaja **Veikko Lehtonen** kiitteli jäähyväistilaisuudessa mukanaolosta asevelihenkilössä kuorossa.

Satakunnan Sotaveteraanikuoron jäähyväispäivällisillä 7. helmikuuta oli iloisen haikaa tunnelma puheenjohtaja Erik Sandbergin toivottaessa lähes sataviisikymmentä osanottajaa tervetulleiksi karonkkatilaisuuteen ja kiittäen kaikkia tahoja hyvästä yhteistyöstä 22 vuoden saatossa.

– On paras lopettaa silloin kun sekä yleisö että me laulajat vielä nautimme laulamistamme. Vahvan todisteen asiantilasta saimme, kun kolmeen jäähyväiskonserttiimme osallistui noin 2 500 kuulijaa.

Suomen Sotaveteraaniliiton järjestö- ja tiedotussihteeri **Markku Rämö** toi liiton terveiset lopettavalle kuorolle antaen tunnustusta Satakunnan Sotaveteraanikuoron työlle, ”joka alueellaan on ollut voimantehokas ja paljon muullekin veteraanitoiminnalle, samoin osal-

listumalla valtakunnallisesti kaikkiin sotaveteraanikuorojen laulujuhlisiin aina suurimmalla kuorolla.”

– Kuoro on tehnyt urauurtavaa työtä perinteen myös vaalimisessa, jota todistavat kuoron historiikit, samoin puheenjohtajansa julkaisema päiväkirjamerkintöihin perustuva muistelmateos *Elämäni polkuja muistellen*, jossa veteraanityö ja -kuorotoiminta ovat näyttävästi edustettuna. Tämä on perinetyötä parhaimmillaan.

Satakunnan Sotaveteraanipiirin puheenjohtaja **Väinö Vilponiemi** mainitsi kuorolla kautta aikain olleen merkittävä sija alueen yhdistysten sekä piirin musiikillisena kivijalkana erilaisissa juhlissa. Tällöin sekä isänmaallinen että hengellinen sanoma on saavuttanut kuulijansa. Päätteeksi hän kiitti kuoron puheenjohtajaa hyvin luot-

satusta toiminnasta.

Kiitospuheenvuoron käytti myös kuoronjohtaja **Veikko Lehtonen** lausuen ilonsa siitä, että on saanut olla mukana kunniakkaan asevelihenkilöä ylläpitävän kuoron toiminnassa. Rauman Iskun puheenjohtaja **Osmo Aalto** kiitti raumalaisten puolesta yhteistyöstä kuorolaulun saralla.

– Iskun jäsenet on aina huomioitu tasavertaisesti ansiomerkkejä jaettaessa, hän totesi Sandbergiin osoittaen.

Puhallinorkesteri SVEitsikko soitteli **Tauno Leppäpohjan** johdolla; kuorot lauloivat **Mikko Pitkärannan** ja **Veikko Lehtosen** johdolla.

Kuoron perustajajäsenistä paikalla oli **Aaro Sario**, joka Lähde-laulun kohdalla muisteli kuoron perustamishetkeä. Perustamistilaisuudessa laulu laulettiin ensimmäisen kerran

yhdessä, jolloin sinetöitiin kuoron perustaminen.

Ansoituneita palkittiin

Ennen päätöskahvia piirin toiminnanjohtaja **Sirkka Kanerva**, kuoron puheenjohtaja Erik Sandberg ja järjestösihteeri Markku Rämö jakoivat Sotaveteraaniliiton myöntämät kultaiset ansioristit **Heikki Hannulalle**, **Walter Kotkatvuorelle** ja **Olli Lahtoselle**, kaikki 90-vuotiaita porilaisia.

Sotaveteraanien ansioristi jaettiin yhdelletoista ansioitu- neelle, liiton kultainen ansio- merkki puheenjohtaja Väinö Vilponiemen ja Sirkka Kanervan toimesta viidelle ja hopei- nen yhdelle. Kuoron viirillä pal- kittiin 16 henkilöä

Lämminhenkinen ja muisto- rikas tilaisuus päättyi Veteraanin iltahuudon säkeisiin SVEitsikon säestäessä.

Kiitosjuhla ja kunnialehto Suomen juutalaisille sotaveteraaneille

Helsingin Sotaveteraanikuoro lauloi juhlassa musiikkineuvos Arvo Kuikan johtamana.

Helsingin tuomiokirkkoseurakunnan ja Suomen Karmel-yhdistys ry:n järjestämää kiitosjuhlaa Suomen juutalaisten sotaveteraanien kunnaksi vietettiin Helsingin Tuomiokirkossa sunnuntaina 5. helmikuuta. Tilaisuudessa kerrottiin, että talvisodan päättymisen vuosipäivänä 13. maaliskuuta Israelissa on Suomen juutalaisten sotaveteraanien muistolehdon avajaiset.

Kiitosjuhlan avaussanoissa Karmel-yhdistyksen hallituksen puheenjohtaja, rovasti **Aulis Karen** totesi, että Suomen juutalaisten osallistuminen maamme itsenäisyyden puolustamiseen viime sodissamme ilmaisee heidän noudattaneen profeetan kehotusta: ”Toimikaa sen kaupungin parhaaksi, johon minä olen teidät siirtänyt.”

Ministeri **Max Jakobson** esitti juhlaesitelmässään mm. seuraavia toteamuksia ja näkökohtia. – Juutalaistemme osallistuminen talvi- ja jatkosotaan herätti arvontantoa maamme korkeinta johtoa myöten. Tavallaan juutalaisten suoritukset puolustustaisteluissamme olivat herättäneet myös hämmästyksiä. Olihan melko yleisesti kuviteltu, että he olivat kaupustelijoita tai viulunsoittajia eivätkä suinkaan sotilaita. Mutta meidän olimme sotilaiden jälkeläisiä. Venäjän vallan aikana juutalaiset eivät saaneet tulla Suomeen asumaan, mutta kaikille armeijasta vapautuneille sotilaille, myös juutalaisille, kuului oikeus asettua palvelupaikkakunnalleen, myös Suomessa.

Vuonna 1939 Suomessa oli 1 700 juutalaista. Heistä osallistui talvisotaan 260 miestä, rintamajoukoissa 200. Tappiot

olivat 23 kaatunutta. On ollut vaikea selittää muiden maiden juutalaisille sitä, että Suomessa juutalaiset taistelivat jatkosodassa saksalaisten aseveljinä. Mutta juutalaisten panos ei syntynyt siten, että heidän seurakuntansa olisivat kokoontuneet pohtimaan, mitä nyt tehdään. Juutalaiset olivat nielttyneet suomalaisen yhteiskuntaan ja talvisodassa lopullisesti lunastaneet kansalaisoikeutensa verellään. Jatkosota oli tuolloin käydyin kamppailun jatkamista. Kun käsky kävi, sitä noudatettiin.

Itsenäisyyspäivänä 1944 tasavallan presidentti, Suomen marsalkka Mannerheim vieraili Helsingin synagogassa kunnioittamassa juutalaisen seurakunnan sankarivainajien muistoa. Täten hän poisti lopullisesti epäilyt juutalaisten kansalaistemme isänmaallista vakaumusta kohtaan.

Israelin Suomen-suurlähettiläs **Shemi Tzur** ilmaisi puheessaan kiitollisuutta siitä, että Suomi ei luovuttanut omaa juutalaisväestöään natsseille, ja kunnioituksensa Suomen juutalaisille sotaveteraaneille taistelusta maan vapauden puolesta. Kumpikin puhuja toi esiin huolen, jota tunnetaan Lähi-idän kärjistyneen tilanteen johdosta.

Puolustusvoimain komen-

taja, amiraali **Juhani Kaskeala** esitti sotiemme juutalaisille veteraaneille kiitokset taistelusta ja työstä itsenäisyytemme turvaamiseksi sekä kertoi olevansa vakuuttunut juutalaistemme jatkuvasta maanpuolustustahdosta. Palvellessaan YK:n rauhanturvatehtävissä Israelissa hän oli usein joutunut selvittämään israelilaisille Suomen juutalaisten osallistumista jatkosotaan.

Pete Vuorio soitti uruilla juhlan aluksi Sibeliuksen *Intradan* ja päätteeksi **Taneli Kuusiston** sävellyksen *Ramus virens olivarum*. Helsingin Sotaveteraanikuoro esitti musiikkineuvos **Arvo Kuikan** johtamana Giuseppe Verdin *Hebrealaisten vankien kuoron* oopperasta Nabucco, Kalervo Halosen säveltämän ja Vexi Salmen sanoittaman laulun *Me teimme sen* sekä Kalervo Hämäläisen *Veteraanin iltahuudon*. Juhlaväki veisasi virren 577. Päätössanat ja rukouksen luki pastori **Arto Antturi**. Juhlan juonsi rovasti **Pentti Holi**. Hän kertoi myös hankkeesta Suomen juutalaisten sotaveteraanien muistolehdon ja -kiven aikaansaamiseksi Israeliin. Lehdon avausjuhlaan 13. maaliskuuta osallistuvat mm. Suomen juutalaisten sotaveteraanien yhteisön puheenjohtaja A. Livson ja sihteeri Harri Matso.

APUA – VIRTSANKARKAILUA!

IncoSan -varmuusalusasuk

- miellyttävää 100 % puuvillaa
- huomaamaton, ei hioista
- imukyky jopa 2,5 dl
- erillisiä vaippoja ei tarvita
- pesu 40–95°C asteessa yli 200 kertaa

MediSet vuodesuojat Tranquility teippivaipat

Divisa

Myynti:

Divisa Oy · Kukkumäenkuja 11 · 02280 Espoo
Puh. (09) 8037 003 · Fax (09) 4559 1021
Kotisivu www.divisa.fi

Jälleenmyynti:

Espoo · Matinkylän Apteekki
Kauppakeskus Iso Omena · Piispansilta 11
Puh. (09) 8676 6450

Helsinki · Ea Terveydenhoitomyynti
Yrjönkatu 4 · Puh. (09) 605 829

Imatra · AlexSandra
Jukankatu 3 · Puh. (05) 4363 228

Jyväskylä · Keski-Suomen Liikunta-Fysio Oy
Väinönkatu 6 · Puh. (014) 4444 200

Kankaanpää · Kuntoutuskeskus Kankaanpää
Kelankaari 4 · Puh. (02) 57 333

Kuopio · Iitu · Haapaniemenkatu 12
Puh. (017) 2620 402

Lahti · Lahden Fyteam Oy
Vapaudenkatu 23 B · Puh. (03) 8858 600

Lappeenranta · Fysio-Eskola Ky
Valtakatu 38 B · Puh. 02074 37290

Lieksa · Pielis-Apteekki
Pielisentie 29 · Puh. (013) 229 927

Nurmijärvi · Klaukkalan Apteekki
Lepsämätie 1 · Puh. (016) 2766 950

Oulu · Medituki · Valtatie 57 · Puh. 02074 24400

Pori · Satakunnan Apuvaline Ky
Eteläpuisto 13 · Puh. (02) 6414 729

Rovaniemi · WELTEEKKI, Hyvä Olo & Terveys
Rovakatu 25 · Puh. (016) 344 099

Tampere · Piateekki Oy · Näsilinnankatu 27
Puh. (03) 2121 711

Turku · Ea Terveydenhoitomyynti
Yliopistonkatu 28 · Puh. (02) 2322 066

Tmi Marja Juntunen · Puh. (050) 5741 395

Miesten koot 46–62

Myös lasten kokoja ja aikuisille talvimallisto.

Tilaa
ilmainen esite
Divisalta!

JaPi - Matkat

Aunus ja Maaselän kannas	4 pv	11.-14.5/4.-7.6./3.-6.8.	359
Syvärltä-Nietjärvelle	3 pv	19.-21.6./7.-9.7	299
Syvärltä-Nietjärvelle	4 pv	25.-28.5./13.-16.7.	359
Uhtua-Kiestinki-Kostamus	5 pv	26.-30.6/26.-30.7.	399
Viipurin saaret	3 pv	17.-19.7	329
Karjalan Kannas	3 pv	31.5-2.6./18.-20.8.	299
Karjalan Kannas	4 pv	2.-5.7.	369
Muurmansk	7 pv	2.-8.8./6.-12.9.	599
Jääkäreiden jäljillä	4 pv	20.-23.7.	427
Novgorod-Pihkova-Tartto	4 pv	10.-13.8	399
Talvisodan ihme	3 pv	11.-13.5./10.-12.7.	299
Petroskoi-Aunus	4 pv	16.-19.7.	349
JR8, Tuntemattoman sotilaan jalanjäljillä	4 pv	18.-21.5.	365

Hintaan sis. kuljetus, majoitus, viisumi, puolihoito ja oppaan palvelut.

JaPi-matkat on erikoistunut sotahistorian matkoihin.

www.japi-matkat.fi e-mail: myynti@japi-matkat.fi
puh/fax: 05 3559 65

Marioff

HI-FOG®
 water mist fire protection

www.marioff.com

MetsäTissue

OY NORSTAR AB – Ruukintie 20 – 02330 ESPOO

**SUOMEN
LIONS-LIITTO ry**

 Finndomo Säynätsalo Oy
 40900 Säynätsalo
 puh. 0207 550 400
 www.vaajatalot.fi

Niin metsä
kasvaa kuin sitä
kasvatetaan.

 Metsästä tietoa: Metsälehti, Metsälehti Makasiini
 Metsäkirjat, Metsänetti www.metsalehti.fi

 Metsäkustannus Oy
 Soidinkuja 4, 00700 Helsinki
 Puh. 02077 29136

Nivalan Sotaveteraanit suunnan näyttäjänä

Nivalan Sotaveteraanit ry:n kannattajajäsenet hyväksyttiin sääntömuutoksella 31. tammikuuta 1996 yhdistyksen äänivaltaiseksi jäseniksi. Yhdistyksen juhliessa 40. toimintavuottaan, merkittävä osuus päättäjistä on nyt veteraanipolvea nuorempia entisiä sotilaspoikia ja naisjäseniä. Puheenjohtaja ja sihteeri ovat kannattajajäseniä, samoin monet toimikuntien jäsenet. Puheenjohtaja **Esko Kujalan** mielestä vilkkaan toiminnan perusta on saumaton yhteistyö veteraanien kanssa.

Yhdistyksen ohjelmatoimikunnan puheenjohtaja **Heikki Sytelän** kokoaman historian mukaan Nivalassa kaupungin kuntoutusvarojen käyttöä hoitaa sihteeri. Tällöin Kelan avustuksetkin voidaan käyttää

lisärahana kuntoutukseen. Yhdistys alkoi hoitaa veteraanien kotipalvelua 1999.

Tunnustusta 40-vuotisjuhlassa

Yhdistyksen 40-vuotisjuhlassa 15. tammikuuta Sotaveteraaniliiton puheenjohtaja **Aarno Strömmer** antoi juhlapuheensa tunnustusta Nivalan 174 veteraanin yhdistykselle tavasta tehdä sotaveteraanityötä. Puhujan mukaan liiton lähes 400 yhdistyksestä kaksi viidestä on uskonut puheenjohtajan tehtävät kannattajajäsenelleen, yli puolessa yhdistyksistä kannattajajäsenet ovat mukana hallituksissa ja sihteerin työt ovat kannattajajäsenen hoidossa kahdessa kolmasosassa yhdistyksistä. Kärkipiirinä kannattajajäsenten määrän ja heidän

valitsemisessa eri tehtäviin, on Keski-Pohjanmaan piiri.

Jumalanpalveluksella, jonka toimitti kirkkoherra **Martti Viljanen**, alkanut juhla huipentui pääjuhlaan seurakuntakodissa, jossa musiikista vastasivat Nivalan puhallinorkesteri, johtajanaan **Juhani Latvala**, Nivalan Sekakuoro **Anu Raution** johdolla sekä laululla **Niilo Pihlajamaa**, säestäjänään **Kimmo Pihlajamaa**.

Juhlassa palkittiin tasavallan presidentin myöntämällä SVRM 1 mitaleilla Toivo Erkkilä, Bertta Hautala, Sylvi Honkanen, Aune Junttila, Reino Malila, Vilho Marjakangas ja Heimo Ojalehto ja Sotaveteraaniliiton ansioristillä Antti Hourula.

Pasi Jaakonaho

Kunniamerkkejä 40-vuotisjuhlassa vastaanottamassa vasemmalta Toivo Erkkilä, Vilho Marjakangas, Aune Junttila, ansioristin saanut Antti Hourula sekä muut ansiomerkkien saajat

Tehojakelu Oy
 Vantaa

**Tikkurilan
Kopiopalvelu Oy**
 Vantaa

**Vantaan
Luonnonkivi Oy**
 Vantaa

Kuljetus J & J Oy
 Vinkkilä

**Nakarin
Kalanviljelylaitos Ky**
 Virolahti

YIT Indrustia Oy
 Ylivieska

Ylläs-Äijän Majat Ky
 Ylläsjärvi

Boxia Oy
 Ylöjärvi
 puh. 03 - 235 5500
 www.boxia.fi

Veteraanien perinteet ja itsenäisyyden perusta tammisunnuntain teemoina

Perinteistä tammisunnuntaita vietettiin 29. tammi-kuuta eri puolilla Suomea. Kuopion Sotaveteraanien juhlapuhujana oli Tammenlehvän Perinneliiton (TaPe) asiamies, eversti evp. Pertti Suominen. Ähtärissä juhlapuhujana oli dosentti Mikko Uola.

Viime vuoden kansallinen veteraanipäivä Torniossa oli historiallinen. Sen yhteydessä tammenlehväikäpolvet siirsivät veteraanien perinteen vaalimisen uusille sukupolville.

Luovuttajina olivat Sotain-

validien Veljesliitto, Suomen Sotaveteraaniliitto, Rintamaveteraaniliitto ja Rintamanaisten Liitto. Vastuun ottivat Tammenlehvän Perinneliitto, valtiovalta edustajiensa kautta, molemmat kansankirkkomme, kuntasektori, puolustusvoimat ja maamme nuoriso, muistutti Pertti Suominen.

– TaPe pyrkii löytämään sellaiset veteraaniperinteen henkiset ja aineelliset ilmenemis-
muodot, jotka suomalaisen yhteiskunnan kannalta ovat tärkeitä ja muistettavia vielä vuosikymmenienkin kuluttua. Tavoitteena on myös löytää tälle perinteelle jatkuvuutta yllä-

pitävät vastuunkantajat.

– Monet veteraaniihdistykset, joukko-osastokillat, aselajien perinneyhdistykset, reserviläisyhteisöt, veteraaniliittojen tukijäsenet ja useat muut toimijat ovat tähänkin saakka tehneet kiitoksen ansaitsevaa työtä, jota on tietysti tarpeen jatkaa omissa yhteyksissään.

– Tammenlehvän Perinneliiton tarkoituksena on osaltaan tämän vuoden aikana selvittää paikallisen perinnetyön ratkaisuja. Perinteen siirtämiseen ja elävänä säilymiseen tarvitaan yhtenäinen, hallittavissa oleva toimintamalli, siinä painopistealueet sekä osa-alueille halukkaat ja osaavat vastuunkantajat.

Vuoden 1918 tammisunnuntaita ja sen merkityksestä Suominen totesi:

– Jokainen sukupolvi tulkitsee historiaa omista lähtökohdistaan. Me puolestamme voimme huolehtia siitä, että jokaisen uuden sukupolven tulkintoja ohjaavat tosiasiat

Tammenlehvän Perinneliiton asiamies Pertti Suominen puhumassa tammisunnuntain juhlassa Kuopiossa. Kuva: Toivo Hautaniemi

at ovat syöpyneet syvälle kansakunnan yhteiseen muistiin. Valtiollisen itsenäisyytemme perustana olevia arvoja ja vapaussodan perinteitä onkin vuosikymmenten mittaan vaalittu monella tapaa. Tätä arvokasta työtä ovat tehneet muun mu-

assa Jääkäriliitto, Vapaussodan Invalidien Liitto ja Vapaussoturien Huoltosäätiö sekä edellä mainittujen liittojen perintetyön jatkajat, Pertti Suominen mainitsi.

Mauno Ikäheimonen

Vapaustaistelun syyt ja seuraukset puntarissa

Ähtärissä tammisunnuntain muistojuhlassa puhunut dosentti Mikko Uola käsitteli maamme vapaustaistelun syitä ja seurauksia puntaroiden syitä silloiseen kahtiajakautumiseen ja siihen miksi ei yhtenä miehenä 1918 oltu ajamassa miehittäjää maasta. Selityksinä hän mainitsi ratkaisemattoman torppari-kysymyksen, hallitsemattoman teollisuustyöväestön kasvun ja yhteiskunnallisen eriarvoistuminen, elintarvikepulpan ja nälän. Nämä historialliset tosiasiat eivät Vapaussoturi-lehden päätoimittajana toimivan Uolan mielestä riittä kahtiajaon varsinaiseksi syyksi. Pääsyyinä pitämäänsä ideologista syytä

vauhditti hänen mukaansa valanhalu tilanteessa, jossa vanha valta oli luhistunut.

– Suomeen oli 1900-luvun alussa rantautunut ulkomaista alkuperää oleva luokkataistelun oppi. Vallankumous käynnistyi tammisunnuntaina 1918 samaan aikaan, kun maassa miehittäjinä olleiden venäläisjoukkojen aseistariisunkin. Lopputuloksen tiedämme: Yhteiskunnallinen kumous ei Suomessa onnistunut, haavat sen sijaan jäivät.

– Haavat umpeutuivat varsin hyvin talvisotaan mennessä ja viimeistään sodan aikana. Suomen vaurastuttua sen asukkaat ymmärsivät tämän maan isänmaakseen, joka oli

puolustamisen arvoinen.

Tammisunnuntain muistojuhlan Ähtärissä järjestivät Vapaussodan ja itsenäisyyden Etelä-Pohjanmaan Perinneyhdistys ry ja Ähtärin kaupunki tukena Ähtärin seurakunta ja Sotilaskotiyhdistys.

Muistojuhlan mieltä ylevintä esitti Pohjanmaan sotilassoittokunta kapteeni **Hannu Haahkalan** johdolla. Juhlan päätösanat esittänyt kaupunginvaltuuston puheenjohtaja **Heikki Kuoppamäki** totesi nuorisomekin arvostavan niitä arvoja, joiden puolesta vanhemmat sukupolvet ovat taistelleet ja uhrautuneet.

Heikki Ahopelto

Pohjanmaan sotilassoittokunnan johtaja, kapteeni Hannu Haahkala kiittelee Ähtärin Sotilaskotiyhdistyksen johtajaa Anneli Valkosta varsin vaativasta tarjoiluoperaatiosta yli 300 hengelle.

Apex Automation Oy

Terminallikatu 3, 67700 Kokkola
puh. 0207 288 288

Lännen Laatutalot Oy

Kouvola

Kuopion Talokeskus Oy

Kuopio

LYYTISEN RAK-välinevuokraus Oy

Pojjutie 6, Kuopio, puh. 0424 8411
Alakatu 28, Iisalmi, puh. 017 824 005

VARATTU

Terätoimitus Salonen Oy

Lahti

HAMMASLÄÄKÄRIPALVELUJA SOTAVETERAANEILLE

ESPOO

Matinkylän Hammaslääkäriasema

Anjankuja 2, (sisäänkäynti Matinraitin puolelta)
Matinkylä, puh. **09-884 5300**

FORSSA

FORSSAN HAMMASLÄÄKÄRIKESKUS

Hammaslääkärit: Pertti Sillankorva, Timo Pursiainen
Pekolanraitti 8 (katutaso), 30100 Forssa
Puh. (03) 422 4066

HELSINKI

Forumin Hammaslääkärikeskus Oy

Mannerheimintie 20 B, 4.krs, 00100 Helsinki
ajanvaraus puh. **010 414 6202**

Hammaslääkärit ARTO & RIITTA SNÄLL

Hämeentie 97-99 A, Hki 55, puh. **09-765 735**
Kiikkaistenkuja 1, 01800 Klaukkala, puh. **09-879 9003**

Hammaslääkäri Hannu Cederberg

Vuosaaren pohjoinen ostoskeskus
Mustalahdentie 4, 00960 Helsinki
puh. **09-321 8388**

Hammaslääkäriasema Deltadent

Hämeentie 29, 5 krs.
Sörnäisten metroasema
00500 Helsinki, puh. **09-701 1819**

HÄMEENLINNA

HÄMEEN HAMMASLÄÄKÄRIKESKUS OY

Hämeenlinna, Turenki, Parola
Puh. **03-616 6616**

IISALMI

Hammaslääkäri Juha Sirviö

Kirkkopuistonkatu 15 A, 74100 Iisalmi
puh. **017-825 002**

JOENSUU

Teräskulman Hammaslääkäriasema

Siltakatu 14 B 25 A, 80100 Joensuu
puh. **013-224 140, 013-122 838, 013-224 200**

EHT Mikko Hyvärinen

Koskikatu 5, 80100 Joensuu
Puh. **013-221 133**
Ilomantsi, puh. **050-351 7706**

JYVÄSKYLÄ

Korva- ja hammaslääkärikeskus Otonhammas

Puistokatu 2 A, 40100 Jyväskylä
puh. **014-333 4455**

JYVÄSKYLÄ

Hammaslääkäriasema Densens Oy

Kansakoulukatu 1, 40100 Jyväskylä
puh. **014 - 214 219**
Vastaanotto Jämsässä:
Hammaskulma
Talvialantie 4, 42100 Jämsä, puh. **014 - 716 641**

KARHULA

HELILÄN HAMMASLÄÄKÄRIT

Karhula Karjalant. 8
Ajanvaraus
puh. ★ (05) 260 6400

KOKKOLA

Hammaslääkärikeskus Kokkodent

Rantakatu 5, 67100 Kokkola
puh. **06-831 5563**

Hammaslaboratorio Peltokangas Ky

Lija-autoasema, Kokkola
puh. **06-831 2932**
Asematie 4, Kannus
puh. **06-873 560**

KOTKA

KIINTEÄT HAMMAS- JA PROTEESIRATKAISUT

Hammaslääkäri
KIMMO KAUKONEN
Eteläinen Karjalantie 9, 48600 Karhula
puh. **05-225 9700**

KUOPIO

suun terveydeksi

Ari-Pekka Parviainen
Markku Qvarnström
-suukirurgia

Sari Vuorenmies
-ehkäisevä hammashoito
-poikkoushoito

HammasAsema

Haapaniemenkatu 38 B III krs KUOPIO
Puh. (017) 261 6535

Eikoishammasteknikko

Esa-Matti Koponen

Puijonkatu 26 B 23, 70110 Kuopio
puh. **017-261 3370**

DENTAALIPALVELU OY
HAMMASLÄÄKÄREIDEN
YHTEISVASTAANOTTO

Puijonkatu 23, 70100 Kupio
Puh. (017) 262 4443

Hammaslääkäri- ja erikoishammaslääkäripalvelut

Hammaslääkäri Eija Hyvönen

Kiekkotie 2, Kuopio
Puh. (017) 282 8171,
(017) 282 8244

LAHTI

Siltapuiston Hammaslääkäriasema

Aleksanterinkatu 25 a B, 15140 Lahti, puh. **03-877 377**
www.siltapuisto.com
siltapuisto@phnet.fi

Hammas-Tiimi Oy EHT Timo Uuori

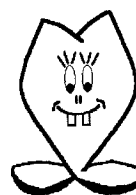
Rautatienkatu 21 B, 15100 Lahti
Puh. **03-752 7577**

LAPPEENRANTA

LAPPEENRANNAN HAMMASLÄÄKÄRIASEMA OY

Mauno Oravainen Toikankatu 4, 3. krs (talossa hissi)
Tapio Piili 53100 Lappeenranta
Aija Leinonen (Kauppatorin vier./Pohjolan talo)
Kaisa Aaltokallio
Roni Ronkainen Ajanvaraus
Pekka Ranta (leukakirurgia) puh. (05) 6255 100

LIEKSA

Lieksan Hammassilta Ky

Siltakatu 1 B, 81700 Lieksa
Puh. **013-521 581**
Hilkka Mäki-Kokkila
Timo Mäki-Kokkila
Matti Hokkanen

LOHJA

Plus Terveys Hammaslääkärit Oy / Helmen Hammaslääkärit

Laurinkatu 32 B 21, 08100 Lohja
puh. **019-321 456**

KliinDent Hammaslääkäri Lauri Korpikoski

Karstuntie 2, 08100 Lohja
Puh. **019-324 640**

MIKKELI

Mikkelin Hammaslääkärikeskus

Mikonkatu 3, 50100 Mikkeli, puh. **015 - 761 0100**

Erikoishammasteknikko Kalervo Hynninen

Maaherrankatu 14 B 12, 50100 Mikkeli
puh. **015 - 161 536**

NURMIJÄRVI

Nurmijärven Hammaspalvelu

Keskustie 5, 01900 Nurmijärvi
puh. **020 741 1420**

ORIMATTILA

Hammaslääkärikeskus Merja Hämäläinen

Erkontie 15 D, 16300 Orimattila
puh. **03-777 7031**

HAMMASLÄÄKÄRIPALVELUJA SOTAVETERAANEILLE

OULU

Hammaslääkäri Heikki Kantola

Hallituskatu 9, 2 krs, 90100 Oulu
puh. 08-311 8036

Plus Terveys – hammaslääkärit Kalevi Mähönen

Kirkkokatu 10, 2 krs. 90100 Oulu
puh. 08 - 311 3845

OULUN HAMMASLÄÄKÄRIKESKUS OY

Isokatu 32 B, 3 krs
90100 Oulu

Puh. (08) 374 444
Fax (08) 377 096

PORVOO

Plus Terveys Hammaslääkärit Oy Esa ja Maarit Honkinen

Lundinkatu 22, 06100 Porvoo
puh. 019-5244 855

RAUMA

Valtakadun Hammaslääkäriasema Oy

Valtakatu 13, 26100 Rauma
puh. 02-822 1711

RIIHIMÄKI

KIINTEÄT HAMMAS- JA PROTEESIRATKAISUT

Hammaslääkäri KIMMO KAUKONEN

Hämeenkatu 24-26 3krs.
11100 Riihimäki
puh. 019-724 880

ROVANIEMI

NAPAPIIRIN HAMMASLÄÄKÄRIKESKUS

Pohjolan talo, Valtakatu 16, 96200 Rovaniemi
Puh. 016-333 1444, fax 016-333 1455

Hammaslääkäreiden yhteisvastaanotto, hammas- ja digitaalinen leukaröntgen sekä hammaslaboratorio
Särky- ja muut äkilliset tapaukset sopimuksen mukaan
Kelan SV-korvaukset veteraaneille suoraan

Dentia Hammaslääkärit

Rovakatu 18, 96200 Rovaniemi
puh. 016 - 311 855 ja 016 - 344 656

SALO

SALON HAMMASLÄÄKÄRIPALVELU OY

Vilhonkatu 11-13, II kerros, 24240 Salo
puh. 02-733 2211

Salon Hammaslääkärikeskus Oy

Turuntie 8, 24100 Salo
puh. 02-727 6600

SAVONLINNA

HAMMASHOITOLA WIISAUDENHAMMAS

Kirkkokatu 7 A 3.krs, 57100 Savonlinna
Puh. 015-511 60
Ukkoherrantie 15, 96100 Rovaniemi
Puh. 016-334 0400

SIILINJÄRVI

KAIKKI HAMMASLÄÄKÄRIPALVELUT
P. (017) 4625 257

Kuiluntie 2 71800 Siilinjärvi Fontanella II krs
Hammashoitoa nukutuksessa

Siilin

Hammaslääkäripalvelu

Toritie 8, Siilinjärvi
AJANTILAUS PUH. (017) 462 4315
Avoinna myös arkilauantaisin

SOMERO

Hammaslääkäri Lasse Fjällström

Joensuuntie 36, 31400 Somero
puh. 02-748 7101

TAMPERE

Hammaslääkärikeskus Koskident

Koskikeskus 4 krs., Hatanpäänvaltie 1
33100 Tampere
ajanvaraus puh. 03-3142 9900

Hammaslääkäriasema Dentapex Oy

Enqvistinkatu 7, puh. 03 - 345 3372,
Sammon Valtatie 7, puh. 03 - 255 4519, TAMPERE

HAMMASLÄÄKÄRI PÄIVI VIRTANEN

Puh. 214 8648, e-mail. paivi.virtanen@saunalahti.fi
Hämeenkatu 14 C, 3. krs, Tampere

Kimmo Lehtimäki Suu- ja Leukakirurgia

Tullinsuu, Hammareninkatu 2 B, 33100 Tampere
Puh. 03-3124 6600

Erikoishammaslääkäri Irmeli Meriläinen

Hämeenkatu 13 B, 33100 Tampere
Puh. 03-212 2408

Osfix Tampere Oy Hammaslääkäri Per Jansen

Insinöörinkatu 23, 33720 Tampere
puh. 03-317 3548

TAMPERE

PIRKANMAAN HAMMASLÄÄKÄRIASEMA

Hämeenkatu 7 B, 6. krs, Tampere

Marja Heinonen
puh. 03-212 3584

Hanna-Mari Kairtamo
puh. 03-214 7480

Heikki Hanhijärvi
puh. 03-214 6396

Anne Latvanne
puh. 03-212 3340
Sami Kangas
puh. 03-214 6396

HAKEUDU HOITOON ENNEN KUIN HAMPAASI
IRTOAVAT!
lenssairauksien ja hampaiden tukikudossairauksien
erikoishoitoa ja ennaltaehkäisyä.
Myöskin muuta hammashoitoa.

Erikoishammaslääkäri HLT, FK HILKKA HELOVUO

Tullintorilla, Hammareninkatu 2 A, Tampere
PUH: (03) 212 7129

TURKU

Reijo Kari

kliinisen hammashoidon
erikoislääkäri

Ajanvaraus klo 11-12 ja 16-17

hammaskari oy

Hämeenkatu 16 A 1, TURKU, puh. (02) 231 1710

Keskustan Hammaslääkäripalvelu

Kauppiaskatu 11 E 44, 20100 Turku
puh. 02-251 7555

Turun Hammaslääkärikeskus

Hämeenkatu 2, (esteetön kulku liikuntarajoitteisille)
20500 Turku, puh. 02-2333 778

Hyvältä
tuntuva
hymy

Puutarhakatu 12, 4 krs.
20100 Turku
Puh. 02-2333 222

TUUSULA

Hyrylän hammas

Hammaslääkärit:

Keloharju Arto
Läärä Matti, HLT
Nykänen Roy, EHL (oikomishoito)
Teronen Anneli, EHL (iensairaudet)
Lindholm Tom, Dos., HLT, EHL (suukirurgia)
Leino Matti
Hyttinen Pekka

Suuhygienistit:

Hiltunen Mirva
Ala-Tuori Minna
Os. Nahkurintie 2 A 04300 Tuusula
Puhelin (09) 275 5655
Faksi (09) 273 3122
hyrylanhammas@kolumbus.fi

VAASA

AJAN HAMMAS TIDENS TAND

Hietasaarenkatu 24, Sandögatan 24
65100 VAASA-VASA
Puh. 06-320 2700

Fysioterapiapalveluja sotaveteraaneille

JÄRVENPÄÄ

Järvenpää Fysikaalinen Hoitokeidas Oy

Fysioterapeutit: Ari Lähteenmäki, Katja Valkeisenmäki,
 Päivi Ukkola ja Riikka Matikainen
 Sibeliuksenkatu 1, Järvenpää, puh. 09-271 2966
 - Teemme SIDAS ja Finsole tukipohjallisia

Järvenpään Kuntohoito

Kansakolunkatu 32 B 1
 puh./fax 09-291 7177
 www.jarvenpaankuntohoito.fi

KAJAANI

Teppanan Fysikaalinen Hoitolaitos

Rekitie 1, puh. 08-629 290

KERAVA

ENERGIAA ELÄMÄÄN

Keravan Lääkintävoimistelu Oy

Sibeliuksenkatu 19, 04200 Kerava
 puh. 09-242 9804

www.keravanlaakintavoimistelu.fi

KIURUVESI

Kiuruveden Fysikaalinen Hoitolaitos

Asematie 5, 74700 Kiuruvesi, puh. 017-753 335

KOKEMÄKI

Fysikaalinen Hoitolaitos Huhtala & Salo

Tukkilantie 27, puh. 02-546 1631

KOKKOLA

Fysikaalinen Hoitolaitos Fysio-Keskus

Mariankatu 35, 67200 Kokkola
 puh. 08-831 8200

KOUVOLA

Fysikaalinen Hoitolaitos Jukka Parikka Ky

Kouvolan Manuaalinen Terapia

Kauppalankatu 19, puh. 05-3122 381, fax 05-3753656

KUUSAMO

Fysioterapiakeskus Ketola & Mustonen

Kelantie 4 A 2, 93600 Kuusamo, puh. 08-852 2424

KUUSANKOSKI

Fysikaalinen Hoitolaitos Kuusaan Kuntoutus

Fysioterapeutti Marjo Lakka
 Valtakatu 53-55, 45700 Kuusankoski,
 puh. 05-379 2492

LAHTI

Lahden Fysteam Oy

Vapaudenkatu 23 B, 15140 Lahti
 puh. 03-8858 600

LAPINLAHTI

Fysioterapiakeskus Tupuna

Juhani Ahontie 4, puh. 017-732 032

LEMI

Fysikaalinen Hoitolaitos Savikunto Oy

Toukkalantie 4, puh. 05-414 6328
 www.savikunto.info

LOHJA

Lohjan Fysikaalinen Hoitolaitos Oy

Kauppakatu 5-9 (Lohjantähti), 08100 Lohja
 puh. 019-321 104

Virkkalan Fysikaalinen Hoitokeskus

Fysioterapeutti Kerttu Kakko
 Virkkalantie 13, 08700 Virkkala
 puh. 019-341 330

LOIMAA

Kanta-Loimaan Fysioterapia

Hirvikoskentie 221, Loimaa
 puh. 02-762 7187

MELLILÄ

Mellilän Fysioterapia

Sahantie 3, Mellilä
 puh. 02-767 1424

MYNÄMÄKI

Mynämäen Kuntoutus Ky

Virastotie 2, puh. 02-430 6077

MYRSKYLÄ

Fysikaalinen Hoitolaitos Hele-Fysio

Keskustie 12, puh. 019-677 0720

NAKKILA

Fysioterapia Kivelä Oy

Kauppatie 1, Nakkila
 puh. 02-537 4855

NASTOLA

Nastolan Fysikaalinen Hoitolaitos

Timpurintie 2, puh. 03-762 4888
 - Veteraanien asialla jo 32 vuotta -

NIVALA

Nivalan Fysioterapia Oy

Fysioterapeutit: Esa Laakkonen ja Jenny Arvola

Kalliontie 36, 85500 Nivala
 puh. 08-440 733, gsm. 044-296 4042

NURMES

NURMIJÄRVI

Fysioterapia Kärkkäinen

Pratikankuja 4 B, puh. 09-250 9898

Nurmijärven Fysioterapia

Kauppanummentie 6 A 1, puh. 09-878 8560
 Laadukasta fysioterapiaa

ORIVESI

Oriveden Fysioterapia Taru Kivelä

Koulutie 1, Orivesi
 puh. 03-335 2826

PALOKKA

Palokan Fysioterapia

Olavintie 1, puh. 014-677 777

PARKANO

Parkanon Fysikaalinen Hoitolaitos

Parkanontie 41, puh. 03-448 3228

PIEKSÄMÄKI

Fysikaalinen Hoitolaitos Pieksämäen Uuskunto Ky

Tallikatu 7, 76100 Pieksämäki
 Puh. 015-616 661
 www.uuskunto.com

Pieksämäen Fysikaalinen Hoitolaitos

Savontie 12, 76100 Pieksämäki
 puh. 015-482 940

PIELAVESI

Fysioterapiakeskus Tupuna

Toritie 2, puh. 017-861 505

POLVIJÄRVI

Fysikaalinen Hoitola Terhakka Ky

Välitie 2, puh. 013-631 888

Kilpailukutsu

Suomen Sotaveteraaniliiton hiihtomestaruuskilpailut pidetään 8. – 9.3.2006 Valkealan varuskunnan alueella, Vekaranjärven maastossa. Opastus Kouvola – Mikkeli tieltä (Tie numero 15).

Ladut: Naisilla ja miehillä on sama kilpalatu, yhtenäinen, kolmen (3) kilometrin lenkki.

Latu avataan tutustumista varten 8.3. kello 13.00 alkaen.

Sarjat (miehet):

- M 1917 syntyneet ja vanhemmat
- M 1918 – 1920
- M 1921 – 1922
- M 1923
- M 1924
- M 1925
- M 1926 – 1927
- M 1928 syntyneet ja nuoremmat

Sarjat (naiset):

- N 1920 syntyneet ja vanhemmat
- N 1921 – 1923
- N 1924 – 1926
- N 1927 – 1929
- N 1930 syntyneet ja nuoremmat

Matka: Kilpailumatka on kaikissa sarjoissa kolme (3) kilometriä, hiihtotyylillä perinteinen. Huomio! Jos jossakin sarjassa on alle kolme osanottajaa, niin sarjoja voidaan yhdistää.

Joukkuekilpailu: Tuloksiin huomioidaan kuuden (6) parhaan hiihtäjän sijoitus, joissa tulee olla vähintään yhden miehen tai yhden naisen sijoitus mukana. Muutoin joukkuekilpailun tulokset lasketaan liiton sääntöjen mukaisesti.

Osanottomaksu: 10 euroa / kilpailija (kattaa osanoton) maksetaan piirin tilille 575001-269258 ilmoittautumisen yhteydessä

Ilmoittautuminen: Piirien kautta yhteisilmoituksena, mieluiten sähköpostitse, 24.2.2006 mennessä (perilläolo-päivä) kymenlaakson.svp@sotaveteraaniliitto.fi, telefaks (05) 375 3383. Toiminnanjohtaja Toivo Hartikainen, Saarenonkatu 7 A 5, 45200 Kouvola.

Majoitus/ruokailu: Kasarmimajoitus (ilmainen) ja ruokailu varattu naisille sekä miehille. Ruokailulippuja myydään kilpailukansliassa. (Aamupala, Päivällinen, Lounas, Iltpala). Hinnat selviää myöhemmin.

Suojelija: Kilpailujen suojelija; Karjalan Prikaatin Komentaja, Prikaatikenraali Jukka Pennanen

Kilpailukanslia: Kilpailukanslia on avoinna 8.3. kello 13.00 – 18.00 ja 9.3. kello 7.00 alkaen.

Kisaohjelma: KESKIVIIKKO 8.3.2006

- Klo 13.00 – 18.00 Kilpailukanslia avataan ja latu avoinna Majoittuminen
- Klo 16.00 – 18.00 Päivällinen, Muonituskeskus
- Klo 17.30 – 18.00 Joukkueenjohtajien palaveri (paikka selviää kisakansliassa)
- Klo 19.00 – 21.00 Illanvietto, muonituskeskuksessa, jossa iltpala osallistujille. Ei alkoholia.

TORSTAI 9.3.2006

- Klo 07.30 – 08.30 Aamupala varuskunnan muonituskeskuksessa
- Klo 07.00 Kilpailukanslia avataan
- Klo 08.30 Lipunnosto ja kilpailujen avaus Kaartin aukio
- Klo 10.00 Kilpailut alkavat
- Klo 11.00 – 13.30 Lounas, varuskunnan muonituskeskuksessa
- Klo 14.00 Päätäjaisat ja palkintojen jako muonituskeskuksessa

Tiedustelut: Toivo Hartikainen, puh 0400 655 283 tai (05) 375 3383.

TERVETULOA VALKEALAAN

Kymenlaakson Sotaveteraanipiiri ry
Karjalan Prikaati

Kilpailukutsu

Suomen Sotaveteraaniliiton ilma-asemestaruuskilpailut järjestetään kotiratakilpailuna 02.-9.04.2006.

Kilpailulajit: Ilmakivääri 40 ls, henkilökohtainen sekä joukkuekilpailu.
 Ilmapistooli 40 ls, henkilökohtainen sekä joukkuekilpailu.

Kilpailuoikeus on sotaveteraaniyhdistysten varsinaisilla jäsenillä. Ikään perustuva sarjajako on kilpailusäännöissä poistettu.

Piiriin joukkuetulokseen huomioidaan kussakin lajissa kolmen parhaan ampujan tulos.

Osanottomaksut: 13 euroa/laji/henkilö. Ei erillistä joukkuemaksua. Osanottomaksut tulee suorittaa ilmoittautumisen yhteydessä tilille Helsingin Sotaveteraanipiiri Merita 123830 - 227237

Kilpailussa käytetään järjestäjien tauluja, jotka lähetetään leimattuina kilpailuun ilmoittautuneille joukkueille.

Kilpailuohjeet: Kilpailussa noudatetaan liiton hallituksen joulukuussa 2005 hyväksymiä kilpailusääntöjä sekä kilpailun järjestäjien tarkennuksia kilpailun järjestämisestä. Ilmoittautumisen yhteydessä tulee mainita ammutaanko nauha- vai yksittäistauluihin.

Tiedusteluihin vastaa: Seppo Lindell

puhelin (09) 2709 3491

Ilmoittautuminen: Ilmoittautuminen sekä tiedot yhteys-henkilöstä tulee lähettää piireittäin 21.03.05 mennessä osoitteella: Helsingin Seudun Sotaveteraanipiiri, Seppo Lindell, Mannerheimintie 93 A, 00270 Helsinki. sähköposti: helsinginseudun.svp@sotaveteraaniliitto.fi

TERVETULOA

Helsingin Seudun Sotaveteraanipiiri ry

Kilpailukutsu

Suomen Sotaveteraaniliiton pilkkimestaruuskilpailut järjestetään huhtikuun 5. päivänä 2006 Viitasaarella.

Kilpailukeskus sijaitsee Hotelli Pihkurissa, osoite on Kappe-lintie 5, 44500 Viitasaari.

Kilpailupaikkana on Keitelejärvi, hotellin vieressä. Opastus 4-tieltä, Nesteen huoltamon kohdalta vajaa kilometri.

Kilpailuaika: Kello 10.00 – 14.00. (siirtymisaika ½ tuntia ennen ja tunti kilpailun päätyttyä).

Ilmoittautumiset 24.3.2006 mennessä Isto Korhonen, puhelin (014) 532 680 tai 050 350 8590 ja Marjatta Pillikko, puhelin (014) 570 332.

Lounas hotelli Pihkurissa heti kilpailun päätyttyä. Hinta 7,00 euroa. Ruokailuvaraus on tehtävä ilmoittautumisen yhteydessä.

Osanottomaksu maksetaan paikan päällä, 9 euroa henkilö ja 17 euroa joukkue.

Kilpailusäännöt: Kilpailussa noudatetaan Suomen Sotaveteraaniliiton ja soveltaen Suomen Kalamiesten Keskusliiton hyväksymiä kilpailusääntöjä. Kilpailukala on ahven. Suurin kala palkitaan. Osanotto-oikeus on sotaveteraaniyhdistysten ja naisjaostojen varsinaisilla jäsenillä. Mestaruus jaetaan sekä naisten että miesten sarjassa.

Joukkuekilpailu piirien välillä ratkaistaan kolmihenkinen (3) joukkuein. Joukkue on nimettävä ennen kilpailua. Piirit voivat ilmoittaa useampiakin joukkueita. Joukkueissa voi olla naisia sekä miehiä.. Joukkuekilpailuissa kilpaillaan kiertopalkinnosta. Lisäksi järjestetään kannattajajäsenten sarjat naisille ja miehille.

Majoitus: Hotelli Pihkurissa on mahdollisuus majoitukseen. Varaukset suoraan hotellista, puhelin (014) 577 7500, fax. (014) 577 7555

Kilpailutoimisto avoinna 4.4. kello 18-21.00 ja 5.4. kello 7.30 koko kilpailun ajan.

Kilpailun yhteyshenkilö ja tiedustelut

Viitasaaren Sotaveteraanit ry
 Isto Korhonen
 (014) 532 680 tai 050 350 8590

Tervetuloa kilpailemaan Viitasaarelle

Muutoksia Suomen Sotaveteraaniliiton kisojen sääntöihin vuonna 2006

Kilpailuoikeus liiton kilpailuihin on sotaveteraaniyhdistysten varsinaisilla ja naisjaostojen jäsenillä. Sotaveteraaniyhdistyksen varsinaisen jäsenen tulee olla liiton sääntöjen mukainen sotaveteraani. 1927 ja myöhemmin syntyneiden on todistettava osallistumisensa Suomen sotiin, todistus (esim. kopio sotilaspassista) on lähetettävä ilmoittautumisen yhteydessä.

Hiihdon osalta muutettiin sarjajakoa ja ne ovat:

miesten sarja	naisten sarja
1917 ja vanhemmat	1920 ja vanhemmat
918-1920	1921-1923
1921-1922	1924-1926
1923	1927-1929
1924	1930 ja nuoremmat
1925	
1926-1927	
1928 ja nuoremmat	

Kilpailumatka on kaikilla kolme kilometriä ja hiihtotyylillä perinteinen.

Lentopallossa säännöt muuttuivat pelaajien osalta seuraavasti:

Joukkueessa voi olla kaksi vuonna 1931 syntynyttä tai vanhempaa kannattajajäsentä pelaamassa. Pelaajan on ilmoitettava liittymisvuosi ja jäsenyyden on oltava kestoaltaan vähintään kaksi vuotta.

Jos erässä pelaa kannattajajäsen, saa vastapuoli jokaisen erän alussa viisi pistettä tasoituksena. Jos kannattajajäseniä on erässä kaksi, on pistetasoitus 10 pistettä.

Ilmakivääri ja pistooliammunnassa joukkuekilpailu käydään kolmimiehisin joukkuein. Joukkueen muodostaa piirin kolme parasta ampujaa.

Muuten säännöissä ei tapahtunut muutoksia. Kilpailulajit ovat edelleen hiihto, lentopallo, shakki, golf, keilailu, ilmakivääri- ja ilmapistooliammunta sekä pilkki.

Kilpailukutsut yhteystietoineen löytyvät sotaveteraanilehdestä.

Toivomme aktiivista osallistumista ja iloista kilpailumieltä.

Liikunta- ja kisatoimikunta

Kilpailukutsu

Kymenlaakson Sotaveteraanipiiri ry järjestää **Suomen Sotaveteraaniliiton lentopallomestaruuskilpailut** Kouvola 22.5.2006.

PAIKKA: Mansikka-ahon urheiluhalli, Kouvola
 Mansikka-ahontie 1, 45200 Kouvola

OSANOTTO: Turnauksessa ratkaistaan liiton mestaruus.

Ilmoittautumiset tulee tehdä viimeistään 10.5.2006 mennessä osoitteella Kymenlaakson Sotaveteraanipiiri ry, Saarenonkatu 7 A 5, 45200 Kouvola.

SARJAT: Mestaruussarja

MAKSU: 70 €/joukkue suoritettava Kymenlaakson Sotaveteraanipiiriin tilille, KSOP 575001-269258 ilmoittautumisen yhteydessä.

OHJEET: Kilpailuohjeet lähetetään joukkueille ilmoittautumisen päätyttyä.

MAJOITUS: Kukin joukkue varaa itse mahdollisen majoituksen.

Majoitusvaraukset suoraan esim. hotelli

Vaakuna 020 123 4651, hotelli Cumulus 05 - 789 911.

MUUT PALVELUT: Kilpailupaikalla on kahvio ja ruokailumahdollisuus kunkin omalla kustannuksella.

LISÄTIETOJA: Kymenlaakson Sotaveteraanipiiri ry, toiminnanjohtaja Toivo Hartikainen puh. 0400 - 655 283 tai 05 - 375 3383.

SÄÄNNÖT: Kilpailuihin saa osallistua yhdistysten varsinaiset jäsenet ja joukkueessa saa pelata kaksi 1931 tai aikaisemmin syntynyttä kannatusjäsentä, ei veteraania. Huom! Hyvityspisteet. Joukkueiden tulee lähettää pelaajien nimet ilmoittautumisen yhteydessä tarkistuksia varten. Turnauksessa noudatetaan liiton hallituksen joulukuussa 2005 hyväksyttyjä sääntöjä.

Kilpailuterveisin

Suomen Sotaveteraaniliitto ry
Kymenlaakson Sotaveteraanipiiri ry

HAMMASLÄÄKÄRIPALVELUJA SOTAVETERAANEILLE

VANTAA

HAMMASLÄÄKÄRIT SUUHYGIENISTIT
 Elli Yliportimo Ira Eskelinen
 Taina Kymäläinen Mirva Hiltunen
 Hammashoito
Dentinelli
 Maakotantie 6, 01450 Vantaa
 puh. (09) 872 0030 mail: dentinelli@dentinelli.fi

Martinhammas HAMMASLÄÄKÄRI

Maija Partanen, Riitta Martikainen, Ari Kilpi
 ☎ 878 7930, Martinlaakso, Kivivuorentie 4

VARKAUS

**Varkauden Tekaripaja Oy,
Erikoishammasteknikot
Soili Hyvönen ja
Keijo Pesonen,**
 Kauppakatu 11, 78200 Varkaus,
 puh. 017-552 8660 ja
 Leppävirta puh. 017-554 2350

Puustelli toteuttaa

Sinun
keittiö-
unelmasi.

www.puustelli.com

Kotimainen takuutuote Toimitukset kotiin

**SOTAVETERAANIT!
KYSYKÄÄ EDULLISTA
RAHOITUSTA!**

T:mi Kari.Matti Mäkinen

Sivupellontie 14, 61600 Jalasjärvi
 0500-567 104, 06-456 1256
 info@potkupyora.com
 www.potkupyora.com

Virkistä muistiasi

1. Talvisodan jälkeisen rauhansopimuksen mukaan Suomi vuokrasi Hangon Neuvostoliitolle 30 vuodeksi. Milloin neuvostojoukot poistuivat Hangosta?

1. Jatkosodan alkaessa 22.6.1941
2. Joulukuussa 1941.
3. Jatkosodan päättyttyä 1944.

2. Talvisodan jälkeen Neuvostoliitolle vuokratusta Hangon meritukikohdassa oli voimakas miehitys ja aseistus, mm. 27 000 sotilasta, 50 panssarivaunua, laivastoa jne. Mitä oli Suomen puolella rintamana?

1. 18 000 suomalaista.
2. Suomalaisten lisäksi saksalaisia joukkoja.
3. Suomalaisten lisäksi 900 Ruotsista tullutta vapaaehtoista.

3. Keväällä 1941 säädettiin Suomessa ns. valtalaki. Mihin sitä käytettiin?

1. Taisteluun säännöstelyrikoksia eli ”mustan pörssin” kauppaa vastaan.
2. Sillä säädeltiin lasten ja vanhempien välisiä valtasuhteita.
3. Sillä vahvistettiin puolustusvoimain arvoasteikko.

4. Toukokuussa 1943 järjestettiin kilpailu, jossa oli 1 000-miehiä joukkoja. Mikä kilpailu?

1. Nuorten käpyjenkeruukilpailu.
2. Halkomottien tekokilpailu.
3. Divisioonien välinen tähtäppökilpailu.

5. Neuvostoliitto arveli voivansa painostaa Suomea rauhaan pommittamalla Helsinkiä helmikuussa 1944. Kaikkiaan pudotettiin kolmena yönä noin 20 000 pommia. Montako kiloa?

1. 0,9 miljoonaa kiloa.
2. 2,4 miljoonaa kiloa.
3. 2,8 miljoonaa kiloa.
4. Yli 3 miljoonaa kiloa.

6. Pariisissa kuohui 1946. Eräs Ranskan ylpeydenaihe oli yhdistetty atomipommin kauhuihin. Millä tavalla?

1. Eiffeltorni oli uhattu hävittää atomipommin avulla.
2. Kaksiosaiselle uimapuvulle oli annettu nimi bikini.
3. Napoleonin syntymäsaarella Korsikassa aiotaan räjäyttää atomipommi.

7. Berliinin saarto alkoi 24. kesäkuuta 1948 Neuvostoliiton katkaistua kaikki maa- ja vesitieteyhteydet sinne. Kauanko se kesti?

1. Kuusi kuukautta.
2. Yhdeksän kuukautta.
3. Yksitoista kuukautta.
4. Kuusitoista kuukautta.

Vastaukset sivulla 55

Sanakilvat jatkuvat

Joulukuussa julistettiin kilpailusanaaksi **kuor-masto**. Vastaajat saivat yhdessä kokoon seuraavat 134 sääntöjemme mukaista sanaa:

akusto, armo, auto (3)
 kamu, karu, kato, katos, katsomo, katu, kauto, kooma, koostuma, kormu, korostuma, korotus, korsto, korsu, kortsu, koru, kosto, kostuma, kota, koto, kotsa, koura, kousa, kuoma, kuorma, kuoro, kura, kutomo (28)
 makro, maksu, maku, marsu, marto, masto, masu, mato, moka, mokausta, moro, moska, moto, muka, muoto, mura, muro, murska, murto, musa, musta, muta, mutka (23)
 okra, oksa, oras, osto, osuma, otos, otra, otsa, otso, otus (10)
 rako, raotus, ratsu, roka, rokotus, romu, roska, roso, rotko, rotu, routa, ruoko, ruma, ruoka, ruoko, ruoska, ruoto, ruska, rusko, ruso, rusto, rutka (22)
 saku, sato, satu, sauro, savo, sooma, sora, sorto, sortuma, sota, sotka, sotku, sotu, soutu, suka, suko, suma, sumo, suora, surma (20)
 takomo, taos, tarmo, taru, tasku, taso, tauko, taus, tomu, toora, toosa, tora, torso, toru, touko, trokaus, tukos, tuma, turku, turma, turo, turska, turso, tuska (25)
 uoma, uros, usko (3)

Palkintojen arvonnassa olivat tasa-arvoisesti mukana kaikki sanoja lähettäneet. Arpa suosi seuraavia kolmea vastaajaa: **Topi Ahlo**, Kuopio, **Severi Haapiniemi**, Niemenkylä ja **Keijo Malmi**, Lahti. Kullekin heistä lähettämme teoksen *Mannerheimin pöydässä*.

Seuraavakin kohde on sotilassanastoa, tällä kertaa merivoimista: **risteilijä**. Pyydämme, että lukijat risteilijää kilpasanoiksi purkaessaan ottaisivat varteen etenkin seuraavat pelisäännöt: Hyväksyttävissä ovat suomen kieleen vakiintuneet nimisanat eli substantiivit perussijansa eli nominatiivin yksikössä, ellei sana ole monikollinen. Emme kelpuuta erisnimiä emmekä luku-, laatu-, teon- ja apusanoja. Sanassa on oltava vähintään neljä kirjainta. Yhdyssanoja ei hyväksytä.

Lähetätkää vastauksenne viimeistään 24.3.2006 kirjeessä tai postikortilla osoitteeseen Sotaveteraani-lehti, Korkeavuorenkatu 41 A 7, 00130 Helsinki, faksilla numeroon (09) 6126 2020 tai sähköpostitse osoitteeseen toimitus@sotaveteraaniliitto.fi Vastaukseen kirjoitetaan lähettäjän nimi ja postiosoite, kirjeeseen lisäksi ”Sanakilpa”. Kaikkien vastauksien kesken arvotaan kolme nahkakantista kalenteria ja valkoista kaulaliinaa.

**OY ALFRED
A. PALMBERG AB**

Turun Rakennusteline Oy

Turku

Pear Construction Oy

Tuusula

Jokihaara Oy

Uurainen

 Varaslahdentie 6, 40800 VAAJAKOSKI
 Puh. 014-840 8400, Fax 014-840 8411

Merenkurkun Turvapalvelu Oy

 Ylätori 2 A ,3 krs. , PL 83 , 65101 Vaasa
 Puh. 020 761 6350
 www.mtp-security.fi

Oy Kontaktor Ab

Vaasa

Vaasan Kivipaino Oy
Vasa Stentryckeri Ab

Vaasa

Graafinen Asennus
Tapio Koskinen

Vahto

Autoilija Matti Piskunen

Vantaa

Eforit Oy

Vantaa

 WE ARE PRINT.™

Oy K. Juslin Ab

Vantaa

Pillari - Osat Oy

Vantaa

Helmikuun Krypto

11	16	6	4	15	3	3	14		19		6		1			1	2	3
14		13		16		2		1	13	2	22	13	13	6		4	5	6
14	1	19	4	22	4	23	3	14	2		18		7			7	8	9
22		19		4		15		2	15	16	23	22	4	3		10	11	12
4	8	4	4	3	3	14		3	14	1	11	4	3			13	14	15
	14		23		16	3	6	4	3	4		4		14		16	17	18
3	16	5	2	14	1		3		13	3	16	1	13	3		19	20	21
	1		19		3	13	2	8	6	13		14		8		22	23	
1	2	23	14	15	4		2			6	4	4	12	13	4	Aulikki Nenonen/ Aila Martikkala		
2		20		14	3	4	1	14	4		13		2		1	2	21	14
3	18	21	11	16		4		8	23	16	3	2	15	10	14	3		15
3		3		8	20	1	19	14	15		3		17		5	2	23	10
4	12	14	1	4		2		12	2	8	4		21	13	14	3	2	4
	9		2	3	3	16	1	13		4	4	23	2	15			17	
4	1	2	3		4		13	13	19	4		14		8	18	6	8	20
	1		7	2	14	8	13		4	22	16	17		4		3		22
3	9		4		11		19	16	23	14		8	2	23	22	14	8	16
	3	2	3	3	16	1	13		17	2	12	20		14		10		6

Kokoonnutaan

JR 7, JR 49 ja KTR 15 veteraanien retki

Teemme neljän päivän retken Karjalan kannakselle. Käyntikohteina ovat Tali, Ihantala, Äyräpää, Vuosalmi, Siiramäki, Ohta, Termola, Kaljalanjärvi ja Lampijärvi. Paluumatkalla käymme Terijoella, Summassa ja Viipurissa. Matkalle lähdetään 18.5. Viimeinen ilmoittautumispäivä on 10.4.

Asiasta lähemmin Tapani Kantanen, puh 050 379 6659 tai Antero Veijonen 0400 460 319. Veteraanit ja kaikki matkasta kiinnostuneet ovat tervetulleita mukaan matkalle.

RTR 2 "Keltainen rykmentti" Valamoon

RTR 2 tekee matkan Valamoon 30.5–1.6. Lähtö bussilla aikaisin aamulla Järvenpään asemalta klo 7.00, Korson Tetristä klo 7.30 ja Helsingin rautatienriltä (Fennia) klo 8.00. Matkan hinta 295 €/hlö. sisältäen kuljetuksen, majoituksen, ruokailut, Valamon retken sekä viisumin. Viisumia varten valokopio passista kaksi viikkoa ennen matkaa. Huolehdi matkavakuutus ja passi mukaan matkalle! Matkalle lähtijöitä pyydetään lähettämään nimet ja osoitteet ensi tilassa Tauno Tetrille osoitteeseen Viklotie 5, 01450 Vantaa, puh. 050 533 434 319 tai (09) 872 7826. Samalla voi kysyä tarkempia tietoja ohjelmasta.

Jatkosodan JR 6:n Kannaksen kahlailu jatkuu 3–5.7.

Kannakselle, tavoitteena Käkisalmi, Konevitsan luostari ja Räisälä, lähdetään bussilla Turusta Aurakatu 2) klo. 3.7. klo 05.00. Matkan hinta on 245 € henkilöltä sisältäen ryhmäviisumin, majoituksen puolihoidolla (1.H lisä 40 € /hlö), bussikuljetuksen; Konevitsan retken opastuksineen ja voileipäkahveineen, sekä viimeisen päivän lounaan.

Ilmoittautumiset 16.5. mennessä sekä lisätietoja ohjelmasta: Pentti Honka, Hippoksentie 33 M 223, 20520 Turku, puh. 02 236 2079. Maksut 19.6. mennessä Pentti Hongan tilille Sampo 800020-2951720. Huom! Passin tulee olla voimassa 6 kk matkan jälkeen (jos olet viime matkan jälkeen saanut uuden passin, ilmoita sen numero Pentille!) Suosittelemme henkilökohtaisen matkavakuutuksen ottamista hyvissä ajoin ennen lähtöä. Muista! Mahdolliset lääkkeet ja passi mukaan!

RUK 44 ja 45 1. ja 2. sotakurssit

Kurssilounas 17.3. klo 12.00 Ostrobotnian juhlakeroksessa Helsingissä. Kurssiveli Rolf Lutz esitelmöi Nietjärven taistelusta 11–17.7.1944.

Ilmoittautumiset puhelimitse: Erkki Viluksela (09) 6852 211. Myös kotivastaaja. Kunniamerkit.

Tammitykistö

Ravintola Tekniskasta on Tammitykistön veljiä varaten varattu kabinetti perjantaiksi 7.4. klo 12.00. Esillä on mm. ensi syksynä Lohjalle tehtävän retken tarkka aikataulu ja matkan yksityiskohtainen suunnittelu. Ilmoittautumiset maaliskuun loppuun mennessä suoraan ravintolaan puh. (09) 640 497.

Niilo Voipio

RUK 50 kurssitapaaminen

RUK 50 kurssitapaaminen 20.4. klo 12.30 ravintola Ostrobotniassa juhlakerroksen Jääkärikabinetissa klo 12.30, Museokatu 10, Helsinki. Kenraalimajuri Heikki Anttila pakinoi aiheesta "Kenraalin joitakin ajatuksia sotilaan elämästä" Vapaa pukeutuminen, ilman kunniamerkkejä.

Ilmoittautuminen 5.4. mennessä: Lyly Vehanen, Itäinen Pitkäkatu 66 B 37, 20700 Turku, puh. (02) 235 6363.

RUK 51 vuositapaaminen

RUK 51 kokoontuu vuositapaamiseen Helsingissä tiistaina 4.4.2006. Kokoonnumme klo 13.00 Hietanien hautausmaan portille, teemme kunniakäynnin Sankariristillä ja Mannerheimin haudalla ja siirrymme sitten ravintola Perhoon (Perhonkatu 11), jossa lounaan ohessa on ohjelma. Hankalasti liikkuvat voivat tulla suoraan ravintolaan klo 13.45. Sydämellisesti tervetulleita ovat myös seuralaisesi ja yksin jääneet puoliset. Tumma puku ja kunniamerkit. Levitä tietoa ja tule mukaan viimeiseen yhteiseen tapaamiseemme. Ilmoittautumiset viimeistään 27.3.

Lisätietoja: Håkan Henriksson, puh (09) 483 825 tai Simo Vihinen, puh (09) 684 7539.

11. Divisioonan (Kiila) aseveljet ja sisaret kokoontuvat yhteiselle lounaalle Katajanokan Kasinon Karimosalin perjantaina 31.3. klo 12.00. Osoite: laivastokatu 1, 00160 Helsinki. Ilmoittautumiset viimeistään viikkoa ennen tilaisuutta suoraan Katajanokan Kasinolle: varaukset puh (09) 622 2722. Yhteyshenkilö Juho Hirvonen puh 044 576 4860.

III KTR 7:n veteraanit

Patteriston veteraanit seuralaisineen kokoontuvat 9.5. klo 13.00 Ostrobotnialle Helsinkiin, Museokatu 10. Lounaan yhteydessä kuulemme hävittäjälentäjä Kyösti Karhilan esitelmän "Kesän 1944 torjuntataistelut". Stadin Peeston aseveljet tervetulleet. Arkiasu (tammenlehvä).

Ilmoittautumiset 4.5. mennessä joko postikortilla tai puhelimitse: Lauri Heldán, 4. linja 4 C 42, 00530 Helsinki. Puh. (09) 716 970 tai 050 326 5319 ja (09) 283 910.

Piikkirykmentin vuosijuhla

Jatkosodan Piikkirykmentti (JR 25) kokoontuu vielä kerran vuosijuhlaansa Kouvolaan 17.6. Juhlalta tarkemmin seuraavassa lehdessä. Järjestäjä Pohjois-Kymen sotilaspoikakilta ry.

Kymenlaakson Sotaveteraanipiiri

Kymenlaakson Sotaveteraanipiirin vuosikokous pidetään pe 17.3. klo 12.00 Ruotsinpyhtäällä Ruotsinkylän maamiessseuran talossa. Kutsu yhdistyksissä.

Piirin pilkkikilpailut Haminassa ke 15.3.2006 klo 10.00. Ilmoittautuminen klo 9.00 alkaen. Kutsu yhdistyksille.

Piirin talvipäivä ke 29.3. klo 10.00 Karhulassa, Honkalan seuratalon maastossa.

Pekka Suomalaisen 75-vuotisjuhlakonsertti Kouvolaan kaupungintalossa ti 18.4.2006 klo 14.00. Lippuja ennakkoon piiristä.

Piirin kylpylämatka Tallinnan Piritaan 30.4. – 7.5. Kysy piiristä peruutuspaikkoja puh 0400 655 283.

Sotahistorioitsija Ari Raunio esitelmöi

Rikhardinkadun kirjastossa 15.3.

Sotahistorioitsija Ari Raunio pitää esitelmän jatkosodan taisteluista Rikhardinkadun kirjastossa (Rikhardinkatu 3, 3. kerros) keskiviikkona 15. maaliskuuta klo 18.00. Esitelmä perustuu Raunioin juuri ilmestyneeseen kirjaan Sodan taisteluja 2: Jatkosota. Sotaveteraanit ovat erityisen tervetulleita.

Sotahistorialliset bussimatkat 2006

24–28.5. KARJALAN KANNAS. Sodankylä-Rovanlempi-Oulu-Jyväskylä-Lappeenranta-Viipuri-Koivisto-Terijoki-Viipuri-Imatra-Oulu-Sodankylä. Lisäksi: Summa, Kronstad, Mainila, Äyräpää-Ihantala. Historia evl. evp. Seppo Ravantti ja Yrjö Peltola. Ilmoittautuminen 14.4. mennessä. Hinta 390–410 €.

8–11.06. KUOLAN KIERROS. Rovaniemi-Kirkkonielemi-Petsamo-Murmansk-Kirovsk-Kantalahti-Alakurtti-Salla-Rovaniemi-Sodankylä. Tutustuminen Petsamoon ja sen sotahistoriaan, mm. Litsajoki. Sallan suunnalla: Vermajoki-Kelsinkäinen. Yhteys etelän junalle Rovaniemellä. Sotahistoria ev. evp. Juhani Tyynelä. Ilmoittautumiset 08.05. mennessä. Hinta 340–370 €.

29.7–2.8. SOLOVETSK. Sodankylä-Rovaniemi-Kemijärvi Salla-Kantalahti-Kemi-Solovetsk-Rukajärvi-Kajaani-Oulu-Rovaniemi-Sodankylä. Tutustuminen matkan varren taistelu-paikkoihin ja sotahistoriaan. Käynti Solovetskin luostarisaaressa. Sotahistoria ev. evp. Juhani Tyynelä. Yhteys junille Rovaniemellä, Kajaanissa ja Oulussa. Ilmoittautumiset 30.6. mennessä. Hinta 420–440 €.

Ilmoittautuneille lähetetään osanottajakysely. Lopullinen ohjelma tehdään vastausten perusteella. Matkahinta määräytyy osanottajien lukumäärän ja lopullisen matkaohjelman mukaan. Matkat järjestetään mikäli ilmoittautuneita on vähintään 30. Ilmoittautumiset: Jääkäriprikaatin Kilta ry: Keijo Haapala, Poromiehentie 7-9 F19, 99600 Sodankylä puh 040-517 1031, faksi 016 612 750, sähköposti keijo.haapala@lapinekspartit.inet.fi. Tai Pekka Heikkilä, Uittomiehentie 17 C 14, 99600 Sodankylä, puh 040-514 1794, 016-613 822, faksi 016 615 822, sähköposti sihteeri@jprkilta.fi.

Tervetuloa matkoille!

SOTAINVALIDI- JA VETERAANIKUNTOUTUSTA
laitos-, päivä- ja avokuntoutusta
Veteraanipolku 3, 13600 Hämeenlinna
Puh. 03-5706 100, fax 03-5706 119
www.ilveskoti.com

Haetaan yhteyttä

JR 52:n ja JP 5:n miehiä etsitään haastateltaviksi
 Etsitään tutkimusta varten JR 52:ssa (15.12.1941–19.3.1942) ja JP 5:ssa (15.12.1941–19.11.1944) palvelleita henkilöitä haastateltaviksi. Haastatteluja käytetään lähdeaineistona. Yhteydenotot: Mika Wickstrand, Rypysuontie 8 B, 70280 Kuopio, p. 050 582 2125, sähköposti: m.wickstrand@dnainternet.net

* * *

Sotaveteraanikalenteria 1980 ja 1986 tarvittaisiin lainaksi

Etsitään henkilöä, jolla olisi tallella Sotaveteraanikalenterit 1980 ja 1986. Liiton historiankirjoittaja tarvitsisi niitä lainaksi. Yhteyttä voi ottaa liiton toimistoon puh. (09) 6126 2016 tai 6126 2011. Osoite: Suomen Sotaveteraaniliitto, Korkeavuorenkatu 41 A, 00130 Helsinki.

* * *

Onko kenelläkään tietoa isoisästäni Erkki Kuuresta?
 Isoisäni Erkki Armas Kuure (s. 1907, Karunki) kaatui Vuosalmella 16.7.1944. Pyytäisin hänet tunteita tai samassa joukkueessa toimineita ottamaan minuun yhteyttä. Minua kiinnostaa papan vaiheet sodassa ja muutenkin olisi hienoa keskustella so-

dan vaiheista teidän veteraanien kanssa. Papan sotilaskantakortin mukaan hän oli useissa kahinoissa, mm. Vuosalmi/Äyräpää, Suomussalmi, Raate ja Kuhmo. Osa taistelupaikoista lieene ollut Lapin alueella 1941. Joukko-osastot ovat ilmeisesti vaihdelleet, kyseessä ehkä 2./JR 54 ja 3./JR 49 (Jälkimmäinen tieto sankarivainajat sivustolla).

Yhteystietoni: Erkki Kuure, Rovaniemi, puh. 045 6341625 tai sähköposti: erkki.kuure@pp2.inet.fi

* * *

Talvisota 10. RKK

Isäni Toivo Lipponen palveli talvisodassa Oulun tienoon miehistä muodostetussa radankorjauskomppaniassa 10. RKK. Komppanian tärkein tehtävä oli ratojen ja siltojen korjaaminen pommitusten jäljiltä. Komppanian päällikkö oli res. ins. kapteeni V. A. Koponen (Rautatiehallitus, rataosasto). Tiedossani oleva kuva komppanian miehistä on aseveli-illasta Oulussa (Kaleva 20.11.1940).

Olisin kiitollinen kaikista komppanian toimintaan ja isääni liittyvistä asioista osoitteella Pekka Lipponen, Lapintie 5 A 28, 33100 Tampere, puh. (03) 223 4553 tai Oulun Rintamamiesveteraanit ry, puheenjohtaja Eero Hietämäki 050 3275 724.

Krypton ratkaisu

Virkistä muistiasi -tehtävän oikeat vastaukset

- Oikea vastaus:** Jatkosodan alkaessa 22.6.1941.
- Oikea vastaus:** Suomalaisten lisäksi ruotsalaiset vapaaehtoiset. Yhteishyökkäyksestä saksalaisten kanssa luovuttiin.
- Oikea vastaus:** Mustan pörssin vastainen laki.
- Oikea vastaus:** Halkomottien tekokilpailu, yksi lukuisista jatkosodan aikana järjestetyistä talkookilpailuista.
- Oikea vastaus:** Noin 2,4 miljoonaa kiloa miina, pallym. pommeja.
- Oikea vastaus:** USA oli 1.7.1946 tehnyt atomipommikokeen Bikini-atollilla (kehäriutalla). Neljä päivää myöhemmin Ranskan muoti esitteli ensimmäisen kaksiosaisen minikokoisen uima-asun, jota kutsuttiin bikiniksi.
- Oikea vastaus:** Lähes 11 kuukautta. Päivittäin saatettiin tehdä jopa 700 huoltolentoa Berliiniin. Onnettomuuksissa kuoli 55 henkeä.

Löytyykö valokuvia JR 50:n historiikirjaan?

Noin vuoden kuluttua ilmestyy uusi Jalkaväkirykmentti 50:stä kertova historiikirja, joka kuvaa pohjoisen Keski-Suomen miesten sotatietä jatkosodassa 1941–1944. Rykmentti kuului eversti, sittemmin kenraali **Kaarlo Aleksanteri Heiskasen** 11. Divisioonaan. Rykmenttiä komensi lähes koko ajan majuri, sittemmin eversti **Martti Johannes ”Jussi” Aho**. Hänelle myönnettiin Mannerheim-risti kaksi kertaa. JR 50 taisteli Laatokan Karjalassa, Itä-

Karjalassa, Syvärillä, Ihantalassa ja Lapissa.

Teosta varten kerätään nyt valokuvia, joita pyrimme saamaan mukaan mahdollisimman paljon. Kaikki historiatiyöryhmälle lähetetyt valokuvat palautetaan. Kuvat voi siirtää myös sähköpostitse, mutta joka tapauksessa niiden yhteydessä tulee ilmetä missä ja milloin kuva on otettu, keitä siinä on, pataljoona/komppania/joukkue ja mahdolliset lisätiedot. Ainakin osa mainituista tiedoista on välttämättömiä. Mu-

kaan tulee liittää myös lähettäjän nimi ja osoite.

Kuvat voi lähettää JR 50:n historiatiyöryhmän puheenjohtajan osoitteeseen, jolta voi myös kysellä lisätietoja: Juha-Pekka Parantainen, Lohitie 3 B 34, 40320 Jyväskylä, puh. 045-6779312, sähköposti junnu.ite@kanetti.fi

Hankkeesta voi tiedustella ja kuvat lähettää myös osoitteella: Pekka Puranen, Mesikämmen 8 C 10, 40400 Jyväskylä, puh. 040-5383468.

VEHO
erikoisedustukset
Espoo

Julkaisija

Suomen Sotaveteraaniliitto ry–Finlands
Krigsveteranförbund rf

Suomen Aikakauslehtien liiton jäsen

Päätoimittaja Markku Seppä

Toimitus

Korkeavuorenkatu 41 A 7
00130 Helsinki
puh. päätoimittaja (09) 6126 2012
sähköposti markku.seppa@sotaveteraaniliitto.fi
tai toimitus@sotaveteraaniliitto.fi
faksi (09) 6126 2020
internet www.sotaveteraaniliitto.fi

Osoitteen muutokset

Sotaveteraaniliiton jäsenet ilmoittavat osoitteen muutoksista omaan yhdistykseensä tai liittoon Riina Lillforsille, Korkeavuorenkatu 41 A 7
00130 Helsinki
puh. (09) 6126 2015
sähköposti riina.lillfors@sotaveteraaniliitto.fi

Lehden tilaukset ja hinnat

Sotaveteraaniliittoon kuulumattomat voivat tilata Sotaveteraani-lehden liiton toimistosta puh. (09) 6126 2015 / Riina Lillfors. Lehden vuosikerran hinta on 15 euroa. Irtonumero maksaa 4 euroa.

Toimitusneuvosto

Puheenjohtaja Aarno Strömmer
Kirkkokatu 67 B 23
90120 Oulu
puh. ja faksi (08) 311 5282
sähköposti aarno.strommer@mail.suomi.net
Jäsenet: Antti Henttonen, Olavi Karttunen, Anni Grundström, Jukka Lehtinen, Matti Lukkari, Eeva Nieminen, Nils-Börje Stormbom, Erkki Vitikainen, Markku Seppä, Jyrki Vesikansa; sihteeri Markku Rämö

Toimitus ei voi vastata pyytämättä lähetetystä aineistosta.

Ilmestyminen 2006

1/06: 22. helmikuuta, 2/06: 19. huhtikuuta,
3/06: 28. kesäkuuta, 4/06: 13. syyskuuta,
5/06: 1. marraskuuta, 6/06: 13. joulukuuta.

Ilmoitushinnat

1,35 euroa/pmm. Väri- ja määräpaikkailmoituksista sovitaan erikseen.

Äänikasetit lehdestä

Sotaveteraani-lehden pääsisällön saa myös äänikasetteina, joiden vuosikerran hinta on liiton jäsenille 8,50 euroa ja muille 17 euroa. Äänikasetit voi tilata Sotaveteraaniliiton myyntitoimistosta Korkeavuorenkatu 41 A 7
puh. (09) 6126 2014
sähköposti helena.hornborg@sotaveteraaniliitto.fi

Ilmoitusmyynti

Media-ammattilainen Adspace Oy
Mikkolantie 20
00640 Helsinki
puh. (09) 877 6136, 040 735 7531
faksi (09) 726 1306
Isto Valkeapää
puh. 040 735 7571

Taitto

Taittatalo PrintOne
PL 23 (Mikkolantie 20)
00661 Helsinki
puh. ja faksi (09) 711 100
sähköposti printone@printone.fi

Painopaikka

Suomen Lehtiyhtymä Oy, Tuusula 2006
ISSN 0782-8543

Laadukasta kuntoutusta Karjalohjalla!

Päiväkumpu sijaitsee läntisellä Uudellamaalla, kauniin lehtomaisen ympäröimänä.

Huom. Toimintakykyluokkaan III kuuluvan rintamaveteraanin kuntoutus on 10 vuorokauden mittainen. Aviopuoliso voi osallistua kuntoutukseen samanaikaisesti veteraanin kanssa enintään 7 vuorokauden ajaksi ilman että kuntoutus veteraanin osalta lyhenee. Kysy lisää omasta kotikunnastasi.

Kuntoutusvaraukset:
puh. 030608 4288

KYLPYLÄ HOTELLI
Päiväkumpu
 Karjalohjan kuntoutumiskeskus

Karjalohja • puh 030 608 40 • www.paivakumpu.com

ELÄMÄN ERI VAIHEISIIN

Laadukkaita
 vuokra-asuntoja
 asumisoikeusasuntoja
 osaomistusasuntoja
 omistusasuntoja
KODIKSI JUURI SINULLE.

yh.fi

Suurten tunteiden Kultainen Linja!

Viking Linen Kultainen Linja tarjoaa aina uusia elämyksiä nyt edullisemmin kuin haaveiletkaan. Tanssi, herkuttele ja syvenny rauhassa tuliais-ostokseen! Anna arjen maistua paremmalta.

Kultaiset Erikoislähdöt Helsingistä Tukholmaan

Kultaisen Linjan erikoislähdöillä viihdytään tanssittavien suosikkiartistien parissa. Kevään erikoislähdöillä esiintyvät: **14.3.** Korsuorkesteri, luennoimassa Sirpa Arvonen Kisakallion Urheiluopistosta. **4.4.** Tarja Jyväskylä & Sivas Regal: Rakkaustarinoita ja musiikkia 50-60 luvun tunnelmissa. Myyntijohtaja Sami Häsä luennoi Tapiolan verotehokkaista säästö- ja sijoitusratkaisuista. **16.5.** Tangokuningas Saska Helmikallio & Lumipallo. Mukana myös kirjailija ja selvännäköjä Johanna Broman luennoimassa mm. aiheesta: "Fyysinen ja henkinen hyvinvointi". Kaikilla lähdöillä ohjelmassa myös Pia ja Heikki Kahilan Viihdepäästö. Hinta esim. **60 €**/koko B-luokan hytti. Tuotetunnus **FKGYLK**. Varaa heti!

Tanssittavat ViihdePiknik-risteilyt

Viking Linen ViihdePiknikillä ma-ke -lähdoillä koet 7,5 tuntia tanssia, musiikkia, merellistä ohjelmaa ja iloista yhdessäoloa Suomenlahden iloisimmalla tanssilaivalla, m/s Rosellalla. Menossa ovat mukana kotimaiset tähdet kuten: Ari Klem, Rami Rafael, 7 Seinähullua, Markus Törmälä & FBI Beat, Anne Mattila, Marita Taavitsainen ja Suomi-yhtye. **6.-8.3.** luvassa Bingoristeilyt, emäntänä ihana Riitta Väisänen. Hinnat alkaen vain **23 €**/henkilö. Tuotetunnus **FKGYLP**. (Muista passi tai uudenmallinen henkilökortti).

Itämeren iloisimmat tanssilaivat Turusta!

Amorellan Kultaisen Linjan Erikoisristeilyillä **22.3.** ja **24.5.** isäntänä toimii Heikki Kahila. Artistivieraina **22.3.** ovat Risto Nevala, Hilikka Mäkitalo ja Korsuorkesteri. Arja Ristimäki luennoi ostoporoosista, osteoporoosimittaus. **24.5.** tahdit takaa Tangokuningas Saska Helmikallio, luento hyvinvoinnista. Bingoristeilyillä **10.4.** ja **15.5.** emäntänä toimii Riitta Väisänen. Muilla Amorellan lähdoillä Tähtitanssit. Isabellalla esiintyy loistavia **Tähtiartisteja** joka ilta. Molempien laivojen Cafessa soi kotimainen tanssimusiikki su-ke -lähdoillä ja emännät/isännät vetävät leikkimielisiä kilpailuja ja esim. yhteislauluja.

Turku-Tukholma Miniristeilyt alk. vain 20 €

Hintaan sisältyy koko C/B2P-luokan hytti. Varaa ja maksa Viking Buffet -lounas etukäteen niin varmistat paikkasi tiettyyn kattaukseen, hinta **17 €**/henkilö (sis. ruokajuomat). Tuotetunnus **FRNGLI**. Tarjous on voimassa 30.4.06 asti. Kysy edullisia ryhmähintoja.

Kultaisen Linjan risteilyhinnat koskevat 60 v. täyttäneitä matkustajia. Paikkoja rajoitetusti. Pidätämme oikeuden muutoksiin. Palvelumaksu 5 €/varaus.

Varaukset matkatoimistostasi tai meiltä:
www.vikingline.fi/risteilyvaraukset
 Helsinki (09) 123 577 - Turku (02) 333 1331
 Tampere (03) 249 0111

Hyödynnä Kultaisen Linjan etukortteja: kerää leimoja niin saat täydellä kortilla matkan matkustajamaksun hinnalla!